
**GEÏNTEGREERD MEERJARIG
NATIONAAL CONTROLEPLAN
VAN BELGIË**

2015-2017

Indien dit document werd gedrukt door het FAVV voldoet het papier aan het FSC-label.

Geïntegreerd meerjarig nationaal controleplan van België 2015-2017
MANCP 2015-2017, versie 1.0, d.d. 21/06/2016

Versie	Datum	Reden van revisie / opmerking
1.0	21/06/2016	Basisdocument

Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
AC Kruidtuin – Food Safety Center
Kruidtuinlaan 55 – 1000 Brussel
België

MANAGEMENTSAMENVATTING

MANAGEMENTSAMENVATTING

Het vierde geïntegreerde meerjarige nationale controleplan (Multi Annual National Control Plan – MANCP) van België is geldig voor de periode 2015-2017. Het is opgesteld door het directoraat-generaal Controlebeleid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) dat tevens het contactpunt is voor het MANCP. Net als bij het vorige MANCP volgt de geldigheidstijdsduur van dit MANCP deze van het businessplan van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV omdat deze overheidsinstantie bevoegd is voor het leeuwendeel van het controlebeleid inzake voedselveiligheid alsook van de uitvoering van de controles.

Zoals bij het vorige MANCP werd ook deze keer vanuit een streven naar transparantie en leesbaarheid gekozen om dit MANCP in boekvorm uit te brengen. Om het verband tussen de vereiste informatie zoals beschreven in de richtsnoeren van beschikking 2007/363/EG en de gegevens in dit MANCP te verduidelijken, is voorzien in een concordantietabel die terug te vinden is in bijlage 1.

De nationale strategische en operationele doelstellingen van het derde MANCP van België zijn in deze die beschreven zijn in het businessplan 2015-2017 van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV. Gedurende de geldigheidstijdsduur worden de strategische en operationele doelstellingen van het MANCP periodiek geëvalueerd. De stand van zaken van de uitvoering van de doelstellingen zal worden weergegeven in een bordtabel die publiek beschikbaar zal zijn via de website van het FAVV.

De belangrijkste bevoegde autoriteiten in het kader van de voedselveiligheid in België zijn ongewijzigd gebleven en zijn het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL), en het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG). Het FAVV ontwerpt de operationele reglementering (procesnormen voor operatoren), ontwerpt een meerjarig controleprogramma en voert dit uit. De FOD VVVL is verantwoordelijk voor het normatief beleid inzake producten en contaminanten en de politieke krachtlijnen inzake diergezondheid en plantengezondheid. De bevoegdheden van het FAGG liggen op het vlak van geneesmiddelen: onderzoek en ontwikkeling, registratie, waakzaamheid, productie en distributie, en goed gebruik. Naast het FAVV, de FOD VVVL, en het FAGG zijn nog diverse andere overheidsinstanties betrokken bij de problematiek van de voedselveiligheid.

Het algemene controlebeleid i.v.m. dierenwelzijn hangt af van de gewestelijke bevoegde overheden. Het FAVV gaat de naleving van de reglementering na m.b.t. dierenbescherming en dierenwelzijn in het kader van zijn routinecontroles bij houders van nutsdieren en via de dierenartsen met opdracht in de slachthuizen.

De biologische productie is in België een volledig geregionaliseerde bevoegdheid (de drie gewesten). Voor de beschermde oorsprongsbenamingen (BOB), beschermde geografische aanduidingen (BGA) en gegarandeerde traditionele specialiteiten (GTS) zijn de gewesten en de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie bevoegd. Een aantal controletaken zijn gedelegeerd aan externe controleorganen. Deze taken kaderen in de bestrijding van dierziekten en de identificatie en registratie van dieren, de controle op de spuittoestellen van gewasbeschermingsmiddelen, de controles op de biologische productie en het respecteren van de lastenboeken inzake BOB, BGA en GTS.

De samenwerking tussen de verschillende bevoegde autoriteiten is vastgelegd in samenwerkingsakkoorden en protocols. Daarnaast wordt er ook informeel en formeel overleg gepleegd.

Het FAVV kan gebruik maken van de diensten van een netwerk van vijf interne (FAVV-) en een vijftigtal externe laboratoria, alsook referentielaboratoria die technische en wetenschappelijk ondersteuning bieden op verschillende domeinen. Het directoraat-generaal Laboratoria van het FAVV erkent en onderhoudt de relaties met externe laboratoria en de referentielaboratoria.

Er kan een algemeen nationaal controlesysteem gedefinieerd worden dat gebaseerd is op (i) de huidige bevoegdheidsverdeling inzake veiligheid van de voedselketen (in de eerste plaats wordt dan verwezen naar de bevoegdheden van de FOD VVVL, het FAVV, het FAGG, en de gewesten voor wat betreft dierenwelzijn), en (ii) het kernproces van het FAVV. Op dit algemene nationale controlesysteem bestaan er tevens enkele varianten, die voortkomen uit de verschillende

samenwerkingsakkoorden tussen de bevoegde autoriteiten en die het algemene nationale controlesysteem licht wijzigen en/of aanvullen.

Naast het algemene nationale controlesysteem worden twee specifieke controlesystemen onderscheiden namelijk het controlesysteem voor producten afkomstig van de biologische landbouw, en het controlesysteem voor BOB, BGA en GTS.

In geval van crisissituaties m.b.t. de voedselveiligheid worden de crisisplannen van het FAVV geactiveerd. Het FAVV beschikt over een generiek crisishandboek, aangevuld met diverse specifieke operationele crisishandboeken (bv. mond- en klauwzeer, vogelgriep) en crisisprocedures (bv. traceerbaarheid, crisiscommunicatie). De crisishandboeken zullen verder up-to-date worden gehouden en de kennis ervan zal verzekerd worden in de Provinciale Controle-eenheden (PCE's) van het FAVV. Waar relevant (bv. grootschalige bacteriële voedseltoxi-infecties, paardenpest, lumpy skin disease, beheer van incidenten in de fytosanitaire sector), zullen nieuwe operationele crisishandboeken worden uitgewerkt.

Er worden interne en externe audits uitgevoerd bij verschillende bevoegde autoriteiten, laboratoria, en controleorganen naar wie controletaken zijn gedelegeerd. In de eerste plaats wordt verwezen naar die diensten van de betreffende instanties die de interne audits en kwaliteit verzorgen. Daarnaast speelt ook de Belgische accreditatie-instelling BELAC een belangrijke rol.

De maatregelen om de naleving van de operationele criteria van verordening (EG) nr. 882/2004 te garanderen zijn reeds grotendeels beschreven in de samenwerkingsverbanden tussen de verschillende overheden, de wettelijke en/of contractuele eisen die zijn aangegaan via de verbintenissen met de bevoegde overheden, de nationale controlesystemen en de beschrijving van het laboratorienetwerk, en de rampenplannen. Het gaat hierbij om de consistentie van de officiële controles, het beschikken over de nodige faciliteiten en uitrusting, inclusief laboratoriumcapaciteit, het vastleggen van schriftelijke procedures en de registratie van documentatie, waaronder controleresultaten. Daarnaast wordt nog specifiek ingegaan op de wettelijke bevoegdheden als controle-instanties en de sancties, de deontologische code, en de kwalificaties, ervaring en opleiding van het personeel dat betrokken is bij de controles.

Om op een eenvoudige wijze de veiligheid van de voedselketen jaarlijks op te kunnen volgen en hierover op een duidelijke manier te kunnen communiceren, worden drie barometers beschreven die bedoeld zijn als praktische meetinstrumenten: de barometer voor de voedselveiligheid, de barometer voor de diergezondheid en de barometer voor de plantengezondheid.

De voortgang van het MANCP wordt jaarlijks gerapporteerd aan de Europese Commissie. De basis voor deze rapportering is het activiteitenverslag van het FAVV aangezien de hoofdmoot van de vereiste informatie hierin reeds gebundeld is.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL

AFKORTINGEN

1 INLEIDING

- 1.1 Een vierde geïntegreerd meerjarig nationaal controleplan van België
 - 1.2 Herziening en aanpassing van het MANCP
 - 1.3 Contactpunt voor het MANCP en administratieve bijstand
-

2 NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

- 2.1 Thema 1: een efficiënte organisatie van het toezicht op de voedselketen met het oog op haar optimale veiligheid
 - 2.1.1 Visie
 - 2.1.2 Strategische en operationele doelstellingen
 - 2.2 Thema 2: een gepast wetgevend kader en flankerende maatregelen voor een betere veiligheid van de voedselketen
 - 2.2.1 Visie
 - 2.2.2 Strategische en operationele doelstellingen
 - 2.3 Thema 3: een FAVV aanvaard door de operatoren en erkend door de maatschappij, en de consumenten in het bijzonder zowel op nationaal als internationaal vlak
 - 2.3.1 Visie
 - 2.3.2 Strategische en operationele doelstellingen
 - 2.4 Thema 4: een optimale dienstverlening aan de bedrijven in het kader van de veiligheid van de voedselketen en aan de overheden betreffende de aan het FAVV gedelegeerde taken
 - 2.4.1 Visie
 - 2.4.2 Strategische en operationele doelstellingen
 - 2.5 Thema 5: een optimaal beheer van de organisatie
 - 2.5.1 Visie
 - 2.5.2 Strategische en operationele doelstellingen
-

3 BEVOEGDE AUTORITEITEN EN GEDELEGEERDE CONTROLETAKEN

- 3.1 Algemeen
 - 3.2 Bevoegde autoriteiten in het kader van het MANCP
 - 3.2.1 Inleiding
 - 3.2.2 Voedselveiligheid in België: kort historisch overzicht
 - 3.2.2.1 Periode 1999-2006
 - 3.2.2.2 Recente ontwikkelingen (vóór de zesde staatshervorming)
 - 3.2.2.3 Recente ontwikkelingen (de zesde staatshervorming)
 - 3.2.3 Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
 - 3.2.3.1 Structuur en bevoegdheden
 - 3.2.3.2 Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en Agrochemie
 - 3.2.3.3 Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid
 - 3.2.3.4 Hoge Gezondheidsraad
 - 3.2.4 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
 - 3.2.4.1 Structuur en bevoegdheden
 - 3.2.4.2 Comités
 - 3.2.4.2.1 Wetenschappelijk Comité
 - 3.2.4.2.2 Raadgevend Comité
 - 3.2.4.2.3 Auditcomité
 - 3.2.5 Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten
 - 3.2.5.1 Structuur en bevoegdheden
 - 3.2.5.2 Gemengde Commissie
 - 3.2.5.3 Comités
 - 3.2.5.3.1 Wetenschappelijk Comité
 - 3.2.5.3.2 Raadgevend Comité
 - 3.2.5.3.3 Doorzichtigheidscomité
 - 3.2.6 Federale Overheidsdienst Financiën
 - 3.2.7 Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie
-

- 3.2.7.1 Structuur en bevoegdheden
- 3.2.7.2 Algemene Directie Economische Inspectie
- 3.2.7.3 BELAC
- 3.2.8 Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle
- 3.2.9 Geïntegreerde Politie
 - 3.2.9.1 Inleiding
 - 3.2.9.2 Federale Politie
 - 3.2.9.3 Lokale Politie
- 3.2.10 Gewestelijke overheden
 - 3.2.10.1 Vlaams Gewest
 - 3.2.10.1.1 Inleiding
 - 3.2.10.1.2 Beleidsdomein Landbouw en Visserij
 - 3.2.10.1.3 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie
 - 3.2.10.2 Waals Gewest
 - 3.2.10.2.1 Inleiding
 - 3.2.10.2.2 Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement
 - 3.2.10.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest
 - 3.2.10.3.1 Inleiding
 - 3.2.10.3.2 Bestuur Economie en Werkgelegenheid
 - 3.2.10.3.3 Brussels Instituut voor Milieubeheer
- 3.2.11 Samenwerkingsverbanden en protocols
 - 3.2.11.1 Inleiding
 - 3.2.11.2 Samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten m.b.t. de uitoefening van de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij
 - 3.2.11.3 Delegatie van bepaalde taken die tot de bevoegdheid van het FAVV behoren aan de gewesten
 - 3.2.11.4 Randvoorwaarden
 - 3.2.11.5 FAVV-FOD VVVL
 - 3.2.11.6 FAVV-FAGG
 - 3.2.11.7 FAVV-FOD Financiën
 - 3.2.11.8 FAVV-FOD Economie
 - 3.2.11.9 FAVV-FANC
 - 3.2.11.10 Multidisciplinaire samenwerking in het kader van fraudebestrijding voor de veiligheid van de voedselketen
 - 3.2.11.11 FAVV-AWEX-FIT-VLAM-Brussels Invest & Export
 - 3.2.11.12 GGO's
 - 3.2.11.13 Dierlijke bijproducten
 - 3.2.11.14 Biologische productie
 - 3.2.11.15 BOB, BGA en GTS
 - 3.2.11.16 Samenwerking met het oog op de strijd in de vleessectoren tegen het illegale werk, de sociale fraude en de frauduleuze praktijken betreffende de voedselveiligheid
 - 3.2.11.17 Protocol tussen het FAVV, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de controle van het dierenwelzijn
 - 3.2.11.17.1 Organisatie
 - 3.2.11.17.2 Betrokken dieren
 - 3.2.11.17.3 Soorten opdrachten
 - 3.2.11.17.4 Communicatie en meldingen
 - 3.2.11.17.5 Audit van gewestelijke overheden
 - 3.2.11.17.6 MANCP en jaarverslag MANCP
 - 3.2.11.17.7 Opvolgingscomité FAVV-gewesten
 - 3.2.11.18 Protocol tussen het FAVV en Brulabo betreffende de controles in de distributiesector m.b.t. de veiligheid van de voedselketen
- 3.3 Delegatie van taken aan controleorganen
 - 3.3.1 Inleiding
 - 3.3.2 Bestrijding dierziekten en identificatie &-registratie van dieren
 - 3.3.3 Keuring spuittoestellen
 - 3.3.4 Biologische productie
 - 3.3.5 BOB, BGA en GTS
- 3.4 Internetadressen

4 LABORATORIANETWERK

- 4.1 Inleiding
- 4.2 FAVV-laboratoria
 - 4.2.1 Algemeen
 - 4.2.2 FoodLIMS
- 4.3 Erkende laboratoria
 - 4.3.1 Erkenningen door FAVV
 - 4.3.2 ExtLab
 - 4.3.3 Publicatie methoden
- 4.4 Nationale Referentielaboratoria

5 NATIONALE CONTROLESYSTEMEN

- 5.1 Inleiding
- 5.2 Algemeen nationaal controlesysteem: kernproces FAVV
 - 5.2.1 Inleiding
 - 5.2.2 Programmering
 - 5.2.2.1 Inleiding
 - 5.2.2.2 Analyses
 - 5.2.2.2.1 Inleiding
 - 5.2.2.2.2 Regelgevingsprogramma
 - 5.2.2.2.3 Waakzaamheidsprogramma
 - 5.2.2.2.4 Toezichtsprogramma
 - 5.2.2.2.5 Bijstelling aantal analyses
 - 5.2.2.2.6 Rol van het Wetenschappelijk Comité
 - 5.2.2.3 Inspecties
 - 5.2.2.3.1 Inspectiesysteem met 3 frequenties
 - 5.2.2.3.2 Inspectiesysteem met 2 frequenties aangevuld met opvolgingsinspecties
 - 5.2.2.3.3 Risicoprofiel van de operator
 - 5.2.2.3.4 Rol van het Wetenschappelijk Comité
 - 5.2.3 Planning
 - 5.2.3.1 Analyses
 - 5.2.3.2 Inspecties
 - 5.2.4 Uitvoering en rapportering
 - 5.2.4.1 De regionale directie en de NICE
 - 5.2.4.2 PCE's
 - 5.2.4.3 Praktijk
 - 5.2.4.4 Resultaten controles als input voor risicobeoordeling
 - 5.2.4.5 Overlegstructuren DG Controle voor beheer van controleopdrachten
 - 5.2.4.5.1 Managementoverlegcomité
 - 5.2.4.5.2 Staf DG Controle
 - 5.2.4.5.3 Staf NICE
 - 5.2.4.5.4 Regionaal Overlegcomité
 - 5.2.4.5.5 Provinciaal Overlegcomité
 - 5.2.4.5.6 Sectoraal Overlegcomité
 - 5.2.4.5.7 Technisch Overlegcomité
 - 5.2.4.6 ISO 17020-accreditatie voor controleactiviteiten DG Controle
 - 5.2.5 Aanpassingen controleprogramma
 - 5.2.6 Acties DIS-in-stad
 - 5.2.7 Speciale acties
 - 5.2.8 Publicatie van inspectieresultaten in de B2C-sector en openbaarheid van bestuur
 - 5.2.9 Schematisch overzicht
- 5.3 Controlesystemen voor biologische productie
 - 5.3.1 Inleiding
 - 5.3.2 Vlaams Gewest
 - 5.3.2.1 Inleiding
 - 5.3.2.2 Controles
 - 5.3.2.3 Staalnemingen en analyses
 - 5.3.2.4 Inbreuken en sancties
 - 5.3.2.5 Overige verplichtingen van de controleorganen
 - 5.3.3. Waals Gewest

- 5.3.3.1 Inleiding
- 5.3.3.2 Controles
- 5.3.3.3 Staalnemingen en analyses
- 5.3.4 Brussels Hoofdstedelijk Gewest
 - 5.3.4.1 Inleiding
 - 5.3.4.2 Controles
 - 5.3.4.3 Staalnemingen en analyses
- 5.3.5 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- 5.4 Controlesystemen voor BOB, BGA en GTS
 - 5.4.1 Inleiding
 - 5.4.2 Vlaams Gewest
 - 5.4.3 Waals Gewest
 - 5.4.4 Brussels Hoofdstedelijk Gewest
 - 5.4.5 Controleactiviteiten van ADEI
 - 5.4.6 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- 5.5 Synopsis

6 RAMPENPLANNEN

- 6.1 Beheer van crisisplannen door het FAVV
 - 6.1.1 Inleiding
 - 6.1.2 Crisismaatregelen
 - 6.1.3 Business Continuity Planning
- 6.2 Biologische productie
- 6.3 BOB, BGA en GTS

7 REGELING VOOR AUDITS DOOR DE BEVOEGDE AUTORITEITEN

- 7.1 Federale overheidsdiensten
 - 7.1.1 Inleiding
 - 7.1.2 FOD VVVL
 - 7.1.3 FAVV
 - 7.1.3.1 Interne audit
 - 7.1.3.2 Interne controle
 - 7.1.3.3 Kwaliteits- en milieuzorgsystemen binnen het FAVV
 - 7.1.3.3.1 ISO 9001
 - 7.1.3.3.2 ISO 17020
 - 7.1.3.3.3 ISO 17025 en ISO 17043
 - 7.1.3.3.4 Milieuzorg
 - 7.1.3.4 Audits door de dienst HFAA
 - 7.1.3.5 Overige audits
 - 7.1.4 FAGG
 - 7.1.5 FOD Economie
- 7.2 Regionale overheidsdiensten
 - 7.2.1 Biologische productie
 - 7.2.2 BOB, BGA en GTS
- 7.3 Laboratoria

8 NALEVING OPERATIONELE CRITERIA

- 8.1 Inleiding
- 8.2 Wettelijke bevoegdheden als controle-instanties en sancties
 - 8.2.1 Controles uitgevoerd door en voor het FAVV
 - 8.2.2 Controles m.b.t. biologische productie
 - 8.2.3 Controles m.b.t. BOB, BGA en GTS
- 8.3 Deontologische code
- 8.4 Gepaste kwalificaties, ervaring en opleiding
 - 8.4.1 Algemeen
 - 8.4.2 Focus op het FAVV
 - 8.4.2.1 Inleiding
 - 8.4.2.2 Selectie van ambtenaren
 - 8.4.2.2.1 Inspecteur (universitair diploma – niveau master)
 - 8.4.2.2.2 Controleurs van niveau B (diploma graduaat – niveau bachelor)

- 8.4.2.2.3 Controleurs van niveau C (diploma secundair onderwijs)
- 8.4.2.3 Selectie van zelfstandige dierenartsen, bio-ingenieurs, masters, industrieel ingenieurs of bachelors, of rechtspersonen die activiteiten beoefenen in verband met controle, bemonstering, certificering en audit
- 8.4.2.4 Opleiding directoraat-generaal Controle
 - 8.4.2.4.1 Opleiding controleur/inspecteur en GIP-DMO met het oog op hun competentieverklaring
 - 8.4.2.4.2 Opleidingsplan en –aanbod
 - 8.4.2.4.3 Soorten opleidingen
 - 8.4.2.4.4 Opleiding van zelfstandige dierenartsen, bio-ingenieurs, masters, industrieel ingenieurs of bachelors, of rechtspersonen die activiteiten beoefenen in verband met controle, bemonstering, certificering en audits
- 8.5 Gecoördineerde controleacties

9 BAROMETERS VOOR DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN

- 9.1 Inleiding
- 9.2 Meten van de veiligheid van de voedselketen: 'Pressure-State-Response'-model
- 9.3 Interpretatie
- 9.4 Barometers
 - 9.4.1 Barometer voor de voedselveiligheid
 - 9.4.1.1 Indicatoren
 - 9.4.1.2 Evolutie van de barometer
 - 9.4.2 Barometer voor de diergezondheid
 - 9.4.2.1 Indicatoren
 - 9.4.2.2 Evolutie van de barometer
 - 9.4.3 Barometer voor de plantengezondheid
 - 9.4.3.1 Indicatoren
 - 9.4.3.2 Evolutie van de barometer

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Concordantietabel
 - Bijlage 2: Inspectiefrequenties (FAVV)
 - Bijlage 3: Lijst Nationale Referentielaboratoria
 - Bijlage 4: Personeelsplan FAVV
 - Bijlage 5: Overzicht tabellen en figuren
-

AFKORTINGEN

AFKORTINGEN

AAD&A: Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen

ACFO: Auditcomité van de Federale Overheid

ADEI: Algemene Directie Economische Inspectie

ADKV: Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid

AdminLight CDMO: informaticatoepassing die gebruikt wordt door zelfstandigen met opdracht die bepaalde taken uitvoeren voor het FAVV om hun prestaties te registreren

ADR: Alternative Dispute Resolution

AEWI: Algemene Eetwareninspectie

ACS: autocontrolesysteem

Alpha: softwaretoepassing voor programmatie, rationalisatie en planning van analyses/monsternemingen

ALV: Agentschap voor Landbouw en Visserij

ANB: Agentschap voor Natuur en Bos

ARB: Adviesraad voor Bioveiligheid

ARSIA: Association Régionale de Santé et d'Identification Animales

AWEX: Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers

BCP: Business Continuity Planning

BECERT: applicatie voor elektronische certificering

BELAC: Belgische Accreditatie-instelling

BENELUX: België-Nederland-Luxemburg

BEW: Bestuur Economie en Werkgelegenheid

BGA: beschermde geografische aanduiding

BIM: Brussels Instituut voor Milieubeheer

BIRB: Belgisch Interventie- en Restitutiebureau

BMO: belast met opdracht

BOB: beschermde oorsprongsbenaming

BOOD: banque de données opérateurs – operatoren-databank

BSE: Bovine Spongiform Encephalopathy

BTC: Belgische Technische Coöperatie

B2C: business to consumer

BTW: belasting op toegevoegde waarde

BUM: Bon Usage de Médicament – Goed Gebruik van het Geneesmiddel

C: conform(iteit)

CCER: Coördinatiecél Controleprogramma en Externe Rapportering

CCIM: Coördinatie-Comité Internationaal Milieubeleid

CDMO: chargé de mission – belast met opdracht

CGCCR: Centre gouvernemental de Coordination et de Crise – Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering

CITES: Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora

CL: checklist

CoABP: Commissie Dierlijke Bijproducten

CODA: Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en de Agrochemie

COPHS: Chief Plant Health Officer

CRA-W: Centre wallon de Recherches agronomiques de Gembloux

CVO: Chief Veterinary Officer

CVTI: collectieve voedseltoxi-infectie

DAkKS: Deutsche Akkreditierungsstelle, de accreditatie-instelling van Duitsland

DBB: Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie

DBP: dierlijke bijproducten

DG: directoraat-generaal

DGARNE: Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement

DGI: indicator voor de diergezondheid

DGZ: Diergezondheidszorg

DG Santé: DG Health and Food Safety

DMO: dierenars met opdracht

DWH: datawarehouse

EA: European co-operation for Accreditation

EC: Europese Commissie

EEG: Europese Economische Gemeenschap

EFSA: European Food Safety Authority

EG: Europese Gemeenschap

EMAS: Eco-Management and Audit Scheme

EU: Europese Unie

EVA: Extern Verzelfstandigd Agentschap

ExtLab: informaticatoepassing, externe laboratoria zijn verbonden met FoodLIMS via deze toepassing

FAGG: Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten

FANC: Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

FAQ: Frequently Asked Questions

FinFood: informaticatoepassing van het FAVV, facturatiesysteem

FIT: Flanders Investment and Trade

FOD: Federale Overheidsdienst

FOD Economie: Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie

FOD VVVL: Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

FoodLIMS: informaticatoepassing, koppeling van FoodNet met LIMS

FoodNet: informaticatoepassing, registratiesysteem van de controleopdrachten van de FAVV-controleurs

FoodWeb: informaticatoepassing, publieke toepassing voor het opzoeken van gegevens over operatoren (werkzaam in de voedselketen) op de FAVV-internetsite

FSC: Food Safety Center

FTE: Full Time Equivalent

GGO: genetisch gemanipuleerd organisme

GIP: grensinsectiepost

GTS: gegarandeerde traditionele specialiteit

HACCP: Hazard Analysis and Critical Control Points

HFAA: Health and Food audits and analysis

HGR: Hoge Gezondheidsraad

HoA: Heads of Agencies

HR: Human Resources

IAF: International Accreditation Forum

IBR: Infectieuze Boviene Rhinotracheïtis

ICCF: Interdepartementale Commissie voor de Coördinatie van de Strijd tegen de Economische Fraude

ICLB: Interministeriële Conferentie voor het Landbouwbeleid

ICT: informatie- en communicatietechnologie

ICVV: Interdepartementale Coördinatiecel voor de Controle van de Voedselveiligheid

IIA: Institute of Internal Auditors

ILAC: International Laboratory Accreditation Cooperation

ILVO: Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

INBO: Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

INTOSAI: International Organization of Supreme Audit Institutions

I&R: identificatie en registratie

ISO: International Organization for Standardization

IVA: Intern Verzelfstandigd Agentschap

IVK: Instituut voor Veterinaire Keuring

KB: koninklijk besluit

KBO: Kruispuntbank der Ondernemingen

KMO: kleine en middelgrote ondernemingen

KPI: Key Performance Indicator – kritische performantie-indicator

LABNET: IT-toepassing van DG Laboratoria (FAVV) voor het beheer van de erkenningen van de laboratoria, opvolging van de facturatie van externe laboratoria en de toewijzing van het controleprogramma

LIMS: Laboratorium Informatie Management Systeem

LNE: Leefmilieu, Natuur en Energie

LOD: Limit of Detection

LOQ: Limit of Quantification

MANCP: Multi Annual National Control Plan – (geïntegreerd) meerjarig nationaal controleplan

MB: ministerieel besluit

MCVV: Multidisciplinaire Fraudebestrijdingscel voor de Veiligheid van de Voedselketen

MEDEX: bestuur van de Medische Expertise

MBHG: Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

MHC: Multidisciplinaire Hormonencel

MOC: Managementoverlegcomité

MRL: Maximum Residu Level

NA: niet van toepassing

NARVAL: databank van het FAVV, bevat normen en actielimieten

NC: non-conform(iteit)

NICE: Nationale Implementatie- en Coördinatie-eenheid

NMBS: Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

NOE: Nationale Opsporingseenheid

NRL: Nationaal Referentielaboratorium

OCI: organisme de certification – certificeringsinstelling

OESO: Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

OFO: Opleidingsinstituut van de Federale Overheid

OHSAS: Occupation Health and Safety Assessment Series

OSE: Overdraagbare Spongiforme Encefalopathiën

OVAM: Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

OWD: Office wallon de déchets

PCB: polychloorbifenyyl

PCE: Provinciale Controle-eenheid

PGI: indicator voor de plantengezondheid

P&O: Personeel & Organisatie

POC: Provinciaal Overlegcomité

PVS: Performance of Veterinary Services, evaluatietool voor de Performantie van Veterinaire Diensten van de OIE

R&D: Research & Development

RASFF: Rapid Alert System for Food and Feed

ROC: Regionaal Overlegcomité

RvA: Raad voor Accreditatie, de accreditatie-instelling van Nederland

SALV: Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

Sanitel: Belgisch systeem voor geïnformatiseerd beheer van de identificatie, de registratie en het toezicht op dieren (runderen, schapen, geiten, herten, pluimvee); een aantal informatietoepassingen zoals Sanitrace, Beltrace, Cerise en Veeportaal zijn aangesloten op Sanitel en 'voeden' dit systeem; deze toepassingen maken het mogelijk om in de

gecentraliseerde databank talrijke gegevens over de dieren op te slaan en aan andere actoren beschikbaar te stellen

Sanitrace: een door het FAVV beheerde informaticatoepassing; zie ook 'Sanitel'

SBP: sectoraal bemonsteringsplan

SciCom: Wetenschappelijk Comité van het FAVV

SCoPAFF: Standing Committees on Plants, Animals, Food and Feed

SELOR: selectiebureau van de federale overheid (Federale Overheidsdienst Personeel & Organisatie)

SOC: Sectoraal Overlegcomité

SPW: Service public de Wallonie

SWOT: strengths-weaknesses-opportunities-threats

TOC: Technisch Overlegcomité

TRACES: Trade Control and Expert System

TSE: Transmissible Spongiform Encephalopathy – Overdraagbare Spongiforme Encephalopathiën

VHB: vergunning voor het in de handel brengen

VKI: voedselketeninformatie

VLAM: Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing

VLM: Vlaamse Landmaatschappij

VMM: Vlaamse Milieumaatschappij

VMP: geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik

VVI: indicator voor de voedselveiligheid

WIV: Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid

INLEIDING

1 INLEIDING

1.1 EEN VIERDE GEÏNTEGREERD MEERJARIG NATIONAAL CONTROLEPLAN VAN BELGIË

Verordening (EG) nr. 882/2004 bepaalt dat elke lidstaat een geïntegreerd meerjarig nationaal controleplan (Multi Annual National Control Plan – MANCP) moet opstellen en uiterlijk vanaf 1 januari 2007 voor de eerste maal uitvoeren. Het eerste MANCP van België was opgesteld voor de periode 2006-2008, het tweede voor de periode 2009-2011, het derde voor de periode 2012-2014. Het vierde, huidige MANCP is geldig in de periode 2015-2017.

De geldigheidstijdsduur van het Belgische MANCP volgt deze van het businessplan van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) aangezien deze de belangrijkste instantie is voor wat betreft het controlebeleid en de uitvoering van de controles in de ganse voedselketen. Op deze manier zijn de nationale strategische doelstellingen van het MANCP verbonden met de strategische en operationele doelstellingen beschreven in het FAVV-businessplan. Het MANCP is opgemaakt door het directoraat-generaal (DG) Controlebeleid van het FAVV.

Het controleprogramma van het FAVV is gebaseerd op een geharmoniseerde risicogebaseerde methodologie en omvat zowel analyses als inspecties. Het analyseprogramma wordt jaarlijks herzien en de methodologie voor de opmaak van het analyseprogramma is niet gewijzigd t.o.v. de vorige MANCP-cyclus. De inspecties worden over verschillende jaren gespreid door middel van inspectiefrequenties. In het kader van de uitwerking van het FAVV-businessplan 2012-2014 werden de inspectiefrequenties geëvalueerd op basis van de verworven ervaring. Momenteel is een inspectiesysteem met 2 of 3 frequenties voorzien naar gelang de sector en dit kan worden aangepast in functie van het risicoprofiel van de operator.

Net als in het vorige MANCP zijn in het huidige ook de controlesystemen beschreven die betrekking hebben op de biologische productie en de overige Europese kwaliteitssystemen: BOB (beschermde oorsprongsbenaming), BGA (beschermde geografische aanduiding) en GTS (gegarandeerde traditionele specialiteit).

Ook in dit MANCP wordt omwille van transparantieredenen en leesbaarheid de informatie gepresenteerd in boekvorm. In bijlage 1 is een concordantietabel opgenomen die het verband aanduidt tussen de vereiste informatie zoals vermeld in beschikking 2007/363/EG en de verschillende hoofdstukken/paragrafen van dit MANCP. De bronnen zijn voor het merendeel dezelfde als deze van het eerste MANCP: de meest recente informatie is met andere woorden terug te vinden op de internet-/intranetsites van de bevoegde overheden. In dit kader wordt ook specifiek verwezen naar de meest recente versie van het Country Profile van België, beschikbaar via de website van de dienst HFAA (Health and Food audits and analysis).

In het vervolg van dit hoofdstuk worden de voorzieningen voor herziening en aanpassing van het MANCP beschreven. Tevens wordt het contactpunt voor het MANCP vermeld. In hoofdstuk 2 worden de nationale strategische en operationele doelstellingen beschreven. De bevoegde autoriteiten en delegatie van controletaken, en het laboratorienetwerk zijn beschreven in respectievelijk hoofdstuk 3 en 4. In hoofdstuk 5 worden de nationale controlesystemen beschreven. De voorziene rampenplannen zijn terug te vinden in hoofdstuk 6. De regeling voor audits zijn beschreven in hoofdstuk 7. Maatregelen met het oog op de naleving van operationele criteria zijn grotendeels beschreven in de hoofdstukken 2-6. In hoofdstuk 8 wordt dieper ingegaan op de wettelijke bevoegdheden als controleinstanties en de sancties, de deontologische code en het garanderen van de gepaste kwalificaties, ervaring en opleiding van het personeel dat betrokken is bij de controles. Een beschrijving van de barometers voor de voedselveiligheid, dierengezondheid en plantengezondheid die bedoeld zijn als praktische meetinstrumenten om op een eenvoudige wijze de veiligheid van de voedselketen jaarlijks te kunnen opvolgen en hierover op een duidelijke manier te kunnen communiceren, is terug te vinden in hoofdstuk 9.

1.2 HERZIENING EN AANPASSING VAN HET MANCP

Behoudens bijzondere omstandigheden zullen ook de volgende MANCP's van België de cycli van de businessplannen van het FAVV volgen.

Aanpassingen aan de nationale controlesystemen die beheerd worden door de verschillende bevoegde autoriteiten gedurende de geldigheidstijdsduur van een MANCP zijn steeds mogelijk.

Voor het FAVV wordt specifiek verwezen naar zijn kernproces (cfr. paragraaf 5.2). Aanpassingen aan het lopende controleprogramma (inspecties/analyses) van het FAVV gebeuren via de Coördinatiecel Controleprogramma en Externe rapportering (CCER). Deze cel bestaat uit vertegenwoordigers van elk directoraat-generaal van het FAVV en is opgericht om de impact en het risico in te schatten van aanpassingen naar aanleiding van nieuwe Business Information Needs, aanpassingen aan het controleprogramma en wijzigingen van masterdata. De CCER werkt conform zijn huishoudelijk reglement. Een aanvraag kan vanuit elk directoraat-generaal van het FAVV, en via de vertegenwoordiger van het betreffende directoraat-generaal, ingediend worden aan de hand van het Change Request CCER-formulier, en wordt behandeld volgens de voorziene procedure. Wijzigingen aan de inspectieprogramma's voor dierenwelzijn (opgemaakt door de gewesten) en het respecteren van het rookverbod (opgemaakt door de FOD VVVL), worden doorgegeven aan het FAVV dat op zijn beurt via de CCER het globale FAVV-controleprogramma aanpast.

Voor het controlesysteem voor de biologische productie moeten de risicoanalyse en de selectie van marktdeelnemers voor de controles en staalnemingen, in het Vlaams Gewest, jaarlijks geactualiseerd worden door de controleorganen en voorgelegd aan het Departement Landbouw en Visserij. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest moeten de controleorganen ter goedkeuring een procedure voorleggen aan de bevoegde autoriteiten (c.q. respectievelijk de directie Conceptie en Coördinatie en de Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement) tot vastlegging van de planning van de controles en de keuze van de marktdeelnemers.

Ook de resultaten van de audits/controles uitgevoerd door en voor de overige bevoegde autoriteiten (nationaal of communautair) of derde landen kunnen een aanpassing van het MANCP als gevolg hebben.

Op deze manier kunnen wijzigingen in de controlesystemen van het MANCP aangebracht worden naar aanleiding van of in verband met o.a. de volgende factoren:

- nieuwe wettelijke bepalingen;
- het verschijnen van nieuwe ziekten en andere risico's voor de gezondheid (indien nodig worden ook de crisisplannen geactiveerd);
- de resultaten van door de lidstaten verrichte controles;
- de resultaten van de audits door de nationale bevoegde autoriteiten;
- de resultaten van communautaire controles; voor wat betreft de communautaire controles uitgevoerd door het Food and Veterinary Office van de EC zijn er specifieke procedures voorzien door het FAVV. In deze procedures worden het beheer van de planning van HFAA-zendingen in de loop van een jaar, alsook de voorbereiding, de begeleiding en de afhandeling van een HFAA-zending vastgelegd. Indien de resultaten van een HFAA-zending een aanpassing aan het lopende FAVV-controleprogramma vereist, kan dit gebeuren via de CCER;
- wetenschappelijke bevindingen;
- de resultaten van door een derde land in een lidstaat uitgevoerde audits.

Indien belangrijke veranderingen in de structuur, het beheer of de werking van de nationale bevoegde autoriteiten zich voordoen gedurende de geldigheidstijdsduur van een MANCP, wordt dit gerapporteerd in het jaarverslag van het MANCP.

Indien er wijzigingen optreden in de richtsnoeren zoals vermeld in artikel 43 van verordening (EG) nr. 882/2004, zal het MANCP indien nodig overeenkomstig gewijzigd worden. Hierover zal eveneens gerapporteerd worden in het eerstvolgende jaarverslag van het MANCP.

De globale voortgang van het MANCP wordt jaarlijks gerapporteerd aan de Europese Commissie. De basis voor deze rapportering is het activiteitenverslag van het FAVV aangezien de hoofdmoot van de vereiste informatie hierin reeds gebundeld is. Het activiteitenverslag is publiek beschikbaar via de FAVV-website.

1.3 CONTACTPUNT VOOR HET MANCP EN ADMINISTRATIEVE BIJSTAND

Het contactpunt voor alle inlichtingen omtrent het MANCP van België is het directoraat-generaal Controlebeleid van het FAVV. De contactgegevens zijn terug te vinden in tabel 1.

Tabel 1: contactpunt MANCP van België.

Contactpunt:	Vicky Lefevre, directeur-generaal Controlebeleid
Adres:	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen AC – Kruidtuin Food Safety Center Kruidtuinlaan 55 B-1000 Brussel
E-mail:	PCCB@favv.be
Telefoon:	+ 32 (0)2 211 85 75
Fax:	+ 32 (0)2 211 86 30

Verzoeken om inlichtingen (in het kader van verordening (EG) nr. 882/2004) die betrekking hebben op andere autoriteiten dan het FAVV, zal DG Controlebeleid van het FAVV doorzenden naar de betreffende autoriteiten.

Verzoeken m.b.t. administratieve bijstand & samenwerking zullen bij voorkeur behandeld worden m.b.v. het elektronische systeem voor administratieve bijstand & samenwerking, ontwikkeld door de EC.

Specifiek voor derde landen wordt verwezen naar het protocol tussen FAVV-AWEX-FIT-VLAM-Brussels Invest & Export¹ (cfr. paragraaf 3.2.11.11). De gewestelijke diensten die bevoegd zijn voor de biologische productie hebben een eigen stelsel van administratieve bijstand opgebouwd (cfr. paragraaf 3.2.11.14).

Voor de diverse samenwerkingsverbanden tussen de verschillende bevoegde autoriteiten wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

Chief Veterinary Officer en Chief Plant Health Officer

De taken van de Chief Veterinary Officer (CVO) en de Chief Plant Health Officer (COPHS) zijn verdeeld tussen de FOD VVVL en het FAVV. Productnormatieve materies worden behandeld door de FOD VVVL. Procesnormatieve materies en deze die betrekking hebben op de controles worden behandeld door het FAVV.

Op veterinair vlak is de functie van CVO toegewezen aan het FAVV; daarnaast is er ook een Deputy CVO bij de FOD VVVL. Op fytosanitair vlak is er een COPHS (operational) aangeduid bij het FAVV, en een COPHS (legislation) bij de FOD VVVL.

Er is intens overleg tussen de FOD VVVL en het FAVV. Materies die bevoegdheidsoverschrijdend zijn, worden gezamenlijk behandeld.

¹ Brussels Export werd na fusie met Invest in Brussels omgedoopt tot Brussels Invest & Export.

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOESTELLINGEN

2 NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Het businessplan van het FAVV vormt, gelet op de missie van het FAVV, de basis voor de algemene nationale strategische en operationele doelstellingen van het MANCP van België.

In het vijfde businessplan van het FAVV² worden de krachtlijnen vastgelegd voor de periode 2015-2017, de geldigheidstijdsduur van het vierde MANCP. De uitwerking van het nieuwe businessplan valt samen met de aanvang van de vijfjarige legislatuur van een nieuwe regering. Hoewel het businessplan slechts drie jaar dekt, kan ervan uitgegaan worden dat de strategische doelstellingen in de grote lijnen en voor zover de randvoorwaarden dezelfde blijven voor de gehele legislatuur kunnen gelden.

Het behoud van de kernopdrachten, een continuïteit in het beleid met centraal de bescherming van de consument en de goedmenende en goedpresterende operatoren, een bedachtzame evolutie naar een nog betere organisatie in budgettair moeilijke tijden. Zo kan de toekomst van het FAVV samengevat worden.

Het businessplan voor de periode 2015-2017 werd rond 5 strategische thema's uitgewerkt. Hierbij werd rekening gehouden met:

- de socio-economische en administratieve context;
- de evaluatie van de werking van het FAVV door alle belanghebbenden en hun verwachtingen ten aanzien van de organisatie, d.m.v. een consumentenenquête, een enquête en SWOT-analyse uitgevoerd bij de operatoren en leden van het Raadgevend Comité van het FAVV, de input van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV, en een enquête bij het personeel van het FAVV over zijn bedrijfscultuur en waarden;
- de resultaten van de vorige jaren en de beleidskeuzes gemaakt in het nieuwe regeerakkoord.

De budgettaire doelstellingen die door de regering gesteld zijn zullen een belangrijke impact hebben op de werking van het FAVV. Algemeen worden de personeelskredieten in 2015 met 4% verminderd en de werkingsmiddelen met 20%. In de komende jaren komt daar telkens 2% bovenop. Voor het FAVV worden de besparingen pro rata van de dotatie in de inkomsten berekend.

Het behalen van de budgettaire doelstellingen is uiteraard een globaal objectief voor elke overheidsorganisatie en zal gerealiseerd moeten worden door hiermee in de realisatie van elke strategische doelstelling rekening te houden. Hierbij zullen de volgende principes gehanteerd worden:

- het maximaal behoud van het aantal inspecties;
- de verminderingen van het bemonstering- en analyseprogramma van het FAVV maximaal beperken;
- er zal in de andere programma's en activiteiten meer bespaard worden naarmate hun rechtstreeks belang voor de veiligheid van de voedselketen afneemt.

Daarnaast zijn er een aantal gebeurtenissen die de herziening van de strategische en operationele doelstellingen gedurende de looptijd van het businessplan kunnen noodzaken:

- verdere wijziging in de (financiële) middelen die aan het FAVV toegekend worden;
- wijziging in de aard en omvang van de opdrachten;
- herstructureringen op het niveau van de federale overheid;
- wijziging in het wettelijk kader;
- maatregelen te nemen of te concretiseren in het kader van de uitvoering van het regeerakkoord;
- de nood aan een heroverweging van de activiteiten die intern en extern uitgevoerd worden om aan de budgettaire doelstellingen tegemoet te komen.

² <http://www.favv.be/businessplan-nl/2015-2017/>

De 5 strategische thema's zijn:

- een efficiënte organisatie van het toezicht op de voedselketen met het oog op haar optimale veiligheid;
- een gepast regelgevend kader en flankerende maatregelen voor een betere veiligheid van de voedselketen;
- een FAVV aanvaard door de operatoren en erkend door de maatschappij en de consumenten in het bijzonder zowel op nationaal als internationaal niveau;
- een optimale dienstverlening in het kader van de veiligheid van de voedselketen en aan overheden betreffende gedelegeerde taken;
- een optimaal beheer van de organisatie.

Binnen deze strategische thema's worden eerst strategische doelstellingen gedefinieerd die vervolgens in één of meerdere operationele doelstellingen geconcretiseerd worden. Operationele doelstellingen zijn ofwel projecten die binnen het voorziene tijdsbestek gerealiseerd moeten worden of zijn permanente doelstellingen waar kritische procesindicatoren moeten worden gerespecteerd. Binnen de operationele doelstellingen kunnen nog specifieke acties gedefinieerd worden om een gefaseerde aanpak mogelijk te maken. Planning van de operationele doelstellingen dient jaarlijks geëvalueerd en indien nodig herzien te worden.

De planning op één jaar is het meest gedetailleerd en bindend, de planning naar de volgende jaren is indicatief waarbij er wel over moet gewaakt worden dat de doelstellingen tegen het einde van de looptijd van het businessplan gerealiseerd zijn.

Het businessplan zelf beperkt zich tot de definitie van de strategische thema's en objectieven en een algemene beschrijving van de operationele doelstellingen. De gedetailleerde uitwerking zal opgenomen worden in een boordtabel die gepubliceerd wordt op de website van het FAVV en regelmatig bijgewerkt zal worden (minstens één keer per jaar) en toegelicht in het Raadgevend Comité van het FAVV.

2.1 THEMA 1: EEN EFFICIËNTE ORGANISATIE VAN HET TOEZICHT OP DE VOEDSELKETEN MET HET OOG OP HAAR OPTIMALE VEILIGHEID

2.1.1 Visie

De kernopdracht van het FAVV blijft het houden van toezicht op de voedselketen door middel van controles. Het FAVV heeft in het verleden bijzondere inspanningen geleverd om het ruime en vage concept van risicogebaseerde controles om te zetten in concrete inspectie- en bemonsteringsprogramma's gebaseerd op objectieve parameters en statistisch onderbouwd. Het inspectieprogramma is een meerjarenprogramma dat er op gericht is om alle operatoren met een vooraf vastgelegde frequentie te inspecteren en het bemonsteringsprogramma wordt tot op vandaag jaarlijks vastgelegd op basis van de meest recente gegevens. De inspectiefrequenties kunnen in de looptijd van het businessplan aangepast worden. Ze worden, net zoals het analyseprogramma, niet meer in het businessplan opgenomen. Het startpunt zijn de inspectiefrequenties zoals zij in het vorige businessplan opgenomen waren. Wijzigingen zullen toegelicht worden in het Raadgevend Comité van het FAVV en het (gewijzigde) inspectieprogramma zal gepubliceerd worden op zijn website.

Bij het toezicht op EU-regelgeving zal, waar interpretatie mogelijk is, gekozen worden voor een pragmatische oplossing in functie van de voedselveiligheid.

Deze benadering zal de komende jaren behouden en verder verfijnd worden. Als aanvulling komen er specifieke acties die gericht zijn op bepaalde activiteiten of producten. Dit kan het gevolg zijn van aanwijzingen dat bepaalde regelgeving niet correct opgevolgd wordt (bv. gebruik van sulfiet in gehakt), nieuwe praktijken (bv. consumptie van insecten) of (opnieuw) opkomende gevaren.

Naast de geprogrammeerde controles is er een uitgebreid palet van andere controleactiviteiten die voortspuiten uit klachten, internationale alarmberichten (RASFF), erkennings- en toelatingsaanvragen, speciale acties al dan niet in samenwerking met andere overheidsinstellingen enz.

Aangezien al deze controles de hoeksteen zijn van het toezicht op de voedselketen zal het FAVV er enerzijds naar streven om het aantal inspecties maximaal te behouden door onder meer de besparingen op de personeelskredieten te compenseren met verdere efficiëntiewinsten en anderzijds de beperkingen, noodzakelijk om te besparen, in het bemonsterings - en analyseprogramma zo klein mogelijk te houden met een maximaal behoud van controles op voedselveiligheidscriteria. Tevens zal de onderbouwing van het controleprogramma door middel van een wetenschappelijk verantwoorde risico evaluatie verder verdiept worden in nauwe samenwerking met het Wetenschappelijk Comité van het FAVV

De bewaking van de dieren- en plantengezondheid blijft een kernopdracht voor het FAVV. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden en prioriteiten bepaald in de verschillende programma's, gebaseerd op een schatting van de risico's en rekening houdend met de budgettaire verplichtingen en dit in overleg met de betrokken organisaties.

Er is nood aan een constante actualisatie van het globale (fyto)sanitaire beleid: er is de evolutie op sanitair vlak en nieuwe opkomende ziekten waarmee rekening moet gehouden worden. Ook qua organisatie kunnen een aantal initiatieven genomen worden, zeker in de dierlijke sector zoals de resultaten van de PVS-evaluatie (PVS: Performance of Veterinary Services) aangeven. Daarbij moet ook voldoende aandacht besteed worden aan de praktijkdierenartsen, die een centrale rol spelen in de epidemiologische bewaking, die mee de ogen en de oren van het FAVV zijn op het vlak van de diergezondheid in de bedrijven. Het beleid moet er op gericht zijn om hun professionalisme, integriteit én onafhankelijkheid te garanderen en om zo een kwaliteitsvolle epidemiologische bewaking te behouden.

In de verschillende programma's zullen keuzes en prioriteiten gesteld moeten worden op basis van de inschatting van de risico's om de budgettaire doelstellingen te bereiken en dit in overleg met de betrokken sectororganisaties.

Het FAVV zal zijn fraudebeleid moeten aanpassen aan de beperkingen in de kredieten en zijn inspanningen toespitsen op de meest kritieke types van fraude. In de mate van het mogelijke zal het FAVV blijven meewerken aan interdepartementale initiatieven.

2.1.2 Strategische en operationele doelstellingen

S1.1 Het FAVV beschikt over een jaarlijks geactualiseerd controleprogramma dat volledig wordt uitgevoerd, aangevuld met specifieke acties. Niet-geplande maar noodzakelijke controles worden binnen redelijke termijnen uitgevoerd.

- O1.1.1 Een wetenschappelijk onderbouwd meerjaren, maar jaarlijks bijgestuurd, controleprogramma zowel voor de inspecties en analyses, geoptimaliseerd over gans de keten en met een bijzondere aandacht voor de controle op de autocontrolesystemen en een verder doorgedreven classificatie van operatoren.
- O1.1.2 Volledige uitvoering van het controleprogramma, gecorrigeerd voor de budgettaire inspanningen.
- O1.1.3 Realisatie van acties buiten het controleprogramma om specifieke problemen op te volgen zowel wat betreft activiteiten als wat betreft producten.
- O1.1.4 Realisatie van niet geplande controles binnen wettelijke en / of redelijke en vooraf bepaalde termijnen (behandeling klachten, RASFF-dossiers, erkenningen en toelatingen, controles voor certificatie...).
- O1.1.5 Efficiënte importcontroles die garanderen dat ingevoerde producten hetzelfde veiligheidsniveau halen dan de EU-producten, rekening houdend met de verdere

mondialisering en complexiteit van de voedselketen en bijgestuurd op basis van een verfijning van de risicobeoordeling.

O1.1.6 Een optimale ondersteuning van het controleprogramma door het garanderen van de kwaliteit van de analyses met een zo kort mogelijke doorlooptijd, een zo laag mogelijke kostprijs en de meest kosteneffectieve verdeling over interne en externe analyses.

O1.1.7 Efficiënte bestrijding van fraude in de voedselketen op basis van een beleid dat voorziet in specifieke acties en het sensibiliseren van de medewerkers.

S1.2 De bewaking van dieren- en plantengezondheid is georganiseerd op basis van vooraf gedefinieerde programma's die kaderen in een globaal sanitair beleid.

O1.2.1 Actief deelnemen aan het actueel houden van het sanitair beleid.

O1.2.2 Ontwikkelen van een gestructureerde aanpak voor epidemiologisch toezicht en epidemiologische bewaking inclusief nieuw (opkomende) dier- en plantenziekten, zowel bij gehouden als in het wild levende dieren.

O1.2.3 Actieve deelname aan de programma's met het oog op de vermindering van de resistentie tegen antimicrobiële en antiparasitaire middelen.

2.2 THEMA 2: EEN GEPAST WETGEVEND KADER EN FLANKERENDE MAATREGELEN VOOR EEN BETERE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN

2.2.1 Visie

Controles en inspecties zijn noodzakelijk voor de bewaking van de voedselketen maar hebben slechts maximaal effect indien ze in een meer algemeen beleid en een goede juridische context ingebed zijn, samen met flankerende maatregelen die het de operatoren mogelijk moeten maken zich in regel te stellen met de wetgeving.

Wet- en regelgeving zijn maar efficiënt afdwingbaar indien er een maatschappelijk draagvlak voor bestaat. Het FAVV zal het overlegmodel waarbij alle belanghebbenden, zowel operatoren als consumenten, voldoende aan bod komen bij de uitwerking van maatregelen onverkort verder zetten. Dit moet garanderen dat maatregelen doeltreffend zijn, proportioneel met het te bereiken doel en binnen de grenzen bepaald door de Europese regelgeving blijven.

In de mate van het mogelijke zal de voorkeur gegeven worden aan een resultaatsverbintenis boven een middelenverbintenis.

Het hygiënepakket is een uitgebreide verzameling van voorschriften die voor het grootste deel hun nut bewezen hebben, maar in een aantal gevallen niet volledig aangepast zijn aan de huidige technologische ontwikkelingen. Het FAVV zal binnen zijn mogelijkheden streven naar het bijsturen van de EU-wetgeving om rekening te houden met nieuwe ontwikkelingen en specifieke Belgische omstandigheden. Daar waar de Europese regelgeving de ruimte laat voor een nationaal beleid of uitzonderlijke omstandigheden dit vereisen zal steeds een zorgvuldige afweging tussen de verschillende aspecten gemaakt worden. De veiligheid van de voedselketen, rekening houdend met alle elementen van het voorzorgsbeginsel, zal bepalend zijn voor de minimale vereisten, maar eenmaal voldoende garanties gegeven zijn zal de nadruk liggen op de haalbaarheid en de afdwingbaarheid van de maatregelen, de administratieve vereenvoudiging, het vermijden van goldplating en de ondersteuning van Belgische bedrijven.

Het FAVV zal bij onderhandelingen over de EU-regelgeving streven naar een 'level playing field' voor de EU-markt en zal waar mogelijk een teveel aan regelgeving vermijden. Waar verantwoord zal geopteerd worden voor de mogelijkheid van nationale afwijkingen.

Autocontrole blijft de hoeksteen van het beleid, gebaseerd op duidelijke resultaatsverbintenissen, aangepast aan de specifieke situatie van de operatoren. Het op de markt brengen van veilige levensmiddelen is een duidelijke resultaatsverbintenis zoals het implementeren van een doeltreffend HACCP-systeem dat is of het nemen van doeltreffende maatregelen indien niet conforme producten toch aan de controle van het bedrijf zouden ontsnappen.

Het hygiënepakket legt naast doelstellingen ook duidelijke middelenverbintenissen op door het opleggen van specifieke voorschriften, die ook gerespecteerd moeten worden.

Het inzetten van de juiste middelen om te kunnen voldoen aan de resultaatsverbintenissen en in het bijzonder de implementatie van HACCP-systemen is, zeker voor kleinere bedrijven, niet altijd makkelijk. Daarom zullen in de looptijd van het huidige businessplan de gidsen een zeer belangrijk instrument blijven die verder moeten evolueren. Zij moeten ook een didactisch instrument zijn. Voor de B2C-sector zal nagegaan worden hoe de drempel verlaagd kan worden zonder het niveau van veiligheid te verminderen door de nadruk op de hygiënevoorschriften te leggen gecombineerd met een verder vereenvoudigde HACCP-aanpak. Daarnaast zal de complementariteit tussen de autocontrolegidsen en de 'private' lastenboeken verder versterkt moeten worden zodat zij een coherent geheel met een minimum aan administratieve lasten vormen.

Ook de certificatie blijft een belangrijk instrument om de correcte implementatie van autocontrolesystemen te waarborgen.

De operatoren van de voedselketen zijn geen homogene groep van bedrijven. En niet alleen omdat ze veel verschillende producten en productiewijzen hebben maar ook omdat zij een heel verschillend gedrag vertonen. Het FAVV zal meer inzetten op een beleid dat rekening houdt met de segmentatie van operatoren op basis van hun houding ten opzichte van de verplichtingen betreffende veiligheid van de voedselketen.

Het FAVV heeft in het verleden heel wat inspanningen gedaan om voor verschillende doelgroepen en via verschillende kanalen te communiceren met de belanghebbenden en hen diverse vormen aan te bieden. Gelet op de snelle evolutie en digitalisering van de media moet een globale informatiestrategie uitgewerkt worden waarbij de meting van de impact een instrument moet worden om dit beleid te sturen.

Een goed uitgebouwde en doeltreffende traceerbaarheid in alle schakels van de keten is de enige garantie om snel tussen te kunnen komen ingeval van incidenten zonder dat draconische maatregelen noodzakelijk zijn. Dit kan enkel indien de bedrijven hun interne en externe traceerbaarheid optimaal ontwikkeld hebben en deze informatie voldoende snel aan het FAVV over kunnen maken. Doorgedreven oefeningen blijven een nuttig middel, maar moeten aangevuld worden met afspraken afgestemd op de verschillende sectoren over de snelle uitwisseling van gegevens.

Het FAVV zal bij het beheersen van incidenten waar geen volledige risicobeoordeling mogelijk is blijvend het voorzorgsbeginsel toepassen en rekening houden met alle factoren en beginselen die daarmee verband houden.

De veiligheid van de voedselketen is bij uitstek een internationale aangelegenheid. Het is dan ook belangrijk dat het FAVV over een internationaal netwerk beschikt dat toelaat om meer impact te hebben op besluitvorming op EU-niveau en export te faciliteren.

2.2.2 Strategische en operationele doelstellingen

- S2.1 De regelgeving uitgewerkt door het FAVV of die uitgewerkt zal worden, zal ofwel voldoen aan de basisprincipes: juridisch sluitend, duidelijk, efficiënt, proportioneel aan het beoogde doel, met een minimum aan administratieve lasten en gericht op het behalen van doelstellingen ofwel daaraan aangepast worden. Dezelfde principes zullen verdedigd worden voor Belgische en Europese regelgeving waaraan het FAVV meewerkt.**
- O2.1.1 Permanente evaluatie van het bestaand reglementair kader om aan de principes van de strategische doelstelling te voldoen.
 - O2.1.2 De richtlijnen worden tijdig omgezet en waar verordeningen het voorzien, worden de nodige nationale maatregelen als aanvulling op EU-verordeningen voorzien.
- S2.2 De operatoren actief in de voedselketen beschikken over alle nodige instrumenten om een autocontrolesysteem uit te werken conform aan de regelgeving en moeten in staat zijn om deze op een betrouwbare wijze te laten valideren.**
- O2.2.1 De instrumenten voor de implementatie van autocontrolesystemen zijn beschikbaar, afgestemd op de noden (zowel qua complexiteit als qua type operator), eenvoudig bruikbaar met een minimum aan administratieve lasten en worden samen met de validatie actief gepromoot.
 - O2.2.2 Er is een bewaking door het FAVV van de geloofwaardigheid van de validatie door OCI's.
 - O2.2.3 Invoeren van de verplichte validatie van het autocontrolesysteem voor activiteiten die een bijzondere aandacht vragen, zoals de productie en/of export van bepaalde soorten levensmiddelen of op vraag van de sectororganisaties.
- S2.3 Het FAVV beschikt over een vormings- en informatiebeleid dat de transparantie garandeert, de consumenten de informatie geeft om veilig om te gaan met levensmiddelen en de operatoren de middelen ter beschikking stelt om aan de regelgeving te voldoen.**
- O2.3.1 Integratie van de communicatie via verschillende media in één globale strategie met meetbare doelstellingen.
 - O2.3.2 Een gedifferentieerd vormings- en voorlichtingsaanbod gericht op verschillende doelgroepen is beschikbaar met bijzondere aandacht voor zowel de starters als de operatoren die bijgestuurd moeten worden en dit in overleg met de andere betrokken overheden en sectororganisaties.
- S2.4 Het FAVV is voldoende voorbereid op het beheersen van incidenten en crisissen.**
- O2.4.1 Het FAVV beschikt over een beleid gericht op het maximaal voorkomen van incidenten en crisissen door het efficiënt opvangen van signalen die indicaties geven over het mogelijk voorkomen van bepaalde gevaren.
 - O2.4.2 Het FAVV beschikt over actuele crisisscenario's, een structuur om incidenten en crisissen te beheren en toetst de paraatheid van zowel de organisatie als de operatoren door het regelmatig organiseren van oefeningen.
 - O2.4.3 Het FAVV is een actieve partner in het verbeteren van het beheer van voedseltoxi-infecties.

S2.5 Het internationaal netwerk van het FAVV is uitgebouwd en laat toe dat het Belgisch beleid op internationaal niveau ondersteund wordt.

O2.5.1 Het netwerk binnen de EU in het kader van de HoA, CVO, COPHS, SCoPAFF en binnen de Codex Alimentarius onderhouden en waar mogelijk verder uitbreiden.

2.3 THEMA 3: EEN FAVV AANVAARD DOOR DE OPERATOREN EN ERKEND DOOR DE MAATSCHAPPIJ, EN DE CONSUMENTEN IN HET BIJZONDER ZOWEL OP NATIONAAL ALS INTERNATIONAAL VLAK

2.3.1 Visie

De consument blijft centraal staan in het beleid van het FAVV. De controleprogramma's zijn er op gericht om de risico's voor de consument in het traject voorafgaand aan de aankoop zo klein mogelijk te houden. Eenmaal een levensmiddel in handen van de consument is, neemt deze een deel van de verantwoordelijkheid op. Het is dan ook belangrijk dat de consument over alle aspecten die te maken hebben met voedselveiligheid geïnformeerd en gesensibiliseerd wordt. Naast de klassieke informatie zal de consument vanaf 2015 in toepassing van de regels met betrekking tot de openbaarheid van bestuur ook toegang tot de resultaten van de controles krijgen.

De maatschappelijke evoluties kunnen hun effect hebben op het beleid dat het FAVV voert. Zo heeft de keuze voor het verminderen van voedselverspilling tot gevolg gehad dat het FAVV een aantal versoepelingen voor de voedselbanken ingevoerd heeft. Toekomstige keuzes rond de ten minste houdbaarheidsdata en de te gebruiken tot data kunnen een nieuwe aanpassing vragen. De consumptie van insecten is een ander voorbeeld. Het FAVV volgt deze evoluties nauwgezet en zal hierop verder blijven inspelen.

Een goed uitgebouwd overleg met alle belanghebbenden is essentieel om een maatschappelijk aanvaard beleid uit te bouwen.

Het Raadgevend Comité van het FAVV zal zijn centrale rol behouden voor alle transversale onderwerpen. Specifieke problemen zullen aan bod komen in werkgroepen van dit Raadgevend Comité of in het sectorspecifiek overleg. Hierbij zullen zowel de bedrijven als de consumenten op een gelijke manier betrokken worden.

Het Wetenschappelijk Comité bij het FAVV is een onafhankelijk orgaan dat instaat voor de risico-evaluatie ten bate van het FAVV en andere overheden. Deze onafhankelijkheid moet een objectieve beoordeling van de risico's garanderen en vermijden dat risicobeheer en risico-evaluatie in elkaars vaarwater komen. Dit neemt niet weg dat er ruimte gemaakt moet worden om tot een goede dialoog te komen tussen het Wetenschappelijk Comité, het FAVV en de belanghebbenden. Deze dialoog kan in een aantal gevallen opgezet worden voor een finaal advies zodat dit Wetenschappelijk Comité over alle relevante informatie beschikt die noodzakelijk is voor een goede onderbouwing van de adviezen.

Openheid en transparantie zijn kritische succesfactoren voor de aanvaarding van het beleid. Naast een uitgebreide informatie op de website zal de publicatie van inspectieresultaten ongetwijfeld bijdragen tot de sensibilisering van zowel operatoren als consumenten. Het meldpunt voor de consumenten blijft behouden. Ook de operatoren moeten in staat zijn om met hun klachten terecht te kunnen bij een onafhankelijke ombudsdienst. De dienst bestaat al bij het FAVV maar een betere bekendheid van en gebruik door de operatoren kan de aanvaardbaarheid van het FAVV enkel ten goede komen.

Naast het uitvoeren van controles is de uitbouw van een beleid betreffende preventie, sensibiliseren en informatie de tweede belangrijke pijler van de activiteiten van het FAVV. De communicatiekanalen

hiervoor zullen worden gekozen in functie van de evolutie van hun gebruik door burgers en bedrijven. Indien de huidige tendens aanhoudt zal het belang van gedrukte documenten afnemen ten voordele van de communicatie via sociale media en het gebruik van smartphones/tablets.

Als exporterend land is het belangrijk dat de verwezenlijkingen van het FAVV en zijn betrouwbaarheid voldoende zichtbaar zijn in het buitenland. Niet alleen de uitbouw van een internationaal netwerk maar ook de zichtbaarheid van de veiligheid en de kwaliteit van de Belgische producten moet een permanent aandachtspunt blijven. Dit geldt zowel voor de landen waarnaar producten geëxporteerd worden als ontwikkelingslanden die het Belgische model als een voorbeeld nemen.

In het kader van de akkoorden tussen het FAVV en het BTC zal het FAVV eveneens de samenwerking verder zetten met betrekking tot de verbetering van de sanitaire en fytosanitaire kwaliteit van de agrovoedingsproducten in derde landen.

2.3.2 Strategische en operationele doelstellingen

S3.1 Het overleg en consultatie van de belanghebbenden gebeurt gestructureerd en systematisch.

- O3.1.1 Permanent overleg in het Raadgevend Comité van het FAVV en tijdens de sectorvergaderingen.
- O3.1.2 Regelmatige peiling bij consumenten, operatoren en het personeel naar evaluatie van de werking en verwachtingen van de belanghebbenden.
- O3.1.3 De praktijkdierenartsen worden regelmatig geconsulteerd over beleidskeuzes en toegewezen taken.
- O3.1.4 De verschillende initiatieven voor administratieve vereenvoudiging worden centraal opgevolgd en gerapporteerd.

S3.2 Het FAVV beschikt over een goed functionerend Wetenschappelijk Comité.

- O3.2.1 Het Wetenschappelijk Comité van het FAVV beschikt over de noodzakelijke middelen om haar adviezen in alle onafhankelijkheid te kunnen geven.

S3.3 Efficiënte behandeling van klachten.

- O3.3.1 Het FAVV beschikt over een klantgericht meldpunt voor de consumenten en efficiënte procedures zodat de klachten binnen een redelijke termijn en met terugkoppeling opgevolgd worden.
- O3.3.2 De klachten van operatoren worden via een duidelijk gecommuniceerde en eenvormige procedure behandeld door of onder toezicht van een onafhankelijke interne ombudsdienst van het FAVV.

S3.4 Een transparant en zichtbaar FAVV.

- O3.4.1 Het FAVV communiceert zowel algemeen over zijn activiteiten op een gebruiksvriendelijke manier, waarbij een zo volledig mogelijk website een centraal instrument is, ondersteund door andere media als via specifieke acties voor bijzondere doelgroepen.
- O3.4.2 Tijdige uitvoering van verplichte rapportering, een transparante globale rapportering onder de vorm van jaarverslagen, de barometers veiligheid van de voedselketen en publicatie van inspectieresultaten.
- O3.4.3 Het FAVV stelt zijn kennis en goede praktijken ter beschikking van andere organisaties met hetzelfde doel, zowel binnen de EU als voor derde landen.

S3.5 Een billijke financiering van het FAVV.

- O3.5.1 Heffingen en retributies worden berekend op basis van publiek beschikbare actuele en objectieve parameters die de billijkheid van de spreiding van de kosten over alle

gecontroleerde sectoren garandeert en voor wat betreft de heffingen rekening houdt met de validatie van autocontrolesystemen.

- O3.5.2 Het FAVV beschikt over een efficiënt systeem van inningen van heffingen, retributies en administratieve boetes.

2.4 THEMA 4: EEN OPTIMALE DIENSTVERLENING AAN DE BEDRIJVEN IN HET KADER VAN DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN AAN OVERHEDEN BETREFFENDE DE AAN HET FAVV GEDELEGEERDE TAKEN

2.4.1 Visie

Het FAVV heeft binnen zijn takenpakket een aantal opdrachten met een duaal karakter. Enerzijds zijn ze gericht op het toezicht op de veiligheid van de producten maar anderzijds zijn zij ook een dienstverlening aangezien zij uitgevoerd worden op vraag van de operator en zij een 'conditio sine qua non' zijn om producten op de markt te kunnen brengen, zowel binnen de eengemaakte Europese markt als in derde landen. Zowel de keuring van alle ter slacht aangeboden dieren, het toezicht op de producten van dierlijke oorsprong, de controles op producten die de Europese Unie binnenkomen als de certificatie van goederen voor export maken hier deel van uit en moeten behouden worden. Een optimale werkverdeling tussen operatoren en het FAVV moet een uitstekende bescherming van de veiligheid van de voedselketen combineren met een efficiënte werking.

België is een belangrijk exportland van levensmiddelen en het FAVV is verantwoordelijk voor de sanitaire en fytosanitaire aspecten. Het FAVV zal de inspanningen uit het verleden verder bestendigen, maar dit kan enkel maar tot successen leiden indien de samenwerking met de andere beleidsniveaus optimaal verloopt. Naast aan de (fyto)sanitaire aspecten moet ook aan alle economische voorwaarden voldaan zijn. Voorts moet er rekening mee gehouden worden dat het FAVV, in tegenstelling tot de ons omringende landen geen beroep kan doen op permanente vertegenwoordigers in sanitaire en fytosanitaire aangelegenheden in derde landen.

Naast de exportactiviteiten zijn ook de importcontroles een belangrijke vorm van dienstverlening. Ook hier geldt het duaal karakter: enerzijds moet de veiligheid van de geïmporteerde producten gecontroleerd worden zodanig dat het veiligheidsniveau vergelijkbaar is met dat van Europese producten en anderzijds moet deze activiteit ook ondersteund worden door zo efficiënt mogelijke controles tegen een kostendekkend tarief. Op Europees niveau moet gegarandeerd worden dat er op dat vlak geen oneerlijke concurrentie mogelijk is door een minimum aan harmonisatie.

2.4.2 Strategische en operationele doelstellingen

S4.1 De dienstverlening aan de operatoren is op een efficiënte manier georganiseerd en waar mogelijk met behulp van digitale middelen.

- O4.1.1 De operatoren kunnen hun belangrijkste aanvragen indienen en hun gegevens consulteren en actueel houden via FoodWeb, inclusief BECERT en de ondersteuning via de (P)CE is efficiënt georganiseerd.
- O4.1.2 Voor de keuring wordt de modernisering, ingezet op EU-vlak, geïmplementeerd en de bedrijfsgeassisteerde keuring verder uitgebouwd.
- O4.1.3 De activiteiten van het kalibratielaboratorium van DG Labo worden ter beschikking gesteld van zowel interne als externe klanten.

S4.2 Export en import worden binnen de bevoegdheden van het FAVV actief ondersteund.

- O4.2.1 Nieuwe exportmarkten worden in samenwerking met alle belanghebbenden en betrokken overheden geëxploreerd en waar nuttig ontsloten.
- O4.2.2 Het FAVV ondersteunt het behoud en de uitbouw van import van bepaalde goederenstromen via Belgische punten van binnenkomst.

S4.3 Het FAVV voert de zijn gedelegeerde taken uit volgens de overeengekomen modaliteiten.

- O4.3.1 Het FAVV integreert de taken in verband met de aan hem toevertrouwde controles of in verband met gedeelde bevoegdheden in zijn controleprogramma op basis van een controlebeleid en controleprogramma dat in gemeenschappelijk overleg is vastgelegd.
- O4.3.2 Het FAVV garandeert een efficiënt beheer van de Fondsen op basis van een protocol met de bevoegde overheid.

2.5 THEMA 5: EEN OPTIMAAL BEHEER VAN DE ORGANISATIE

2.5.1 Visie

De taken van een instelling van openbaar nut kunnen maar gerealiseerd worden in de mate dat de organisatie op een efficiënte manier kan werken. Het vijfde thema is erop gericht om de organisatie alle middelen te bieden om als moderne instelling te functioneren. Het HR-beleid is gericht op zo competent mogelijke medewerkers. De logistieke ondersteuning moet het mogelijk maken dat medewerkers over gepast en modern materiaal beschikken. Het FAVV heeft gekozen voor de introductie van een kwaliteitsbeheerssysteem op alle niveaus en beschikt over een volwaardige interne audit en een systeem van interne controle.

Bijzondere aandacht werd in het verleden besteed aan de ontwikkeling van de IT-tools. De belangrijke inspanningen uit het verleden maken de komende jaren de transitie naar een quasi volledige digitale organisatie mogelijk, waar zowel de consumenten als de operatoren hun voordeel mee kunnen doen: de consument door bijvoorbeeld de transparantie via de publicatie van inspectieresultaten, de operatoren door bijvoorbeeld een zo volledig mogelijk digitaal beheer van hun dossiers.

In het businessplan wordt tenslotte ruimschoots aandacht gegeven aan de waarden van het FAVV zoals die samen met de medewerkers gedefinieerd zijn.

Voor een aantal taken (analyses, keuring, certificering, organisatie van identificatie en registratiesystemen in de dierlijke sector, ...) die voorzien zijn in de 5 thema's doet het FAVV geheel of gedeeltelijk beroep op andere organisaties of zelfstandigen, hetzij door delegatie van taken hetzij door uitbesteding. Dit zal in de toekomst het geval blijven, maar er zal gestreefd moeten worden naar een (kost)optimale verdeling tussen de taken die zelf uitgevoerd worden en die gedelegeerd/ uitbesteed worden.

De partners blijven een belangrijke troef voor het FAVV om zijn taken tot een goed einde te brengen. Alle maatregelen zullen in overleg met deze partners gebeuren zoals met alle belanghebbenden. Aangezien het grootste deel van de werkingskredieten hieraan besteed wordt, zullen de door te voeren besparingen ongetwijfeld een belangrijke impact hebben.

De in het algemene deel vermelde principes, zullen ook hier toegepast worden, maar er moet bovendien over gewaakt worden dat de taken, die volledig gefinancierd worden met retributies voor geleverde prestaties en die vaak noodzakelijk zijn voor het economische voortbestaan van de bedrijven en een garantie betekenen voor de volksgezondheid, blijven verzekerd worden. Indien nodig moet het budget aangepast worden, zeker indien er meer activiteiten moeten uitgevoerd worden door het FAVV.

Zonder de objectiviteit en de doelstellingen van het FAVV in gevaar te brengen, kunnen in een aantal duidelijk omschreven gevallen samenwerkingsverbanden opgezet worden met bepaalde belanghebbenden. In het verleden is dit al gebeurd door bijvoorbeeld het in rekening brengen van sectorale bemonsteringsplannen, het promoten van de gidsen of het ontsluiten van exportmarkten. Om transparantie en objectiviteit te garanderen zullen dergelijke samenwerkingsverbanden gedocumenteerd en voorgelegd worden aan het Raadgevend Comité van het FAVV.

De efficiëntie van de operationele diensten wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ondersteunende diensten. Dit thema dekt heel wat essentiële taken zonder dewelke het FAVV niet kan functioneren, maar waarvan echter alleen de hoofdlijnen in de strategische en operationele doelstellingen opgenomen zijn.

Om deze te realiseren zijn heel wat acties waarvan de gedetailleerde omschrijving te omvangrijk is en opgenomen worden in specifieke boordtabellen zoals:

- de realisatie van het personeelsplan, vormingsplan, realisatie van de evaluatiecyclus;
- de realisatie van inkomsten en uitgaven die trouwens van zeer nabij gevolgd wordt door de voorgedijoverheden;
- de realisatie van het ICT-programma.

2.5.2 Strategische en operationele doelstellingen

S5.1 Een personeelsbeleid gericht op competente en gemotiveerde medewerkers.

- O5.1.1 Het personeelsplan wordt maximaal gerealiseerd, gecorrigeerd voor de begrotingsmaatregelen.
- O5.1.2 Het FAVV beschikt over gemotiveerde, tevreden en beschermde medewerkers met de juiste competenties voor hun functie, die mee evolueren met de nieuwe vereisten en beschikt over een performant evaluatiesysteem.

S5.2 De kwaliteit en de efficiëntie van het werk is een permanente zorg.

- O5.2.1 De kwaliteit wordt gegarandeerd door gecertificeerde kwaliteitssystemen met de focus op continue verbetering, een efficiënte organisatie en een volledig uitgebouwd risicobeheer.
- O5.2.2 De interne controle staat garant voor het respect van de administratieve wetgeving.
- O5.2.3 De organisatie van het werk, de interne procedures, de instructies worden geëvalueerd en indien nodig herzien met het oog op vereenvoudiging en optimalisatie en geïntegreerd in een globaal transversaal procesmodel.
- O5.2.4 De samenwerking met andere overheden is geformaliseerd onder de vorm van een protocol en wordt ondersteund door regelmatig overleg tussen de beleidsmakers.

S5.3 De medewerkers beschikken over alle middelen die hen moeten toelaten hun opdrachten uit te voeren.

- O5.3.1 Het materiaal, de gebruikte diensten en de huisvesting voldoen aan minimale kwaliteitseisen en worden op een kostenefficiënte manier ter beschikking gesteld met bijzondere aandacht voor de realisatie van synergieën met andere overheden.
- O5.3.2 De IT-systemen worden uitgebouwd op basis van een coherente en eenduidige strategie en in functie van de noden van de organisatie.
- O5.3.3 Het datawarehouse en de analytische boekhouding van het FAVV worden uitgebouwd tot instrumenten die gegevens transformeren in bruikbare informatie en zo zowel de interne werking als de rapportering ondersteunen, waarbij een permanente bewaking van de kwaliteit van de basisgegevens gegarandeerd wordt.

S5.4 De delegatie van taken en het beroep op derden worden op een kostenefficiënte manier georganiseerd.

- O5.4.1 De delegatie/uitbesteding van taken door derden wordt op een kostenefficiënte en objectieve wijze georganiseerd.

- O5.4.2 Onverminderd de verantwoordelijkheid met betrekking tot de veiligheid van de voedselketen zal het FAVV waar de middelen het toelaten samenwerken met initiatieven van derden die tot doel hebben de veiligheid en de kwaliteit van de producten te verzekeren.

**BEVOEGDE AUTORITEITEN EN
GEDELEGEERDE CONTROLETAKEN**

3 BEVOEGDE AUTORITEITEN EN GEDELEGEERDE CONTROLETAKEN

3.1 ALGEMEEN

België ontstond in 1830. Het is een constitutionele monarchie en parlementaire democratie. Tussen 1970 en 2014 onderging het zes staatshervormingen (1970, 1980, 1988-89, 1993, 2001 en 2014). Door deze staatshervormingen heeft de eenheidsstaat plaats gemaakt voor een complexer systeem met drie verdiepingen. Op de hoogste verdiepingen staan de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten. Ze zijn juridisch gelijk maar zijn bevoegd voor verschillende domeinen. De verdieping hieronder wordt ingenomen door de provincies. Ze moeten werken onder toezicht van alle hogere overheden, in het kader van de federale, gemeenschaps- of regionale bevoegdheden. Onderaan bevinden zich de gemeenten die net als de provincies onder toezicht staan van de hogere overheden. De bevoegdheden van de federale overheid omvatten tot de zesde staatshervorming grof geschetst alles wat te maken heeft met het algemeen belang zoals bijvoorbeeld financiën, leger, justitie, sociale zekerheid, buitenlandse zaken evenals belangrijke delen van gezondheid en van binnenlandse zaken. Voedsel- en voedselveiligheid, diergezondheid en dierenwelzijn alsook plantengezondheid vielen eveneens onder de bevoegdheid van de federale staat. Met de zesde staatshervorming kwamen een aantal bevoegdheden zoals met betrekking tot fiscale autonomie, arbeidsmarkt, gezondheidszorg en welzijn, en justitie naar het regionale vlak. Grote delen van het landbouwbeleid waren al in de vorige staatshervormingen naar de gewesten overgeheven. Nu komt daar nog het BIRB bij, het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau, een instelling die Europees geld uitbetaalt. Daarnaast wordt ook dierenwelzijn een regionale bevoegdheid.

De drie gewesten, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest, hebben bevoegdheden in domeinen die met hun regio of gebied in de ruime zin van het woord te maken hebben zoals bijvoorbeeld economie, werkgelegenheid, landbouw, energie, leefmilieu en wetenschappelijk onderzoek. Door de zesde staatshervorming werden de bevoegdheden m.b.t. dierenwelzijn toegewezen aan de gewesten.

België telt evenveel gemeenschappen, de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap. Het concept 'gemeenschap' verwijst naar de personen waaruit zo'n gemeenschap bestaat en naar de band die deze personen verenigt, namelijk hun taal en cultuur. De bevoegdheden van deze gemeenschappen liggen dan ook op het vlak van cultuur, onderwijs, taalgebruik etc. De Vlaamse Gemeenschap oefent haar bevoegdheden uit in de Vlaamse provincies en in Brussel; de Franse Gemeenschap in de Waalse provincies, met uitzondering van de Duitstalige gemeenten, en in Brussel; de Duitstalige Gemeenschap in de gemeenten van de provincie Luik die het Duitse taalgebied vormen.

Voor de verschillende vormen van medewerking tussen de Federale Regering en de Gemeenschaps- en Gewestregeringen is er een protocol afgesloten.

De tien provincies (West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant, Henegouwen, Namen, Luik, Luxemburg) hebben ruime bevoegdheden. Ze hebben initiatieven uitgewerkt inzake onderwijs, sociale en culturele infrastructuur, preventieve geneeskunde en sociaal beleid. Ze houden zich ook bezig met leefmilieu, met wegen en waterwegen, economie, vervoer, openbare werken, huisvesting, gebruik van talen,... De provincies oefenen hun bevoegdheden autonoom uit maar worden hierop gecontroleerd door de hogere overheden.

De gemeenten bestonden reeds vóór de Belgische staat en ze werden erkend door de grondwet van 1831. Bij het ontstaan van de Belgische staat waren er 2.739 gemeenten. In 1975 werden sommige gemeenten gefusioneerd tot de huidige 589. Er is sprake van 'gemeentelijke autonomie'. De gemeentelijke bevoegdheden zijn erg ruim en omvatten alles wat te maken heeft met het 'gemeentelijk belang', m.a.w. de collectieve noden van de inwoners: openbare werken, sociale bijstand, ordehandhaving, huisvesting, onderwijs,... Ieder gewest oefent het toezicht uit op de gemeenten van zijn grondgebied. Het toezicht van de andere overheden, met name de gemeenschappen en de

federale staat, op de gemeenten is beperkt tot de terreinen waarvoor de gemeenschappen en de federale staat bevoegd zijn.

3.2 BEVOEGDE AUTORITEITEN IN HET KADER VAN HET MANCP

3.2.1 Inleiding

In België zijn de voornaamste instanties op het gebied van diervoeders en levensmiddelen, diergezondheid, en plantengezondheid:

- Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV). In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de evolutie van het personeelsplan van het FAVV tot 2019;
- Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL);
- Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG).

De volgende federale instellingen zijn eveneens betrokken:

- Federale Overheidsdienst Financiën (FOD Financiën), Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen (AAD&A);
- Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (FOD Economie);
- Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC);
- Federale Politie.

Daarnaast zijn er ook diverse gewestelijke instanties die een rol spelen in het MANCP, bv. in het kader van dierenwelzijn, en de controles die betrekking hebben op de biologische productie en de kwaliteitslabels BOB, BGA en GTS.

Door het koninklijk besluit van 28 maart 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 tot aanduiding van de ambtenaren en de personen belast met het toezicht op de uitvoering van de bepalingen van de wetten, besluiten en reglementen van de Europese Unie die onder de bevoegdheid van het FAVV vallen, beschikken gemeenten over de wettelijke basis om controles uit te voeren. In dit kader werd eind 2015 tussen het FAVV en Brulabo een protocol ondertekend betreffende de controles in de distributiesector in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Een aantal controletaken werden gedelegeerd aan controleorganen.

Tussen de verschillende instellingen zijn er diverse formele en informele overlegplatforms vastgelegd. Er zijn ook verscheidene formele samenwerkingsakkoorden afgesloten die een nadere invulling geven aan de respectieve bevoegdheden en/of de samenwerking in het kader van de controles vastleggen.

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt eerst een kort historisch overzicht gegeven van de organisatie van de voedselveiligheid in België, waarna de bevoegde autoriteiten en hun (basis)bevoegdheden worden voorgesteld. Daarna wordt dieper ingegaan op de verschillende samenwerkingsverbanden tussen deze instanties.

3.2.2 Voedselveiligheid in België: kort historisch overzicht

3.2.2.1 Periode 1999-2006

De huidige organisatie van de voedselveiligheid in België vindt zijn ontstaan na een aantal voedselcrisissen die Europa, België inclusief, in het laatste decennium van de vorige eeuw hebben getroffen. Voor België was de dioxinecrisis in 1999 de directe aanleiding tot grondige hervormingen van het voedselveiligheidsbeleid.

Ten tijde van de dioxinecrisis waren verscheidene diensten samen bevoegd voor de voedselketen, namelijk:

- het Ministerie van Landbouw met DG 4 (planten en grondstoffen) en DG 5 (diergeneeskundige inspectie en dierlijke producten);
- het Ministerie van Volksgezondheid met de Algemene Eetwareninspectie (AEWI);
- het Instituut voor Veterinaire Keuring (IVK), een parastatale.

In de praktijk werkten deze diensten naast elkaar, ook al werden tussen hen meermaals bruggen geslagen. Als zich incidenten of crisissen voordeden, werkte elke dienst een eigen specifieke aanpak van de problematiek uit. De situatie resulteerde in aanzienlijk tijdverlies, was bijgevolg weinig efficiënt, en gaf aanleiding tot kritiek en wantrouwen vanwege de consumenten en leidden tot grote economische verliezen.

Na de dioxinecrisis werd het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu opgericht. Samen vormen zij een belangrijke basis in het nieuwe Belgische voedselveiligheidsbeleid. De nadruk werd gelegd op de veiligheid van de gehele keten waarbij ook de consument een centrale plaats kreeg toebedeeld.

Vanuit een streven naar algehele integratie van de voedselveiligheid werd destijds besloten dat één minister voor beide organen verantwoordelijk zou zijn, nl. de minister van Volksgezondheid. Met het oog op een efficiënte werking van de overheidsdiensten, werden de controlebevoegdheden die betrekking hebben op de gezondheid van dieren en planten eveneens aan het FAVV toegewezen.

3.2.2.2 Recente ontwikkelingen (vóór de zesde staatshervorming)

In 2006 werd een nieuwe instantie opgericht, het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten. Het FAGG is ontstaan uit het directoraat-generaal Geneesmiddelen (DG 3) van de FOD VVVL en is operationeel sinds januari 2007.

Eind december 2007 is bij koninklijk besluit⁵ (KB) vastgelegd dat de minister van Landbouw bevoegd is voor het FAVV en het Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en de Agrochemie (CODA); de minister van Volksgezondheid is bevoegd voor de FOD VVVL en het FAGG.

Medio april 2008 werd dit besluit opgeheven door een ander KB⁶. Door dit laatste KB werd de minister van Landbouw bevoegd voor de veiligheid van de voedselketen mits vastlegging van een protocol met de minister van Volksgezondheid. Daarnaast oefent de minister van Landbouw de voogdij uit over het FAVV en het CODA. Telkens er een nieuw KB⁷ tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden verscheen, bleef de minister van landbouw deze bevoegdheden behouden; in 2012 kwam de minister van Landbouw eveneens de voogdij over het BIRB (Belgisch Interventie- en Restitutiebureau).

Een eerste protocol tussen de minister van Landbouw en de minister van Volksgezondheid werd afgesloten eind 2007. In 2011 werd een nieuw protocol afgesloten. Het laatste, huidige protocol werd afgesloten in 2014.

⁵ KB van 27 december 2007 tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden.

⁶ KB van 17 april 2008 tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden.

⁷ KB van 14 januari 2009 tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden, het KB van 8 januari 2012 tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden, en het KB van 5 februari 2015 tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden.

Middels het protocol van oktober 2014 zijn de bevoegdheden tussen deze ministers als volgt verdeeld.

De materies die behandeld worden door de FOD VVVL behoren tot de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid, met uitzondering van de materies die behandeld worden door het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding (DG 4), die tot de bevoegdheid behoren van de minister van Landbouw.

In afwijking hiervan geldt wel dat de minister van landbouw exclusief bevoegd is voor:

- het FAVV;
- het CODA;
- het 'fonds voor de gezondheid en de kwaliteit van dieren en dierlijke producten' en het 'fonds voor de productie en de bescherming van planten en plantaardige producten';
- het contractueel onderzoek inzake voedselveiligheid, plantengezondheid en diergezondheid;
- de materies betreffende de uitvoering van de diergeneeskunde.

De minister van Volksgezondheid is exclusief bevoegd voor het beleid inzake verslavende middelen (tabak en alcohol), cosmetica en nutritie.

Het administratieve beheer van het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL, met inbegrip van het personeel en de werkingsbudgetten, en het beheer van het 'begrotingsfonds grondstoffen en producten', behoren tot de gezamenlijke bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid en van de minister van Landbouw. Zij vaardigen beiden een vertegenwoordiger af in de Raad van dit fonds.

De dossiers betreffende de GGO's worden samen beheerd door de minister van Landbouw, de minister van Volksgezondheid en de minister van Leefmilieu.

De minister van Landbouw zal de minister van Volksgezondheid op de hoogte brengen van beleidskeuzes en/of wetgevende initiatieven wanneer zij materies betreffen die een rechtstreekse band hebben met de volksgezondheid (bv. voedselveiligheidsnormen, gewasbeschermingsmiddelen, zoönosen, antibioticaresistentie...) binnen een termijn die een overleg tussen de twee ministers in voorkomend geval mogelijk maakt.

De samenwerking tussen de FOD VVVL en het FAVV gebeurt in overeenstemming met de protocollen en dienstenovereenkomsten die voorheen afgesloten werden tussen de twee organisaties. Wat betreft verslavende middelen (alcohol en tabak) ontvangt het FAVV zijn onderrichtingen van de minister van Volksgezondheid.

3.2.2.3 Recente ontwikkelingen (de zesde staatshervorming)

Door de zesde staatshervorming werden de bevoegdheden m.b.t. dierenwelzijn vanaf 1 juli 2014 toegewezen aan de gewesten. Tussen de federale staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd een protocol afgesloten m.b.t. de overgangsmaatregelen voor de uitoefening van de bevoegdheden op het vlak van dierenwelzijn (protocol van 15 mei 2014). Het protocol was geldig in de periode van 1 juli 2014 tot de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit betreffende de nominatieve overdracht van het personeel, zijnde 1 januari 2015. Nadien werd een nieuw protocol afgesloten tussen het FAVV en de drie gewesten.

De bevoegdheden van het BIRB werden vanaf 1 juli 2014 eveneens geregionaliseerd.

3.2.3 Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

3.2.3.1 Structuur en bevoegdheden

De Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, opgericht bij koninklijk besluit van 23 mei 2001, heeft een wetgevende functie en staat in voor het voorbereiden van de politiek en voor het vastleggen van regels en normen inzake gezondheids- en kwaliteitsaspecten van al de producten die in de verschillende stappen van de voedselketen voorkomen.

De missie van de FOD VVVL is: 'In een goed opgeleid en gemotiveerd team bouwen we samen aan een transparant, dynamisch, wetenschappelijk, duurzaam en innoverend beleid dat garant staat voor de volksgezondheid, een veilige voedselketen en een beter leefmilieu, niet alleen vandaag maar ook in de toekomst, en dit in overleg met de betrokken partners.'

De FOD VVVL bestaat uit een aantal horizontale diensten:

- directiecomité;
- diensten van de voorzitter:
 - o Internationale Betrekkingen;
 - o Juridische Dienst;
 - o Interne Audit;
 - o Welzijn op het werk;
 - o Communicatie;
 - o Vertaaldienst;
 - o Informatieambtenaar;
 - o Secretariaat;
 - o Bibliotheek;
- drie stafdiensten:
 - o Personeel & Organisatie;
 - o Informatie- & Communicatietechnologie;
 - o Budget- & Beheerscontrole;

en drie verticale diensten, de directoraten-generaal⁸:

- Gezondheidszorg (DG GS);
- Dier, Plant en Voeding (DG 4);
- Leefmilieu (DG 5);

en één directie, het bestuur van de Medische Expertise (MEDEX).

De FOD VVVL is het nationale Focal Point van de EFSA (European Food Safety Authority) en tevens het Belgische lid van het Adviesforum van de EFSA.

Naast de reeds vermelde diensten, zijn er drie wetenschappelijke instellingen verbonden aan de FOD VVVL voor beleidsondersteunend onderzoek of adviesverlening:

- het Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en Agrochemie (CODA);
- het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV);
- de Hoge Gezondheidsraad (HGR).

Voornamelijk de directoraten-generaal 4 (Dier, Plant en Voeding) en 5 (Leefmilieu) zijn relevant.

Het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL staat in voor het voorbereiden van de politiek en voor het vastleggen van regels en normen inzake gezondheids- en kwaliteitsaspecten van al de producten die in de verschillende stappen van de voedselketen voorkomen. Het is ook bevoegd voor tabak en cosmetica. De voorgedijministers van DG 4 zijn de ministers van Landbouw en Volksgezondheid (cfr. paragraaf 3.2.2.2).

⁸ Sinds de oprichting van het FAGG bestaat het directoraat-generaal Geneesmiddelen (DG 3) van de FOD VVVL niet meer (cfr. paragraaf 3.2.2.2 en 3.2.5).

Dit directoraat-generaal bestaat uit 4 diensten:

- Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen:
 - o Gewasbeschermingsmiddelen: erkenning, certificaten, toelating voor proeven met niet-erkende producten;
 - o meststoffen en bodemverbeterende middelen: toelating verlenen;
- Sanitair beleid Dieren en Planten:
 - o dieren: diergezondheid: bescherming tegen besmettelijke veeziekten; kwaliteit en veiligheid dierlijke producten;
 - o planten: bescherming tegen plantenziekten;
- Voedingsmiddelen, Dierenvoeders en andere Consumptieproducten:
 - o voedingsmiddelen: normen voor eetwaren;
 - o dierenvoeders: productnormen voor de grondstoffen van dierenvoeding;
- Inspectie Consumptieproducten.

Inzake cosmetica is het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding verantwoordelijk voor de normering van de producten en de proeven. Voor wat betreft tabak is dit directoraat-generaal bevoegd voor de bestrijding van het tabakgebruik en de controle op de verbodsbepalingen. De controledienst Tabak en Alcohol heeft als opdracht de bevolking te beschermen tegen de schadelijke effecten van tabaksrook en jongeren te beschermen tegen de schadelijke effecten van alcohol.

Het directoraat-generaal Leefmilieu bedenkt, ontwikkelt en staat voor een geïntegreerd en preventief federaal milieubeleid als voortrekker van duurzame ontwikkeling om een kwaliteitsvol leefmilieu voor allen te verzekeren. Alhoewel de belangrijkste milieubevoegdheden in België worden uitgeoefend door de gewesten, behoudt ook de federale overheid, in casu DG Leefmilieu, belangrijke bevoegdheden. De federale staatssecretaris voor Leefmilieu en de minister bevoegd voor de Noordzee zijn bevoegd voor dit directoraat-generaal.

DG Leefmilieu bestaat uit vijf diensten die elk zijn onderverdeeld in een aantal cellen:

- Internationale Zaken;
- Productbeleid;
- Risicobeheersing;
- Inspectie;
- Klimaat.

Daarnaast is er nog het Management Office. Deze ondersteuningsdienst houdt zich niet bezig met de kerntaken van dit directoraat-generaal maar vervult functies die nuttig zijn voor het geheel.

Inzake genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) zijn de directoraten-generaal Dier, Plant en Voeding, en Leefmilieu betrokken. Beide directoraten-generaal zijn eveneens betrokken voor bepaalde dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie en onder de bevoegdheid van de FOD VVVL vallen.

3.2.3.2 Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie

Het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie is een federale wetenschappelijke instelling die administratief verbonden is aan de FOD VVVL en levert een bijdrage via wetenschappelijk onderzoek, deskundig advies en dienstverlening voor een proactief beleid op gebied van veiligheid van de voedselproductie, diergezondheid en openbare gezondheid op federale en internationale niveaus.

De kernactiviteiten bestaan uit wetenschappelijk onderzoek, wetenschappelijke expertadviezen en dienstverleningen inzake:

- diergeneeskundige activiteiten:
 - o epidemische, endemische en opduikende overdraagbare ziekten bij dieren;
 - o zoönosen en opduikende infectieziekten die de volksgezondheid bedreigen;
 - o epidemiologie: surveillance, risicoanalyse en moleculaire epidemiologie;
- agrochemische activiteiten:
 - o contaminanten, evenals de kwaliteit van het leefmilieu in het kader van een veilige voedselproductie.

3.2.3.3 Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid

Het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid is een wetenschappelijk instelling die onder de bevoegdheid valt van de FOD VVVL. Het ondersteunt het gezondheidsbeleid door wetenschappelijk onderzoek, expertadvies en dienstverlening. Het formuleert op wetenschap gebaseerde aanbevelingen en oplossingen omtrent prioriteiten voor een proactief gezondheidsbeleid op Belgisch, Europees en internationaal vlak. Het schat de gezondheidssituatie en gezondheidsindicatoren in op basis van up-to-date expertmethodes die het zelf ontwikkelt, evalueert en toepast binnen een gevalideerd kwaliteitssysteem. Het WIV werkt tevens geavanceerde oplossingen uit voor de diagnose, preventie en behandeling van bestaande en opkomende ziekten en voor de identificatie en preventie van andere gezondheidsrisico's, inclusief deze uit het milieu.

Het bestaat uit vier wetenschappelijke directies (voorheen 'departementen' genoemd):

- Volksgezondheid en surveillance;
- Overdraagbare en besmettelijke ziekten;
- Voeding, geneesmiddelen en consumentenveiligheid;
- Expertise, dienstverlening en klantenrelaties.

3.2.3.4 Hoge Gezondheidsraad

De Hoge Gezondheidsraad is het wetenschappelijk adviesorgaan van de FOD VVVL en fungeert als link tussen de Belgische overheid en de wetenschappelijke wereld met betrekking tot alle domeinen die aan de volksgezondheid gerelateerd zijn. De HGR werd opgericht bij koninklijk besluit van 15 mei 1849 tot instelling van een Hogere Gezondheidsraad. Dit besluit werd meermaals aangepast en in 2007 vervangen door een nieuw KB van 5 maart 2007 betreffende de oprichting van de Hoge Gezondheidsraad. Dit besluit geeft de opdracht weer van de HGR en regelt de samenstelling en de werking van zijn organen. Daarenboven werd in de programmawet van 27 april 2007 een hoofdstuk VI. – Hoge Gezondheidsraad opgenomen waardoor de HGR ook bij wet werd opgericht. Zo werd ook een rechtsgrond ingesteld voor KB's waarbij het advies van de HGR wordt ingewonnen zonder dat daarvoor een uitdrukkelijke wettelijke verplichting bestaat. Andere wetgeving en reglementeringen belasten de HGR met het verlenen van advies in een aantal specifieke domeinen. Volgens de bepalingen van de gezondheidswet van 1 september 1945 is het bijvoorbeeld verplicht om bij het nemen van maatregelen op het gebied van volksgezondheid vooraf advies te vragen aan de HGR.

Dankzij een gevestigd netwerk van experts, voorziet de HGR in objectieve, onafhankelijke en wetenschappelijk onderbouwde adviezen en aanbevelingen, op aanvraag of op eigen initiatief en maakt ze openbaar.

De HGR is bevoegd voor alles wat de volksgezondheid aanbelangt, in het bijzonder voor de volgende domeinen:

- geestelijke gezondheid: gedrag, verslaving, psychosociale factoren in de volksgezondheid, opleiding van beroepsmensen, psychotherapie, etc.;
- fysische omgevingsfactoren: ioniserende straling, niet-ioniserende straling, geluid, etc.;
- chemische omgevingsfactoren: chemische agentia, pollutanten, biociden en gewasbeschermingsmiddelen, etc.;
- voeding: voor gezonde voeding, additieven, veiligheid, verpakking, novel food, contaminanten, microbiologie, etc..
- biologische factoren: bloed en derivaten, cellen, weefsels en organen van menselijke en dierlijke oorsprong, banken van menselijk lichaamsmateriaal, infectologie, infectiebeheersing tijdens de verzorging vaccinologie, etc.

De Hoge Gezondheidsraad kan beroep doen op de expertise van meer dan 500 experts, waarvan 200 genomineerden.

Het College bestaat uit 40 leden, aangesteld uit de pool van 200 genomineerde experts. Het is belast met de samenstelling van de werkgroepen die adviezen en publicaties moeten formuleren. De door de expertwerkgroepen geformuleerde adviezen en publicaties worden aan het College voorgelegd ter validatie. Dit College vergadert iedere maand en wordt voorgezeten door de voorzitter bijgestaan door

twee vice-voorzitters. Het College en zijn expertwerkgroepen worden bij het uitvoeren van hun taken bijgestaan door het Secretariaat van de Raad.

Het Bureau dat bestaat uit de voorzitter, de twee vice-voorzitter, de coördinator, de wetenschappelijke coördinator en de administratieve secretaris zorgt voor de dagelijkse werking van de HGR.

Daarnaast wordt de Raad ondersteund door een wetenschappelijk en administratief secretariaat.

3.2.4 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

3.2.4.1 Structuur en bevoegdheden

Het FAVV, opgericht bij wet van 4 februari 2000, verifieert in het kader van zijn bevoegdheden of alle betreffende wetgeving en normen worden gerespecteerd door alle actieve actoren in de voedselketen. Het FAVV valt momenteel onder de bevoegdheid van de minister van Landbouw (cfr. paragraaf 3.2.2.2).

De missie van het FAVV kan als volgt worden geformuleerd: 'De opdracht van het FAVV bestaat erin te waken over de veiligheid van de voedselketen en de kwaliteit van ons voedsel, ter bescherming van de gezondheid van mens, dier en plant.'

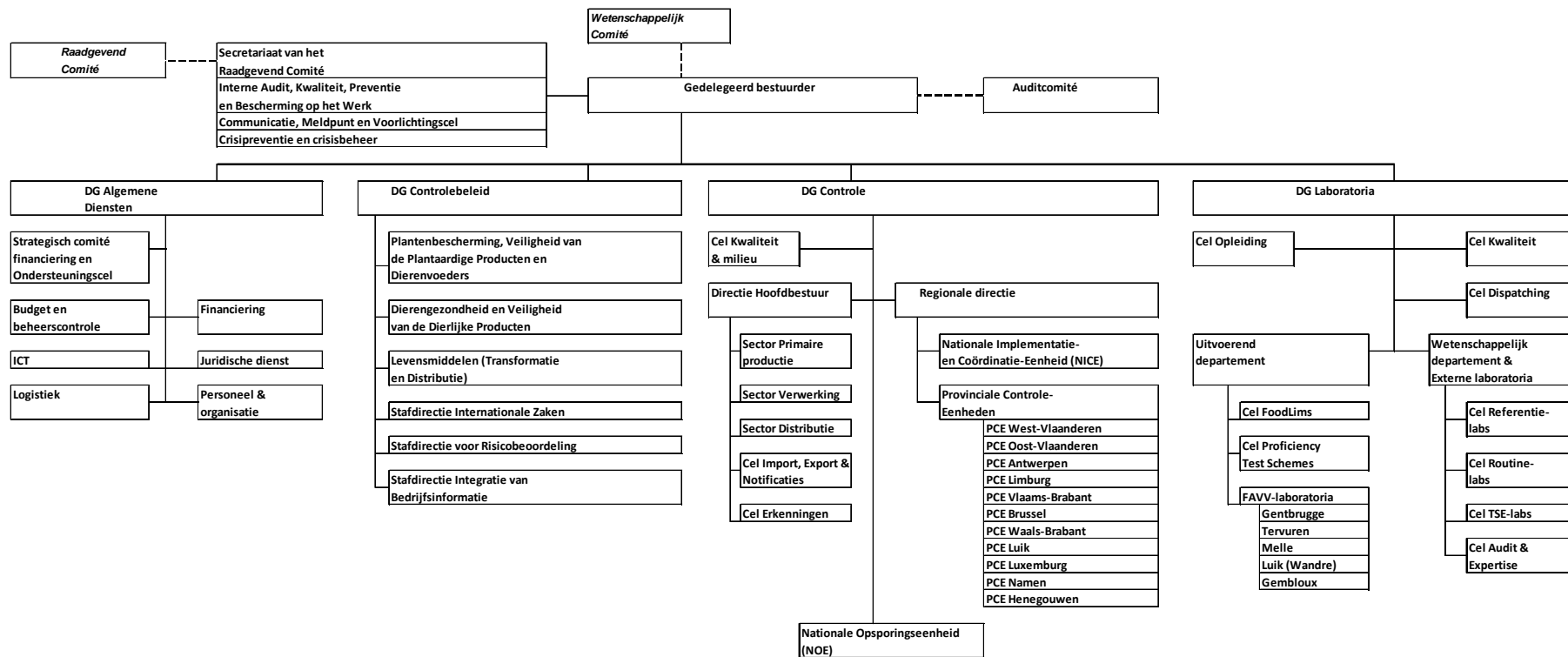
Het FAVV is opgebouwd rond vier directoraten-generaal: DG Controlebeleid, DG Controle, DG Algemene Diensten en DG Laboratoria. Daarnaast zijn er een aantal diensten rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de gedelegeerd bestuurder geplaatst (cfr. figuur 1).

DG Controlebeleid voert de evaluatie van de risico's uit die de veiligheid van de voedselketen in het gedrang kunnen brengen. Dit directoraat-generaal is verantwoordelijk voor het uitwerken van de operationele regelgeving en het controleprogramma voor analyses en inspecties. Binnen het domein van de bevoegdheden van het FAVV is dit bestuur ook belast met het overleg met de sectoren en de nationale en internationale instanties, met inbegrip van de Europese Commissie (werkgroepen en permanente comités).

Daarnaast is DG Controlebeleid eveneens verantwoordelijk voor de internationale betrekkingen, de uitwerking van traceer- en identificatiesystemen, het beheer van de databanken en voor het secretariaat van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV.

Binnen DG Controlebeleid bestaat eveneens de Cel Validatie Gidsen die de sectorgidsen voor autocontrole, opgesteld door de beroepsverenigingen, goedkeurt. Deze cel ontwikkelt eveneens checklists en leidraden die moeten gebruikt worden door de auditors van autocontrolesystemen (ACS). Daarnaast worden ook FAQ's opgesteld door de Cel Validatie Gidsen om de operatoren te helpen bij de implementatie van de autocontrole door de operatoren. Audits voor de validatie van ACS kunnen zowel door het FAVV gebeuren als door het FAVV voor een welbepaalde gids erkende onafhankelijke certificeringsinstelling (OCI).

BEVOEGDE AUTORITEITEN EN GEDELEGEERDE CONTROLETAKEN

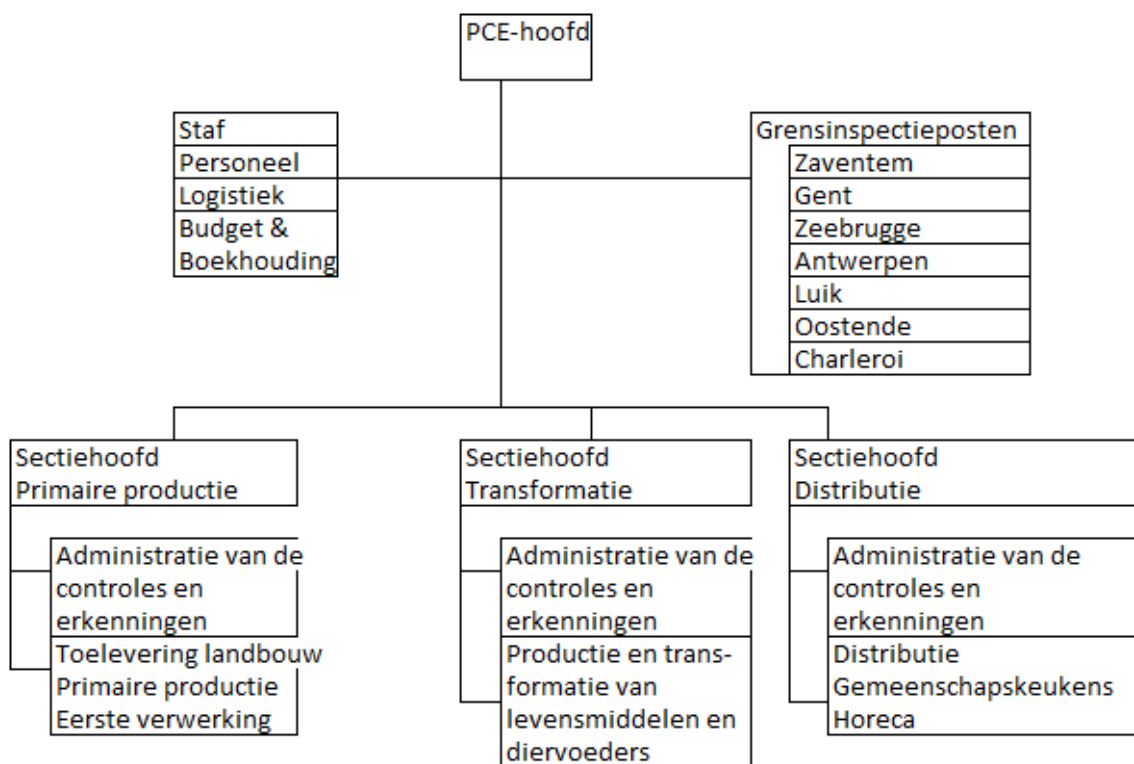

Figuur 1: structuur Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Het controleprogramma dat door het directoraat-generaal Controlebeleid wordt opgemaakt, wordt door de centrale diensten van DG Controle omgezet in controleplannen en instructies. DG Controle is eveneens verantwoordelijk voor het beheer van de RASFF-berichten (Rapid Alert System for Food and Feed), de toekenning van erkenningen en toelatingen, voor de aflevering van certificaten, invoercontroles en gecoördineerde onderzoeken inzake fraudebestrijding.

Er zijn elf buitendiensten, de Provinciale Controle-eenheden of PCE's: één in elke provincie plus één in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ze worden aangestuurd door de Regionale Directie en ondersteund door de Nationale Implementatie- en Coördinatie-eenheid (NICE). Met uitzondering van de PCE Brussel bestaat een Provinciale Controle-eenheid uit drie secties die de primaire productie en de sectoren transformatie en distributie bestrijken (cfr. figuur 2). De PCE Brussel heeft geen sectie Primaire Productie.

De Nationale Opsporingseenheid (NOE) legt contacten met andere gewestelijke, federale en internationale diensten die moeten instaan voor de bestrijding van economisch relevante illegale praktijken en onderhoudt deze contacten. In gevallen van georganiseerde fraude werkt de NOE samen met de PCE's.

Figuur 2: algemene structuur Provinciale Controle-eenheid FAVV.

DG Laboratoria coördineert en voert de analyses uit, voorzien in het controleprogramma. Hiertoe beschikt het FAVV over vijf eigen laboratoria die geaccrediteerd zijn volgens ISO 17025 en doet het geregeld een beroep op een vijftigtal externe laboratoria (erkend door het FAVV). De accreditatie en de kwaliteit van de resultaten zijn in dit opzicht de belangrijkste voorwaarden om door het FAVV erkend te worden.

Dit netwerk van laboratoria wordt wetenschappelijk en technisch ondersteund door Nationale Referentielaboratoria (NRL's) die gespecialiseerd zijn in welbepaalde gebieden en door het FAVV worden aangeduid (cfr. hoofdstuk 4).

Het directoraat-generaal Algemene Diensten voorziet in de nodige logistieke en administratieve ondersteuning. Het bestaat uit de diensten Personeel & Organisatie, Financiering, Budget en beheerscontrole, Logistiek, ICT en de Juridische dienst.

De diensten Communicatie en Meldpunt, Crisipreventie en Crisisbeheer, Interne Audit, Kwaliteit, Preventie en Bescherming op het Werk, alsook het secretariaat van het Raadgevend Comité zijn onder de directe verantwoordelijkheid van de gedelegeerd bestuurder geplaatst.

De voorlichtingscel (binnen de dienst Communicatie en Meldpunt) is actief sinds 1 september 2009 en helpt operatoren die direct contact hebben met consumenten (horeca, detailhandel) om zich in orde te stellen met de regelgeving. Zij organiseert in dat verband opleidingssessies voor groepen van operatoren. In 2010 werd gestart met opleidingen voor de verantwoordelijken en leerlingen van hotel-, slagerij- en bakkerijscholen in samenwerking met de gewesten en gemeenschappen. In 2013 startte de voorlichtingscel met 2 nieuwe meerjarenprojecten (horeca en kinderdagverblijven). De activiteiten van de voorlichtingscel worden voortaan meer gericht op transversale projecten.

Op basis van de wetgeving zijn de taken van het FAVV:

- de controle, de bemonstering en de analyse van de voedingsmiddelen en hun grondstoffen in alle stadia van de voedselketen;
- de controle van de productie, de verwerking, de bewaring, het vervoer, de handel, de in- en uitvoer van levensmiddelen en hun grondstoffen en van de plaatsen waar dit gebeurt;
- het verlenen van erkenningen en toelatingen om bepaalde activiteiten in de voedselketen te mogen uitoefenen;
- de integratie en de uitwerking van traceer- en identificatiesystemen van de levensmiddelen en hun grondstoffen in de voedselketen en de controle erop;
- het verzamelen, klasseren, beheren, archiveren en verspreiden van alle informatie met betrekking tot haar missie;
- het ontwikkelen en aanwenden van een preventie-, sensibiliserings- en informatiebeleid, in overleg met de gewesten en de gemeenschappen;
- de preventie en het beheer van incidenten in het kader van de veiligheid van de voedselketen.

In het kader van deze opdrachten is het FAVV eveneens bevoegd voor alle aspecten met betrekking tot de diergezondheid en de plantenbescherming (met inbegrip van sierplanten). Het FAVV is eveneens belast met bepaalde controles op de naleving van het dierenwelzijn (cfr. paragraaf 3.2.11.17).

Een aantal taken zijn gedelegeerd aan controleorganen (cfr. paragraaf 3.3). Daarnaast maakt het FAVV gebruik van zelfstandige dierenartsen met opdracht (DMO's). Op het moment dat de DMO opdrachten uitvoert voor rekening van het FAVV, wordt hij beschouwd als een officiële dierenarts. Het beheer van de DMO's wordt uitgevoerd door de NICE van DG Controle.

Het FAVV streeft ernaar om bij het uitvoeren van zijn opdrachten zoveel mogelijk aan de verwachtingen van de samenleving te voldoen. Daarom wordt jaarlijks altemeerend een enquête gevoerd bij operatoren, consumenten en de eigen medewerkers.

3.2.4.2 Comités

Drie comités zijn verbonden aan het FAVV: het Wetenschappelijk Comité, het Raadgevend Comité, en het Auditcomité.

3.2.4.2.1 Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité brengt onafhankelijk advies uit, hetzij op vraag van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV of van de bevoegde minister, hetzij op eigen initiatief over onderwerpen die te maken hebben met risico-evaluatie en risicobeheer in de voedselketen. Het wordt in zijn werkzaamheden ondersteund door de Stafdirectie voor Risicobeoordeling (voorheen: het Secretariaat van het Wetenschappelijk Comité), één van de directies van DG Controlebeleid bestaande uit een team van experts die de risico-evaluatie voorbereiden. Daarnaast wordt bij de adviesvoorbereiding eveneens beroep gedaan op externe deskundigen die in functie van het onderwerp specifieke expertise aanbrengen.

3.2.4.2.2 Raadgevend Comité

Het Raadgevend Comité van het FAVV verleent op eigen initiatief of op vraag van de bevoegde minister van het FAVV of van diens gedelegeerd bestuurder, advies over alle materies die betrekking hebben op het door het FAVV gevolgde en te volgen beleid. Het wordt zo onder andere geconsulteerd voor wetgevende initiatieven van het FAVV. Ook wordt voor het begin van elk jaar het geactualiseerde controleprogramma van het FAVV voorgelegd aan het Raadgevend Comité. Daarnaast worden jaarlijks de controleresultaten van het voorgaande jaar aan dit comité voorgesteld.

Het Raadgevend Comité bestaat uit vertegenwoordigers van de federale overheid, van de gewesten en gemeenschappen, van consumentenverenigingen en de belangrijkste beroepssectoren, evenals deskundigen.

3.2.4.2.3 Auditcomité

Het Auditcomité heeft als opdracht de gedelegeerd bestuurder en het directiecomité van het FAVV bij te staan door toezicht te houden op de werking van het FAVV. Het is samengesteld uit vier externe leden en één lid van het FAVV dat ook het voorzitterschap verzekert.

Het behoort onder meer tot de taken en bevoegdheden van het auditcomité om:

- het jaarlijks auditprogramma, de tussentijdse auditaanvragen en de trimestriële revisies van het jaarlijks auditprogramma te beoordelen;
- een globaal zicht te hebben op alle audits, zowel door internen als door externen uitgevoerd;
- de uitgevoerde audits te evalueren;
- alle gegevens in een jaarverslag te verwerken.

3.2.5 Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten

3.2.5.1 Structuur en bevoegdheden

Het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten is een vrij recent opgerichte instantie, bij wet van 20 juli 2006, en is ontstaan uit het directoraat-generaal Geneesmiddelen (DG 3) van de FOD VVVL. Het is operationeel sinds januari 2007. Het FAGG bewaakt, in het belang van de volksgezondheid, de kwaliteit, de veiligheid en de doeltreffendheid van geneesmiddelen en gezondheidsproducten, in klinische ontwikkeling en op de markt. De voorgedijminister van dit agentschap is de minister van Volksgezondheid.

De missie van het FAGG is:

'Het verzekeren, vanaf hun ontwikkeling tot hun gebruik, van de kwaliteit, de veiligheid en de doeltreffendheid:

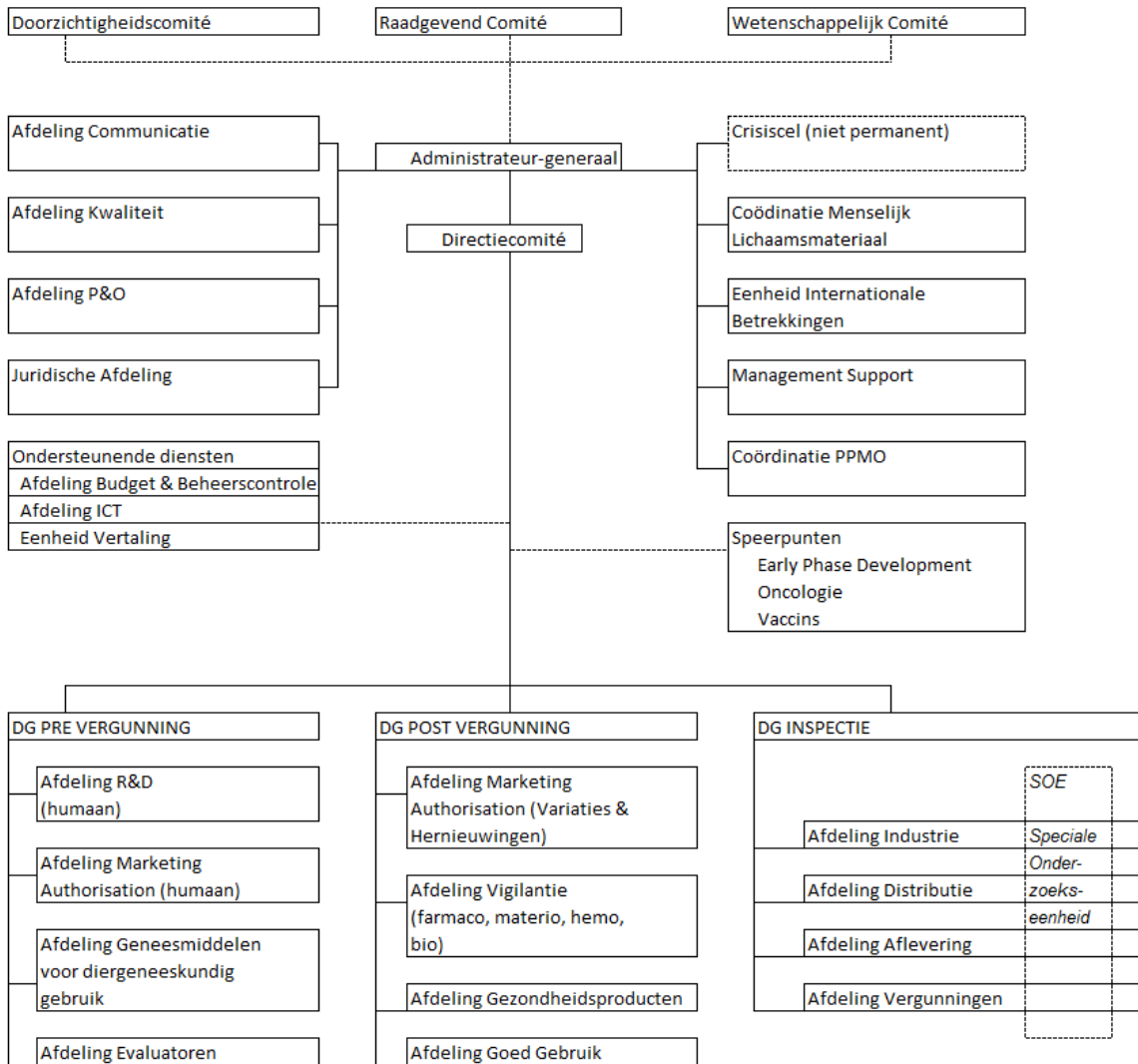
- van geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik, met inbegrip van homeopathische geneesmiddelen en geneesmiddelen op basis van planten, magistrale en officinale bereidingen;
- van gezondheidsproducten waaronder medische hulpmiddelen en hulpstukken, en grondstoffen bestemd voor de bereiding en de productie van geneesmiddelen.

Het verzekeren, vanaf hun wegneming tot hun gebruik, van de kwaliteit, de veiligheid en de doeltreffendheid:

- van alle operaties met bloed, weefsels en cellen, die eveneens gedefinieerd zijn als gezondheidsproducten.'

De structuur van het FAGG is weergegeven in figuur 3.

Op het vlak van onderzoek en ontwikkeling (R&D), staat het FAGG in voor de evaluatie van, het afleveren van vergunningen voor, de opvolging en de controle van de klinische studies met geneesmiddelen en gezondheidsproducten; het brengt ook wetenschappelijke adviezen uit.

Figuur 5: structuur van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten.

Op het vlak van registratie of vergunning voor het in de handel brengen (VHB), is het FAGG belast met de evaluatie van de nieuwe aanvragen tot registratie of VHB van een geneesmiddel of van de aanvragen tot wijziging van de bestaande registratie.

Op het vlak van waakzaamheid (vigilantie), bewaakt het FAGG de bijwerkingen verbonden aan het gebruik van geneesmiddelen en gezondheidsproducten door het verzamelen van informatie. Ze verzamelt de meldingen, evalueert deze en neemt, indien nodig, maatregelen.

Op het vlak van productie en distributie, levert het FAGG vergunningen af en controleert de conformiteit van de geneesmiddelen en de gezondheidsproducten aan de van kracht zijnde reglementering inzake de fabricageactiviteiten, de distributie, de aflevering, de invoer en de uitvoer. Ze controleert ook de artsnijbereidkunde (apotheken) en bestrijdt de illegale praktijken.

Het FAGG en in het bijzonder het departement BUM (Bon Usage du Médicament - Goed Gebruik van het Geneesmiddel) zorgt ervoor dat alle betrokkenen toegang krijgen tot relevante info zodat geneesmiddelen op een rationele en veilige manier worden gebruikt. Ze controleert ook de reclame voor de geneesmiddelen en de gezondheidsproducten.

Sinds de overeenkomst tussen de Federale Staat en de Gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten op 16 januari 2014 werd aangepast en het FAGG hierin

werd opgenomen, is het FAGG eveneens de bevoegde overheid voor dierlijke bijproducten en afgeleide producten vanaf het ogenblik dat ze bestemd zijn voor de vervaardiging of de kwaliteitscontrole van geneesmiddelen of gezondheidsproducten.

3.2.5.2 Gemengde Commissie

Binnen het FAGG is een Gemengde Commissie opgericht die samengesteld is uit een Kamer voor producten voor menselijk gebruik, en een Kamer voor producten bestemd voor gebruik bij dieren. Elke kamer bestaat uit vertegenwoordigers van de directoraten Dier, Plant en Voeding, en Leefmilieu van de FOD VVVL, het directoraat-generaal Kwaliteit en Veiligheid van de FOD Economie, het FAGG en het FAVV.

De Gemengde Commissie is belast met het verstrekken van advies over producten die, gezien het geheel van hun kenmerken, zowel beantwoorden aan de definitie van een geneesmiddel als aan de definitie van een product dat onder een andere wetgeving valt. Deze commissie adviseert voor de dossiers die haar worden voorgelegd onder welke wetgeving het product valt. Het kan bijvoorbeeld gaan om voedingsmiddelen, cosmetica, medische hulpmiddelen en biociden. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de bevoegde minister of zijn afgevaardigde op basis van dit advies.

De Gemengde Commissie kan worden geraadpleegd op verzoek van de verantwoordelijke voor het in de handel brengen van een product, op verzoek van de betrokken overheidsdiensten of op verzoek van derden.

3.2.5.3 Comit es

3.2.5.3.1 Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité van het FAGG brengt adviezen uit over materies die onder de bevoegdheden van dit agentschap vallen. Als orgaan van wetenschappelijke deskundigheid en coördinator van de verschillende commissies actief binnen het FAGG, geniet het Wetenschappelijk Comité een grote vrijheid in het kader van zijn opdrachten. Dit comité buigt zich over de prioriteiten en bijzondere accenten van de wetenschappelijke evaluatie om de algemene informatie over geneesmiddelen en gezondheidsproducten tussen de verschillende FAGG-commissies te harmoniseren.

3.2.5.3.2 Raadgevend Comité

Het Raadgevend Comité van het FAGG adviseert dit agentschap over alle materies die betrekking hebben op het gevolgde of te volgen beleid: op eigen initiatief, op vraag van de voogdijminister of van de administrateur-generaal van het FAGG. Dit comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de federale overheid, van de sectoren betrokken bij materies waarvoor het FAGG bevoegd is, van verzekeringsinstellingen, en van de voorzitters van diverse betrokken Commissies.

3.2.5.3.3 Doorzichtigheidscomité

Het Doorzichtigheidscomité adviseert het FAGG op het vlak van het management. Dit comité is samengesteld uit een vertegenwoordiger van zijn voogdijminister, de administrateur-generaal, vertegenwoordigers van de sectoren die bijdragen tot de inkomsten, en uit een Inspecteur van Financiën, aangewezen door de minister bevoegd voor de Begroting.

3.2.6 Federaal Overheidsdienst Financiën

De FOD Financiën valt onder de voogdij van de minister van Financiën. In het kader van het MANCP is de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen (AAD&A) de betrokken instantie.

De missie van de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen is:

'De douane staat in voor de bescherming van de samenleving en de bevordering van de internationale handel door het beheer van de buitengrenzen en het verzekeren van de veiligheid van de logistieke keten.

Wij verbinden er ons toe:

- de veiligheid van de burgers te verzekeren;
- de financiële belangen van de Gemeenschap en haar lidstaten te beschermen door de inning van en controle op invoerrechten, accijnzen en BTW bij invoer;
- de Gemeenschap te beschermen tegen oneerlijke en onwettige handel en het bevorderen van legitieme economische activiteiten;
- de concurrentiepositie van Europese bedrijven te verhogen door moderne werkmethodes ondersteund door een makkelijk toegankelijke elektronische douaneomgeving.

Om deze taken uit te voeren werken we nationaal en internationaal samen met andere overheidsdiensten en voornamelijk andere wetshandhavingdiensten in de strijd tegen fraude, georganiseerde misdaad en terrorisme.'

De accijnsdiensten staan in voor de inning van en de controle op, onder meer:

- in België aan accijns onderworpen producten zoals koffie en alcoholvrije dranken;
- op accijnsproducten die op communautair vlak zijn geharmoniseerd, te weten energieproducten, alcohol en alcoholhoudende dranken en tabaksfabrikanten.

De Algemene Administratie der Douane en Accijnzen heeft een federale bevoegdheid; een beslissing die in de centrale administratie wordt genomen, geldt dus voor gans België.

De Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen bestaat uit:

- op het niveau van de administrateur-generaal, de Dienst Operationele Expertise en Ondersteuning, de Dienst Operationele Coördinatie en Communicatie en de Dienst van de administrateur-generaal;
- de Administratie Klantenmanagement en Marketing, de Administratie Toezicht, Controle en Vaststellingen, de Administratie Enig Kantoor – Geïntegreerde Verwerking, de Administratie Onderzoek en Opsporing, en de Administratie Geschillen;
- zeven regio's namelijk: Antwerpen, Bergen, Brussel, Gent, Hasselt, Leuven en Luik;
- de Diensten van de Regiomanagers.

Naast de klassieke douaneactiviteiten vervullen de douanediensten een aantal andere taken inclusief deze die verband houden met volksgezondheid en veiligheid van de voedselketen (cfr. paragraaf 3.2.11.7).

3.2.7 Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie

3.2.7.1 Structuur en bevoegdheden

De missie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (FOD Economie) is:

'In een sterk veranderende Belgische en internationale economische context bestaat de missie van de FOD Economie erin de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. In dat opzicht wil de FOD Economie de goederen- en dienstenmarkt grondig kennen en goed ondersteunen om ze beter te stimuleren.'

De voogdijministers zijn de ministers bevoegd voor Economie, KMO, Zelfstandigen en Energie. In het kader van het MANCP zijn de Algemene Directie Economische Inspectie, en BELAC (binnen de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid) belangrijk om te belichten.

3.2.7.2 Algemene Directie Economische Inspectie

De Algemene Directie Economische Inspectie (ADEI) is één van de negen algemene directies van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie. Zij put haar middelen uit de FOD Economie, maar in haar werking en opdracht treedt ze ook op terreinen op die buiten de strikte bevoegdheid van de FOD Economie vallen.

Door de jaren heen werd zij door wetgever en regeringen belast met de handhaving van de economische wetgeving in de ruime zin van het woord. De ADEI staat in voor de controle op de naleving van 376 reglementeringen of gedeelten ervan, voor in totaal 286 economische sectoren.

Ondanks het feit dat haar agenten geen officieren van gerechtelijke politie zijn, zijn hun bevoegdheden bepaald in de diverse wetten en uitvoeringsbesluiten. Op strafrechtelijk vlak werken zij onder toezicht van het parket, ongeacht hun ondergeschiktheid aan de hiërarchie binnen de FOD Economie.

De ADEI is in dit verband best te omschrijven als de economische politie en als een bijzondere inspectiedienst. Zij onderscheidt zich van de reguliere politie door expertise op het vlak van de bijzondere wetgeving en door haar proactief optreden. M.a.w. zij kan in het kader van haar handavingsopdracht onderzoeken instellen, zelfs al zijn er geen inbreuken gepleegd op de wetgeving.

De missie van de ADEI is:

- de ADEI beschermt de rechten van de consumenten, ondernemingen en handelaren door informatief, preventief en repressief op te treden in het kader van de economische wetgeving en de regulering;
- op dit gebied en via overleg, stimuleert en streeft zij de alternatieve geschillenoplossing na. (Alternative Dispute Resolution – ADR);
- zij coördineert de strijd tegen de economische fraude;
- zij verleent ondersteuning inzake de regulering en organisatie van de markt (marktombadering) en waar mogelijk aan de ontwikkeling van het economische potentieel met aandacht voor de programma's consumenten en KMO's.

De ADEI is een betrokken bevoegde autoriteit bij de controles op de etikettering, inclusief deze van de kwaliteitslabels BOB, BGA en GTS (cfr. paragraaf 3.2.11.8, 3.2.11.15 en 5.4).

3.2.7.3 BELAC

Binnen de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid (ADKV) is het secretariaat van BELAC gesitueerd. BELAC is sinds 1 augustus 2006 de enige Belgische accreditatie-instelling. Ze werd opgericht bij de bepalingen van het koninklijk besluit van 31 januari 2006.

De accreditatiestructuur in België is gebaseerd op de wet van 20 juli 1990. In deze wet wordt bepaald dat er één nationale accreditatie-instelling en een nationale raad voor accreditatie kan worden opgericht. De nationale accreditatie-instelling, BELAC, is verantwoordelijk voor het beheer van de accreditatieprocedure, met inbegrip van de toekenning en de intrekking van de accreditaties.

BELAC werkt volgens een managementsysteem in overeenstemming met de internationale eisen met betrekking tot het beheer van de accreditatie-instellingen. De accreditaties verleend door BELAC worden erkend door de Belgische Staat.

BELAC heeft alle overeenkomsten en erkenningen ondertekend die bestaan in het kader van de European co-operation for Accreditation (EA), International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) en International Accreditation Forum (IAF). Op deze wijze genieten de rapporten en certificaten, uitgegeven door de door BELAC geaccrediteerde instellingen, een internationale erkenning. BELAC erkent op haar beurt de accreditaties verleend door gelijkaardige accreditatie-instellingen waarmee een wederzijdse erkenning bestaat, en promoot de aanvaarding van de verslagen en certificaten die door geaccrediteerde instellingen uitgereikt worden.

Het accreditatiesysteem BELAC bestaat uit een Coördinatiecommissie, meerdere Accreditatiebureaus en een secretariaat.

De Nationale Raad voor Accreditatie heeft als opdracht:

- het toezicht op de coherente en transparante toepassing van de principes en procedures inzake accreditatie;
- het beoordelen van het jaarlijks activiteitenverslag van de nationale accreditatie-instelling en een advies overmaken aan de minister bevoegd voor economie;
- het verzekeren van het verzamelen, verspreiden en publiceren van inlichtingen met betrekking tot de activiteiten op dit gebied;
- het verzekeren dat alle belanghebbende partijen worden betrokken bij de activiteiten inzake accreditatie;
- het verstrekken van adviezen handelend over alle aspecten betreffende de accreditatie.

De Nationale Raad voor Accreditatie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de nationale overheden en de overheden van de gewesten en de gemeenschappen, van het Bureau voor Normalisatie, van de ondernemingen, van de werknemersorganisaties en van de verbruikers.

3.2.8 Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle

De missie van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) is:

'Het FANC bevordert de doeltreffende bescherming van de bevolking, werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van ioniserende straling.'

Dit agentschap is volledig operationeel sinds 1 september 2001. Op deze datum is het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen in werking getreden. Door dit besluit wordt de wet van 15 april 1994 effectief uitgevoerd en worden de uitvoeringsmodaliteiten betreffende de opdrachten van het FANC duidelijk omschreven. Het bevat het overgrote gedeelte van de Belgische reglementering op het vlak van de bescherming van de bevolking en het leefmilieu tegen het gevaar van ioniserende stralingen. De voogdijminister van het FANC is de minister van Binnenlandse Zaken.

Het toepassingsgebied is veel ruimer dan in het verleden en omvat praktisch alle situaties en menselijke handelingen die een gevaar op blootstelling aan ioniserende stralingen inhouden en dit zowel voor wat betreft de bescherming van de werkers als de bevolking als het leefmilieu. In het bijzonder worden de risico's verbonden aan de natuurlijke radioactiviteit (bijvoorbeeld radon) geïntegreerd in de reglementering. Het dient vermeld te worden dat op militair vlak ook een specifiek doch gelijkaardig reglement van toepassing is. Verder zijn een aantal algemene maatregelen betreffende de arbeidsgeneeskunde opgenomen in andere koninklijke besluiten die onder de bevoegdheid vallen van de ambtenaren van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. De uitgebreide beschrijving van het nationaal noodplan voor nucleaire ongevallen maakt eveneens het voorwerp uit van een ander besluit.

Dit nieuwe reglement verzekert de omzetting van alle Europese richtlijnen inzake stralingsbescherming, in het bijzonder de richtlijnen van 1996 en 1997 die de normen ter bescherming van de bevolking, de werkers en het leefmilieu aanzienlijk strenger maken, in het bijzonder deze met betrekking tot de bescherming van de patiënten in het kader van medische blootstelling.

Het FANC is een betrokken bevoegde overheid bij het toezicht op voedingsmiddelen die met ioniserende stralingen behandeld worden (cfr. paragraaf 3.2.11.9).

3.2.9 Geïntegreerde Politie

3.2.9.1 Inleiding

De Belgische politieorganisatie is geënt op twee politieniveaus: het federale niveau en het lokale niveau. Deze twee politieniveaus werken autonoom en zijn elk afhankelijk van hun eigen overheden. De Lokale Politie en de Federale Politie verzekeren samen de geïntegreerde politiezorg. Zij zijn complementair en via een nauwe samenwerking trachten zij bij te dragen tot de veiligheid van het land en de vrijwaring van de democratie.

De politiediensten geven indien nodig bijstand aan de controleurs van de overige bevoegde overheden bij het uitvoeren van officiële controles. Ze zijn eveneens betrokken bij een aantal specifieke samenwerkingsverbanden zoals deze in het kader van de fraudebestrijding voor de veiligheid van de voedselketen (cfr. paragraaf 3.2.11.10).

3.2.9.2 Federale Politie

De Federale Politie valt onder het voogdijschap van de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie. De opdrachten van bestuurlijke politie worden uitgevoerd onder de bevoegdheid van de bestuurlijke overheden: de burgemeesters, de provinciegouverneurs en de minister van Binnenlandse Zaken. De opdrachten van gerechtelijke politie vallen onder de bevoegdheid van de procureurs des Konings, het Federaal Parket, het College van procureurs-generaal en finaal van de minister van Justitie. Alle opdrachten die geen tussenkomst noodzakelijk maken van een gespecialiseerde federale politiedienst, worden toevertrouwd aan de 196 lokale politiekorpsen.

3.2.9.3 Lokale Politie

De Lokale Politie is samengesteld uit 196 korpsen van de Lokale Politie ontstaan uit de samenvloeiing van de ex-gemeentepolitie en de exterritoriale brigades van de Federale Politie. 50 Politiekorpsen vallen samen met het grondgebied van één stad of gemeente (ééngemeentezone) en 146 anderen bestrijken meerdere steden en/of gemeenten (meergemeentezones).

Geen enkele tekst legt een organigram voor van de Lokale Politie vast. Maar, om een minimale dienstverlening aan de bevolking te kunnen verzekeren, bepaalt het KB van 17 september 2001 zes functionaliteiten die voorzien moeten worden: wijkwerking, onthaal, interventie, politionele slachtofferbejegening, lokale opsporing en lokaal onderzoek, en handhaving van de openbare orde. Elk lokaal politiekorps staat onder de leiding van een Korpschef, verantwoordelijk voor de uitvoering van het lokale politiebeleid. Hij verzekert de leiding, de organisatie en de verdeling van de taken in het korps. Hij oefent deze activiteiten uit onder het gezag van de burgemeester, voor de ééngemeentezones of onder het gezag van het Politiecollege voor de meergemeentezones. Dit Politiecollege is samengesteld uit de burgemeesters van de verschillende steden of gemeenten van de politiezone. Een Vaste Commissie van de Lokale Politie is aangesteld om het geheel van Lokale Politiekorpsen te vertegenwoordigen binnen de Geïntegreerde Politie. Op initiatief of op vraag van overheden, verstrekt zij advies over alle problemen die met aan de Lokale Politie te maken hebben.

3.2.10 Gewestelijke overheden

3.2.10.1 Vlaams Gewest

3.2.10.1.1 Inleiding

Sinds 1 april 2006 zijn de administratieve diensten van de Vlaamse overheid gereorganiseerd. Voortaan worden ze ingedeeld in 13 beleidsdomeinen, die elk een departement en een aantal verzelfstandigde agentschappen bevatten:

- beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid;

- beleidsdomein Bestuurszaken;
- beleidsdomein Internationaal Vlaanderen;
- beleidsdomein Financiën en Begroting;
- beleidsdomein Onderwijs en Vorming;
- beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie;
- beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media;
- beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- beleidsdomein Landbouw en Visserij;
- beleidsdomein Werk en Sociale Economie;
- beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken;
- beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie;
- beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

De relevante beleidsdomeinen in het kader van het MANCP zijn Landbouw en Visserij, en Leefmilieu, Natuur en Energie.

3.2.10.1.2 Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij wordt gevormd door het Departement Landbouw en Visserij en twee Intern Verzelfstandigde Agentschappen (IVA's) zonder rechtspersoonlijkheid, namelijk het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV), en het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO).

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij telt daarnaast nog één Extern Verzelfstandigd Agentschap (EVA) met privaatrechtelijke vorm, namelijk het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM).

Tenslotte is er nog de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV).

Biologische productie en BOB, BGA en GTS

Het Departement Landbouw en Visserij, is de bevoegde overheid voor implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie, alsook voor erkenning en bescherming van beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

De controle op de biologische productie in het Vlaams Gewest is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten en zijn uitvoeringsbesluiten. Controles worden uitgevoerd door erkende controleorganen die onder toezicht staan van het Departement Landbouw en Visserij (cfr. paragraaf 3.3.4).

De erkenning en bescherming van producten als BOB, BGA en GTS is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen en zijn uitvoeringsbesluiten. Producenten die hun product willen beschermen als oorsprongsbenaming, geografische aanduiding of gegarandeerde traditionele specialiteit kunnen een aanvraagdossier indienen bij het Departement Landbouw en Visserij. Deze zorgt vervolgens voor de opvolging van de aanvraagdossiers t.e.m. de erkenning van de bescherming door de Europese Commissie.

De controle op de naleving van de lastenboeken van producten waarvan de naam beschermd is zoals beschermde oorsprongsbenaming, beschermde geografische aanduiding of gegarandeerde traditionele specialiteit in het Vlaams Gewest is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 en het akkoord van 17 juli 2006 tussen de FOD Economie, het Vlaams Gewest en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (cfr. paragraaf 3.2.11.15). Op vraag van de aanvragende groepering zal de Algemene Directie Economische Inspectie (ADEI) van de FOD Economie optreden als controleorgaan voor dossiers die bij het Departement Landbouw en Visserij werden ingediend. Dit is momenteel het geval voor alle Vlaamse beschermde producten.

De Algemene Directie Economische Inspectie (ADEI) van de FOD Economie is verantwoordelijk voor de controles op de markten in het kader van verordening (EU) nr. 1151/2012. De controles gebeuren zowel voor producten van de binnenlandse markt als voor buitenlandse producten.

3.2.10.1.3 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het Vlaams Ministerie voor Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) wordt gevormd door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en het Vlaamse Energieagentschap (VEA).

De instanties die in het kader van dierlijke bijproducten (DBP) een rol spelen zijn het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie dat ressorteert onder het Ministerie voor Leefmilieu, Natuur en Energie, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM).

De milieuhygiëneregelgeving omvat op het Vlaamse niveau onder meer het milieuvergunningendecreet en het afvalstoffendecreet en hun uitvoeringsbesluiten. De verordening (EG) nr. 1069/2009 betreffende dierlijke bijproducten die niet voor menselijke consumptie zijn bestemd, sluit heel dicht aan bij beide regelgevingen. Enerzijds zijn bedrijven die erkenningsplichtig zijn in het kader van de verordening ook milieuvergunningplichtig en sluiten de exploitatievoorwaarden, bij verordening opgelegd aan deze bedrijven, nauw aan bij de exploitatievoorwaarden opgelegd door de milieuhygiëneregelgeving. Anderzijds worden de meest omvangrijke stromen dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie met uitzondering van mest, in Vlaanderen beschouwd als afvalstoffen. Hun inzameling, opslag, overbrenging, verwerking en gebruik zijn bijgevolg ook onderworpen aan de Vlaamse afvalstoffenregelgeving.

Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie stelt zich de realisatie van een kwaliteitsvol leefmilieu als doel, waarin op een duurzame wijze gebruikt wordt gemaakt van diverse voorraden. Binnen het departement zijn de afdelingen Milieuvergunningen en Milieu-inspectie betrokken bij respectievelijk de milieuvergunningverlening en het toezicht op de naleving en de handhaving van de milieuhygiëneregelgeving.

De afdeling Milieu-inspectie speelt een hoofdrol bij het toezicht voor alle milieuhygiëneregelgeving. Zij is immers belast met het eerstelijnstoezicht over de vergunningsplichtige inrichtingen die volgens de milieuregelgeving het hoogste risico inhouden, met name de klasse 1-inrichtingen (waartoe alle erkenningsplichtige verwerkers van dierlijke bijproducten behoren). Bovendien houdt zij ook toezicht op de meeste bepalingen van het afvalstoffendecreet. Lokale besturen spelen eveneens een rol bij het toezicht op kleinere, minder hinderlijk geachte inrichtingen en op het beheer van afvalstoffen in strijd met de bepalingen van het afvalstoffendecreet.

De bevoegde toezichthoudende overheid voor de erkenningsplichtige opslagbedrijven, verwerkingsbedrijven, verbrandingsinstallaties en composterings- en biogasinstallaties is in eerste instantie de Vlaamse Milieu-inspectie en in bepaalde gevallen de lokale gemeentelijke toezichthouders en/of de toezichthouders van de Mestbank.

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

De OVAM is het aanspreekpunt in Vlaanderen voor afvalstoffenproblematiek, milieugericht gebruik en verbruik van materialen, en bodemsanering.

Voor wat betreft dierlijke bijproducten is de OVAM enkel bevoegd voor de DBP die ook afvalstoffen zijn.

Diermeel en dierlijk vet worden, indien het verwerkt werd volgens één van de methoden beschreven in de dierlijkebijproductenverordening, enkel nog als dierlijk afval beschouwd wanneer ze voldoen aan de definitie van afval uit het Vlaamse afvalstoffendecreet. Met andere woorden: indien ze bestemd zijn voor compostering, biogasproductie of verwijdering. Ook de opvolging van de TRACES-berichten en de opslag van de dierlijke bijproducten en afgeleide producten bestemd voor deze bestemmingen vallen onder de bevoegdheid van OVAM.

Verwerkte dierlijke eiwitten en vetten die één van volgende bestemmingen hebben, worden niet als dierlijk afval beschouwd en vallen dus niet onder de bevoegdheid van de OVAM: technisch gebruik, petfood, veevoederproductie, diagnose, onderwijs of onderzoek.

De OVAM zorgt voor het verlenen van de verschillende erkenningen voor dierlijk afval (opslagbedrijven, verwerkingsbedrijven van categorie 1-, 2- en 3-materiaal, transporteurs van categorie 1-, 2- en 3-materiaal, composterings- en vergistingsbedrijven), en het verlenen van advies voor het verlenen van erkenningen (door de Mestbank) aan mestverwerkingsbedrijven die ook ander dierlijk afval dan mest verwerken). Sinds de update van de overeenkomst tussen de Federale Staat en de Gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten van 16 januari 2014 wordt het gebruik van dierlijke bijproducten, andere dan mest, in organische meststoffen en bodemverbeteraars niet meer opgevolgd door OVAM maar door het FAVV.

Vlaamse Landmaatschappij

De VLM is als Extern Verzelfstandigd Agentschap werkzaam in het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid. Landelijke inrichting, Mestbank en Platteland zijn de kernafdelingen van de VLM. Naast een hoofdkantoor in Brussel, heeft de VLM voor de uitvoering van haar projecten twee regionale afdelingen. Regio West, met vestigingen in Gent en Brugge en regio Oost, met vestigingen in Leuven, Herentals en Hasselt.

Binnen de VLM is de afdeling Mestbank de bevoegde autoriteit in Vlaanderen voor mest als dierlijk bijproduct. Voornaamste taak hierbij is het afleveren van erkenningen in het kader van de dierlijkebijproductenverordening aan installaties (composterings- en vergistingsbedrijven en bedrijven voor vervaardiging van organische meststoffen) waarin mest verwerkt wordt. Wanneer het gaat om verwerkende bedrijven waar naast dierlijke mest geen andere dierlijke bijproducten worden verwerkt, gebeurt de dossierafhandeling en het afleveren van de erkenningen uitsluitend door de VLM. Indien naast mest eveneens andere dierlijke bijproducten worden verwerkt, wordt bindend advies gevraagd aan de OVAM.

Daarnaast is de VLM bevoegd voor de opvolging van de mesttransporten van dierlijke mest, andere meststoffen en verwerkte eindproducten binnen Vlaanderen en bij in- en export.

3.2.10.2 Waals Gewest

3.2.10.2.1 Inleiding

Om hun opdrachten te vervullen, laten de Waalse ministers zich helpen door de Service public de Wallonie, maar ook door een aantal overheidsbedrijven en instellingen van openbaar nut (ION) die als opdracht hebben een bepaald specifiek beleid dat door de regering gevoerd wordt te ondersteunen of uit te voeren of een specifieke expertise te leveren om te helpen bij het bestuur.

De Service public de Wallonie omvat een secretariaat-generaal, een transversaal directoraat-generaal en 7 operationele directoraten-generaal.

Het secretariaat-generaal oefent transversale bevoegdheden uit en garandeert dat er een schakel bestaat tussen de regering en alle administratieve diensten, alsook de volgende diensten: personeelsbeheer, werving, opleiding, human resources management en juridische zaken. Bovendien is het belast met de coördinatie van de uitvoering van gemeenschappelijke programma's in de verschillende directoraten-generaal.

Het transversale directoraat-generaal garandeert omkadering en hulp bij alle diensten: budget, boekhouding, informatica, beheer van roerende en onroerende goederen.

De operationele directoraten-generaal zijn belast met het beheer van specifieke materies en competenties, die in rechtstreeks verband staan met de noden en verwachtingen van de burgers, de bedrijven, de verenigingen en de lokale overheden.

3.2.10.2.2 Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement

In het kader van het MANCP is de Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement (DGARNE), één van de directoraten-generaal van het Ministerie van het Waalse Gewest, van belang.

Biologische productie en BOB, BGA en GTS

De Direction de la Qualité van DGARNE is de bevoegde autoriteit in het Waals Gewest voor de implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie. Het is tevens de bevoegde autoriteit voor erkenning en bescherming inzake beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten indien er een geografisch verband met het gewest bestaat.

De controle op de biologische productie in het Waals Gewest is geregeld via het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 inzake de productiemethode en etikettering van biologische producten en tot intrekking van het besluit van de Waalse Regering van 28 februari 2008. Controles worden uitgevoerd door erkende controleorganen (cfr. paragraaf 3.3.4).

Het decreet van 19 oktober 2002 en het besluit van de Waalse Regering van 25 september 2003 regelen de erkenning en de bescherming van BOB, BGA en GTS die een geografisch verband hebben met het gewest. De bevoegde autoriteit voor bescherming van GTS, BOB en BGA is desalniettemin de FOD Economie. Momenteel is er één onafhankelijk certificatieorganisme erkend door de Waalse Regering voor het bewaken en het respecteren van de erkende lastenboeken (cfr. paragraaf 3.3.5).

Dierlijke bijproducten

De bevoegde overheden voor de aspecten inzake verordening (EG) nr. 1069/2009 in het Waals Gewest zijn het Département du Sol et des Déchets (Office wallon de déchets, OWD) en het Département de la Police et des Contrôles.

De overeenkomst van 16 januari 2014 tussen de Federale Staat en de Gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten leg in artikel 4 de gewestelijke bevoegdheden vast. De taken van het OWD die hieruit voortvloeien voor de producten die onder gewestelijke bevoegdheid vallen, zijn:

- het onderzoek van de erkenningsaanvragen voor de installaties zoals bepaald in de dierlijkebijproductenverordening;
- de behandeling van erkennings- of registratieaanvragen van operatoren actief op het gebied van het vervoer en/of de ophaling van dierlijke bijproducten van categorie 1, 2 en/of 3;
- de validatie van processen ingevoerd in de installaties die aan een erkenning zijn onderworpen;
- de administratieve opvolging en controle, in het kader van een openbare aanbesteding, van de ophaling en verwerking van dood aangetroffen dieren op landbouwbedrijven;
- de vaststelling van het beleid voor de producenten / bezitters van dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie;

- het beheer van de TRACES-berichten i.v.m. het ontvangen of verzenden van dierlijke bijproducten met als bestemming de bedrijven zoals hierboven aangegeven (onder het eerste streepje).

De verschillende bevoegdheden van het Département de la Police et des Contrôles omvatten ook de controle op de naleving van de verplichtingen gekoppeld aan de milieuvergunningen voor installaties in het Waals Gewest waar dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie, worden geproduceerd of verwerkt. Dit zal ook gelden voor de toekomstige erkenningen van de installaties. Het Département de la Police et des Contrôles voert eveneens controles uit op de grensoverschrijdende overbrengingen van afval / intracommunautaire handel in dierlijke bijproducten.

3.2.10.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

3.2.10.3.1 Inleiding

Om haar beleid uit te voeren beschikt de gewestregering over haar administratie, het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (MBHG), alsook over diverse pararegionale instellingen en vzw's van regionaal belang.

Het MBHG is het belangrijkste instrument van de Brusselse regering in de tenuitvoerlegging van haar beleid. Het is opgebouwd uit zes verschillende besturen:

- secretariaat-generaal;
- bestuur Plaatselijke Besturen;
- bestuur Financiën en Begroting;
- Mobiel Brussel;
- bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting;
- bestuur Economie en Werkgelegenheid.

Het secretariaat-generaal omkadert de vijf bevoegde besturen in specifieke aangelegenheden en steunt ze in termen van organisatie en beheer.

3.2.10.3.2 Bestuur Economie en Werkgelegenheid

Binnen het Bestuur Economie en Werkgelegenheid is de Directie Conceptie en Coördinatie de bevoegde autoriteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie. Het is tevens de bevoegde autoriteit voor erkenning en bescherming inzake beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

De controle op de biologische productie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is geregeld via het besluit van de Brussels Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009. Controles worden uitgevoerd door erkende controleorganen (cfr. paragraaf 3.3.4).

De erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geregeld via het besluit van de Brussels Hoofdstedelijke Regering van 22 oktober 2009. De registratieaanvragen van een BOB, BGA en GTS worden bij de Directie Conceptie en Coördinatie ingediend. De naleving van het productdossier wordt gecontroleerd door de controle-instellingen aangewezen door de Brussels minister bevoegd voor het landbouwbeleid en de controles worden uitgevoerd volgens de door deze minister vastgestelde bepalingen.

De Algemene Directie Economische Inspectie van de FOD Economie is bevoegd voor de controles (op de etikettering) van BOB, BGA en GTS.

3.2.10.3.3 Brussels Instituut voor Milieubeheer

Het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM) is een instelling van openbaar nut (ION) van het type A. Het is de milieu- en energieadministratie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het heeft als

opdracht de verschillende milieuthema's te beheren: lucht, water, afval, bodem, groene ruimten en biodiversiteit, geluid, energie, gezondheid en leefmilieu, en ecomobiliteit.

In het kader van verordening (EG) nr. 1069/2009 is de BIM bevoegd voor planning, advies en informatie, vergunningen, erkenningen en registraties, toezicht en controle op het afvalbeheer en de overbrenging van de afvalstoffen, toezicht en controle op alle actoren van deze verordening binnen het bevoegdheidskader van het gewest. Deze taken worden voornamelijk uitgevoerd binnen de afdeling Vergunningen en Partnerschappen en de afdeling Milieupolitie en Bodem. De afdelingen Natuur, Water, en Bos en Groene Ruimten kunnen echter eveneens betrokken zijn bij de opvolging van het verwijderen van kadavers uit de publieke groene ruimten.

3.2.11 Samenwerkingsverbanden en protocols

3.2.11.1 Inleiding

Hoewel de verschillende autoriteiten elk eigen en afzonderlijke bevoegdheden bezitten, kan er enige afhankelijkheid bestaan met betrekking tot de uitoefening van deze eigen bevoegdheden. Ook bestaat het gevaar dat sommige taken niet en andere tweemaal worden uitgevoerd.

Voor een efficiënt beleid met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de voedselketen voor te bereiden en in te stellen is het noodzakelijk om de bevoegdheden verder te verduidelijken en de specifieke taken van de betrokken instanties bij de uitwerking en de toepassing van de reglementeringen te coördineren. Hiervoor hebben de verschillende instellingen diverse samenwerkingsakkoorden en protocols afgesloten. De belangrijkste worden in het vervolg van dit hoofdstuk belicht.

3.2.11.2 Samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten m.b.t. de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij

Tussen de federale staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een samenwerkingsakkoord afgesloten op 18 juni 2003 met betrekking tot de uitoefening van de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij, en dit met het oog op een doeltreffend beheer van landbouwaangelegenheden en alle daaruit voortvloeiende gevolgen en de daarbij behorende verantwoordelijkheden vast te leggen.

De opvolging van dit akkoord en van de respectievelijke verbintenissen wordt verzekerd binnen de Interministeriële Conferentie van het Landbouwbeleid (ICLB).

In het samenwerkingsakkoord worden de principes over de uitwisseling en de mededeling van gegevens vastgelegd. In het kader van de opsporing en bestrijding van overtreding werken de gewesten en de federale overheid samen en wisselen zij alle nuttige informatie uit.

Het akkoord vormt ook een basis voor delegatie van bepaalde opdrachten die verband houden met de opdracht van het FAVV, aan de besturen van de gewesten die bevoegd zijn voor de certificering van teeltmateriaal.

Deze opdrachten hebben betrekking op:

- de uitvoering van de officiële controles op schadelijke organismen in het kader van de reglementering betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen met het oog op de fytosanitaire controle van de bedrijven alsmede de controle op en de aflevering van het plantenpaspoort voor aardappelpootgoed en zaaizaden;
- de uitvoering van de officiële controles op schadelijke organismen vermeld in de fytosanitaire regelgevingen van derde landen en in de hierboven bedoelde reglementeringen met het oog op de uitreiking van het fytosanitair certificaat voor de uitvoer van aardappelpootgoed, zaaizaad van landbouwgewassen, groentezaden of zaaizaad van bosbouwplanten;

- de medewerking aan de uitvoering van gerichte controles in geval van ontdekking of vermoeden van de aanwezigheid van een schadelijk organisme dat de betrokken sector ernstige schade kan toebrengen.

Deze delegatie moet het onderwerp vormen van een overeenkomst van onbepaalde duur, afgesloten door de betrokken partijen. Het FAVV blijft wel als enige verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van de desbetreffende reglementering en voor de opsporing en de vaststelling van daarop betrekking hebbende inbreuken.

De volgende controleopdrachten kunnen door de gewesten aan het FAVV worden gedelegeerd:

- de controle van de ontvangsten van de suikerbieten van de chicoreieninuline volgens de bestaande ontvangstrichtlijnen dienaangaande;
- de aflevering van het invoercertificaat bij invoer van aardappelpootgoed en zaaizaden overeenkomstig de daarop betrekking hebbende reglementering;
- de kennisgeving aan de gewesten van de invoer van voor aanplanting bestemde planten overeenkomstig de daarop betrekking hebbende reglementering, met uitzondering van pootaardappelen en zaaizaden;
- het nemen van monsters, op verzoek van de gewesten, om een eventuele besmetting met genetisch gemodificeerde organismen vast te stellen.

Deze delegatie aan het FAVV moet het onderwerp vormen van een overeenkomst van onbepaalde duur afgesloten door de betrokken partijen, dat de praktische bepalingen voor het FAVV vaststelt en ten minste betrekking heeft op het opmaken van de bestekken, het doorsturen van gegevens, het systematisch evalueren van de gedelegeerde taken door de bevoegde besturen van de gewesten, de tussenkomst van de laboratoria, de voorwaarden inzake opschorting en opzegging ervan.

3.2.11.3 Delegatie van bepaalde taken die tot de bevoegdheid van het FAVV behoren aan de gewesten

Aansluitend op het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 regelt het koninklijk besluit van 10 oktober 2003 het toevertrouwen aan de gewesten van bepaalde taken die tot de bevoegdheid van het FAVV behoren.

Het betreft hier taken die betrekking hebben op:

- de uitvoering van de officiële controles op bepaalde schadelijke organismen, alsook voor de controle en de uitreiking van het plantenpaspoort voor aardappelpootgoed en bepaalde zaaizaden;
- de uitvoering van de officiële controles en controles op documenten van bepaalde schadelijke organismen vermeld in de fytosanitaire reglementeringen van derde landen met het oog op de uitreiking van het fytosanitair certificaat voor de uitvoer van aardappelpootgoed, landbouwzaden, groentezaden en boszaden;
- de medewerking aan de uitvoering van doelgerichte controles bij ontdekking of vermoeden van de aanwezigheid van een schadelijk organisme dat de betrokken sector ernstige schade kan toebrengen.

Deze taken worden aan de gewesten toevertrouwd door middel van een overeenkomst van onbepaalde duur en overeenkomstig de modaliteiten die in het KB zijn vastgelegd. Wanneer onregelmatigheden worden vermoed of aangetoond stellen de gewestelijke instanties het FAVV onmiddellijk in kennis.

Het FAVV zendt aan de gewesten alle officiële documenten toe die het mogelijk maken te voldoen aan de eisen die zijn vastgelegd in verband met de controle en de ontledingen op schadelijke organismen. Deze officiële documenten bevatten ondermeer het bestek en de instructies betreffende de controles die in de bedrijven moeten worden uitgevoerd op de betrokken planten, de relevante technische documenten van het FAVV en deze toegezonden door de Europese Commissie en de lidstaten, de bijgewerkte lijst van de laboratoria die ontledingen mogen uitvoeren met betrekking tot de opsporing van schadelijke organismen met het oog op de uitreiking van plantenpaspoorten en fytosanitaire certificaten, en de lijst van contactpersonen in de bij de fytosanitaire controles betrokken PCE's van het FAVV.

Het FAVV kan dergelijke overeenkomst met een gewestelijke instantie maar afsluiten als deze voorziet:

- in een bevestiging van de uitvoering van de toevertrouwde taken met nadere omschrijving van:
 - o de administratieve organisatie van het organisme aan wie taken worden toevertrouwd evenzeer als van de agenten belast met de controles en de vereiste kwalificaties waarover ze beschikken om deze verrichtingen te doen;
 - o de overeenkomst van de methodologie en technische documenten met het lastenboek;
 - o de naleving van de jaarlijkse planning voor controles en analyses die door het FAVV worden vastgesteld met het oog op de naleving van de eisen betreffende de uitreiking van het plantenpaspoort en het fyto-sanitair certificaat;
- dat, wanneer de aanwezigheid van een voor planten schadelijk organisme wordt vermoed of ontdekt in aansluiting op een visueel onderzoek of bij het ontvangen van een positief resultaat van het laboratorium:
 - o alle informatie aangaande de ontdekking van het schadelijk organisme aan het FAVV wordt meegedeeld. Als het gaat om organismen die reeds aanwezig zijn en die geen maatregelen vereisen in verband met een onmiddellijke bestrijding zoals reglementair is bepaald, mag deze kennisgeving plaatsvinden bij het opmaken van de balansen van de prospectiecampagnes;
 - o de uitreiking van plantenpaspoorten voor de betrokken bedrijven onmiddellijk opgeschort worden;
 - o in het kader van de toevertrouwde taken, de gepaste maatregelen worden getroffen in overeenstemming met de instructies van het FAVV;
- dat geen enkele administratieve maatregel (quarantaine, vernietiging, ...) betreffende schadelijke organismen mag worden opgelegd door het organisme aan wie taken worden toevertrouwd, met uitzondering van de profylactische maatregelen met het oog op de controle op de in een gebied reeds aanwezige schadelijke organismen en die geen onmiddellijke bestrijdingsmaatregelen vereisen;
- in de mogelijkheid voor het FAVV, als zich tekortkomingen voordoen die in de betrouwbaarheid of de doelmatigheid van de toevertrouwde taken in het gedrang brengen, om de controleactiviteiten en uitreiking van de overeenkomstige documenten onmiddellijk geheel of gedeeltelijk te schorsen.

De ambtenaren van de betrokken gewestelijke diensten hebben toegang tot het computernetwerk van het FAVV voor alle gegevens die betrekking hebben tot de goede uitwerking van de toevertrouwde taken.

Het FAVV maakt een evaluatie van de uitvoering van de toevertrouwde taken door de gewesten aan de hand van een audit die worden uitgevoerd door een team van auditoren die het zelf aanduidt. Deze audit mag zowel betrekking hebben op het technisch als administratief beheer van de controles als op de uitvoering van de analyses. Indien gebreken of tekortkomingen worden vastgesteld, wordt het betrokken gewest verzocht tot corrigerende acties over te gaan.

Zowel met het Vlaams Gewest als het Waals Gewest is een dergelijke overeenkomst afgesloten.

3.2.11.4 Randvoorwaarden

Eveneens aansluitend op het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 werd in 2007 een protocol afgesloten tussen het FAVV en de gewestelijke instanties Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement van de Waalse Overheid, en het Agentschap voor Landbouw en Visserij van de Vlaamse Overheid, betreffende de randvoorwaarden. Een nieuw protocol werd in 2009 aangegaan. In 2013 werd een protocol afgesloten tussen het FAVV, het Betaalorgaan van Wallonië en het Agentschap voor Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid.

Tijdens de controles van het FAVV worden er ook bepaalde aspecten gecontroleerd in het kader van de randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden omvatten een aantal eisen die landbouwbedrijven moeten naleven op het vlak van volksgezondheid, diergezondheid, dierenwelzijn, gezondheid van

planten en milieu. De resultaten van deze controles worden gemeld aan de gewestelijke betaalorganen. Deze zijn volledig verantwoordelijk voor het gevolg dat aan de doorgegeven resultaten wordt gegeven.

3.2.11.5 FAVV-FOD VVVL

Tussen het FOD VVVL en het FAVV bestaat er een protocol waarin een nadere invulling is gegeven aan de bevoegdheden van deze twee instanties, dit om overlappingen te vermijden en wederzijdse verantwoordelijkheden te verduidelijken.

Op basis van de wetgeving en dit protocol zijn de volgende taken vastgelegd voor het FOD VVVL:

- voorbereiden van het beleid en definiëren van de objectieven en de algemene principes met betrekking tot de veiligheid van de voedselketen, de diergezondheid en de plantenbescherming;
- vastleggen van de normen voor producten en, in voorkomend geval, hun erkenning, homologatie, registratie, toelating en notificatie;
- goede laboratoriapraktijken en goede praktijken voor deugdelijkheidsonderzoek;
- evaluatie van de risico's van producten met betrekking tot de volksgezondheid, de diergezondheid en het milieu;
- beheer van de begrotingsfondsen en van de programma's die erdoor worden gefinancierd;
- normen met betrekking tot de ethiek, de deontologie en de prestaties van de dienst; voor de dierenartsen wordt de erkenning afgeleverd door de FOD VVVL, maar voor de erkende dierenartsen is de tuchtprocedure gemengd;
- normen, beleid en coördinatie van de controles in verband met CITES;
- internationale betrekkingen in verband met de bovengenoemde bevoegdheden;
- informatie en communicatie in verband met de bovengenoemde bevoegdheden.

De taken van het FAVV zijn:

- evaluatie van de risico's in verband met de veiligheid van de voedselketen met uitzondering van de evaluatie van de risico's van producten met betrekking tot de volksgezondheid, de diergezondheid en het milieu;
- uitwerken en controles op de toepassing van de operationele reglementeringen;
- beheer van de eigen geldmiddelen o.a. deze die initieel werden gestort op de rekening van het Begrotingsfonds en aan het FAVV werden overgedragen;
- vastleggen van de normen met betrekking tot het erkennen van de operatoren en, in voorkomend geval hun erkenning, registratie, toelating en notificatie;
- uitwerken van systemen, hulpmiddelen en controleprogramma's in de betrokken sectoren, actielimieten inbegrepen. In voorkomend geval, worden deze onverwijld aan de FOD VVVL medegedeeld;
- controles op en certificatie van producten in alle stadia;
- controles van de operatoren binnen de voedselketen;
- internationale betrekkingen in verband met de bovengenoemde bevoegdheden;
- informatie en communicatie in verband met de bovengenoemde bevoegdheden.

Bovenstaand protocol regelt ook de vertegenwoordiging van de FOD VVVL en het FAVV in Europese en internationale organisaties. Zo is de FOD VVVL de pilootdienst voor de vergaderingen op het niveau van de raad en het Parlement. Het FAVV is de pilootdienst voor de vergaderingen op het niveau van de Commissie – DG Santé (Permanent Comité en werkgroepen, en HFAA).

Voor wat betreft CITES voorziet het protocol eveneens een bijzonder beheerscontract. Hierin worden praktische modaliteiten in verband met de controles voorzien.

De door het FAVV uitgevoerde CITES-controles zijn beperkt tot de plaatsen waar deze ambtenaren gewoonlijk hun opdrachten uitvoeren en tot de dieren, planten en producten die onderworpen zijn aan gezondheidsreglementering. De FOD VVVL staat in voor de controles in bedrijven met CITES-registratie. De FOD VVVL werkt in samenwerking met het FAVV de instructies uit die voor de FAVV-beambten bestemd zijn, staat in voor de opleiding en de informatie en verschaft documentatie en stelt indien nodig, deskundigen ter beschikking. Elke vastgestelde overtreding aangaande CITES wordt

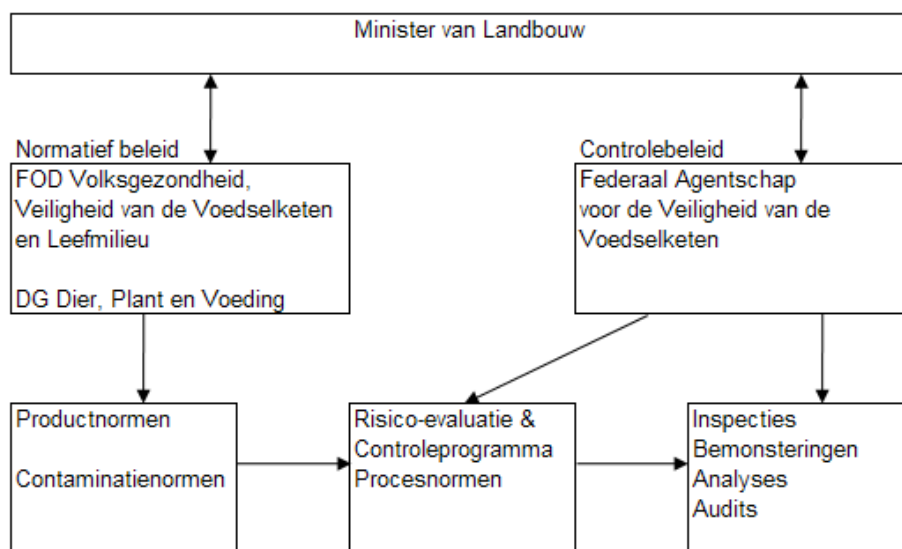
onmiddellijk medegedeeld aan het door de FOD VVVL aangeduide meldpunt. Daarnaast stuurt het FAVV maandelijks informatie omtrent de uitgevoerde controles naar de FOD VVVL.

Het basisprotocol is daarna gewijzigd en aangevuld met een beheersovereenkomst voor de controle van het rookverbod in horeca-inrichtingen dat stelt dat de beleidsvoorbereiding, het controlebeleid en de communicatie tot de opdrachten van de FOD VVVL. De FOD VVVL en het FAVV voeren de controles op de naleving van het rookverbod uit volgens richtlijnen en de principes vastgelegd in deze beheersovereenkomst.

De inspecteurs en de controleurs van de FOD VVVL en het FAVV zijn bevoegd om de rookverbodreglementering te controleren in de verbruiksruimten van horeca-inrichtingen. Deze controle geldt zowel voor de regelgeving, van toepassing voor de infrastructuur als voor het gebruik van tabak door klanten en werknemers in deze infrastructuur. Enkel de inspecteurs en de controleurs van de FOD VVVL zijn bevoegd om de rookreglementering te controleren in afgesloten lokalen toegankelijk voor het publiek, andere dan horeca-inrichtingen. Daarnaast voert de FOD VVVL voornamelijk controles uit in de (verbruiksruimten van de) horeca-inrichtingen die deel uitmaken van een openbaar gebouw. Het FAVV voert controles uit volgens het inspectieprogramma, opgesteld door DG Controlebeleid. De FOD VVVL is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en voor de normering, werkt in overleg met het FAVV instructies uit bestemd voor de FAVV-agenten, verzekert de vorming en de informatie naar de FAVV-agenten en ontwikkelt samen met het FAVV een meerjarenprogramma. Het bepaalt eveneens de te nemen maatregelen bij inbreuken. Het FAVV voert de controles uit, vastgelegd in het controleprogramma, geeft gevolg aan klachten, neemt de nodige maatregelen en bezorgt trimestrieel de controleresultaten aan de FOD VVVL. De controlediensten van de FOD VVVL en het FAVV organiseren op regelmatige tijdstippen overlegvergaderingen.

Er moet tevens vermeld worden dat bij de opmaak van het controleprogramma door het directoraat-generaal Controlebeleid van het FAVV overleg wordt gepleegd met de respectieve homologen van de FOD VVVL.

De verdeling van bevoegdheden tussen het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL en het FAVV is schematisch voorgesteld in figuur 4.

(voor wat betreft de overige ministers bevoegd voor de FOD VVVL, zie paragraaf 3.2.2.2).

Figuur 4: schematische voorstelling bevoegdheden FOD VVVL, DG 4 en het FAVV.

De samenwerking tussen de FOD VVVL, directoraat-generaal Leefmilieu (DG 5) en het FAVV voor wat betreft de controles van gewasbeschermingsmiddelen (en toevoegingsmiddelen) is vastgelegd in een ander protocol.

Dit protocol heeft als doel:

- de verdeling van de controles duidelijk vast te leggen;
- een uniform controlebeleid toe te passen bij alle operatoren;
- zoveel mogelijk het principe van een 'uniek loket' toe te passen en dit in het kader van administratieve vereenvoudiging;
- een permanente dialoog te voeren in het kader van wederzijds vertrouwen en respect;
- anticiperen op opduikende problemen;
- het geheel van het gevoerde beleid te evalueren.

Het FAVV en de FOD VVVL, DG5 verbinden zich ertoe actief aan het verzoek tot samenwerking deel te nemen door hun kennis, ervaring en expertise aan te bieden. Ze wisselen nuttige gegevens uit voor een goed verloop van de controles.

De federale wetgeving over de controle van gewasbeschermingsmiddelen, en de eigen en gemeenschappelijke bevoegdheden van het FAVV en de FOD VVVL, DG 5 zijn schematisch weergegeven in tabel 2. De specifieke verdeling van de controles inzake gewasbeschermingsmiddelen tussen de FOD VVVL, DG 5 en het FAVV is weergegeven in tabel 3.

Tabel 2: federale wetgeving over de controle van gewasbeschermingsmiddelen en de eigen en gemeenschappelijke bevoegdheden van elke autoriteit.

Referentie wetgeving	Te controleren criteria	Bevoegdheden	
		FAVV	FOD VVVL-DG5
KB 28/02/1994 ⁽¹⁾ & verordening (EG) nr. 1107/2009 ⁽⁵⁾	Op de markt brengen, in het bezit hebben en gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen	X	X
	- erkenning van verkoper en gebruiker		X
	- opslaglokaal		X
	- bezitten van erkende gewasbeschermingsmiddelen	X	X
	- correct gebruik van gewasbeschermingsmiddelen	X	
	- etikettering, verpakking, publiciteit en het bijhouden van registers	X	X
KB 13/03/2011 ⁽²⁾	Aanwezigheid van de zelfklever op het spuittoestel als bewijs van een gunstig resultaat voor de verplichte technische controle	X	
KB 14/11/2003 ⁽³⁾ & KB 22/12/2005 ⁽⁴⁾ & verordening (EG) nr. 1107/2009 ⁽⁵⁾	- Register voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden	X	
	- Autocontrole, traceerbaarheid en meldingsplicht		

⁽¹⁾ KB van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, het op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik.

⁽²⁾ KB van 13 maart 2011 betreffende de verplichte keuring van spuittoestellen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 november 2005 betreffende retributies bepaald bij artikel 5 van de wet van 9 december 2004 houdende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

⁽³⁾ KB van 14 november 2003 betreffende de autocontrole, meldingsplicht en de traceerbaarheid binnen de voedselketen.

⁽⁴⁾ KB van 22 december 2005 betreffende de levensmiddelenhygiëne.

⁽⁵⁾ Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad.

Tabel 3: verdeling van de controles tussen het FAVV en de FOD VVVL, DG 5.

Beoogde operatoren	Types controles	FAVV	FOD VVVL-DG5
Producenten van gewasbeschermingsmiddelen Verpakkers van gewasbeschermingsmiddelen Invoerders van gewasbeschermingsmiddelen Inrichtingen die door derden gewasbeschermingsmiddelen laten verpakken, bereiden en produceren om de producten onder hun naam in de handel te brengen	Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelengebruik Verpakken en etiketteren Traceerbaarheid en meldingsplicht Infrastructuur en installatie, hygiëne	X	
Handelaars in gewasbeschermingsmiddelen (erkende verkopers)	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen)		X
	Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik Verpakken en etiketteren Traceerbaarheid en meldingsplicht Controle van de erkenningen van erkende verkopers Controle van de aanwezige biociden	X	
Gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen waarop de afwijking vastgesteld in artikel 67 van het KB van 28/02/1994 van toepassing is (landbouwers, siertelers fruit en groenten).	Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen (gebruiksregister inbegrepen), spuittoestellen Controle van de aanwezige biociden	X	
Sierteler gespecialiseerd in sierplanten onderworpen aan de jaarlijkse fytosanitaire controles (KB 10 augustus 2005)	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de aanwezige biociden	X	
Siertelers gespecialiseerd in sierplanten (andere)	Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de aanwezige biociden		X
Erkende gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen met een impact op de veiligheid van de voedselketen (aannemers van spuitwerken,...)	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen)		X
	Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden	X	
Erkende gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen zonder effect op de veiligheid van de voedselketen (gemeentelijke administraties, NMBS, tuinaannemers)	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen) Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden		X
Specifiek erkende gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen met een impact op de veiligheid van de voedselketen	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen)		X
	Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden	X	
Specifiek erkende gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen zonder een impact op de veiligheid van de voedselketen	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen) Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden		X
	Bezitten en verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden		X
Gebruikers van producten voor onderzoek en wetenschappelijke tests	Naleven van de voorwaarden vastgesteld in de toelating afgeleverd door de Minister (KB 28/02/1994, art 40)	X	
Begassers (voedselketen of niet)			X

Beiden wisselen nuttige gegevens uit voor een goed verloop van de controles. Deze gegevens omvatten onder andere:

- de te controleren criteria (checklist);
- een schema waarmee de ernst van de non-conformiteit kan worden geëvalueerd;
- de lijst met toegelaten biociden;
- de lijst met operatoren (handelaars en gebruikers) opgenomen in de databank.

Bovendien bezorgen de twee partijen elkaar een overzicht van de controles die tijdens het voorbije jaar bij operatoren werden uitgevoerd.

Wanneer een controle door een autoriteit bij een operator wordt uitgevoerd voor een aspect dat niet rechtstreeks tot zijn bevoegdheden behoort (bijvoorbeeld controle door het FAVV van de erkenning als erkend verkoper bij een handelaar of controle door DG 5 op de aanwezigheid van de zelfklever op het spuittoestel als bewijs van de technische controle) en wanneer dit aspect een non-conformiteit blijkt te zijn, zullen de twee autoriteiten elkaar hierover informeren en zal de juridisch bevoegde autoriteit de opvolging hiervan verzekeren.

De uitgewisselde gegevens bevatten:

- de vastgestelde overtreding;
- de ernst van de overtreding (volgens een vooraf bepaald schema);
- de naam en de coördinaten van de operator waar de overtreding is vastgesteld;
- elke ander commentaar nuttig voor de opvolgingscontrole.

De meldingen voor de kritieke criteria moeten spoedig en ten laatste binnen de 48 uur na de controle worden ingediend.

Ieder jaar wordt een vergadering georganiseerd om de controles van gewasbeschermingsmiddelen te bespreken. Tijdens deze vergadering worden de resultaten van de controles geanalyseerd en de behoeften op het vlak van controles besproken.

In het kader van een eventuele interne audit, op initiatief van één van beide partijen, verbindt de andere zich ertoe hieraan deel te nemen.

3.2.11.6 FAVV-FAGG

Het protocol tussen het FAVV en het FAGG afgesloten in 2008 en geüpdatet in 2013 heeft als doel overbodige controles te vermijden waarvoor beide instanties bevoegd zijn, de controlebevoegdheid in de distributieketen van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik te verduidelijken, en de samenwerking tussen beide agentschappen te bevorderen.

Het FAVV maakt jaarlijks een controleprogramma voor uitvoering in apotheken en bij de groothandelaars-verdelers van farmaceutische producten, over aan het FAGG. Deze controles hebben betrekking op de etikettering en de monsterneming van voedingssupplementen en bijzondere voeding. Het FAVV maakt de hiertoe van kracht zijnde procedures en richtlijnen over aan het FAGG en het voorziet in de passende opleiding voor de betrokken FAGG-personeelsleden. Het FAGG voert deze controles uit en rapporteert de resultaten ervan aan het FAVV.

In geval van overtreding zijn de bepaling van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV en tot wijziging van diverse wettelijke bepaling van toepassing. Non-conforme resultaten worden binnen de 7 werkdagen na ontvangst van het analyseverslag door het FAGG overgemaakt aan het FAVV. Bij een ernstig risico voor de volksgezondheid dient het non-conforme resultaat echter binnen de 24 uur gerapporteerd te worden na ontvangst van het analyserapport.

Bij vaststelling van non-conformiteiten die een uit de handel name vereisen, neemt het FAVV de nodige maatregelen bij de apotheker (of in voorkomend geval bij de groothandel-verdeler) waar het monster werd genomen. Het FAVV dient de verdere opvolging te verzekeren, inclusief voorstel van tegenanalyse, bij de levensmiddelenbedrijven en beslist of een uit de handel name of een recall is vereist. Het FAVV brengt het FAGG op de hoogte van het resultaat van de eventuele tegenanalyse en over de genomen maatregelen.

Het FAVV is verantwoordelijk voor het RASFF-systeem.

Het FAGG is bevoegd voor de controle van de distributieketen van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik vanaf de productie tot en met de apotheek en het depot van de dierenartsen.

Het FAVV is bevoegd voor de controle van de voorraden van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik op de landbouwbedrijven en, bij vaststelling van onregelmatigheden op dit vlak of bij levensmiddelen van dierlijk oorsprong:

- de controle op het uitgaande register van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik en op de toedienings- en verschaffingsdocumenten van het dierenartsendepot met betrekking tot voedselproducerende dieren;
- de controle in het dierenartsendepot van het inkomend register en van de voorraden;
- de controle van de voorschriften voor voedselproducerende dieren bij de dierenarts.

Voor het toezicht op het goede verloop van de controles en de regelmatige uitwisseling van de inlichtingen is een coördinatieceel opgericht bestaande uit vertegenwoordigers van het FAVV en het FAGG. Deze coördinatieceel fungeert als contactpunt teneinde nuttige informatie te verstrekken in verband met alle op het terrein vastgestelde problemen en te voorzien in de passende opvolging van de vaststellingen.

Het FAVV kan audits uitvoeren bij het FAGG met betrekking tot de naleving van de bepalingen van dit protocol.

Het FAVV is ook vertegenwoordigd in de Kamer voor producten voor menselijk gebruik, en de Kamer voor producten bestemd voor gebruik bij dieren, die samen de Gemengde Commissie van het FAGG vormen.

3.2.11.7 FAVV-FOD Financiën

Tussen het FAVV en de toenmalige Administratie der Douane en Accijnzen (nu: Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen) van de Federale Overheidsdienst Financiën is een samenwerkingsprotocol afgesloten voor wat betreft de gezamenlijke FAVV-douanecontroles bij het binnenbrengen en de invoer in de Europese Gemeenschap, de uitvoer uit de Europese Gemeenschap of de intracommunautaire handel van:

- levende dieren en levende producten;
- levensmiddelen van dierlijke oorsprong;
- levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong;
- diervoeders;
- planten en plantaardige producten;
- dierlijke bijproducten en andere producten die onder de bevoegdheid van het FAVV vallen.

Het protocol is ook van toepassing op de uitwerking van het controlebeleid, de toepassing van de regelgeving en de uitwisseling van informatie met betrekking tot het bovengenoemde toepassingsgebied. Het protocol is tevens van toepassing op de samenwerking op het vlak van de inning van de retributies.

Bij het opstellen van nieuwe wettelijke of reglementaire bepalingen, nationaal of internationaal, met betrekking tot bovengenoemd toepassingsgebied, plegen beide partijen overleg. Indien er wettelijke en reglementaire teksten die een impact kunnen hebben op de uitvoering van het in het protocol behandelde toepassingsgebied zijn gepubliceerd, informeren beide instanties elkaar wederzijds en onmiddellijk.

Elke partij ontvangt enkel van haar administratie de richtlijnen met betrekking tot het vervullen van haar opdracht. Beiden leveren elkaar wederzijdse bijstand, meer bepaald voor wat betreft het verstrekken van verduidelijkingen betreffende de wetgeving, benodigde documenten en inlichtingen. Er wordt over gewaakt dat de richtlijnen wederzijds overeenstemmen.

Er wordt eveneens informatie uitgewisseld teneinde te voorzien in een doelmatige voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de FAVV-controles, met inbegrip van monitoring, en de douanecontroles.

Beide partijen werken samen aan een gemeenschappelijke risico- en fraudeanalyse voor het in het protocol beschreven toepassingsgebied. Beider beleid inzake het toekennen van de status van gecertificeerde economische operator en de oprichting van 'green lanes' worden op elkaar afgestemd. Er wordt tevens samengewerkt rond het beheer van de logistieke keten en de daarbij horende 'intelligence'.

Voor wat betreft de controles verbinden beide partijen zich ertoe om hun werkmethodes op elkaar af te stemmen. Er wordt tevens over gewaakt om de respectievelijke acties betreffende de uitvoering van controles op elkaar af te stemmen. Bij de uitvoering van hun controles wordt er samengewerkt teneinde de respectievelijke expertise in te brengen en situaties van dubbel gebruik te vermijden. Er wordt wederzijdse bijstand verleend inzake de uitwisseling of de terbeschikkingstelling van het vereiste controlemateriaal.

Inzake de organisatie van beroepsopleidingen leveren beide partijen elkaar eveneens wederzijdse bijstand. Er wordt over gewaakt dat hun beambten een toereikende opleiding ontvangen voor de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van de controles. Elke partij stelt haar expertise ter beschikking van de andere partij voor de opleiding van beambten van deze laatste.

Beide partijen plegen overleg en geven elkaar wederzijdse bijstand op het gebied van de inning van de retributies.

Er bestaat een Coördinatiecel FAVV/Douane die is samengesteld uit vertegenwoordigers van het FAVV en de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen. Deze cel vergadert minstens tweemaal per jaar en indien nodig teneinde:

- over te gaan tot een gemeenschappelijke evaluatie van het algemene beheer en de uitvoering van taken;
- de doeltreffendheid van de samenwerking en de behaalde resultaten ervan te evalueren;
- het controlebeleid op elkaar af te stemmen;
- het beheer van de in het protocol uiteengezette afspraken te verzekeren;
- te voorzien in een periodieke evaluatie van het protocol.

Alle onderwerpen die relevant zijn voor de uitvoering, wijziging of aanvulling van het protocol kunnen in de cel worden besproken. Er kunnen ook werkgroepen gevormd worden, belast met het vervullen van specifieke taken.

3.2.11.8 FAVV-FOD Economie

Tussen het FAVV en de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (FOD Economie) werd in 2016 een nieuw protocol afgesloten dat het vorige van 2007 vervangt.

Het doel van dit protocol bestaat erin:

- overbodige controles te vermijden waarvoor zowel het FAVV als de FOD Economie bevoegd zijn;
- de controlebevoegdheid m.b.t. etikettering, reclame en samenstelling van levensmiddelen te verduidelijken;
- de samenwerking tussen beide diensten te bevorderen.

De FOD Economie staat in voor de uitvoering van de controles met betrekking tot de samenstelling, benaming, misleiding en economische fraude van levensmiddelen.

Het FAVV staat in voor de uitvoering van de controles met betrekking tot volksgezondheids- en voedselveiligheidsaspecten.

De dienst die het controleprogramma opmaakt, de controles uitvoert, de verdere afhandeling en rapportering van die controles doet en de klachten opvolgt wordt de 'pilotdienst' genoemd.

Elk jaar plegen het FAVV en de FOD Economie, bij het uitwerken van de respectieve controleprogramma's, overleg met als doel de delen met betrekking tot de etikettering, reclame en de samenstelling van producten waarvoor zij de bevoegdheid delen, te coördineren en indien nodig tussentijdse aanpassingen door te voeren.

Ten minste eenmaal per jaar worden de globale resultaten van de door beide diensten uitgevoerde controles uitgewisseld en overlopen. Daarbij worden ook de moeilijkheden en hiaten besproken zodat aan de hand daarvan de toekomstige controles kunnen bepaald of bijgestuurd worden. De pilootdienst verstrekt aan de andere dienst alle informatie die nuttig is om de controles uit te voeren en de regelgeving te interpreteren. Als er opleidingen gegeven worden in deze materie worden die ook opengesteld voor de andere dienst. Elke dienst doet zijn rapportage volgens de eigen interne procedures en stelt de andere dienst op de hoogte van de resultaten.

De door een dienst ontvangen klachten die betrekking hebben op aangelegenheden waarvoor de andere dienst pilootdienst is, worden doorgestuurd naar die andere dienst. De aanklagende partij wordt hiervan in kennis gesteld.

Klachten die betrekking hebben op aangelegenheden waarvoor de twee diensten samen pilootdienst zijn, worden behandeld door de dienst die de klacht heeft ontvangen.

Een kopie van de klacht wordt ter informatie aan de andere dienst toegezonden.

De dienst die de controle uitvoert, treft ook passende maatregelen (inbeslagneming, bevel tot recall, vernietiging, PV,...) bij vaststelling van inbreuken, ongeacht het element waarop deze inbreuken betrekking hebben.

Wanneer een controle een inbreuk aan het licht brengt waarvoor de dienst die de controle uitvoert niet de pilootdienst is, wordt dit ter kennis gebracht aan de pilootdienst.

Er is een coördinatiecel opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van het FAVV en de FOD Economie. De coördinatiecel heeft tot taak de opvolging van dit protocol door de beide diensten te verzekeren. De coördinatiecel is verantwoordelijk voor de opvolging van gemeenschappelijke dossiers, het op elkaar afstemmen van beide controleprogramma's, voor het toezicht op het goede verloop van de controles en voor de geregelde uitwisseling van informatie. De cel vergadert minstens tweemaal per jaar om aan de doelstellingen van dit protocol te beantwoorden.

De cel dient als aanspreekpunt voor het verkrijgen van nuttige informatie over alle in de praktijk ondervonden problemen, zij staat in voor de coördinatie tussen de diensten en maakt ook overleg mogelijk in de gevallen waarin de expertise van de twee diensten vereist is.

Beide diensten kunnen bij elkaar audits uitvoeren met betrekking tot de naleving van de bepalingen van dit protocol.

De FOD Economie verleent, indien nodig, medewerking aan het FAVV telkens er een HFAA-missie plaatsvindt die betrekking heeft tot een onderwerp waarbij de FOD Economie ook betrokken is. In het geval een HFAA-audit zou uitmonden in aanbevelingen gericht aan de FOD Economie, dan engageert deze er zich toe een actieplan op te stellen en de nodige uitvoeringsmaatregelen te nemen binnen de gevraagde termijnen. Op vraag van het contactpunt van de FAVV wordt er regelmatig een stand van zaken van de uitvoering van het actieplan medegedeeld.

Al naargelang van de bevoegdheden en de belangrijkste doelstellingen van beide diensten, wordt de pilootdienst voor de controle op etikettering aangeduid op grond van de hierna volgende elementen (voor sommige aspecten staan beide diensten in voor de controles):

- verkoopbenaming:
 - o de FOD Economie is pilootdienst voor de controle op de verkoopbenaming uitgezonderd in die gevallen waar er een duidelijke link is met volksgezondheid en/of voedselveiligheid;
 - o algemeen:
 - het FAVV is alleen pilootdienst als de benaming gelinkt is aan een samenstelling van het product en duidelijk verband houdt met de volksgezondheid en/of de voedselveiligheid;
 - alle andere vermeldingen in verband met de verkoopbenaming, in het bijzonder de beschermde oorsprongsbenamingen, de beschermde

- geografische aanduidingen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten enz. vallen onder de expertise van de FOD Economie;
- o specifiek:
 - gebruik van de benamingen 'kalfsvlees' en 'jongrundvlees': de FOD Economie is pilootdienst;
 - de controles in het kader van verordening (EU) nr. 1308/2013 worden als volgt verdeeld:
 - het FAVV voert de controles op de naleving van deze verordeningen uit in slachthuizen, uitsnijderijen en inrichtingen voor de productie van gehakt vlees en vleesbereidingen;
 - de FOD Economie voert de controles op de naleving van deze verordening uit in de detailhandel;
 - specifieke bepalingen die tezamen met de benaming moeten worden aangebracht: de FOD Economie is pilootdienst voor de controle op de vermeldingen die samen met de benaming moeten voorkomen uitgezonderd de vermelding over de ioniserende straling en de vermelding 'ontdood';
 - voedings- en gezondheidsbeweringen: het FAVV is pilootdienst voor de controles op beweringen;
 - ingrediëntenlijst: beide diensten staan in voor de controles op de vermelding van alle ingrediënten. Het FAVV ziet toe op het correct vermeld zijn van de allergenen. De FOD Economie is pilootdienst voor het verifiëren van de juiste volgorde en de noodzaak tot een kwantitatieve vermelding van de ingrediënten;
 - samenstelling van levensmiddelen:
 - o de FOD Economie is pilootdienst voor controles op de etikettering en de samenstelling van de levensmiddelen (bv. als de samenstelling bij een verkoopbenaming wettelijk bepaald is) behalve deze in de volgende paragraaf opgenomen;
 - o het FAVV is pilootdienst voor de controles op de etikettering en samenstelling van voedingssupplementen, bijzondere voeding, aangerijkte levensmiddelen en levensmiddelen met beweringen;
 - voedingswaarde van levensmiddelen: het FAVV is pilootdienst voor de controles op de voedingswaarde-etikettering;
 - datum van minimale houdbaarheid en uiterste gebruiksdatum: het FAVV is pilootdienst;
 - voorwaarden inzake gebruik en bewaring: het FAVV is pilootdienst;
 - naam en adres van wie verantwoordelijk is voor het in de handel brengen: voor deze vermeldingen staan beide diensten in voor de controles;
 - gebruiksaanwijzing: de FOD Economie is pilootdienst behalve in de gevallen waar duidelijk is dat een verkeerd gebruik een potentieel gevaar voor de volksgezondheid en voedselveiligheid zou kunnen veroorzaken;
 - alcoholgehalte: de FOD Economie is pilootdienst tenzij er een potentieel gevaar voor de volksgezondheid en voedselveiligheid zou kunnen ontstaan;
 - nettohoeveelheid, nominale hoeveelheid: de FOD Economie is pilootdienst;
 - land van oorsprong of plaats van herkomst: de FOD Economie is pilootdienst, uitgezonderd voor wat rundvlees betreft gezien de BSE-problematiek;
 - lotnummer: het FAVV is pilootdienst voor het lotnummer;
 - aanvullende vermeldingen op het etiket: voor de controles op de vermeldingen m.b.t. de beschermende atmosfeer, zoetstoffen, zoethout, cafeïnegehalte, plantensterolen en de invriesdatum is het FAVV piloot;
 - lay-out: de FOD Economie is pilootdienst wat de lay-out van het etiket betreft (vorm, afbeeldingen, lettergrootte,...) behalve voor de vermelding van de allergenen;
 - taal; de twee diensten staan in voor de controles m.b.t. tot de op het etiket gebruikte taal;
 - misleiding en fraude:
 - o de FOD Economie is piloot voor wat misleiding en fraude aangaat van louter economische aard (bv. vervangen van een ingrediënt door een goedkoper ingrediënt, toevoegen van water, etc.);
 - o als er echter een gevaar bestaat voor de volksgezondheid en/of voedselveiligheid dan is het FAVV piloot;
 - wijn en gedistilleerde dranken: de FOD Economie is piloot voor de controles op de specifieke vereisten m.b.t. wijnetiketten (inclusief gedistilleerde dranken), met uitzondering van allergenen;
 - GGO: het FAVV is piloot voor de controles betreffende GGO's in de voedselketen;

- visserijproducten en producten van de aquacultuur: de FOD Economie is pilootdienst voor de controles op de bepalingen inzake de informatieverstrekking aan de consument voor visserijproducten en producten van de aquacultuur.

3.2.11.9 FAVV-FANC

Tussen het FAVV en het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) werd in maart 2012 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten om het toezicht op voedingsmiddelen die met ioniserende stralingen behandeld worden, te optimaliseren. Het betreft een basisovereenkomst, aangevuld met technische fiches per te behandelen materie.

Bij het uitwerken van nieuwe reglementering in het bevoegdheidsdomein dat hen aanbelangt plegen beide partijen overleg, met uitzondering van die gevallen waarbij de hoogdringendheid voor de Raad van State wordt ingeroepen.

Beide partijen verbinden er zich toe om tijdens vergaderingen die minstens tweemaal per jaar worden georganiseerd informatie wordt uitgewisseld die relevant kan zijn voor hun respectievelijk bevoegdheidsdomein. Ze bespreken de gemeenschappelijke dossiers en lichten elkaar in over het vervolgingsbeleid dat werd overeengekomen met het parket, evenals alle andere richtlijnen van het parket die nuttig kunnen zijn bij de uitoefening van de respectievelijke opdrachten.

Het FANC oefent toezicht uit op:

- de installaties waar levensmiddelen mogen doorstraald worden (doorstralingsinstallaties) en meer bepaald op:
 - o de vergunningsvoorwaarden in toepassing van het koninklijk besluit van 20 juli 2001;
 - o de bestralingsvoorwaarden in het kader van het koninklijk besluit van 12 maart 2002;
- de toegelaten producten en bijhorende maximale dosis, op de verpakking en op de etikettering.

Het FAVV oefent toezicht uit op:

- de doorstralingsinstallaties waar levensmiddelen met ioniserende stralingen behandeld worden voor wat de hygiënische voorwaarden en de vergunningsvoorwaarden betreft zoals omschreven in het koninklijk besluit van 12 maart 2002 betreffende de behandeling van voedsel en voedsel ingrediënten met ioniserende straling en tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en in het ministerieel besluit van 16 juli 1980;
- de levensmiddelen in de handel en bij de fabrikanten (invoer, uitvoer, stockage en verkoop) om na te gaan of de bestraalde voedingsmiddelen in een erkende installatie met ioniserende stralingen behandeld werden en overeenkomstig de vastgestelde voorwaarden, of deze levensmiddelen mochten bestraald worden en of de etikettering aan de gestelde eisen voldoet;
- de levensmiddelen in de handel en bij de fabrikanten (invoer, uitvoer, stockage en verkoop) om na te gaan of deze met ioniserende stralingen behandeld werden indien uit de etikettering niet blijkt dat deze bestraald werden;
- de invoervergunning van doorstraalde levensmiddelen, bij doorstraling in een instelling die niet is opgenomen op de lijst die in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen is bekendgemaakt.

Het FANC en het FAVV bezorgen elkaar alle nuttige inlichtingen die het hun in staat moeten stellen de aan elkaar toevertrouwde controles te kunnen uitvoeren.

Het FAVV is bevoegd voor het uitschrijven van radioactiviteitscertificaten voor de uitvoer van levensmiddelen conform de wet van 4 februari 2000. De radiologische kwaliteit van levensmiddelen bekomen uit de primaire productie en eventuele transformatie in België kunnen geattesteerd worden in generieke certificaten door het FAVV welke gebaseerd zijn op controles, uitgevoerd in het kader van een gemeenschappelijk controleprogramma van het FANC en het FAVV.

Het FAVV is in het kader van haar bemonsteringsprogramma en het programma voor radioactiviteitsbesmetting van levensmiddelen van de nationale productie hoofdzakelijk belast met de bemonstering van producten waartoe de bevolking niet rechtstreeks toegang heeft (bv. slachthuizen). Daartegenover is het FANC, in het kader van haar programma voor radiologisch toezicht op het grondgebied, belast met de bemonstering en analyses op radioactiviteit van monsters genomen op publiekelijk toegankelijke plaatsen (distributieketen).

In geval van wijzigingen van de radiologische kwaliteit van het grondgebied houden de twee agentschappen elkaar op de hoogte over welke contaminatie het gaat, welke de betrokken levensmiddelen zijn en wat de plaats van staalneming is om gecoördineerde acties uit te voeren. Daarnaast bieden de agentschappen hun respectieve deskundigheid aan elkaar aan op diverse vlakken.

3.2.11.10 Multidisciplinaire samenwerking in het kader van fraudebestrijding voor de veiligheid van de voedselketen

In het kader van de fraudebestrijding voor de veiligheid van de voedselketen neemt de Nationale Opsporingseenheid (NOE) van het FAVV deel aan volgende werkgroepen:

- de Multidisciplinaire HormonenCel (MHC):
de Federale Politie is belast met de coördinatie tussen de verschillende inspectie- en politiediensten. Zij dient een signaal-, advies-, en informatiefunctie te verzekeren ten behoeve van de bijstandsmagistraat, bevoegde politieke verantwoordelijken, bestaande overlegstructuren en de betrokken administraties. Tevens is zij belast met onderzoeken op vraag van politiediensten, gerechtelijke overheden en de bijstandsmagistraat. Hierdoor is de MHC een operationele cel.
De MHC behandelt het illegaal gebruik en zwendel van groeistimulators in de veeteelt, de zwendel van humane dopingproducten en van dopingproducten voor dieren, en niet-conforme geneesmiddelen;
- de Interdepartementale Commissie voor de Coördinatie van de Strijd tegen de Economische Fraude (ICCF) die belast is met:
 - o het efficiënt beheer van informatie-uitwisseling;
 - o het uitwerken van voorstellen waarbij gezamenlijke strategieën in de fraudebestrijding worden vastgelegd;
 - o het gezamenlijk overleg inzake fraudemechanismen.De ICCF ressorteert onder de FOD Economie en wordt voorgezeten door de directeur-generaal van de Algemene Directie Economische Inspectie;
- de Interdepartementale Coördinatiecel voor de Controle van de Voedselveiligheid (ICVV) die belast is met:
 - o het verbeteren van de samenwerking tussen de verschillende diensten die betrokken zijn bij de strategie en de controles inzake de veiligheid van de voedselketen en de farmaceutische regelgeving;
 - o alle nuttige initiatieven om de coördinatie van de opsporingen van de inspectie- en politiediensten te verzekeren.

De NOE neemt tevens het voorzitterschap waar van de Multidisciplinaire Fraudebestrijdingscel voor de Veiligheid van de Voedselketen (MCVV) die met volgende taken belast is:

- bijdragen tot het bepalen van de terreinacties tegen personen en organisaties die zich inlaten met fraude in de voedselketen en dit door het verzamelen, verwerken, uitwisselen en verspreiden van informatie aan de verschillende betrokken diensten;
- coördineren van de inspanningen van de betrokken diensten;
- evaluatie van de uitgevoerde acties.

In het kader van een multidisciplinaire samenwerking worden zo door de NOE dossiers behandeld met andere diensten als de politie (lokaal, federaal), parketten, gemeentelijke milieudiensten, diverse diensten van de FOD Financiën zoals de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen, de FOD VVVL, Milieu-inspectie, het Office Wallon des Déchets, Mestbank, BIM, het FAGG, de FOD Economie, etc.

3.2.11.11 FAVV-AWEX-FIT-VLAM-Brussels Invest & Export

Tussen het FAVV en de gewestelijke diensten bevoegd voor de export werd een protocol ondertekend dat de optimalisatie van de samenwerking beoogd tussen de diensten om de exportmogelijkheden die gecontroleerd worden door het FAVV, te bevorderen. Het FAVV is bevoegd voor de sanitaire en fytosanitaire voorwaarden bij de exportcertificatie van deze producten en is verantwoordelijk voor de officiële controle ervan. De gewestelijke diensten zijn met name bevoegd voor de promotie van de export van deze producten en voor de exportondersteuning van de operatoren.

Deze gewestelijke diensten zijn:

- AWEX: Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers (Waals Gewest);
- FIT: Flanders Investment and Trade (Vlaams Gewest);
- VLAM: Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (Vlaams Gewest);
- Brussels Invest & Export⁹ (Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Dankzij dit protocol kunnen de exportmogelijkheden voor de gewesten in een vroeg stadium door het FAVV worden onderzocht met betrekking tot de sanitaire en fytosanitaire eisen van derde landen. Tevens kan door deze samenwerking efficiënter gereageerd worden op mogelijke handelsproblemen of op een uitgevaardigd embargo in geval van een incident. Met betrekking tot een geblokkeerde zending of een embargo bij de intracommunautaire handel in producten zal het FAVV, op basis van de administratieve bijstand en samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten en in samenwerking met de gewestelijke diensten, de nodige stappen ondernemen teneinde de zending vrij te maken of het embargo op te heffen, voor zover er geen objectieve redenen zijn om de genomen maatregelen te rechtvaardigen.

Tenslotte engageren de verschillende diensten zich tot een voortdurende uitwisseling van informatie over de mogelijke wijzigingen van de sanitaire en fytosanitaire voorwaarden van de betrokken derde landen.

3.2.11.12 GGO's

In België zijn verschillende overheden verantwoordelijk, afhankelijk van het type GGO en de beoogde toepassing. Het ingeperkt gebruik van GGO's (in laboratoria) valt onder de bevoegdheid van de gewesten. Klinische proeven met GGO-geneesmiddelen (zowel humaan als veterinair) zijn een federale bevoegdheid (FAGG). De bevoegdheid voor de beoordeling en het toelaten van proefvelden met GGO-planten wordt gedeeld door de federale overheid en de gewesten. De federale overheidsdiensten tenslotte zijn bevoegd voor het in de handel brengen van GGO's, bestemd voor voeding of cultivatie. Het beheer van het samengaan van GGO's met andere teeltwijzen (coëxistentie) wordt opgevolgd door de gewesten, omdat deze materie valt onder het domein 'landbouw'.

Omwille van deze versnipperde bevoegdheidsverdeling hebben de federale overheid en de gewesten de handen in elkaar geslagen d.m.v. een samenwerkingsakkoord betreffende de administratieve en wetenschappelijke coördinatie inzake bioveiligheid. Hierdoor worden alle aspecten waarmee rekening moet worden gehouden in het kader van het gebruik van GGO's en pathogenen, op een gecoördineerde manier geëvalueerd, onafhankelijk van de specifieke reglementering(en) en bevoegdheden terzake.

Dit samenwerkingsakkoord heeft tot doel:

- de geharmoniseerde omzetting van de Europese richtlijnen betreffende de GGO's en producten op basis van GGO's;
- de inrichting van een gemeenschappelijk wetenschappelijk evaluatiesysteem inzake bioveiligheid voor de federale staat en de gewesten;
- de coördinatie van de toepassing van de bovenvermelde richtlijnen op regionaal, federaal en internationaal niveau.

Op deze manier zijn burgers, bedrijven, de EC en andere lidstaten er zeker van dat België alle GGO's op dezelfde objectieve gronden behandelt. Het evaluatiesysteem bestaat uit twee onderdelen: de

⁹ Brussels Export werd na fusie met Invest in Brussels omgedoopt tot Brussels Invest & Export.

Adviesraad voor Bioveiligheid (ook wel Bioveiligheidsraad genoemd) en de Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie (DBB) van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.

Bovendien is er direct overleg tussen alle betrokken instanties en experts in België een noodzaak om voorbereid te zijn op internationaal overleg. Het direct overleg voor wat betreft leefmilieuwetgeving gebeurt voornamelijk in het Coördinatie-Comité Internationaal Milieubeleid (CCIM).

De Adviesraad voor Bioveiligheid (ARB) is één van de twee pilaren van het gemeenschappelijk wetenschappelijk evaluatiesysteem die in België opgesteld is om de bevoegde overheden te adviseren over de veiligheid van activiteiten met genetisch gemodificeerde organismen en/of pathogenen, inclusief ecologische en genetische aspecten in verband met biodiversiteit. Deze raad is samengesteld uit experts die worden aangeduid door de bevoegde regionale en federale overheden (de federale ministers bevoegd voor Volksgezondheid, Landbouw, Wetenschapsbeleid en Tewerkstelling, en de Vlaamse, Waalse, en Brusselse Hoofdstedelijke Regering). Het secretariaat van de Bioveiligheidsraad wordt verzekerd door de Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie van het WIV. Wat het ingeperkt gebruik betreft (laboratoria, serres, animalaria, productie-eenheden) kan de Adviesraad geraadpleegd worden door de gewesten of door de DBB. In geval van doelbewuste introductie van GGO's in het leefmilieu of bij in de handel brengen van GGO's of van producten die er bevatten moet de ARB altijd geraadpleegd worden.

De Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie is samengesteld uit een administratief secretariaat, een multidisciplinaire groep van wetenschappers, en uit een laboratorium voor onderzoek en expertise i.v.m. bioveiligheid. In overeenstemming met het samenwerkingsakkoord, heeft het DBB de volgende praktische taken:

- de evaluatie van de bioveiligheid van 'ingeperkt gebruik'-activiteiten: de SBB bepaalt geval per geval de specifieke normatieve criteria die in een gegeven inrichting moeten toegepast worden in functie van elke activiteit die er plaatsvindt. Ze adviseert de regionale bevoegde overheid omtrent de voorwaarden die moeten opgelegd worden inzake bioveiligheid;
- de evaluatie van de bioveiligheid van aanvragen van doelbewuste introductie van GGO's in het leefmilieu of van het in de handel brengen van GGO's of van producten die er bevatten, voor dewelke de SBB van de Adviesraad voor Bioveiligheid een mandaat heeft verkregen;
- het secretariaat van de Adviesraad voor Bioveiligheid;
- het voorstellen van maatregelen aan de Adviesraad of de overheden, voor de bescherming van de menselijke gezondheid en het leefmilieu;
- de archivering van dossiers van bioveiligheid en de bescherming van vertrouwelijke informatie;
- de mededeling van relevante informatie aan de Europese Commissie in verband met de toepassing van EU-richtlijnen inzake GGO's;
- het wetenschappelijke ondersteuning aan de Belgische delegaties op internationale vergaderingen.

FOD VVVL en FAVV

De FOD VVVL en het FAVV zijn de centrale bevoegde autoriteiten voor genetisch gemodificeerde organismen. De FOD VVVL zorgt voor het beleid en bepaalt de productnormen. Het is verantwoordelijk voor de follow-up, in brede zin, van internationale protocollen en van de regelgeving inzake GGO's in menselijke voeding, diervoeders en het leefmilieu. Het FAVV controleert in de voedselketen of de GGO-regelgeving en de normen worden gerespecteerd. Het ziet toe op de efficiënte uitvoering van de traceerbaarheid en op de toepassing van de etiketteringsvoorschriften in de voedselketen. Het ziet er tevens op toe dat er geen niet-toegelaten GGO's en geen derivaten geproduceerd met niet-toegelaten GGO's op de markt komen.

De bevoegdheid voor de controles op GGO-proefvelden bevindt zich bij de FOD VVVL. Daarnaast is de FOD VVVL verantwoordelijk voor de controles op de handel en het gebruik van niet-voedings-GGO's. De gewesten zijn verantwoordelijk voor de coëxistentiemaatregelen gerelateerd aan GGO-velden en voor de implementatie van de zaadregelgeving. Een protocol tussen de FOD VVVL en de gewesten betreffende de controle op en de analyse van zaaigoed en ander teeltmateriaal teneinde de aanwezigheid van GGO's op te sporen werd op 27 november 2014 getekend. Dit protocol preciseert

de praktische modaliteiten voor de samenwerking en de respectievelijke rollen van de betrokken partijen.

3.2.11.13 Dierlijke bijproducten

Dierlijke bijproducten kunnen al naar het geval verwijderd worden als afval, hergebruikt worden als voeder, technische producten, meststoffen, etc. Deze bestemmingen vallen in België onder de bevoegdheid van verschillende overheidsdiensten. De FOD VVVL en het FAVV zijn de centrale bevoegde autoriteiten. Echter, omdat de meest omvangrijke stromen dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie in België beschouwd worden als afvalstoffen, zijn de inzameling, opslag, overbrenging, verwerking en gebruik van de meeste dierlijke bijproducten onderworpen aan regionale regelgeving. Zodoende zijn in België drie federale en zes regionale overheidsinstanties betrokken in de implementatie en controle van de dierlijkebijproductenverordening.

Hierdoor ontstond de noodzaak om de taken van de verschillende diensten vast te leggen in een overeenkomst tussen de federale staat en de gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten. Deze overeenkomst werd getekend op 28 oktober 2005 en verscheen in het Belgisch Staatsblad van 12 december 2005. Naar aanleiding van de vervanging van verordening (EG) nr. 1774/2002 door verordening (EG) nr. 1069/2009 werd de overeenkomst geüpdatet op 16 januari 2014.

De FOD VVVL is overeenkomstig deze overeenkomst de bevoegde autoriteit voor 'technische producten', cosmetische producten, voeder voor pelsdieren, biodynamische preparaten, evenals voor het gebruik van dierlijke bijproducten voor de rechtstreekse voeding van bepaalde dieren, voor taxidermie, onderwijs, diagnose en onderzoek. Ook opslagbedrijven die producten opslaan voor deze bestemmingen vallen onder de bevoegdheid van de FOD VVVL. Hij bepaalt eveneens de normen voor het in de handel brengen van meststoffen en bodemverbeterende middelen, in het bijzonder de stoffen die deze meststoffen ongeschikt moeten maken voor vervoeding.

Kort samengevat zijn de Gewesten bevoegd voor categorie 1-, 2- en 3-verwerkingsbedrijven, verbrandingsinstallaties, storten, biogas- en composteringsinrichtingen, producenten van meststoffen en bodemverbeterende middelen op basis van onverwerkte mest, en opslagbedrijven die producten opslaan voor deze bestemmingen. Globaal genomen controleren de Gewesten materiaal dat valt onder de noemer afval terwijl de federale overheden bevoegd zijn voor dierlijke bijproducten indien ze beschouwd kunnen worden als producten.

Het FAVV is verantwoordelijk voor dierlijke bijproducten die richting diervoeding of meststoffen en bodemverbeterende middelen (met uitzondering van onverwerkte mest) gaan. Ook opslagbedrijven die producten opslaan voor deze bestemmingen vallen onder de bevoegdheid van het FAVV.

Het FAGG is bevoegd voor de controle en de verificatie van de hele keten met betrekking tot de dierlijke bijproducten en afgeleide producten vanaf het ogenblik dat ze bestemd zijn voor de vervaardiging en de kwaliteitscontrole van geneesmiddelen en gezondheidsproducten.

De gewestelijke overheden leveren, in samenwerking met het FAVV, eveneens de erkenningen voor niet-herkauwers-categorie 3-verwerkers af in het kader van de 'feedban' zoals vastgelegd in de TSE-verordening (EG) nr. 999/2001.

De overeenkomst richtte ook een 'Commissie Dierlijke bijproducten' (CoABP) op die moet instaan voor de permanente evaluatie van de toepassing van de overeenkomst. Alle betrokken overheden nemen deel aan deze vergadering die zesmaal per jaar plaats vindt. Onder auspiciën van de CoABP wordt er overleg met de betrokken sectoren georganiseerd. Het overlegplatform wordt tweemaal per jaar georganiseerd. Hieraan nemen, naast alle overheden, eveneens een dertigtal relevante vertegenwoordigers van de betrokken sectoren deel. Het FAVV heeft het voorzitterschap en secretariaat van de Commissie Dierlijke Bijproducten.

3.2.11.14 Biologische productie

In België is de biologische productie een gewestelijke bevoegdheid. Naast de Europese kaderwetgeving (verordeningen (EG) nr. 834/2007, 889/2008 en 1235/2008) bestaat er aanvullende regionale wetgeving die nadere voorwaarden in verband met de controle- en productiemethode bepaalt.

Voor de globale samenwerking tussen de federale staat en de gewesten m.b.t. de uitoefening van de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij wordt verwezen naar het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 (cfr. paragraaf 3.2.11.2). In dit samenwerkingsakkoord wordt specifiek vermeld dat het FAVV onmiddellijk aan het door de gewesten aangestelde meldpunt alle informatie meedeelt die voortvloeit uit de vaststellingen die het heeft gedaan of ontvangen via het RASFF-systeem, die van aard is fraude in deze sectoren aan het licht te brengen.

Daarnaast wordt tussen de drie gewesten en het FAVV ook informatie uitgewisseld bij vaststellingen, op bioproducten, die de respectieve bevoegdheden overschrijden.

Het Vlaams, Waals en Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben tevens een intergewestelijk protocol afgesloten betreffende de biologische en geïntegreerde productie. Dit protocol heeft o.a. als doel via intergewestelijk overleg een harmonisatie te bereiken m.b.t. de wijze van toepassing van de wetgeving door de controle- en certificeringsorganen. Wanneer een gewest bestaande uitvoeringsbepalingen van de Europese reglementering wenst te veranderen of nieuwe uitvoeringsbepalingen wenst aan te nemen wordt eveneens overleg gehouden tussen de gewesten met het oog op de gelijktijdige toepassing van de noodzakelijke aanpassingen op alle Belgische marktdeelnemers.

Daarnaast hebben de gewesten een stelsel voor wederzijdse administratieve bijstand uitgebouwd en werken ze samen en wisselen alle nuttige informatie uit in verband met de opsporing en de bestraffing van overtredingen.

Tussen het FAVV en de bevoegde gewestelijke overheden werd een protocol afgesloten die de periodieke informatie-overdracht regelt in het kader van de opmaak van het MANCP en het jaarverslag over de voortgang van het MANCP.

3.2.11.15 BOB, BGA en GTS

Naast de Europese kaderwetgeving (verordeningen, (EU) nr. 1151/2012, nr. 664/2014 en nr. 668/2004) bestaat er in België aanvullende specifieke-regionale wetgeving voor wat betreft de erkenning en bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

Er vinden jaarlijks vergaderingen plaats tussen de gewesten en de Algemene Directie Economische Inspectie van de FOD Economie. Via jaarlijkse voortgangsrapporten wordt de stand van zaken van de lopende dossiers en de onderzoeken gecommuniceerd.

Tussen het FAVV en de FOD Economie werd een protocol ondertekend inzake de verdeling van de controles m.b.t. de etikettering en de samenstelling van levensmiddelen. In dit protocol wordt het FAVV als pilootdienst voor de controle op de benaming die samenhangt met de samenstelling van het product in de mate waarin die verband houdt met de menselijke gezondheid. Alle andere vermeldingen in verband met de verkoopbenamingen, in het bijzonder de 'appellations d'origine contrôlée', de BOB, BGA, etc. vallen onder de bevoegdheid van de FOD Economie.

Tussen het FAVV, de FOD Economie en de bevoegde gewestelijke overheden werd een protocol afgesloten die de periodieke informatie-overdracht regelt in het kader van de opmaak van het MANCP en het jaarverslag over de voortgang van het MANCP.

3.2.11.16 Samenwerking met het oog op de strijd in de vleessectoren tegen het illegale werk, de sociale fraude en de frauduleuze praktijken betreffende de voedselveiligheid

Tussen de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, het FAVV, en de organisaties vertegenwoordigd in het Paritair Comité voor de voedingsnijverheid werd een protocol afgesloten om de strijd in de vleessectoren tegen de niet-naleving van de wetgeving in het algemeen en de geldende sociale en de wetgeving op het vlak van de voedselveiligheid in het bijzonder op te drijven.

Dit protocol is tot stand gekomen uit bezorgdheid voor het imago van de sector, de volksgezondheid en voor de sociale situatie van de betrokken werknemers. De ondertekenende partijen hebben hiermee beslist een gemeenschappelijke strategie te ontwikkelen om beter de strijd aan te gaan tegen het fenomeen van om het even welke vorm van illegale arbeid en de gevolgen ervan. De nadruk wordt daarbij vooral gelegd op de volgende problemen: werk dat niet wordt aangegeven, carrousels van onderaannemingen, problemen in verband met een vals sociaal statuut en onecht gedetacheerde werknemers, zowel wat betreft de luiken arbeidsomstandigheden als sociale zekerheid betreffende deze problemen. Deze strategie wordt uitgewerkt in de bijzondere context van de vleessector en van de bijzondere normen die daar van toepassing zijn betreffende het respect voor de voedselveiligheid.

3.2.11.17 Protocol tussen het FAVV, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de controle van het dierenwelzijn

Door de zesde staatshervorming werden de bevoegdheden m.b.t. dierenwelzijn vanaf 1 juli 2014 toegewezen aan de gewesten. Tussen de federale staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd een protocol afgesloten m.b.t. de overgangsmaatregelen voor de uitoefening van de bevoegdheden op het vlak van dierenwelzijn (protocol van 15 mei 2014).

Het protocol was geldig in de periode van 1 juli 2014 tot de datum van inwerkingtreding van de koninklijke besluiten¹⁰ betreffende de nominatieve overdracht van het personeel, zijnde 1 januari 2015. Het was bedoeld om de continuïteit van de opdrachten i.v.m. dierenwelzijn te waarborgen en het geleidelijk uitbouwen van nieuwe regionale structuren mogelijk te maken. Hiervoor werden een aantal praktische modaliteiten vastgelegd.

Nadien werd een protocol afgesloten tussen het FAVV en de drie gewesten. Hierin werd overeengekomen en verduidelijkt dat:

- het algemene controlebeleid i.v.m. dierenwelzijn afhangt van de gewestelijke bevoegde overheden;
- in het kader van zijn routinecontroles bij houders van nutsdieren en via de dierenartsen met opdracht in de slachthuizen het FAVV de naleving van de reglementering nagaat m.b.t. dierenbescherming en dierenwelzijn; de rapporten van de waarnemingen worden ter beschikking gesteld van de gewestelijke bevoegde overheden;
- de eventuele opvolging van de waarnemingen van de agenten van het FAVV behoort tot de bevoegdheid van de gewesten.

Tussen de bevoegde gewestelijke overheden en het FAVV is ook een beheerscontract opgesteld. Het heeft tot doel de praktische modaliteiten van de samenwerking en de respectieve rol van de bevoegde gewestelijke overheden en het FAVV te preciseren. Enkele punten hiervan zijn hieronder opgenomen.

¹⁰ Het koninklijk besluit van 19 december 2014 tot overdracht van personeelsleden van de FOD VVVL naar de Vlaamse Regering, het koninklijk besluit van 19 december 2014 tot overdracht van personeelsleden van de FOD VVVL naar de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, en het koninklijk besluit van 19 december 2014 tot overdracht van personeelsleden van de FOD VVVL naar de Waalse Regering.

3.2.11.17.1 Organisatie

De bevoegde gewestelijke overheden:

- duiden binnen hun centrale diensten een verantwoordelijke 'dierenwelzijn' aan die het contactpunt zal zijn voor het FAVV voor het opstellen en de opvolging van de instructies, alsook voor het onderzoek van problemen met betrekking tot dierenbescherming en dierenwelzijn;
- zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de normen;
- werken in samenwerking met het FAVV de instructies uit voor de medewerkers van het FAVV;
- stellen voor het jaar N+1, in samenwerking met het FAVV, de checklists voor controle op samen met de frequentie voor het gebruik ervan, waarbij die frequentie niet hoger mag liggen dan die van de inspecties van het FAVV waarin in zijn controleplan is voorzien;
- behandelen de klachten inzake dierenwelzijn;
- staan in voor de opleiding en informatie van de personeelsleden van het FAVV en van de dierenartsen die het FAVV belast met opdrachten voor taken die ze uitvoeren in het kader van het dierenwelzijn;
- stellen indien nodig hun deskundigheid ter beschikking van het FAVV;
- communiceren aan het FAVV hun operationele contactpunten; deze moeten te allen tijde bereikbaar zijn voor de verantwoordelijkheden van het hoofdbestuur en de provinciale eenheden van het FAVV;
- treffen in geval van niet-conformiteitende nodige maatregelen, informeren de betrokken PCE.

Het FAVV:

- duidt binnen de centrale diensten een verantwoordelijke 'dierenwelzijn' aan die het contactpunt is voor de gewestelijke overheden bevoegd voor de verspreiding en opvolging van de instructies, alsook voor het onderzoek van problemen met betrekking tot dierenbescherming en dierenwelzijn;
- voert alle routinecontroles uit zoals beschreven in paragraaf '3.2.11.17.3. Soorten opdrachten' en gaat de naleving van de regelgeving na;
- stelt het resultaat van zijn waarnemingen ter beschikking van de bevoegde gewestelijke overheid;
- informeert de verantwoordelijke van de bezochte inrichtingen over zijn waarnemingen;
- neemt geen enkele maatregel (verwittiging, pro-justitia, bewarend beslag,...);
- ziet, in geval van crisis (voedselcrisis, gezondheidscrisis,...) erop toe om de prioritaire activiteiten in verband met het dierenwelzijn te onderhouden;
- bezorgt voor 1 juli een jaarverslag waarin de prestaties van het voorgaande jaar opgenomen zijn die in uitvoering van bovenvermeld protocol uitgevoerd werden door de agenten van het FAVV.

3.2.11.17.2 Betrokken dieren

Geplande controles

De dieren gehouden voor de productie van levensmiddelen, gedurende het transport en in de slachthuizen.

Niet-geplande controles

Alle dieren gecontroleerd door het FAVV of door de dierenartsen met opdracht die het FAVV belast met opdrachten in het kader van de certificering met het oog op handelsverkeer en export, en in het kader van invoer.

3.2.11.17.3 Soorten opdrachten

Geplande controles: op de landbouwbedrijven

Om te beantwoorden aan de verplichtingen waarin is voorzien in de verschillende wetgevingen die onder hun bevoegdheid vallen, voeren de controlediensten van het FAVV onder meer op jaarlijkse basis geplande controles uit.

Enkel tijdens die controleopdrachten vult het FAVV, volgens de voorziene frequentie, de checklist(s) met betrekking tot dierenbescherming en dierenwelzijn in.

Geplande controles: in de slachthuizen

De gewesten controleren de infrastructuur vanuit het oogpunt van het dierenwelzijn (stallen, materiaal voor het doden van de dieren,...).

De dierenarts met opdracht van het FAVV zullen zoals voorheen de volgende controles op het dierenwelzijn verzekeren: transportmiddelen, ante-mortemkeuring van de dieren, slachtomstandigheden.

De checklists die zij invullen, worden ter beschikking gesteld van de betrokken gewesten.

Zij brengen het betrokken gewest rechtstreeks op de hoogte van de vaststellingen die maatregelen vereisen, en kennen daaraan indien nodig hoogdringendheid toe.

Geplande controles: op de weg

Het FAVV voert de eerstelijnscontroles uit. Eventuele noodzakelijk geachte maatregelen worden genomen door de bevoegde diensten (politie, gewest,...).

Niet-geplande controles: certificering in het kader van handelsverkeer en export

De certificering van levende dieren, waarin inzonderheid eisen met betrekking tot het dierenwelzijn worden overgenomen, met inbegrip van het routeplan, wordt verzekerd door het FAVV of door de dierenartsen die het FAVV met opdrachten belast.

De nacontrole van het routeplan wordt verzekerd door het betrokken gewest.

Niet-geplande controles: controles bij invoer

De controle bij de invoer van levende dieren, waarin inzonderheid eisen met betrekking tot het dierenwelzijn worden geverifieerd, wordt verzekerd door het FAVV of door de dierenartsen die het FAVV met opdrachten belast.

Niet-geplande controles: gemengde erkenningen

De gewesten en het FAVV stellen in overleg de lijst op met zogenaamde 'gemengde' erkenningen, die zowel onder de bevoegdheid van het FAVV als van de gewesten vallen.

In overleg bepalen de gewesten en het FAVV de modaliteiten van de controle, uitgevoerd door het FAVV en/of het betrokken gewest en de toekenningsmodaliteiten van de gevraagde erkenning.

In geval van intrekking van de erkenning verbinden de partijen zich ertoe om elkaar zo snel mogelijk in te lichten.

3.2.11.17.4 Communicatie en meldingen

De rapporten van de waarnemingen met betrekking tot dierenbescherming en dierenwelzijn, opgesteld door de medewerkers van het FAVV of door de dierenartsen die het FAVV met opdrachten belast, worden in de vorm van checklists ter beschikking gesteld van de bevoegde gewestelijke overheden. Wanneer een situatie een dringende tussenkomst van de bevoegde gewestelijke overheid vereist, brengt het FAVV het gewestelijke contactpunt daarvan zo snel mogelijk op de hoogte. De verwittigde gewesten treffen de maatregelen die ze nodig achten.

3.2.11.17.5 Audit van gewestelijke overheden

De taken die het FAVV uitvoert ten behoeve van de gewesten kunnen onderworpen worden aan een audit.

3.2.11.17.6 MANCP en jaarverslag MANCP

De bevoegde gewestelijke overheden verbinden zich ertoe om periodiek een bijdrage te leveren aan het MANCP en het jaarlijkse voortgangsrapport van het MANCP.

3.2.11.17.7 Opvolgingscomité FAVV-gewesten

De betrokken partijen vergaderen op regelmatige tijdstippen om de praktische aspecten van hun samenwerking te organiseren.

3.2.11.18 Protocol tussen het FAVV en Brulabo betreffende de controles in de distributiesector m.b.t. de veiligheid van de voedselketen

Door het koninklijk besluit van 28 maart 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 tot aanduiding van de ambtenaren en de personen belast met het toezicht op de uitvoering van de bepalingen van de wetten, besluiten en reglementen van de Europese Unie die onder de bevoegdheid van het FAVV vallen, beschikken gemeenten over de wettelijke basis om controles uit te voeren.

In dit kader werd eind 2015 tussen het FAVV en Brulabo een protocol ondertekend betreffende de controles in de distributiesector (horeca, grootkeukens, detailhandel, vleeswinkels, bakkers, viswinkels, kinderdagverblijven en melkkeukens) in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Brulabo, vroeger genaamd 'Brussels Intercommunaal Laboratorium voor Scheikunde en Bacteriologie' is een vereniging van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, alsook de gemeente Wemmel.

In het protocol worden voorwaarden opgelegd voor de personeelsleden belast met de controles (o.a. m.b.t. beroepservaring en het ontbreken van belangenconflicten), en afspraken vastgelegd omtrent opleiding, uitvoering van de taken (zo moet Brulabo bv. beschikken over een ISO 17020-certificaat voor de inspecties en analyses beschreven in het protocol), informatie-uitwisseling en rapportering, en de opvolging van het protocol. Met betrekking tot dit laatste organiseert de PCE Brussel van het FAVV trimestrieel overlegvergaderingen met Brulabo waarop concrete acties woren besproken, organiseert het FAVV één keer per jaar een overlegvergadering met Brulabo teneinde de opvolging van het protocol te evalueren, en kan het FAVV audits uitvoeren bij Brulabo m.b.t. de controles beschreven in het protocol.

3.3 DELEGATIE VAN TAKEN AAN CONTROLEORGANEN

3.3.1 Inleiding

De bevoegde autoriteiten in het kader van het MANCP hebben een aantal controletaken gedelegeerd aan controleorganen. Deze controletaken kaderen in de bestrijding van dierziekten en identificatie en registratie (I&R) van dieren, de keuring van spuittoestellen, de biologische productie, en de labels BOB en BGA.

Delegatie van taken waarvoor het FAVV bevoegd is, kan pas mits goedkeuring van de ministerraad.

3.3.2 Bestrijding dierziekten en identificatie & registratie van dieren

De verenigingen Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw (DGZ) en Association Régionale de Santé et d'Identification Animales asbl (ARSIA) zijn erkende verenigingen voor de bestrijding van dierziekten middels het ministerieel besluit van 26 november 2006.

Tussen het FAVV en deze verenigingen werd in maart 2011 een nieuwe overeenkomst afgesloten waarin de gedelegeerde taken en verantwoordelijkheden worden beschreven. De overeenkomst bestaat uit specifieke opdrachten die telkens voorwerp is van een afzonderlijke subovereenkomst:

- centrum voor preventie en diergeneeskundige diagnostiek;
- crisisactiviteiten;
- samenstellen van een serotheek;
- gezondheidsadministratie;
- sanitaire diergeneeskundige begeleiding;
- diergeneeskundige begeleiding bij abortus van runderen en kleine herkauwers;
- IBR (Infectieuze Boviene Rhinotracheïtis);
- bewakingsprogramma bij runderen;
- abortus bij runderen;
- TSE (Overdraagbare Spongiforme Encephalopathiën);
- bewakingsprogramma bij kleine herkauwers;
- abortus bij kleine herkauwers;
- blauwtong;
- bewakingsprogramma bij varkens;
- bewakingsprogramma voor de ziekte van Aujeszky;
- programma Salmonella bij varkens – uitvoering van de analyses;
- beschrijving van de taken uitgevoerd in het kader van de bewaking van Salmonella bij varkens;
- bewakingsprogramma bij pluimvee;
- bestrijdingsprogramma bij fokpluimvee, Salmonella bij pluimvee, hygiënecontrole in de broeiereijen;
- uitvoering van bepaalde taken in het kader van de bestrijding van Salmonella bij pluimvee – bedrijfsbegeleiding;
- prestatielijsten van de bedrijfsdierenartsen en betaling van de assistenten voor de bijenteelt;
- bijwerken gegevens in BOOD;
- gebruik van de Sanitelgegevens;
- identificatie en registratie van dieren in Sanitel.

Het toezicht op de uitvoering van deze overeenkomst gebeurt door een stuurgroep die minstens driemaal per jaar samenkomt en waarvan het voorzitterschap bij het FAVV ligt.

3.3.3 Keuring spuittoestellen

De verplichte keuring van spuittoestellen is geregeld via het koninklijk besluit van 13 maart 2011 betreffende de verplichte keuring van spuittoestellen en tot wijziging van het koninklijk

besluit van 10 november 2005 betreffende retributies bepaald bij artikel 5 van de wet van 9 december 2004 houdende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Het KB voorziet dat het FAVV de taken i.v.m. de keuring van spuittoestellen kan delegeren aan controleorganismen die door de minister erkend zijn. De voorwaarden waaraan de controleorganismen moeten voldoen om erkend te worden, zijn gespecificeerd in artikel 10 van het KB.

Er zijn 2 controleorganismen erkend (cfr. ministerieel besluit van 26 april 2011 tot erkenning van keuringsdiensten waaraan de taken in verband met de keuring van spuittoestellen door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen overgedragen kunnen worden): l'Unité machines et infrastructures agricole van het Centre wallon de Recherches agronomiques (CRA-W) te Gembloux is belast met de keuring van de spuittoestellen in de de provincies Waals-Brabant, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen, en de Eenheid Technologie & Voeding – Agrotechniek van het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) te Melbeke-Lemberge is belast met de keuring van de spuittoestellen in de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams-Brabant, Limburg en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De controleorganismen zijn onderworpen aan het toezicht en de richtlijnen van het FAVV. Een stuurgroep waarin vertegenwoordigers van de gewesten en beroepsverenigingen gezeteld zijn, is opgericht door het FAVV. Deze stuurgroep is verantwoordelijk voor het overleg en de permanente evaluatie van de uitvoering van de controles.

3.3.4 Biologische productie

Controles in de biologische productie worden uitgevoerd door erkende controleorganen die onder toezicht staan van de bevoegde autoriteiten. De erkende controleorganen (anno 2015) zijn weergegeven in tabel 4.

Tabel 4: erkende controleorganen voor de biologische productie.

Naam	Contact
Certisys bvba (BE-BIO-01)	Bureau's: Rue Joseph Bouché 57/3, B-5310 Bolinne Tel. +3281600377 Fax: +3281600313 K. Maria Hendrikaplein 5-6, B-9000 Gent Tel.: +3292458236 Maatschappelijke zetel : Avenue de l'Escrime 85, B-1150 Bruxelles Tel.: +3227794721 E-mail: info@certisys.eu Website: http://www.certisys.eu
TÜV NORD INTEGRA bvba (BE-BIO-02)	Statiestraat 164, B-2600 Berchem Tel.: +3232873760 Fax: +3232873761 E-mail: info@tuv-nord-integra.com Website: http://www.tuv-nord.com/be/nl/index.htm
Quality Partner sa (BE-BIO-03)	Rue Hayeneux 62, B-4040 Herstal Tel.: +3242407500 Fax: +3242407510 E-mail: info@quality-partner.be Website: http://www.quality-partner.be

De erkenning van de controleorganen is onderworpen aan de voorwaarden van de Europese en regionale regelgeving. Het zijn de bevoegde ministers die de controleorganen erkennen. Het controleorgaan moet volgend engagement aangaan:

- de controleactiviteiten moeten worden uitgevoerd volgens de voorschriften van verordening (EG) nr. 834/2007 en de regionale besluiten;
- te allen tijde de aangewezen ambtenaar toegang verlenen tot de gebouwen en hem inzagerecht verlenen van elk document dat verband houdt met de controleactiviteiten;
- te gepasten tijde alle vereiste informatie communiceren voor een goede toepassing van verordening (EG) nr. 834/2007.

In de regionale besluiten worden aanvullende erkenningsvoorwaarden vermeld. Zo moet in het Waals en Brussels Hoofdstedelijk Gewest het accreditatiecertificaat voorgelegd worden als bewijs dat het privé-orgaan dat erkend wil worden, voldoet aan de vereisten van de norm ISO 17065, in hun meest recente versie, voor de controles betreffende de biologische productiemethode van landbouwproducten. In het Vlaams Gewest moet een organisatie voor het verkrijgen van een erkenning, onder andere, bewijzen dat ze de nodige stappen onderneemt om een accreditatiecertificaat te behalen voor de normen NBN EN ISO 17020 en EN 45011 of ISO 65. Om de erkenning te behouden moet een controleorgaan, onder andere, vanaf 18 maanden na het verkrijgen van de erkenning zijn accreditatiecertificaat voor de normen NBN EN ISO 17020 en EN 45011 of ISO 65 voorleggen aan de bevoegde dienst.

De controleorganen moeten jaarlijks een aantal gegevens zoals het aantal/soort controles, sancties, identificatie- en productiegegevens van de bedrijven, etc. doorgeven aan de bevoegde autoriteiten. De wijze en inhoud van deze rapportering is beschreven in het ministerieel besluit van 22 juni 2009 tot uitvoering van artikel 7, 9, 10, 11 en 48 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten (voor het Vlaams Gewest), het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 (voor het Waals Gewest), en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 200 (voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

3.3.5 BOB, BGA en GTS

Momenteel is er één onafhankelijk certificatieorganisme erkend door de Waalse regering voor het bewaken van het respecteren van de erkende lastenboeken inzake BOB en BGA:

PROMAG bvba
Parc d'activités écon. d'Aye
6900 Marche-en-Famenne

Als erkende controle-instelling voor naleving van het productdossier voor BOB en BGA in het Waals Gewest moet deze aan een aantal voorwaarden voldoen zoals beschreven in het besluit van de Waalse Regering van 25 september 2003 houdende toepassing van het decreet van 7 september 1989 betreffende de aanduiding van lokale oorsprong en de aanduiding van Waalse oorsprong alsmede het toepasselijk maken in het Waals Gewest van de verordeningen (E.E.C.) nr. 2081/92 en nr. 2082/92. Zo moet zij erkend zijn als certificerende instelling overeenkomstig de norm EN 45011, voldoende objectiviteits- en onpartijdigheidswaarborgen bieden t.a.v. elke producent of verwerker die onderworpen is aan een controle en te allen tijde beschikken over deskundigen en de noodzakelijke middelen om te zorgen voor de controle op de landbouwproducten en de levensmiddelen met een beschermde benaming.

De controle-instelling voert controles uit op het terrein voor alle producten die erkend zijn in het Waals Gewest als BOB en BGA en certificeert de conforme producten. Conform het decreet van 19 december 2002 tot wijziging van het decreet van 7 september 1989 betreffende de toekenning van het Waalse kwaliteitslabel, de aanduiding van lokale herkomst en de aanduiding van Waalse herkomst, en het reeds vermelde besluit van 25 september 2003 is de controle-instelling verplicht om o.a. ten minste één maal per jaar bij de houders van een gebruiksvergunning te onderzoeken of de voorwaarden vastgelegd in het productdossier worden vervuld. Ze moet zich onderwerpen aan de controle van de bevoegde autoriteit en bij haar jaarlijks een verslag indienen waarin een beschrijving van de gebruikte controlemethoden, een synthese van de verkregen resultaten alsook de financiële resultaten van het afgelopen boekjaar, het begrotingsontwerp voor het volgende jaar en de lijst van de bestuurders en beheerders die in functie zijn.

3.4 INTERNETADRESSEN

De internetadressen van de autoriteiten die betrokken zijn bij het MANCP zijn terug te vinden in de tabellen 5-7.

Belgische wetgeving kan opgezocht worden via de zoekmachines op volgende websites:

- Belgisch Staatsblad: http://www.ejustice.just.fgov.be/doc/rech_n.htm ;
- JUSTEL: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_wet/wet.pl ;
- BelgiëLEX: <http://www.belgielex.be/> ;
- Vlaamse Codex: <http://codex.vlaanderen.be/> (Vlaamse regelgeving).

Website Health and Food audits and analysis: http://ec.europa.eu/food/audits_analysis/index_en.htm .

Tabel 5: internetadressen autoriteiten betrokken bij het MANCP.

FAGG	http://www.fagg-afmps.be/nl/
FANC	http://www.fanc.fgov.be/page/homepage-federaal-agentschap-voor-nucleaire-controle-fanc/1.aspx
FAVV	http://www.afsca.be/
FOD Economie	http://economie.fgov.be/
	ADEI: http://economie.fgov.be/nl/fod/structuur/Algemene_directies/economische_inspectie/Algemene_Directie/
	BELAC: http://economie.fgov.be/belac.isp
FOD Financiën	Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen: http://fiscus.fgov.be/interfdan/
FOD VVVL	http://www.health.belgium.be/nl
	CODA: http://www.coda-cerva.be/
	HGR: http://www.health.belgium.be/nl/hoge-gezondheidsraad
	WIV: https://www.wiv-isp.be/Pages/NL-Home.aspx
Geïntegreerde politie	http://www.polfed-fedpol.be/
	Federale Politie: http://www.polfed-fedpol.be/home_nl.php
	Lokale Politie: http://www.lokalepolitie.be/portal/nl/home.html
Gewesten	Vlaams Gewest (Vlaamse overheid): http://www.vlaanderen.be/nl Beleidsdomein Landbouw en Visserij: http://lv.vlaanderen.be/landbouw Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie: http://www.lne.be/
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest: http://www.bruxelles.irisnet.be/
	Waals Gewest: http://www.wallonie.be

ADEI: Algemene Directie Economische Inspectie.

CODA: Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en Agrochemie.

FAGG: Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten.

FANC: Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

FOD Economie: Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie.

FOD VVVL: Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

HGR: Hoge Gezondheidsraad.

WIV: Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.

Tabel 6: overzicht bevoegde autoriteiten voor implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie.

Gewest	Bevoegde autoriteit	Contact
Vlaams Gewest	Vlaamse overheid – Departement Landbouw en Visserij	Website : http://www.vlaanderen.be/landbouw/bio Ellipsgebouw, 7 ^e verdieping, Koning Albert II-laan 35, bus 40, B-1030 Brussel
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Ministerie Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Bestuur Economie en Werkgelegenheid – directie Conceptie en Coördinatie	Website: http://be.brussels/over-het-gewest/ministerie-van-het-brussels-hoofdstedelijk-gewest/economie-werkgelegenheid/economie-en-werkgelegenheid Kruidtuinlaan 20, B-1035 Brussel
Waals Gewest	SPW – DGARNE – Direction de la Qualité	Website: http://agriculture.wallonie.be/bio Chaussée de Louvain 14, B-5000 Namen

Tabel 7: overzicht bevoegde autoriteiten inzake BOB, BGA en GTS.

Bevoegde autoriteit	Waar bevoegd?	Bevoegdheidsdomein
Service public de Wallonie Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement Département Développement – Direction Qualité Chaussée de Louvain, 14 5000 Namen Tel.: +3281649411 Website: http://agriculture.wallonie.be	Waals Gewest	Erkenning BOB/BGA/GTS indien geografisch verband met gewest
Vlaamse overheid Departement Landbouw en Visserij Koning Albert II-laan 35, bus 40 1030 Brussel Tel.: +3225527700 – Fax: +3225527701 Website: http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?id=180	Vlaams Gewest	Erkenning en bescherming BOB/BGA/GTS
Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Bestuur Economie en Werkgelegenheid Directie Conceptie en Coördinatie Kruidtuinlaan 20 1035 Brussel Tel.: +3228003452 – Fax: +3228003804 Website: http://be.brussels/over-het-gewest/ministerie-van-het-brussels-hoofdstedelijk-gewest/economie-werkgelegenheid/economie-en-werkgelegenheid	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Erkenning en bescherming BOB/BGA/GTS
FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie Algemene Directie Economische Inspectie North Gate Koning Albert II-laan 16 Brussel Tel.: +32 (0) 2 778 140 – Fax.: + 32 (0) 2 775 453 Website: http://economie.fgov.be/nl/fod/structuur/Algemene_directie_s/economische_inspectie/Algemene_Directie/	Vlaams Gewest	Controles (etikettering) BOB/BGA/GTS Controles BOB/BGA/GTS ⁽¹⁾
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Controles (etikettering) BOB/BGA/GTS
	Waals Gewest	Controles (etikettering) BOB/BGA/GTS

⁽¹⁾ cfr. het akkoord van 17 juli 2006 tussen de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, het Vlaams Gewest en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing.

LABORATORIANETWERK

4 LABORATORIANETWERK

4.1 INLEIDING

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 3 augustus 2012¹¹ worden de analyses en tegenanalyses uitgevoerd in uitvoering van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV, of ter uitvoering van de wet van 15 juli 1985, toevertrouwd aan:

- de laboratoria van het FAVV;
- de laboratoria die erkend zijn overeenkomstig het KB van 3 augustus 2012.

Voor het aanduiden en opvolgen van laboratoria die werkzaamheden uitvoeren in het kader van officiële controles neemt het directoraat-generaal Laboratoria van het FAVV een sleutelpositie in. Op basis van het koninklijk besluit van 20 december 2007 tot vaststelling van de vestigingsplaats, de organisatie en de werking van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen is dit bestuur belast met (art. 7):

- het uitvoeren in de eigen laboratoria van geprogrammeerde en niet-geprogrammeerde onderzoeken en analyses;
- het uitvoeren van onderzoeken en analyses aangevraagd door derden;
- het ontwerpen van nieuwe of aangepaste onderzoeks- en analysemethodes ingeval de bestaande nationaal en internationaal erkende methodes ontbreken, ontoereikend of onaangepast zijn;
- het selecteren en erkennen van andere laboratoria voor het uitvoeren van specifieke onderzoeken en analyses;
- het selecteren en de evaluatie van referentielaboratoria voor specifieke onderzoeken en analyses;
- het toezicht op de werking van de eigen laboratoria, van de erkende laboratoria en van de referentielaboratoria evenals het valideren van de aangewende onderzoeks- en analysemethodes;
- het onderhouden van contacten met en de organisatie van samenwerking met de Europese referentielaboratoria en internationale laboratoria;
- de erkenning en de organisatie van interlaboratoriële testen.

Dit betekent concreet dat het directoraat-generaal Laboratoria een dienstverlenende taak heeft voor de besturen Controlebeleid en Controle van het FAVV. De dienstverlening heeft betrekking op het beheer van de eigen laboratoria, de selectie en erkenning van externe laboratoria, het ophalen en de distributie van monsters, alsook het toewijzen van analyses en kalibraties. Om de dienstverlening naar andere besturen optimaal te verzekeren is een kwaliteitssysteem ingevoerd bij het directoraat-generaal Laboratoria.

Het FAVV werkt met andere woorden samen met een netwerk van interne en externe laboratoria, alsook met referentielaboratoria die technische en wetenschappelijke ondersteuning bieden op verschillende domeinen. Het hoofdbestuur van DG Laboratoria onderhoudt de relaties met de externe laboratoria en de referentielaboratoria. Op de website van het FAVV is specifieke informatie van DG Laboratoria terug te vinden, bedoeld voor het personeel van dit directoraat-generaal, voor de vijf FAVV-laboratoria, en voor de externe laboratoria, inclusief de NRL's, waar het FAVV mee samenwerkt.

¹¹ Koninklijk besluit van 3 augustus 2012 betreffende de erkenning van de laboratoria die analyses uitvoeren in verband met de veiligheid van de voedselketen (zoals gewijzigd).

4.2 FAVV-LABORATORIA

4.2.1 Algemeen

Het FAVV beschikt over vijf eigen laboratoria, verspreid over België. De lijst met FAVV-laboratoria en hun werkings- en specialisatiegebied is terug te vinden in tabel 8. Hun belangrijkste taak bestaat erin analyses uit te voeren voor het FAVV. Deze laboratoria, evenals de erkende laboratoria, zijn steeds in staat om, naast de routineanalyses, hun analysecapaciteit op te voeren wanneer een crisis zich voordoet.

De hoofdopdrachten van de laboratoria zijn primo het afleveren van resultaten, die nauwkeurig zijn, binnen een afgesproken en zo'n kort mogelijke levertijd, aan een economisch verantwoorde prijs in een duurzame en veilige omgeving en secundo wetenschappelijke ontwikkelingen in het analytische domein van de voedselveiligheid stimuleren en beheren.

Om deze doelstellingen te realiseren is een managementsysteem uitgewerkt, conform de eisen van de (inter)nationale normen ISO 17025, OHSAS 18001, ISO 17043, en beschreven in het kwaliteitshandboek van het FAVV dat van toepassing is in elk van de FAVV-laboratoria. Hoe aan de kwaliteitseisen voldaan wordt is vastgelegd in de kwaliteitsobjectieven die door elk laboratorium afzonderlijk worden uitgewerkt, consistent met de opdracht van het bestuur Laboratoria en aangevuld met specifieke doestellingen van het laboratorium. De kwaliteitsobjectieven worden jaarlijks beoordeeld door het management van het bestuur Laboratoria.

Tabel 8: FAVV-laboratoria en hun werkings- en specialisatiegebied (september 2015).

Laboratorium	Werkings- en specialisatiegebied *
Melle	Microbiologie van levensmiddelen, diervoeders, water, milieumonsters GGO Residuen van schalen en vliezen in eiproducten Kalibratie van thermometers en frituurtesters Aardappelcysten type Globodera in grond Dispatching
Gembloux	Microbiologie van levensmiddelen, diervoeders, water, milieumonsters Bacterievuur op planten uit de rozenfamilie, en bruin- en ringrot bij aardappelen Virologie Phytopathologie Organisatie ringtesten Dispatching
Gent	Residuen van diergeneesmiddelen en verboden stoffen, antibiotica, kalmerende middelen, hormonen in levensmiddelen, producten van dierlijke oorsprong, bereidingen en plasma Metalen in levensmiddelen, diervoeders, meststoffen, bodemverbeterende middelen en slib, sporenelementen in diervoeders, meststoffen (waaronder gechelateerde meststoffen), fluor in diervoeders, fysische parameters in bodemverbeterende middelen en slib Migratieanalyses van metalen
Wandre	Garanties van diervoeders en meststoffen Formuleringen van fytofarmaceutische producten Dierlijke eiwitten in diervoeders Gepolymeriseerde glyceriden en onzuiverheden in vetten Mycotoxinen (patuline en aflatoxine M1) in levensmiddelen Organofosforresiduen in dierlijke matrices Histamines, allergenen, bewaarmiddelen, zoetstoffen en contaminanten (acrylamide, ethylcarbamaat, melamine) Aantonen van bestraling Migratieanalyses van organische componenten Residuen van diergeneesmiddelen in matrices van dierlijke oorsprong (niet-steroïdale ontstekingsremmers en avermectines) Fysico-chemische samenstelling van levensmiddelen en diervoeders
Tervuren	Additieven (waaronder cocciostatica en vitamines), antibiotica en GTH in diervoeders Additieven (waaronder vitamines) en het vetzuurprofiel in levensmiddelen Residuen van diergeneesmiddelen in matrices van dierlijke oorsprong (cocciostatica, benzimidazoles en pyrethroïden) Dioxines, PCB's, organochloorpesticiden, PAK, mycotoxinen in diervoeders en levensmiddelen Dierlijke eiwitten in diervoeders

*: deze tabel bevat de voornaamste domeinen van het werkingsgebied van de FAVV-laboratoria.

Bijzondere aandachtspunten voor het realiseren van de opdrachten gaan eveneens naar:

- het aanstellen van een 'corporate kwaliteitsverantwoordelijke' die instaat voor de invoering, de implementatie en de opvolging van het kwaliteitssysteem. Hij wordt hierin bijgestaan door een kwaliteitsverantwoordelijke in elk van de laboratoria. Hij staat in voor het uitvoeren van de interne kwaliteitsaudits en voor het rapporteren over het functioneren van het kwaliteitssysteem aan de directeur-generaal van het bestuur Laboratoria met de bedoeling het kwaliteitssysteem te verbeteren;
- het aanstellen van leidinggevend en technisch personeel met de nodige bevoegdheid en middelen om de kwaliteit van de proeven te garanderen. De verantwoordelijkheid, de bevoegdheid en de onderlinge betrekkingen van het personeel dat leiding geeft, de proeven uitvoert en verifieert zijn vastgelegd. Zij zijn opgeleid om afwijkingen van het kwaliteitssysteem of van de procedures voor de uitvoering van de proeven op te merken en om deze te voorkomen of tot een minimum te beperken, en te corrigeren;
- de onafhankelijke positie van het bestuur Laboratoria zodat het management en het personeel gevrijwaard blijven van commerciële, financiële en andere verplichtingen alsook van invloeden die de kwaliteit van de proeven nadelig kunnen beïnvloeden;
- de betrokkenheid van het personeel bij de opbouw en uitvoering van het kwaliteitssysteem. Er worden regelmatige vormingssessies georganiseerd om de vertrouwdheid met het kwaliteitssysteem, de te volgen procedure en werkwijze op peil te houden;
- de veiligheid van het personeel en het respect voor het milieu;
- de structuur van het kwaliteitssysteem met de ondersteunende procedures, beproevingsmethoden, documenten en formulieren.

Het kwaliteitsmanagementsysteem, het kwaliteitsbeleid en de kwaliteitsdoelstellingen worden periodiek beoordeeld en bijgestuurd om optimaal bij te dragen tot de realisatie van de hoofdopdracht van het Agentschap.

De FAVV-laboratoria hebben een personeelsbezetting van ca. 135 FTE's waarvan ongeveer 20% met een hoge scholingsgraad, met name ingenieurs, licentiaten en dierenartsen.

4.2.2 FoodLIMS

Begin 2008 is de softwaretoepassing FoodLIMS van start gegaan. LIMS (Laboratorium Informatie Management Systeem) is een toepassing voor het beheer van alle gegevens en activiteiten in het laboratorium. Het realiseert een efficiënt beheer van de gehele workflow van kwaliteitsdata in het labo, optimaliseert de vergaring, analyse, consultatie en rapportering van alle kwaliteitsgegevens, en beheert ook de activiteiten en de taken van het labopersoneel.

Concreet bevat FoodLIMS een databank waarmee het mogelijk is de monsters in elke fase van de behandeling efficiënt te beheren:

- bemonstering;
- verdeling via de ophaalpunten (dispatching);
- ontvangst door de laboratoria;
- laboratoriumanalyse;
- registratie en mededeling van de resultaten.

Er werden koppelingen gemaakt met het registratiesysteem van de controleopdrachten van de FAVV-agenten van DG Controle in FoodNet. De controleur kan op die manier zijn gegevens van een staalneming exporteren naar LIMS waardoor er aanzienlijk minder administratief werk in de dispatchingcentra moet worden verricht. Na analyse worden de resultaten via dezelfde weg automatisch teruggekoppeld naar FoodNet wat op zijn beurt resulteert in veel minder papierverbruik, minder faxen, snellere gegevensstroom,...

Een barcodesysteem verzekert de traceerbaarheid van de monsters en vergemakkelijkt de invoering van de gegevens. De aard van de monsters, de uit te voeren analyses en de laboratoria van bestemming worden automatisch aangegeven.

De toepassing werd in de periode 2009-2015 uitgebreid met:

- een reagentiebeheersysteem, dat instaat voor het stockbeheer van de reagentia in de laboratoria;
- een module ringtesten, die toelaat aan zowel de interne als de externe, erkende laboratoria om hun ringtestresultaten mee te delen voor de analyses waarvoor zij erkend zijn;
- een overheidsopdrachtenmodule in LABNET, dat toelaat om de wijzigingen van de analyses aan de externe, erkende laboratoria uit te voeren conform de wetgeving op de overheidsopdrachten;
- diverse toestelkoppelingen waardoor gegevens niet meer manueel moeten worden overgenomen, wat de kans op fouten vermindert;
- TSE-module in samenwerking met RENDAC. Deze module staat in voor de automatisering van de monitoring op de 'fallen stock' in verband met BSE/TSE.

4.3 ERKENDE LABORATORIA

4.3.1 Erkenningen door FAVV

Het FAVV werkt met een vijftigtal erkende laboratoria, gespecialiseerd in verschillende analysedomeinen.

Om door het FAVV te worden erkend, dient het laboratorium overeenkomstig aan de bepalingen van het KB van 3 augustus 2012 aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- voor de ontledingen waarvoor de erkenning is aangevraagd, over een accreditatie beschikken afgeleverd overeenkomstig de bepalingen van de wet van 20 juli 1990 betreffende de accreditatie van instellingen voor de conformiteitsbeoordeling, of over een accreditatie afgeleverd door een organisme waarmee het Belgische accreditatiesysteem een akkoord van wederzijdse erkenning heeft;
- de eenheidsprijs van de analyses en/of de prijs per serie aan het FAVV mededelen;
- het laboratorium, de persoon of personen onder wiens of wier verantwoordelijkheid de analyses worden uitgevoerd en de in de statuten vermelde personen mogen geen belang hebben bij de productie, de verwerking, de invoer of de verkoop van producten die het voorwerp uitmaken van analyses of categorieën van analyses waarvoor de erkenning is verleend.

Om erkend te blijven moet het laboratorium aan de volgende voorwaarden voldoen:

- alle soorten van ontledingen uitvoeren die aan het laboratorium gevraagd worden door het FAVV en waarvoor het laboratorium erkend is;
- de door het FAVV medegedeelde inlichtingen geheim houden;
- de eenheidsprijs van de analyses en/of per serie jaarlijks aan het FAVV mededelen;
- een kopij van de analyseverslagen en van de tegenanalyseverslagen toesturen aan het FAVV op de door hem bepaalde wijze;
- op eigen kosten deelnemen aan nationaal of internationaal of door het FAVV ingerichte interlaboratoriumproeven, wanneer het FAVV hierom verzoekt;
- elke wijziging aan de gegevens die in de erkenning zijn opgenomen, aan het FAVV mededelen;
- de instructies en de aanbevelingen van het FAVV en van de nationale referentielaboratoria aangeduid door de bevoegde minister opvolgen;
- de laboratoriummonsters bewaren gedurende een vastgestelde termijn en volgens door het FAVV bepaalde bewaringsmodaliteiten;
- op eigen kosten deelnemen aan de verplichte opleidingen die door het FAVV worden georganiseerd en die in samenspraak met de nationale referentielaboratoria worden vastgelegd;
- de meldingsplicht bedoeld in artikel 8 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de autocontrole, de meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen naleven;
- de door het FAVV en het laboratorium overeengekomen analysetermijnen tussen de ontvangst van de monsters en het verzenden van de analyseresultaten naleven al naargelang

- van de parameters en de analysetechnieken en een redelijke termijn in acht nemen voor de tegenanalyse;
- het technisch prestatieniveau dat het kan behalen per analytische sector aan het FAVV meedelen;
 - de kwaliteit van de verstrekte prestaties waarborgen;
 - de resultaten meedelen van de analyses die in het kader van de autocontrole zijn uitgevoerd als het FAVV daarom vraagt in geval van een vermoeden van fraude;
 - een schadeverzekering tegen burgerlijke aansprakelijkheid hebben;
 - voor de in artikel 3, lid 2 van het KB van 3 augustus 2012 bedoelde analyses, uitsluitend diagnostische reagentia gebruiken waarvan de kwaliteit werd gecontroleerd conform dezelfde bepaling.

De erkenning wordt verleend door het FAVV voor een onbepaalde duur. Het FAVV kan de erkenning geheel of gedeeltelijk weigeren, schorsen of intrekken onder bepaalde voorwaarden. Het FAVV neemt deel aan de BELAC-audits in de erkende laboratoria als afgevaardigde van de bevoegde overheid.

De lijst van de erkende laboratoria en de analyses waarvoor zij erkend werden, is beschikbaar op de website van het FAVV¹².

In het kader van transparantie en informatie-uitwisseling verscheen in oktober 2008 het eerste exemplaar van 'Labinfo', een technisch-wetenschappelijke nieuwsbrief die halfjaarlijks door het FAVV gepubliceerd wordt en bestemd is voor de erkende laboratoria. Deze elektronische nieuwsbrief helpt om belangrijke microbiologische en analytische kennis snel tot bij de gebruikers te brengen.

4.3.2 ExtLab

De externe laboratoria zijn verbonden met FoodLIMS via de toepassing ExtLab. Deze web-applicatie informeert de externe laboratoria welke monsters voor hen bestemd zijn. Alle nodige informatie zoals parameters en facturatiegegevens kunnen via deze toepassing geraadpleegd worden. Na analyse kunnen de externe laboratoria de resultaten via ExtLab ingeven en terugsturen naar het LIMS, dat op zijn beurt de gegevens verder doorstuurt naar FoodNet.

4.3.3 Publicatie methoden

In het kader van zijn dienstverlening aan de laboratoria die actief zijn in een domein gelegen binnen de competenties van het FAVV, is de beslissing genomen om alle geaccrediteerde methodes beschikbaar te stellen via de FAVV-website. Bij elke methode werd tevens het volledige validatiedossier beschikbaar gesteld, alsook minimale validatiecriteria, die een derde laboratorium moet halen om de methode via secundaire validatie te implementeren in zijn eigen laboratorium. Met BELAC, DAkkS (Deutsche Akkreditierungsstelle) en RvA (Raad voor Accreditatie), de accreditatie-instellingen van respectievelijk België, Duitsland en Nederland werd een akkoord bereikt, dat indien het derde laboratorium een gepubliceerde methode onder accreditatie wil brengen, er geen volledige validatie moet gebeuren, maar dat een secundaire validatie volstaat.

4.4 NATIONALE REFERENTIELABORATORIA

In het KB van 3 augustus 2012 is bepaald dat het FAVV voor elke ontleding of categorie van ontledingen, een nationaal referentielaboratorium (NRL) kan aanduiden met het oog op het verlenen van wetenschappelijke en technische bijstand en advies die voor de toepassing van dit besluit nuttig kunnen zijn, en dat hij de taken van deze laboratoria kan bepalen.

De belangrijkste taken van de nationale referentielaboratoria zijn het FAVV technisch en wetenschappelijk te ondersteunen. Zij moeten op de hoogte blijven van de evoluties binnen hun

¹² <http://www.favv-afsc.fgov.be/laboratoria/>

activiteitendomein en moeten aan de hand van vergaderingen en door praktische en theoretische opleidingen deze sleutel informatie doorgeven aan het FAVV en de erkende laboratoria. In dezelfde optiek moeten de NRL's eveneens regelmatig interlaboratoriumtests organiseren (ringtests).

De meest recente versie van de lijst van NRL's is terug te vinden op de FAVV-website¹³. De lijst met de NRL's, geldig ten tijde van de opmaak van deze versie van het MANCP is terug te vinden in bijlage 3.

¹³ <http://www.favv-afsca.fgov.be/laboratoria/>

NATIONALE CONTROLESYSTEMEN

5 NATIONALE CONTROLESYSTEMEN

5.1 INLEIDING

In de huidige organisatie van de voedselveiligheid in België wordt een eenduidige en uniforme aanpak over gans de voedselketen heen voorop gesteld. Zoals reeds gesteld is het FAVV de belangrijkste instantie voor wat betreft de organisatie, het beheer en de uitvoering van de officiële controles. Er kan dan ook één algemeen controlesysteem worden geïdentificeerd die gebaseerd is op het kernproces van het FAVV. Het leeuwendeel van het normatief beleid ressorteert onder de bevoegdheid van de FOD VVVL.

Daarnaast bestaan er varianten op dit algemeen controlesysteem en specifieke controlesystemen zoals deze voor de biologische productie en voor de beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

5.2 ALGEMEEN NATIONAAL CONTROLESYSTEEM: KERNPROCES FAVV

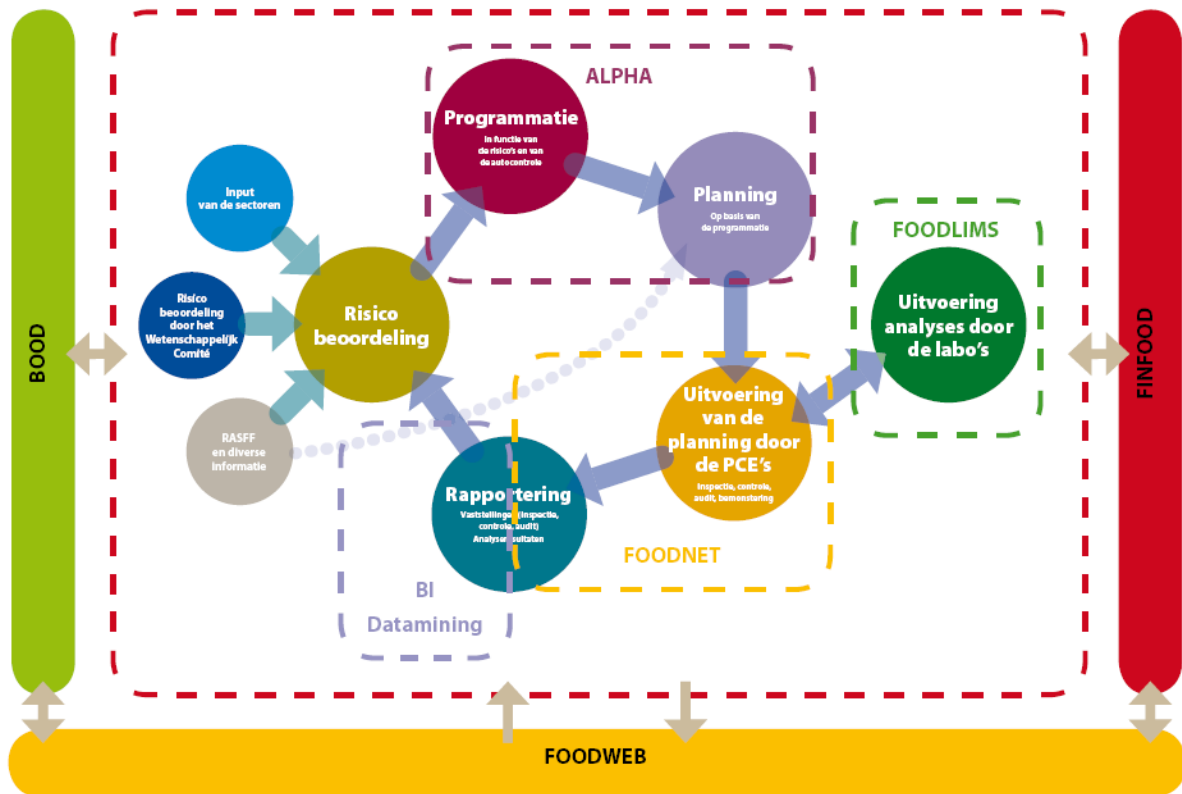
5.2.1 Inleiding

Met het kernproces van het FAVV wordt de cyclus bedoeld van programmering over planning en uitvoering naar rapportering (cfr. figuur 5).

Doordat het FAVV met één kernproces werkt, wordt de focus op de kerntaken gelegd, wat leidt tot een verbetering van de werkzaamheden. Het kernproces is wetenschappelijk onderbouwd en opgesteld in samenspraak met de stakeholders.

Sinds 1 januari 2004 zijn alle vroegere inspectie- en controlesystemen geïntegreerd en in een nieuw globaal controleplan verwerkt. Dit plan is gebaseerd op een controleprogramma dat wordt uitgewerkt door het bestuur Controlebeleid van het FAVV op basis van een risicobeoordeling en dat geëvalueerd is door het Wetenschappelijk Comité van het FAVV. Het controleprogramma behelst de volledige voedselketen, van de primaire sector tot de distributie. Dit geïntegreerd controleprogramma wordt dan vertaald naar een planning van alle controleactiviteiten waarin doelstellingen per provincie en tot op sectorniveau geformuleerd worden. De Provinciale Controle-eenheden staan in voor de uitvoering van controles (inspecties, audits en bemonsteringen). Dit leidt uiteindelijk tot vaststellingen en analyseresultaten. Deze worden op hun beurt gerapporteerd aan de centrale diensten van het FAVV en worden gebruikt voor een nieuwe risicobeoordeling.

Naast de eigen vaststellingen wordt door het FAVV in de risicobeoordeling ook gebruik gemaakt van informatie afkomstig van inspectiediensten van andere landen (via het RASFF-systeem) en van gevalideerde informatie (analyseprogramma's) van de betrokken sectoren. Deze cyclus van risicobeoordeling – programmering – uitvoering – rapportering herhaalt zich jaarlijks. Voor het begin van elk jaar wordt een geactualiseerd controleprogramma opgesteld dat ook wordt voorgelegd aan het Raadgevend Comité van het FAVV.

Figuur 5: kernproces van het FAVV.

5.2.2 Programmering

5.2.2.1 Inleiding

De geharmoniseerde methodologie die toegepast wordt door alle experts van het bestuur Controlebeleid van het FAVV is wetenschappelijk onderbouwd en werden verder praktisch uitgewerkt in interne procedures (conform ISO 9001). De basisprincipes zijn hieronder samengevat.

Het geïntegreerde controleprogramma opgemaakt door het bestuur Controlebeleid van het FAVV viseert de hele voedselketen en het voldoen aan garanties en normen die binnen de bevoegdheid van het FAVV vallen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- het bemonsteringsprogramma:
 - o analyses van producten;
- het inspectieprogramma:
 - o controle van inrichtingen;
 - o controle van producten;
 - o controle van documenten.

De volgende controles, voor zover ze worden uitgevoerd op vraag of systematisch, maken geen deel uit van het programma dat wordt opgemaakt door het bestuur Controlebeleid:

- audits ter validatie van autocontrolesystemen;
- inspecties en/of analyses:
 - o in het kader van erkenningen en toelatingen;
 - o na inbreuken;
 - o ten gevolge van klachten;
 - o bij verdenking;
- controles voorafgaand aan certificering;
- keuringen in de slachthuizen.

De inspecties inzake dierenwelzijn, CITES en het rookverbod behoren wel tot het FAVV-controleprogramma maar het controlebeleid hiervoor ligt elders. Het controlebeleid voor CITES en het rookverbod wordt verzorgd door de FOD VVVL. Het algemene controlebeleid in verband met dierenwelzijn hangt af van de gewestelijke bevoegde overheden.

Het programma steunt op alle informatie die als nuttig wordt aanzien en afkomstig kan zijn van nationale en internationale (voornamelijk Europese) instanties. Ter informatieve titel, bij de risico-evaluaties kan, al naar gelang het geval, het volgende in overweging worden genomen:

- de programmeringen die vastgelegd zijn in de wetgeving;
- de karakterisatie van de gevaren;
- de controleresultaten van de voorgaande jaren;
- de problemen i.v.m. contaminatie in het buitenland die worden gemeld via het RASFF;
- de gegevens betreffende de epidemiologische bewaking van dierenziekten en zoönoses;
- de bijzonderheden en het gedrag van bepaalde contaminanten;
- de adviezen van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV, van EFSA, van de Europese Commissie of van andere lidstaten;
- de informatie die wordt vergaard naar aanleiding van internationale vergaderingen;
- de consumptiegegevens;
- de klachten van consumenten, die via een centraal Meldpunt geregistreerd worden;
- de resultaten van onderzoeken door instellingen die onafhankelijk van het FAVV zijn;
- etc.

5.2.2.2 Analyses

5.2.2.2.1 Inleiding

Voor het vastleggen van het aantal analyses zijn er in de risicogebaseerde methodologie¹⁴ verschillende mogelijkheden voorzien:

- het aantal analyses is opgelegd door wetgeving (regelgevingsprogramma);
- het aantal analyses is vastgelegd met het doel om een gevaar te detecteren (waakzaamheidsprogramma);
- het aantal analyses is vastgelegd met het doel om een prevalentie in te schatten (toezichtsprogramma);
- aantal analyse a priori geschat.

5.2.2.2.2 Regelgevingsprogramma

Het wettelijke programma wordt geïmplementeerd zodat een aantal of een frequentie van analyses bepaald in een wetgeving, wordt toegepast. Het doel van de programmering is dan het feit dat de minimale of maximale controledruk opgelegd door de regelgeving wordt nageleefd. Dit type van programmering betreft bv. de detectie van zoönoses of de versterkte controles bij invoer van producten.

5.2.2.2.3 Waakzaamheidsprogramma

Het waakzaamheidsprogramma is een analysecampagne uitgevoerd om met een zeker betrouwbaarheidsniveau anomalieën, non-conformiteiten en zelfs fraude die een vooraf bepaalde drempel overschrijden (te controleren prevalentieniveau) op te sporen in een groep producten, dieren of planten. In dit geval wordt het aantal analyses vastgelegd door een statistische aanpak.

Men kan de volgende stappen onderscheiden:

- identificatie en beoordeling van de gevaren die het voorwerp moeten uitmaken van een controle met het oog op de beveiliging van de voedselketen, de gezondheid of het waarborgen van de praktijken die tot de bevoegdheden van het FAVV behoren;
- voor elk van de voor het waakzaamheidsprogramma weerhouden gevaren een lijst opstellen van de populaties producten, dieren, planten, ... die besmet, ziek,... kunnen zijn en daardoor

¹⁴ Maudoux et al., 2006, Veterinary Quarterly, 28(4): 140-154.

- een gevaar kunnen vormen voor de voedselveiligheid, de gezondheid en de plantaardige of dierlijke productie, het dierenwelzijn en het belang van de consumenten;
- voor elke populatie van producten, dieren, planten, het belang van de populatie beoordelen. Die populatie kan een bepaald aantal matrices bevatten. De loten die de populatie vormen, moeten duidelijk gedefinieerd worden, inzonderheid met vermelding van de weerhouden eenheden (individu, tonnage, perceel, bron, enz.);
- voor elk te analyseren koppel populatie/parameter, bepalen van het 'betrouwbaarheidsniveau' en het 'prevalentieniveau' dat men wil controleren;
- berekenen van het aantal uit te voeren analyses in de populatie;
- verdelen van de analyses over de matrices die de populatie vormen;
- de bemonsteringssites kiezen en het berekende aantal analyses daarover verdelen.

Berekening van het aantal analyses

Het aantal analyses wordt berekend volgens onderstaande formule:

$$n = \left[1 - (1 - \alpha)^{1/(P \times N)} \right] \times \left[N - \frac{(P \times N) - 1}{2} \right]$$

met:

- n, het aantal analyses dat nodig is om een kans $1 - \alpha$ te hebben dat ten minste één niet-conform resultaat wordt gedetecteerd in het monster;
- $1 - \alpha$, het betrouwbaarheidsniveau;
- N, de grootte van de populatie waarvan een monster wordt genomen;
- P, het te controleren prevalentieniveau.

Voor de berekening bepaalt de expert de prevalentie van wat hij wil kunnen detecteren met een bepaald betrouwbaarheidsniveau.

Drie criteria worden in rekening gebracht om het **te controleren prevalentieniveau** en het **betrouwbaarheidsniveau** te bepalen.

Criterion 1: schadelijke gevolgen (gevaarniveau)

Aan elk gevaar, ziekte, toxische parameter etc. wordt een score gegeven, variërend van 1 tot 4, die overeenkomt met de schadelijke gevolgen van het gevaar, ziekte, toxische parameter etc. (cfr. tabel 9).

Vanuit een streven naar harmonisering en relevantie wordt de lijst van gevaren en daarmee verband gebrachte schadelijke gevolgen periodiek voor advies voorgelegd aan het Wetenschappelijk Comité van het FAVV waarbij er rekening mee wordt gehouden dat deze scores:

- steunen op de beschikbare wetenschappelijke gegevens;
- zowel de schadelijke gevolgen voor de gezondheid als voor de dierlijke en plantaardige producties (bv. economische weerslag) in aanmerking nemen;
- een rol spelen bij het opmaken van een programma dat vooral tot doel heeft de aanwezigheid van een gevaar op te sporen;
- wanneer het betrekking heeft op multiresiduenanalyses, de score van de combinatie rekening houdt met de maximumscore bereikt door de analyses die ze vormen of in voorkomend geval door een deel van die analyses.

Tabel 9: criterium 1 – schadelijke gevolgen.

Score	Indeling	Niveau van te controleren prevalentie
1	weinig ernstig (met name voor parameters die geen grote weerslag hebben op de voedselveiligheid, de diergezondheid of de gezondheid van planten en waarvan de economische gevolgen onaanzienlijk zijn; het betreft met name kwaliteitsparameters)	10%
2	waarschijnlijk ernstig (met name voor parameters die een indicator zijn van de levensmiddelenhygiëne; standaardwaarde bij gebrek aan nadere aanwijzing)	5%
3	ernstig (met name voor agentia die matige ziekten veroorzaken)	2,5%
4	zeer ernstig (met name voor kankerverwekkende agentia in voedsel en agentia die infecties veroorzaken bij een lage infectieuze dosis en/of hoge sterfte)	1%

De expert kan, waar nodig, een hogere score toekennen aan de kwaliteitsparameters waarvoor een verschil ten aanzien van de waarborg de schadelijke gevolgen voor de betreffende categorie van kwetsbare consumenten vergroot.

De quotering van de ernst van de schadelijke gevolgen is bepalend het te controleren prevalentieniveau dat men met een welbepaald betrouwbaarheidsniveau wil controleren.

De afwezigheid van non-conformiteiten doet aldus met een bepaald betrouwbaarheidsniveau veronderstellen dat de aangenomen prevalentie van verontreiniging niet wordt overschreden. Logischerwijs is het zo dat hoe groter de schadelijke gevolgen van een gevaar zijn, hoe minder het optreden ervan wordt aanvaard en hoe sneller men het wil opsporen.

Criterium 2: optreden in de populatie (prevalentie)

Er moet worden aangegeven in welke mate het betreffende gevaar voorkomt en een probleem oplevert voor de in aanmerking genomen populatie (matrices). Wat ziekten betreft, beoogt dit criterium met name de dreiging van het gevaar te evalueren op grond van de kans dat de ziekteverwekker wordt binnengebracht op het nationale grondgebied of dat hij verspreid wordt vanuit de vastgestelde primaire uitbraken.

Het optreden is de eerste component van de blootstelling aan de populatie waarbij vooral rekening wordt gehouden met de frequentie van normoverschrijdingen en, desgevallend, met de frequentie van vaststellingen door analyse.

Wat de verontreiniging met residuen en chemische verontreinigingen betreft, zal de term 'detectie' betrekking hebben op ofwel het meten van een hoeveelheid (>LOQ) van een verontreiniging in de betreffende matrix (vb. detectie van Cd) ofwel op de detectie zonder kwantificering (vb. detectie van een antimicrobiële activiteit).

Wat de microbiële verontreiniging van voedsel betreft, stemt het optreden overeen met de overschrijding van de in de wettelijke microbiologische criteria vastgelegde grenswaarden of actiegrenzen van het FAVV. Om de conformiteit van een microbiologische analyse te beoordelen, moeten de microbiologische criteria (n, c, m, M) in hun geheel worden beschouwd. Als 'n' gelijk is aan 1, stemt het optreden overeen met de frequentie van individuele resultaten die de in de microbiologische criteria vastgelegde grens of grenzen overschrijden. Anderzijds, wanneer meerdere deelmonsters per partij moeten worden genomen (n>1), stemt het optreden overeen met de frequentie van de partijen die de in de microbiologische criteria vastgelegde grenzen overschrijden, met name de tevredenheidsgrenzen (=m), de aanvaardbaarheidsgrenzen (=M) alsook de toleranties (=c), namelijk het getolereerde aantal niet-conforme monsters of het getolereerde aantal monsters met resultaten tussen 'm' en 'M'.

Het gebeurt dat de detectie van een verontreiniging of een residu wordt beïnvloed door de gebruikte analysemethode of door de prestaties van het laboratorium. Zo zal bij het gebruik van multiresiduumethoden en/of zeer performante methoden (bij lage LOD) de detectie quasi systematisch zijn en enkel weinig nuttige informatie opleveren. In dat geval blijkt de kwalitatieve evaluatie van de

resultaten nuttig om de expert te sturen in de analyse van het optreden en de keuze van de te analyseren populaties. Wanneer de norm is overschreden (overschrijding van de MRL voor bestrijdingsmiddelen), geeft het percentage non-conformiteiten directe informatie over het optreden. Wanneer verontreinigingen en residuen in kwantificeerbare hoeveelheden worden aangetroffen (>LOQ), laat de evaluatie van de waarden toe zich meer te richten op problematische matrices, namelijk deze waarvan de resultaten de norm benaderen.

Aan het optreden wordt een score toegekend op een schaal van 1 tot 4 en wordt idealiter uitgevoerd voor een referentieperiode van drie jaar (looptijd van het meerjarige programma).

De tabellen 10-12 geven bij wijze van voorbeeld de evaluatieroosters weer waarmee de score van voorkomen kan worden bepaald.

Tabel 10: criterium 2 – optreden van contaminatie in de populatie: op basis van de detecties en de normoverschrijdingen vastgesteld bij controles van het FAVV en van gegevens van het RASFF-waarschuwingssysteem.

Score	Controles van het FAVV en RASFF
1	- zelden detecties van kwantificeerbare niveaus die de norm benaderen - weinig/geen normoverschrijdingen - geen RASFF
2	- geregeld detecties van kwantificeerbare niveaus die de norm benaderen - weinig/geen normoverschrijdingen (bv. <1/jaar) - weinig RASFF
3	- frequente detecties van kwantificeerbare niveaus die de norm benaderen - geregeld overschrijding van de norm (bv. 1/jaar) - geregeld RASFF
4	- frequente normoverschrijdingen (bv. > 1/jaar) - frequente RASFF

Tabel 11: criterium 2 – optreden van contaminatie in de populatie: op basis van de normoverschrijdingen vastgesteld bij multiresiduanalyses (bv. overschrijding van de MRL voor bestrijdingsmiddelen).

Score	Controles van het FAVV
1	- zeldzame normoverschrijdingen (bv. <2%)
2	- occasionele normoverschrijdingen (bv. ≥2% en <5%)
3	- regelmatige normoverschrijdingen (bv. ≥5% en <10%)
4	- frequente normoverschrijdingen (bv. ≥10%)

Tabel 12: criterium 2 – optreden van contaminatie in de populatie: op basis van de waarschijnlijkheid van optreden of verspreiding (opduiken van een ziekte).

Score	Controles van het FAVV
1	- zeer kleine waarschijnlijkheid van optreden of verspreiding
2	- kleine waarschijnlijkheid van optreden of verspreiding
3	- gemiddelde waarschijnlijkheid van optreden of verspreiding
4	- grote waarschijnlijkheid van optreden of verspreiding

Criterion 3: aandeel van de populatie (matrix) in de totale blootstelling

Er moet op een schaal van 1 tot 4 worden aangegeven in welke mate de populatie (matrices) bijdraagt aan de totale blootstelling van de consument (cfr. tabel 13).

Het aandeel is de tweede component van de blootstelling. Ervan uitgaande dat de totale blootstelling van een individu aan een gevaar voorkomt van verschillende bronnen, is het aandeel het relatieve belang dat de populatie (matrices) heeft in het met dat gevaar samenhangende risico.

Tabel 13: criterium 3 – aandeel in de totale blootstelling.

Score	Aandeel van de populatie
1	- beperkt aandeel (de consumptie van de populatie is laag en/of ander populaties spelen een belangrijke rol in de totale blootstelling aan het betreffende gevaar)
2	- gemiddeld aandeel; standaardwaarde
3	- groot aandeel (de consumptie van de populatie is hoog en/of de populatie draagt in grote mate bij aan de totale blootstelling)
4	- zeer groot aandeel (de consumptie van de populatie is zeer groot en/of de populatie is vrijwel de enige bron van de totale blootstelling)

Vastleggen van het te controleren prevalentieniveau

Het te controleren prevalentieniveau hangt rechtstreeks af van het criterium ‘schadelijk effect’ en wordt bepaald door de volgende verhouding:

- het te controleren prevalentieniveau = 10% wanneer het gevaar of de ziekte als weinig ernstig wordt beschouwd (quotering ‘schadelijk effect’ = 1);
- het te controleren prevalentieniveau = 5% wanneer het gevaar of de ziekte als vermoedelijk ernstig wordt beschouwd (quotering ‘schadelijk effect’ = 2);
- het te controleren prevalentieniveau = 2,5% wanneer het gevaar of de ziekte als ernstig wordt beschouwd (quotering ‘schadelijk effect’ = 3);
- het te controleren prevalentieniveau = 1% wanneer het gevaar of de ziekte als zeer ernstig wordt beschouwd (quotering ‘schadelijk effect’ = 4).

Vastleggen van het betrouwbaarheidsniveau

De beoordeling van de risico's die het mogelijk maakt om het betrouwbaarheidsniveau te bepalen, is de volgende:

Schadelijk effect + (Voorkomen x Aandeel)

Wanneer elk van de criteria wordt gequoteerd op een schaal van 1 tot 4, kan het resultaat van die verhouding variëren tussen 2 en 20. Het betrouwbaarheidsniveau wordt dan ook bepaald als volgt:

- het betrouwbaarheidsniveau = 90 % wanneer de beoordeling van de risico's gaat van 2 tot 6 (bv. lage toxiciteit, lage besmetting via de onderzochte levensmiddelen);
- het betrouwbaarheidsniveau = 95 % wanneer de beoordeling van de risico's gaat van 7 tot 12 (bv. gemiddelde toxiciteit, gemiddelde besmetting via de onderzochte levensmiddelen);
- het betrouwbaarheidsniveau = 99 % wanneer de beoordeling van de risico's tussen 13 en 20 ligt (bv. levensmiddel vormt een belangrijke bron van de besmetting van de voedselketen door een (zeer) gevaarlijke contaminant).

5.2.2.4 Toezichtsprogramma

De gekozen statistische benadering in het kader van het toezichtsprogramma is gebaseerd op een bij benadering normale steekproefverdeling van een deel (prevalentie), waarvoor het verwachte prevalentieniveau, het betrouwbaarheidsniveau en de gewenste nauwkeurigheid bepaald zijn.

Vastleggen van het aantal analyses

Het aantal te bemonsteren individuen in het kader van een toezichtsprogramma wordt als volgt berekend :

$$n = p_e(1 - p_e) \left(\frac{t_{1-\alpha/2}}{\epsilon} \right)^2$$

De expert bepaalt in de berekening het betrouwbaarheidsniveau $(1 - \alpha)\%$, het aanvaarde foutenpercentage (ϵ) en de verwachte prevalentie (p_e).

Het nauwkeurighedsniveau, omgekeerd evenredig aan de aanvaarde fout, hangt af van de geraamde prevalentie en beïnvloedt het aantal analyses dat moet worden uitgevoerd.

Aldus stijgt, bij een gegeven betrouwbaarheidsniveau, het aantal analyses met het nauwkeurighedsniveau dat men nastreeft.

Deze manier van programmeren maakt het mogelijk om de efficiëntie van risicomangementmaatregelen na te gaan. Typische voorbeelden zijn microbiologische contaminatie zoals *Campylobacter* en *Salmonella*.

De uitwerking van een toezichtsprogramma veronderstelt achtereenvolgens de volgende stappen:

- aanwijzing van het gevaar en van de populatie van producten, dieren, planten, ... waarop het toezicht betrekking heeft;
- beoordeling van de omvang van de populatie van producten, dieren en planten. De populatie kan samengesteld zijn uit verschillende matrices. De loten waaruit die bestaan moeten duidelijk gedefinieerd worden, inzonderheid met vermelding van de eenheden die in de studie worden weerhouden (individuen, tonnage, bronnen, enz.);
- voor elk te analyseren koppel gevaar/populatie, bepaling van de 'verwachte prevalentie', van het 'betrouwbaarheidsniveau' en van het 'precisieniveau' te bereiken bij de raming van de prevalentie;
- berekenen van het aantal uit te voeren analyses in de populatie;
- verdeling van de analyses over de verschillende matrices die de populatie vormen en de bemonsteringsites.

5.2.2.2.5 Bijstelling aantal analyses

In afwijking van de algemene methode kan in bepaalde omstandigheden het aantal analyses in welbepaalde gevallen worden verhoogd of verlaagd.

Anderzijds kan het aantal analyses op ieder moment van het jaar naar boven of naar beneden worden bijgesteld op basis van een met reden omklede aanvraag bij de Coördinatiecel Controleprogramma en Externe Rapportering (cfr. paragraaf 5.2.5).

Verhoging aantal analyses

Het aantal analyses kan, indien nodig, naar boven worden aangepast (ten hoogste met 20%), om rekening te houden met gevoeligheden met betrekking tot:

- de media;
- de politiek;
- de consumenten;
- de economie.

In een aantal specifieke gevallen kan de aanpassing van het aantal analyses echter aanzienlijker zijn.

Verlaging aantal analyses

De neerwaartse bijstelling van de doelstellingen van de programmatie steunt op de graad van prioriteit van de controles.

Bijstelling naar beneden van de doelstellingen van de programmatie kan worden overwogen:

- als de kostprijs van de programmatie het budget of de beschikbare capaciteit overschrijdt ;
- om rekening te houden met een geprogrammeerde controle stroomopwaarts in de voedselketen waardoor het risico stroomafwaarts in de voedselketen afneemt voor de betreffende matrix/gevaar combinatie;
- om rekening te houden met een sectoraal bemonsteringsplan dat voldoet aan de hierna vermelde voorwaarden;

- als de doelstellingen van het programma opnieuw moeten worden bekeken in aansluiting op een geval van overmacht dat voor lange tijd volledig beslag legt op het bij de controles ingezette personeel.

Wanneer een inkrimping van het analyseprogramma wordt overwogen om rekening te houden met een sectoraal bemonsteringsplan (SBP) moet ten minste aan alle hierna vermelde voorwaarden worden voldaan:

- de bij het opmaken van het SBP gekozen methodologie moet door het Wetenschappelijk Comité van het FAVV geëvalueerd zijn en moet rekening houden met de aanbevelingen van dat Comité;
- het aantal analyses per gevaar en per matrix moet voortvloeien uit de toepassing van de in punt 1 bedoelde methodologie. De inhoud van het SBP moet schriftelijk aan het FAVV zijn meegedeeld;
- de bij de inkrimping betrokken gevaren/matrices moeten voorkomen in het SBP van het lopende jaar en ook aan bod komen in het SBP van het jaar daarop (complementariteit van de bemonsteringsplannen);
- het SBP wordt toegepast door een qua operatoren en productie representatief deel van de sector;
- de monsters voor het SBP worden genomen volgens officiële methoden, voor een deel althans door voor ISO 17020-geaccrediteerde instellingen en de analyses worden uitgevoerd in laboratoria die deelnemen aan ringonderzoeken;
- de laboratoriumresultaten van het SBP en de vervolgmaatregelen worden geregeld meegedeeld aan het FAVV en zijn gelijkaardig aan de resultaten van de officiële controles (er moet inderdaad worden nagegaan of overeenstemming bestaat tussen de conclusies en de gevolgen van de verschillende controles);
- de interpretatie van de resultaten van het SBP steunt op dezelfde criteria als die welke door het FAVV worden gehanteerd. Dat betekent met name dat de sector dezelfde actiegrenzen toepast als het FAVV.

Wanneer een bijstelling naar beneden van de doelstellingen van de programmatie wordt overwogen, worden de relevantie en de omvang van de inkrimping van de programmatie objectief geëvalueerd waarbij rekening wordt gehouden met de wettelijke verplichtingen en de met de risico's verband houdende criteria, met als doel een hoog voedselveiligheidsniveau in stand te houden.

De expert moet er daarbij op toezien dat:

- het in de wet opgelegde minimum aantal controles in acht wordt genomen;
- de adviezen van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV aangaande de vastlegging van prioriteiten voor de controles in aanmerking worden genomen;
- controles die tot doel hebben kwetsbare populaties te beschermen pas in laatste instantie worden verminderd;
- rekening wordt gehouden met de kenmerken van het betreffende product (bv.: voor microbiologische verontreinigingen zou eerst worden overwogen om de controles te verminderen op producten die een behandeling moeten ondergaan en pas daarna de controles op gebruiksklare producten) ...

Bij de inkrimping wordt rekening gehouden met de ernst en de blootstelling zoals weergegeven in tabel 14.

Tabel 14: reductie analyseprogramma FAVV door SBP.

Schadelijke gevolgen	4	-10%	-10%	-5%	-5%
	3	-15%	-10%	-5%	-5%
	2	-20%	-15%	-10%	-5%
	1	-20%	-20%	-15%	-5%
		1-4	5-8	9-12	13-16
Blootstelling = (aandeel x voorkomen)					

Deze benadering steunt op bekende risicofactoren (schadelijke gevolgen, aandeel en voorkomen) en heeft als voordeel dat de vermindering van het aantal analyses objectief wordt benaderd. De uitvoering van controles stroomopwaarts in de voedselketen (bv. officiële controles in toelevering,

autocontrole op basis van gevalideerde sectorale bemonsteringsplannen,...) kan uiteindelijk bijdragen aan een lagere blootstelling en zo de inkrimping van de officiële analyses nog versterken.

5.2.2.2.6 Rol van het Wetenschappelijk Comité

Vanuit een streven naar verbetering en harmonisering wordt aan het Wetenschappelijk Comité van het FAVV gevraagd om zich uit te spreken over de methodologie voor programmering. Een eerste adviesaanvraag werd ingediend bij het uitwerken ervan. Telkens wanneer een wezenlijke wijziging wordt aangebracht aan de methodologie wordt een nieuwe beoordeling gevraagd voor een deel van de methode of voor de hele methode.

Bovendien wordt regelmatig aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om zich uit te spreken over de wetenschappelijke basis van de programmatie van de analyses. Deze raadpleging wordt uitgevoerd per bedrijfskolom. Vanuit deze invalshoek wordt het programma onderverdeeld in verschillende controlethema's en ieder jaar wordt het Wetenschappelijk Comité gevraagd om zich volledig of gedeeltelijk uit te spreken over :

- de relevantie van de keuze van de benadering die werd weerhouden voor de programmatie van de analyses en het vastleggen van de criteria bij de implementatie van deze benadering;
- de relevantie van de keuzes van de combinaties matrix/gevaar die worden weerhouden en van het aantal analyses;
- de relevantie van de keuzes wat betreft de bemonsteringsplaatsen (distributie van de monsters en de controle-inspanningen doorheen de voedselketen);
- de analyse van de eventuele trends die betrekking hebben op de controleresultaten van de voorgaande jaren.

Het geheel van de controlethema's wordt idealiter geëvalueerd over een cyclus van 3 jaar.

De controlethema's van het programma zijn de volgende :

- diergezondheid;
- plantgezondheid;
- microbiologie;
- exogene chemische contaminanten (zware metalen, migratie, milieucontaminanten, bestraling, radioactiviteit);
- procescontaminanten;
- mycotoxines, fycotoxines, biogene aminen en andere toxines;
- residuen van gewasbeschermingsmiddelen en van biociden;
- residuen van geneesmiddelen;
- antibioresistentie;
- allergenen;
- verboden producten (hormonen, feedban, gerecycleerde olie, dierlijke bijproducten);
- genetisch gemodificeerde organismen;
- kwaliteit en additieven.

Bij de evaluatie van de controlethema's van het programma worden de betrokken experts van het programmteam ertoe gebracht deel te nemen aan de technische werkgroepen in het bijzijn van de leden van het Wetenschappelijk Comité. Dit moet het voor hen mogelijk maken om hun programmering in een meer globale context te zien, rekening houdende met de controles die stroomopwaarts en stroomafwaarts van hun sector werden uitgevoerd en hun programmering uit te leggen. Op die manier wordt het overleg tussen directies en het Wetenschappelijk Comité bevorderd in het kader van de programmering.

Zodra ze geëvalueerd en aangepast is op basis van de aanbevelingen van het Wetenschappelijk Comité, kan de programmering van de analyses voor een gegeven controlethema worden vastgelegd voor een periode van meerdere jaren (in principe drie jaar). Deze vastlegging wordt als noodzakelijk geacht om de exploitatie van de resultaten in de vorm van trendanalyses mogelijk te maken. Echter, in het geval van een wijziging van de regelgeving, van opkomst van een gevaar of van een crisis, kunnen de experts, op elk gewenst moment, een bestaand programma versterken of een nieuwe ontwikkelen, om de juiste beheersmiddelen voor het vermoede of bewezen risico te implementeren.

Tenslotte worden de SBP geëvalueerd door het Wetenschappelijk Comité.

5.2.2.3 Inspecties

De programmering van de FAVV-inspecties is net als deze van de analyses gebaseerd op een risico-evaluatie.

De volledige voedselketen werd opgesplitst in sectoren en, volgens de noden, verder verdeeld in subsectoren.

Het inspectieprogramma is een meerjarenprogramma dat erop toeziet dat de operatoren worden gecontroleerd volgens een frequentie of aantal inspecties die vooraf bepaald zijn. De huidige frequenties en het aantal geprogrammeerde inspecties vloeien grotendeels voort uit een evaluatie die werd uitgevoerd in het kader van de uitwerking van het businessplan 2012-2014 van het FAVV. De frequenties en het aantal inspecties werden opgesteld rekening houdende met meerdere aspecten, met inbegrip vooral van de risico's, de wettelijke verplichtingen, de verworven ervaring, de haalbaarheid van de inspecties op basis van het personeelsplan en de bevordering van de validatie van het autocontrolesysteem van de operatoren.

5.2.2.3.1 Inspectiesysteem met 3 frequenties

Het inspectiesysteem met 3 frequenties blijft behouden bij de verwerking van levensmiddelen van dierlijke oorsprong (vlees, vis, zuivelproducten, eiproducten). Deze inspecties gebeuren door de controleurs van het FAVV of door zelfstandige met opdracht belaste dierenartsen voor sommige keuringstaken.

In dit systeem worden drie categorieën inspectiefrequenties onderscheiden:

- verminderde inspectiefrequentie;
- basisinspectiefrequentie; deze basisfrequentie correspondeert met een aantal inspecties die elk jaar moeten worden uitgevoerd bij een representatieve operator van een bepaalde (sub)sector;
- verhoogde inspectiefrequentie.

5.2.2.3.2 Inspectiesysteem met 2 frequenties aangevuld met opvolgingsinspecties

Een systeem met 2 inspectiefrequenties aangevuld met opvolgingsinspecties is ingesteld voor de inspecties in de andere sectoren. Bij een niet-gunstige inspectie (d.w.z. een inspectie waarbij de operator wordt gesanctioneerd) moeten de operatoren corrigerende maatregelen nemen die aan één of meer hercontroles zullen worden onderworpen. Een bepaald percentage (10% voor niet-horeca of 25% voor horeca) van operatoren dat zich in orde heeft gesteld, zal in het daaropvolgende jaar een opvolgingsinspectie krijgen zodat men er kan op toezien dat de operatoren op een duurzame manier aan de vereisten voldoen. In tegenstelling tot de hercontroles worden deze opvolgingsinspecties niet aan de operatoren gefactureerd.

5.2.2.3.3 Risicoprofiel van de operator

Er zijn 3 risicocriteria die het profiel van de operator bepalen:

- de aanwezigheid/afwezigheid van een gecertificeerd/gevalideerd autocontrolesysteem;
- de sancties gedurende de 2 voorgaande jaren;
- de resultaten van vorige inspecties in geval de basisfrequentie $\geq \frac{1}{2}$ jaar.

Aan elk risicocriterium is een score verbonden. Hoe hoger een operator scoort, hoe kleiner het individueel risicoprofiel (cfr. tabel 15):

- aanwezigheid van een autocontrolesysteem dat gecertificeerd is door een certificeringsinstelling (OCI) of gevalideerd door het FAVV:

- o niet gecertificeerd/gevalideerd of afwezig: 0 punten;
- o gecertificeerd/gevalideerd: 40 punten;
- sancties (waarschuwing, pro justitia, schorsing/intrekking erkenning) opgelopen gedurende de laatste 2 jaar:
 - o geen sancties: 20 punten;
 - o n sancties: 20 – (n x s) punten; met n = aantal sancties en s = 2 (waarschuwing), 6 (pro-justitia) of 10 (schorsing, intrekking erkenning);
- inspectieresultaten (van de laatste twee jaar) voor sectoren waarvan de basisinspectiefrequentie $\geq \frac{1}{2}$ jaar:
 - o klasse I: 20 punten;
 - o klasse II: 14 punten;
 - o klasse III: 8 punten;
 - o klasse IV: 0 punten.

Inspecties worden uitgevoerd m.b.v. checklists (CL's) die verbonden zijn aan bepaalde toepassingsgebieden, de 'scopes'. Elke CL bestaat uit hoofdstukken en secties waarvan het relatieve belang wordt aangegeven met wegingsfactoren. Tijdens eenzelfde missie kunnen verschillende CL's worden gebruikt. Aan deze verschillende (scopes van) CL's zijn eveneens verschillende wegingsfactoren gegeven. De onderverdeling in verschillende klassen (I-IV) is gebaseerd op de eindscore, die de drie verschillende wegingsfactoren in rekening brengt (sectie, hoofdstuk en scope van de CL).

Tabel 15: bepaling van het individuele risicoprofiel op basis van de totaalscore van de risicocriteria.

Toegepaste inspectiefrequentie	Sector verwerking van levensmiddelen van dierlijke oorsprong	Andere sectoren	
		IF _b $\geq 1/2$	IF _b $< 1/2$
Verminderd	61-80	60-80	53-60
Basis	39-60	0-59	0-52
Verhoogd	0-38	Opvolgingscontroles	

IF_b: basisinspectiefrequentie.

De inspectiefrequenties zijn in detail terug te vinden op de website van het FAVV¹⁵ en zijn opgenomen in bijlage 2 van dit MANCP.

De inhoud van de controles gerealiseerd tijdens de inspectiemissies is geformaliseerd doorheen de scopes van de inspectie en hun realisatiepercentage. De experts van het bestuur Controlebeleid motiveren en documenteren de risico-evaluaties ter onderbouwing van de keuze van de scopes en hun realisatiepercentage.

5.2.2.3.4 Rol van het Wetenschappelijk Comité

Er wordt geregeld (minstens éénmaal per MANCP-cyclus) aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om zich uit te spreken over de door het programmteam uitgevoerde risicobeoordeling. De adviesaanvraag heeft al naargelang van het geval betrekking op:

- de inspectiefrequenties en de verdeling van de controle-inspanning doorheen de voedselketen;
- de relevantie van de keuze en het uitvoeringspercentage van de scopes die de inspectie uitmaken.

5.2.3 Planning

5.2.3.1 Analyses

Nadat het analyseprogramma door de hiërarchie is goedgekeurd wordt het doorgestuurd (via de informaticatoepassing Alpha) naar het bestuur Laboratoria van het FAVV. Dit directoraat-generaal vertaalt het analyseprogramma in een bemonsteringsprogramma via de rationalisatie die erin bestaat

¹⁵ <http://www.favv.be/businessplan-nl/2015-2017/inspecties/>

de analyses te verzamelen op gemeenschappelijke monsters en ze te verdelen over de labo's. Dit leidt tot een vermindering van het aantal monsternemingen en tot een maximalisatie van het aantal uitgevoerde analyses per monsterneming in eenzelfde labo.

Na rationalisering door het bestuur Laboratoria wordt het bemonsteringsprogramma doorgestuurd naar het bestuur Controle (via de informaticatoepassing Alpha) van het FAVV voor de uiteindelijke planning van de bemonsteringen. Dit gebeurt door de controles van het controleprogramma te verdelen over de 11 verschillende PCE's en door ze te spreiden in de tijd. Hierbij wordt rekening gehouden met een aantal parameters zoals de seizoensgebondenheid van de controles, de geografische aanwezigheid van operatoren die de te controleren activiteit uitoefenen en dergelijke meer.

Voor een aantal specifieke controles wordt enkel het aantal monsters vastgelegd dat per jaar moeten worden genomen en wordt niet gespecificeerd in welke PCE ze moeten gebeuren. Voor andere specifieke controles krijgen de PCE's dan weer een jaar-target, zonder dat opgelegd wordt op welk moment ze uitgevoerd moeten worden.

Bij de vertaling van het controleprogramma naar controleplan consulteert het hoofdbestuur Controle het bestuur Controlebeleid wanneer ze stuiten op elementen die technisch/operationeel niet uitvoerbaar zijn, hetgeen dan weer leidt tot een bijsturing van het controleprogramma. Ook de PCE's krijgen nog de tijd om te reageren waarna het plan desgevallend wordt aangepast.

Bij de spreiding over de verschillende PCE's wordt rekening gehouden met schaafeffecten. Grote PCE's kunnen dankzij hun schaalgrootte relatief gezien meer controles uitvoeren dan kleine PCE's. Onverwachte maar tijdelijke afwezigheden van controleurs laten zich immers veel minder sterk voelen als de PCE voldoende groot is.

De verdeling van de monsters gebeurt eerst over de PCE's en vervolgens over de controleurs en dit via de softwaretoepassing FoodNet. Het bemonsteringsplan is eveneens beschikbaar via het intranet van het FAVV.

5.2.3.2 Inspecties

Eens het inspectieprogramma is goedgekeurd door de hiërarchie, wordt het (via de informaticatoepassing Alpha) overgemaakt aan het bestuur Controle van het FAVV die het vervolgens vertaalt in een inspectieplan dat toepasbaar is op het terrein.

Het inspectieplan wordt uitgedrukt in inspectielijnen (via de informaticatoepassing Alpha). Per inspectielijn wordt vermeld:

- plaats, activiteiten, product (BOOD-gegevens);
- sector;
- scope van de checklist;
- contactpersoon;
- inspectiefrequentie;
- % scope: in feite de frequentie waarmee een checklist van een bepaalde scope moet worden toegepast bij de missies;
- checklist.

Het inspectieplan en de jaarlijkse doelstellingen inclusief prioriteiten worden gepubliceerd op het intranet van het FAVV. De planning van de controleurs op het terrein gebeurt in de PCE's onder verantwoordelijkheid van het betreffende sectorhoofd.

5.2.4 Uitvoering en rapportering

5.2.4.1 De regionale directie en de NICE

De regionale directie bestaat uit twee gewestelijke directeurs, staf en secretariaat. De twee gewestelijke directeurs, één voor het Nederlandstalige landsgedeelte en één voor het Franstalige en Duitstalige landsgedeelte, zijn verantwoordelijk voor de onderlinge coördinatie tussen PCE's en de centrale diensten. Ze overleggen onderling over hun taakuitoefening en zijn beiden bevoegd voor de uitoefening van deze taak t.o.v. de controle-eenheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Met het oog op de uitoefening van haar opdrachten beschikt de regionale directie in de schoot van de inspectiediensten over een Nationale Implementatie- en Coördinatie-Eenheid (NICE), een ondersteunende dienst die onder bevoegdheid valt van de twee gewestelijke directeurs.

Het takenpakket van de NICE omvat:

- implementatie van ISO 9001;
- implementatie van ISO 17020;
- implementatie van ISO 14001;
- interne audit (uniek contactpunt voor de dienst Interne Audit van het FAVV, organiseren van de administratieve opvolging van de uitvoering van de actieplannen door de PCE's, proactieve identificatie en remediëring van pijnpunten in de werking van de andere PCE's,...);
- IT-ontwikkeling en datamining;
- beheer van de Technisch Overlegcomités (cfr. paragraaf 5.2.4.5.7);
- human resources;
- logistieke coördinatie;
- gecoördineerde controles;
- praktische organisatie van de audits voor autocontrolesystemen bij de operatoren door het FAVV;
- impactanalyse van nieuwe procedures, instructies en richtlijnen;
- missies van buitenlandse delegaties en van de dienst HFAA (operationele organisatie, voorbereiding en begeleiding van deze missies op het terrein);
- contactpunt DGZ / ARSIA;
- beheer van de dierenartsen met opdracht (DMO's).

5.2.4.2 PCE's

Op PCE-niveau superviseert en coördineert het PCE-hoofd de drie sectoren (primaire productie, transformatie en distributie), die elk geleid wordt door een sectorhoofd. Samen verzekeren zij het correct overbrengen van de instructies, checklists, nieuwe wetgeving, etc., en de omkadering van de controleagenten, inclusief DMO's.

De prioriteit van de taken in de PCE is als volgt:

- 1^e prioriteit:
 - o niet-conforme monsters;
 - o klachten;
 - o RASFF;
 - o verplichte meldingen;
 - o monsternemingen;
 - o prestaties op vraag van operatoren (bv. certificaten);
- 2^e prioriteit:
 - o niet-conforme inspecties (hercontroles);
- 3^e prioriteit:
 - o inspectieplan;
 - o andere prestaties op vraag van de operator.

Door de realisaties van de controles continu op te volgen en te vergelijken met de geplande doelstellingen kunnen de PCE-hoofden de stand van zaken binnen de PCE evalueren en

desgevallend actie ondernemen als er ergens tekorten worden vastgesteld. De centrale diensten van DG Controle volgen de statistieken op.

5.2.4.3 Praktijk

Per controle moet de controleur een missie aanmaken in FoodNet. Voor het uitvoeren van de bemonsteringen zijn gedetailleerde procedures voorzien in de vorm van technische fiches die eveneens consulteerbaar zijn via het intranet van het FAVV. Voor de inspecties wordt gewerkt met checklists. Vanuit een streven naar transparantie zijn deze publiek beschikbaar via het internet van het FAVV. Voor de controleurs is er op het intranet van het FAVV ook een leidraad per checklist beschikbaar. Om de interpretatie van de checklists zo uniform en transparant mogelijk te maken, wordt gebruik gemaakt van een weging toegekend aan elke non-confirmiteit (cfr. paragraaf 8.2.1).

Alle procedures en dienstnota's worden via e-mail naar de PCE's gestuurd en op het intranet gepubliceerd. Indien een nieuwe of herziene checklist wordt 'geactiveerd' worden de sectorhoofden en de PCE-hoofden via e-mail hiervan verwittigd.

Voor informatie over, en het beheer van informatie over de operatoren die onder de bevoegdheid van het FAVV vallen, wordt gebruik gemaakt van BOOD (banque de données opérateurs – operatoren-databank) die in verbinding staat met de Kruispuntbank der Ondernemingen van de federale overheid (KBO-databank). Alvorens in FoodNet een missie wordt aangemaakt, worden de gegevens van de operator in BOOD opgezocht.

De resultaten van de controles (bemonsteringen en inspecties) worden nadien ingegeven in FoodNet. Voor de analyses kan beroep gedaan worden op een uitgebreid netwerk van laboratoria; tussen het LIMS-systeem en FoodNet bestaan er koppelingen voor een optimale gegevensstroom (cfr. hoofdstuk Netwerk laboratoria).

Voor de zelfstandigen met opdracht (CDMO's) die bepaalde taken uitvoeren voor het FAVV wordt de softwaretoepassing AdminLight CDMO gebruikt om hun prestaties te registreren.

Er bestaan instructies die herhalingen van controles moeten vermijden. In FoodNet is een historiek zichtbaar van alle controles die reeds bij een operator werden uitgevoerd. Bovendien gebeurt de verdeling van de missies door het sectorhoofd, die ervoor moet zorgen herhaalde controles zonder motief te vermijden.

Aan de controleur wordt ook gevraagd om in de mate van het mogelijke de inspecties te groeperen voor alle activiteiten van een operator. Deze groepering kan als de activiteiten van het bedrijf behoren tot eenzelfde sector. Indien dit niet het geval is tracht het FAVV de controles in één keer uit te voeren door het samenstellen van een multidisciplinair team. Daarnaast voert het FAVV samen met de controles die tot de eigen bevoegdheid behoren ook de controles uit waarvoor een samenwerkingsakkoord met andere overheden werd afgesloten (bv. in het kader van de randvoorwaarden of de antitabakscontroles in de horeca).

5.2.4.4 Resultaten controles als input voor risicobeoordeling

De resultaten van de bemonsteringen en inspecties van het FAVV van het jaar N – 1 worden gerapporteerd in het activiteitenverslag van het FAVV. Ook wordt in het kader van diverse EU-programma's een specifieke rapportering overgemaakt aan de diensten van de EC.

Het activiteitenverslag van het FAVV dient als basis van de rapportering van het MANCP omdat hierin het leeuwendeel van de nodige informatie terug te vinden is.

De resultaten van de controles van het jaar N – 1 worden als input gebruikt voor de opmaak van het controleprogramma voor het jaar N + 1. Op deze manier kan een nieuwe cyclus van het kernproces van het FAVV van start gaan.

5.2.4.5 Overlegstructuren DG Controle voor beheer van controleopdrachten

5.2.4.5.1 Managementoverlegcomité

Het Management Overlegcomité (MOC) vergadert maandelijks onder het voorzitterschap van de directeur-generaal Controle, behalve tijdens de maand augustus.

Buiten de directeur-generaal bestaat het MOC uit:

- de 2 regionale directeurs;
- de directeur van het hoofdbestuur van DG Controle;
- de directeur van de NOE;
- de 11 PCE-hoofden;
- de coördinatoren van de diensten van het hoofdbestuur van DG Controle;
- een aantal staffmedewerkers.

Het MOC is het overleg- en beslissingsorgaan binnen DG Controle waar het strategisch en operationeel kader wordt besproken, vastgelegd en opgevolgd. Het vervult een belangrijke rol binnen het kwaliteitssysteem van DG Controle. Het is immers op dit niveau dat de directiebeoordelingen worden uitgevoerd.

5.2.4.5.2 Staf DG Controle

Tweewekelijks wordt een stafmeeting georganiseerd binnen DG Controle. De samenstelling is gelijkaardig aan de samenstelling van het MOC, maar dan zonder de PCE-hoofden. De dossiers die tijdens deze meetings worden besproken hebben meestal betrekking op de diensten van het hoofdbestuur van DG Controle.

5.2.4.5.3 Staf NICE

Tweemaandelijks is er een vergadering van de gewestelijke directeurs met alle medewerkers van de NICE waar de evolutie wordt besproken van de dossiers die door de NICE-medewerkers worden beheerd, wordt ingegaan op problemen inzake de interne organisatie van de dienst en wordt gecommuniceerd over onderwerpen allerhande die de medewerkers van de NICE aanbelangen.

5.2.4.5.4 Regionaal Overlegcomité

Op regionaal niveau wordt er een overleg gehouden tussen de regionale directeur en alle PCE-hoofden van de desbetreffende regio. Dit is het Regionaal Overlegcomité (ROC). De regionale directeur van de andere regio neemt eveneens deel aan deze vergaderingen.

Er zijn 2 ROC's: één langs Nederlandstalige, en één langs Franstalige en Duitstalige kant. Het PCE-hoofd van PCE Brussel maakt deel uit van beide ROC's. Beide ROC's vergaderen maandelijks, telkens in een andere PCE.

De organisatie van de ROC's wordt ingepast in het kwaliteitssysteem van DG Controle. Zo zullen er naast een aantal variabele punten die worden aangebracht door de gewestelijke directeurs of door de PCE-hoofden, ook stelselmatig een aantal vaste punten worden besproken zoals bijvoorbeeld:

- de opvolging van de operationele doelstellingen van DG Controle;
- de opvolging van de strategische doelstellingen;
- de resultaten van interne en externe audits en de opvolging ervan;
- de invulling van het personeelsplan;
- de actiepunten van vorige meetings van het MOC en het ROC.

Eénmaal per jaar wordt er een ROC+ georganiseerd waar ook alle sectorhoofden worden op uitgenodigd, en dat in beide regio's. Verder wordt tweemaal per jaar een meeting georganiseerd met alle sectorhoofden (aansluitend op de SOC-vergaderingen, zie onder) om hen in te lichten over belangrijke verbeter- of IT-projecten.

5.2.4.5.5 Provinciaal Overlegcomité

Het Provinciaal Overlegcomité (POC) bestaat uit het PCE-hoofd en de sectorhoofden. De POC's worden maandelijks gehouden.

5.2.4.5.6 Sectoraal Overlegcomité

Alle sectorhoofden van een desbetreffende sector (primaire productie, distributie en transformatie) vergaderen maandelijks met de betreffende coördinator van het hoofdbestuur van DG Controle tijdens het Sectoraal Overlegcomité (SOC's).

5.2.4.5.7 Technisch Overlegcomité

De voornaamste taak van het Technisch Overlegcomité (TOC) bestaat uit de opstelling van een checklist of de driejaarlijkse herziening van alle checklists die deel uitmaken van hun toepassingsgebied ('scope'). De TOC's brengen eveneens advies uit over technische vragen waarmee de personeelsleden worden geconfronteerd bij het vervullen van hun controleopdracht.

De TOC's zijn werkgroepen samengesteld uit verschillende leden:

- een permanent lid vanuit het hoofdbestuur van DC Controle en vanuit de crisiscel voor de TOC Crisisbeheer;
- 4 controleurs/inspecteurs als permanente leden vanuit ofwel de PCE's, ofwel vanuit de NICE, ofwel vanuit de NOE;
- een uitgenodigd expert van DG Controlebeleid of vertegenwoordigers van de gewesten voor de TOC Dierenwelzijn;
- indien nodig, een controleur/inspecteur 'vakspecialist' uitgenodigd vanuit de PCE's.

Het Opgvolgingscomité van de TOC's oefent toezicht uit op de activiteiten en werkzaamheden van de TOC's (met inbegrip van de samenstelling van de TOC's), brengt daarover verslag uit aan de regionale directeurs en houdt de tabel van de samenstelling van de TOC's, de boordtabel van de TOC's, de opvolgingstabel van de checklists en de vergaderverslagen van de TOC's up-to-date en publiceert deze regelmatig op het intranet.

5.2.4.6 ISO 17020-accreditatie voor controleactiviteiten DG Controle

De controleactiviteiten van het FAVV in alle sectoren (primaire productie, transformatie, distributie) en de invoercontroles in de grensinspectieposten zijn ISO 17020-geaccrediteerd.

5.2.5 Aanpassingen controleprogramma

Tijdens het lopende jaar kunnen nog aanpassingen aan het controleprogramma aangebracht worden. Hiervoor is de Coördinatiecel Controleprogramma en Externe Rapportering (CCER) binnen het FAVV verantwoordelijk. De CCER bestaat uit vertegenwoordigers van elk bestuur van het FAVV en is opgericht om de impact en het risico in te schatten van aanpassingen naar aanleiding van nieuwe Business Information Needs, aanpassingen in het controleprogramma en wijzigingen van masterdata. De exacte taken staan omschreven in het huishoudelijk reglement van de coördinatiecel.

Een gemotiveerde aanvraag kan vanuit elk directoraat-generaal van het FAVV ingediend worden aan de hand van een Change Request-formulier en wordt behandeld volgens de voorziene procedure.

5.2.6 Acties DIS-in-stad

Conform de bepalingen uit verordening (EG) nr. 882/2004 worden de officiële controles uitgevoerd zonder voorafgaande waarschuwing, behalve in gevallen van audits waarvoor een voorafgaande kennisgeving aan de exploitant van het diervoeder- of levensmiddelenbedrijf noodzakelijk is.

Om het algemene functioneren van de operatoren te verbeteren is het FAVV in 2009 van start gegaan met aangekondigde acties in de distributiesector ('DIS-in-stad'). De doelstelling is dat er jaarlijks één dergelijke actie per provincie wordt uitgevoerd.

Ter voorbereiding van deze acties organiseren de voorlichtingscel van het FAVV en de betrokken gemeentebesturen infosessies voor alle betrokken operatoren.

5.2.7 Speciale acties

Vanaf 2013 worden jaarlijks 4 gerichte controleacties georganiseerd in de sector distributie waarbij telkens de resultaten naar de consumenten worden gecommuniceerd via een persbericht. Het betreft steeds levensmiddelen waarvan de voedselveiligheid de consumenten nauw aan het hart ligt.

5.2.8 Publicatie van inspectieresultaten in de B2C-sector en openbaarheid van bestuur

Op het einde van het eerste semester van 2015 ging het FAVV van start met de publicatie van de inspectieresultaten van de B2C-sector¹⁷ – 'business-to-consumer' – op zijn website onder de vorm van een eenvoudig scoresysteem. Hiermee wil het FAVV voldoen aan de verplichtingen rond openbaarheid van bestuur én een transparant systeem aanbieden waarbij de consument de mogelijkheid krijgt om zich op een begrijpelijke wijze te informeren over de toestand op vlak van hygiëne en voedselveiligheid bij operatoren in de distributiesector.

De inspecties van het FAVV worden uitgevoerd op basis van gestandaardiseerde checklists. Deze maken het mogelijk de controles op een geharmoniseerde en transparante manier te laten verlopen. Deze checklists zijn vooral technische documenten die ontwikkeld zijn om een inspectie efficiënt te kunnen afhandelen. Ze zijn voor leken dan ook moeilijk leesbaar. Het publiceren van de ingevulde inspectiechecklists is volgens het FAVV daarom niet de beste manier om de consumenten te informeren. Er werd bijgevolg voor een alternatieve wijze van publicatie gekozen, gebaseerd op een scoringsysteem dat op een eenvoudige wijze een globaal beeld van het resultaat weergeeft, net zoals de sterren van de Michelingids of het puntensysteem van 'Gault&Millau', met één globale score. De score houdt niet alleen rekening met de basisinspecties, maar ook met de ernst van de vastgestelde overtredingen en de opvolging die eraan gegeven wordt door de operator. Dit systeem werd uitgewerkt in nauw overleg met zowel de sectororganisaties, de consumentenorganisaties als alle andere actoren van het Raadgevend Comité van het FAVV.

Voor elke operator in de B2C-sector is een score consulteerbaar op de website (www.foodweb.be) van het FAVV. De scores worden gepubliceerd met behulp van symbolen, vergezeld van een korte beschrijving van de betekenis ervan (figuur 6).

¹⁷ <http://www.favv-afsc.fgov.be/inspectieresultaten-b2c/>

SYMBOOL zichtbaar in Foodweb	BETEKENIS
 Uitstekend	De operator beschikt over een Smiley of een gecertificeerd autocontrolesysteem voor al zijn B2C-activiteiten.
 Zeer goed	De operator behaalde bij de laatste inspectie of audit door het FAVV (voor al zijn B2C activiteiten) als resultaat "gunstig" of "gunstig met opmerkingen".
 Goed	De operator behaalde bij de laatste inspectie een "ongunstig" resultaat, maar kon bij de hercontrole aantonen dat de vastgestelde problemen weggewerkt waren. Bij de hercontrole behaalde hij dus als resultaat "gunstig" of "gunstig met opmerkingen".
 Voldoende Voorlopige evaluatie in afwachting van een hercontrole	De operator behaalde bij de laatste inspectie een "ongunstig" resultaat en kreeg daarbij ook een waarschuwing. Hij wacht op een hercontrole.
 Te verbeteren Voorlopige evaluatie in afwachting van een hercontrole	De operator behaalde bij de laatste inspectie een "ongunstig" resultaat en kreeg hiervoor een proces verbaal (PV). Hij wacht op een hercontrole.
 Te verbeteren	De operator behaalde bij de laatste inspectie een "ongunstig" resultaat en kon bij de hercontrole niet aantonen dat de vastgestelde problemen weggewerkt waren. Bij de hercontrole behaalde hij dus als resultaat "ongunstig" en kreeg daarvoor een PV
 Geen recente inspectie	De operator is nog nooit gecontroleerd OF werd voor het allereerst gecontroleerd en behaalde bij deze inspectie een ongunstig resultaat. De operator wacht op een hercontrole OF de laatste inspectie is langer geleden dan de basisinspectiefrequentie vastgelegd door het FAVV.

Figuur 6: scoresysteem B2C-sector.

Aanvullend voorziet het FAVV dat gedetailleerde resultaten van de laatste inspecties en analyses uitgevoerd bij alle operatoren in de voedselketen geraadpleegd kunnen worden. Het gaat hierbij enkel om de verslagen van officiële inspecties en analyses in het kader van het controleplan van het FAVV. De aanvrager wordt hiervoor, na het invullen van een aanvraagformulier dat beschikbaar is op de website van het FAVV, uitgenodigd op het hoofdbestuur van het FAVV en kan de resultaten zelf opzoeken in de databank en hiervan een afschrift bekomen.

5.2.9 Schematisch overzicht

Het algemene nationale controlesysteem zoals hierboven beschreven is ingebed in de structuur van de huidige bevoegdheidsverdeling inzake voedselveiligheid.

Een beknopt schematisch overzicht van het algemene nationale controlesysteem, rekening houdend met de verschillende bevoegdheden van de betrokken autoriteiten en de onderling afgesloten samenwerkingsverbanden en protocollen (cfr. hoofdstuk 3), is weergegeven in figuur 5.

5.3 CONTROLESYSTEMEN VOOR BIOLOGISCHE PRODUCTIE

5.3.1 Inleiding

In België is de biologische landbouw een gewestelijke bevoegdheid. Naast de Europese kaderwetgeving (verordeningen (EG) nr. 834/2007, nr. 889/2008 en nr. 1235/2008) bestaat er aanvullende nationale en regionale wetgeving:

- de wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw- tuinbouw- en zeevisserijproducten (zoals gewijzigd);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten;
- het ministerieel besluit van 22 juni 2009 tot uitvoering van artikelen 7, 9, 10, 11 en 48 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en etikettering van biologische producten;
- het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 inzake de productiemethode en etikettering van biologische producten en tot intrekking van het besluit van de Waalse Regering van 28 februari 2008;
- het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009 inzake de biologische productiemethode en de etikettering van biologische producten.

Deze bepalen verder de voorwaarden waaraan de biologische productiemethode en de biologische producten moeten voldoen.

5.3.2 Vlaams Gewest

5.3.2.1 Inleiding

De controle op de biologische productie in het Vlaams Gewest is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten.

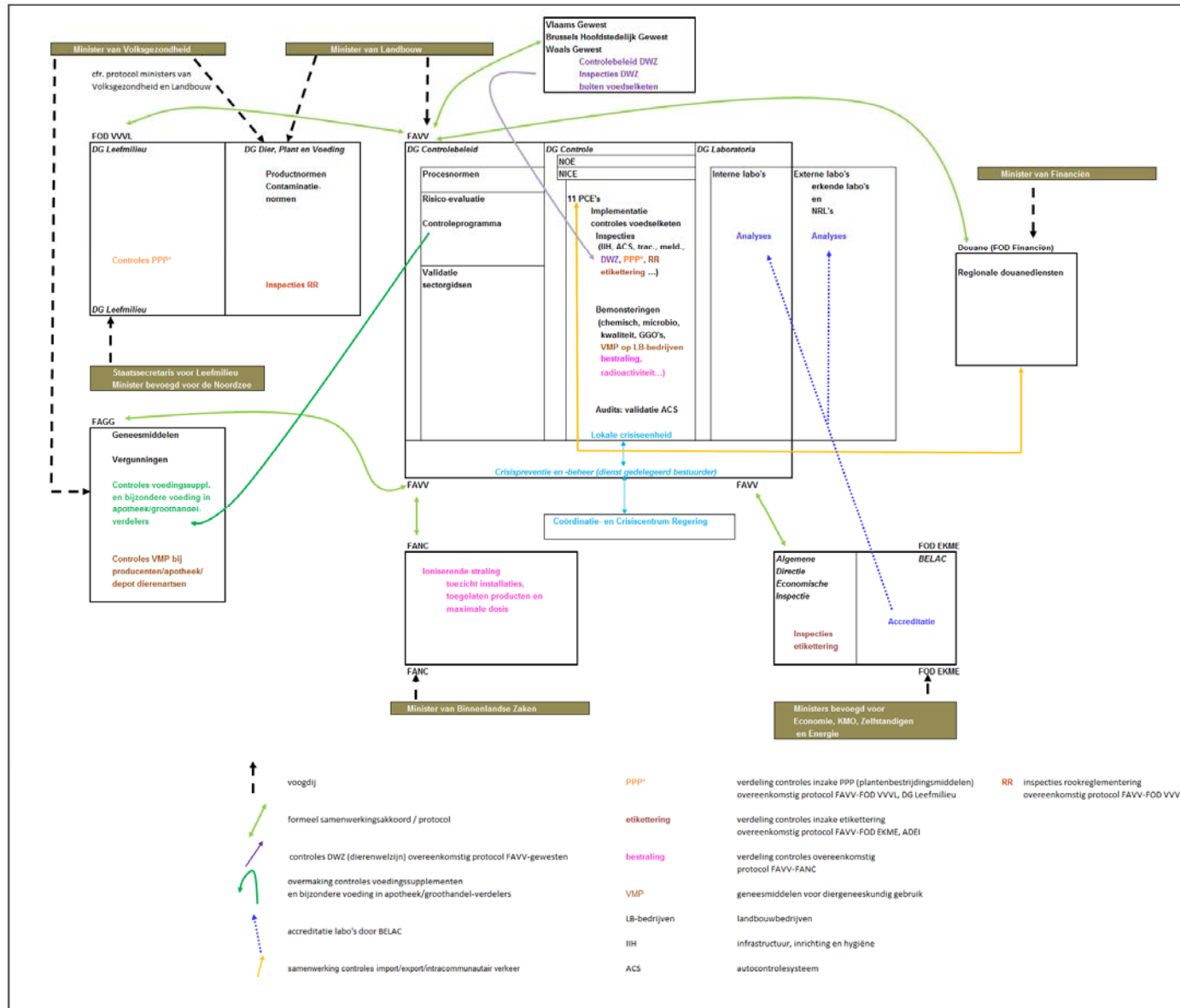
5.3.2.2 Controles

De erkende controleorganen voeren de volgende controles uit: de eerste controle na ontvangst van de kennisgeving van een marktdeelnemer, de jaarlijkse controle, de aanvullende controle, de steekproefcontrole, de verscherpte controle, de administratieve controle en de kruiscontrole. Er wordt een jaarlijks minimumquotum aan steekproefcontroles en kruiscontroles opgelegd.

De jaarplanning van de steekproefcontroles en de keuze van de marktdeelnemers die de controles moeten ondergaan is gebaseerd op een risicoanalyse. Deze risicoanalyse is gebaseerd op alle beschikbare elementen en is bedoeld om prioriteit te verlenen aan controles bij marktdeelnemers met een hoog risico op onregelmatigheden en inbreuken wat betreft de naleving van de bepalingen van verordening (EG) nr. 834/2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 en hun uitvoeringsbepalingen. Ieder controleorgaan mag zelf zijn methodologie kiezen om de risicoanalyse uit te voeren.

De geactualiseerde versie van de risicoanalyse en de selectieprocedure van marktdeelnemers worden jaarlijks (<31 januari) door de controleorganen voorgelegd aan het Departement Landbouw en Visserij.

NATIONALE CONTROLESYSTEMEN

Figuur 7: schematische weergave algemeen nationaal controlesysteem voor levensmiddelen, diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn.

[afdrukken op A3-formaat]

5.3.2.3 Staalnemingen en analyses

Het controleorgaan neemt en analyseert monsters voor de detectie van niet voor de biologische productie toegestane producten, voor de controle van productietechnieken die niet in overeenstemming zijn met de voorschriften, of voor de detectie van eventuele contaminatie met niet voor de biologische productie toegestane producten. Er moet een jaarlijks minimumquota aan stalen worden genomen. In ieder geval moet bij iedere marktdeelnemer minstens om de 48 maanden een staal worden genomen alsook bij vermoeden van gebruik van verboden producten. De vaststelling van de jaarplanning van de staalnemingen, de keuze van de marktdeelnemers en de producten die men wil bemonsteren, alsook de aard van de producten waarnaar gezocht wordt, is gebaseerd op een risicoanalyse. Deze risicoanalyse is gebaseerd op alle beschikbare elementen en is bedoeld om prioriteit te verlenen aan staalnemingen van marktdeelnemers met een hoog risico op onregelmatigheden en inbreuken wat betreft de naleving van de bepalingen van verordening (EG) nr. 834/2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 en hun uitvoeringsbepalingen. Ieder controleorgaan mag zelf zijn methodologie kiezen om de risicoanalyse uit te voeren. De aard van de uit te voeren analyses en interpretatie van de analysesresultaten is beschreven in het vermelde besluit.

De controleorganen voeren de controles uit conform een kwaliteitshandboek. Artikel 12, 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 bepaalt dat de controleorganen over een standaardcontroleprocedure moeten beschikken.

5.3.2.4 Inbreuken en sancties

Bij de vaststelling van een inbreuk leggen de controleorganen aan de betrokken marktdeelnemer(s) een sanctie op zoals vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008. Indien een controleorgaan een inbreuk constateert die gevolgen kan hebben voor marktdeelnemers die aan de controle van een ander controleorgaan onderworpen zijn, moet het Departement Landbouw en Visserij binnen drie werkdagen verwittigd worden. Indien een controleorgaan een perceel of lot declassificeert, een product of bedrijf schorst of de omschakeling verlengt van een marktdeelnemer moet het Departement Landbouw en Visserij eveneens binnen de drie werkdagen op de hoogte gebracht worden.

Controleorganen kunnen, indien de situatie dat rechtvaardigt, afwijken van de sanctietabel. In dat geval moet het controleorgaan de aangepaste sanctie en de motivatie aan het Departement Landbouw en Visserij meedelen uiterlijk op het moment dat de marktdeelnemer van de beslissing op de hoogte wordt gebracht.

5.3.2.5 Overige verplichtingen van de controleorganen

De controleorganen moeten jaarlijks een aantal gegevens zoals het aantal/soort controles, sancties, identificatie- en productiegegevens van de bedrijven, etc. doorgeven aan het Departement Landbouw en Visserij. De wijze en inhoud van deze rapportering is beschreven in het ministerieel besluit van 22 juni 2009.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 (artikel 12 en 13) staan de voorwaarden waaraan de controleorganen moeten voldoen om een erkenning te krijgen en behouden. Artikel 12, 7° beschrijft dat er minstens één inspecteur gekwalificeerd moet zijn. Artikel 12, 3° legt op dat het controleorgaan over voldoende gekwalificeerd en ervaren personeel, vereiste uitrusting en infrastructuur moet beschikken en dat zij onpartijdig moet zijn.

In een dienstinstructie wordt het minimumaantal controles beschreven dat het Departement Landbouw en Visserij moet uitvoeren in het kader van de supervisie op de controleorganen. Bij het Departement Landbouw en Visserij zijn er twee fulltime-equivalenten beschikbaar voor de supervisie van de controleorganen, en de uitvoering van de biowetgeving.

5.3.3 Waals Gewest

5.3.3.1 Inleiding

In het Waals Gewest is de controle op de biologische productie geregeld via het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 inzake de productiemethode en etikettering van biologische producten en tot intrekking van het besluit van de Waalse Regering van 28 februari 2008.

5.3.3.2 Controles

De erkende controleorganen voeren conform het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 de volgende controles uit: de eerste inspectie na ontvangst van de kennisgeving van een marktdeelnemer alsmede zijn verbintenis om zijn bedrijf aan de controleregeling te onderwerpen, de jaarlijkse fysieke hoofdcontrole, de bijkomende controle, de versterkte controle en de steekproefcontrole. Het minimumaantal uit te voeren steekproefcontroles wordt berekend in vergelijking met de toestand op 31 december van het vorige jaar. Wanneer er onregelmatigheden worden vermoed, is het controleorgaan ertoe gehouden om binnen de kortst mogelijke termijn een controle uit te voeren bij de betrokken marktdeelnemer.

Elk controleorganisme moet een procedure ter goedkeuring voorleggen aan de Direction de la Qualité van de D'GARNE voor het vastleggen van de planning van de controles en de keuze van de marktdeelnemers die de controles moeten ondergaan. Deze procedure moet gebaseerd zijn op een algemene evaluatie van het risico van het niet-naleven van de verordening (EG) nr. 834/2007 en zijn uitvoeringsreglementering of van het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010.

5.3.3.3 Stalnamen en analyses

Van elke nieuwe productie-eenheid dat kennis geeft van zijn omschakeling naar de biologische productiemethode neemt het controleorgaan een staal van de bodem, van een plantaardig of dierlijk product en voert een analyse uit op de mogelijke aanwezigheid van residuen of van verontreinigde stoffen op te sporen. Bij de andere marktdeelnemers moet het controleorgaan een aantal routine-analyses uitvoeren, gelijk aan of hoger dan 60% van de marktdeelnemers. Bij iedere marktdeelnemer die aan de controle onderworpen is, moet het controleorgaan een productanalyse uitvoeren als men een onregelmatigheid vermoed.

Elk controleorganisme moet een procedure ter goedkeuring voorleggen aan de Direction de la Qualité van de D'GARNE voor het vastleggen van de planning van de controles, de keuze van de marktdeelnemers en van de producten die de analyses moeten ondergaan, alsook de aard van de gezochte producten. Deze procedure moet gebaseerd zijn op een algemene evaluatie van het risico van het niet-naleven van verordening (EG) nr. 834/2007 en zijn uitvoeringsreglementering of van het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010.

De controleorganismen voeren de controles uit conform een kwaliteitshandboek.

Bij vaststelling van een onregelmatigheid of inbreuk leggen de controleorganen de betrokken marktdeelnemer(s) een sanctie op zoals vastgelegd in het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010.

De controleorganen moeten jaarlijks een aantal gegevens zoals het aantal/soort controles, sancties, identificatie- en productiegegevens van de bedrijven, etc. doorgeven aan de directie Productkwaliteit. De wijze en inhoud van deze rapportering is beschreven in het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010.

In het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 staan de voorwaarden waaraan de controleorganen moeten voldoen om een erkenning te krijgen en te behouden. Zo moet de erkenningsaanvrager de eventuele referenties en de nuttige ervaring in het kader van de controle van

de biologische productiemethode op landbouwproducten aangeven en de installaties en uitrustingen waarover de privé-organismen beschikken en die hem toelaten alle nuttige activiteiten in verband met de controle en certificering van biologische producten in het Waals Gewest uit te voeren.

Het toezicht op de controleorganen wordt beschreven in een dienstnota. Het toezicht is georganiseerd op drie niveaus: een algemene coördinatie, supervisie van de controleorganen en inspectie bij de operatoren.

5.3.4 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

5.3.4.1 Inleiding

De controle op de biologische productie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is geregeld via het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009.

5.3.4.2 Controles

De erkende controleorganen voeren de volgende controles uit: de eerste inspectie na ontvangst van de kennisgeving van een marktdeelnemer alsmede zijn verbintenis om zijn bedrijf aan de controleregeling te onderwerpen, de jaarlijks fysieke hoofdcontrole, de bijkomende controle, de steekproefcontrole en de verscherpte controle. Er wordt een jaarlijks minimumquota aan steekproefcontroles opgelegd.

De controleorganen moeten een procedure ter goedkeuring voorleggen aan de directie belast met landbouw in het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (directie Conceptie en Coördinatie), tot vastlegging van de planning van de controles en de keuze van de marktdeelnemers die de controles moeten ondergaan, en dit op basis van een algemene evaluatie van het risico van het niet-naleven van de betreffende verordeningen of van het besluit van 3 december 2009.

5.3.4.3 Stalnemingen en analyses

Voor elke nieuwe productie-eenheid dat kennis geeft van zijn omschakeling naar de biologische productiemethode neemt het controleorgaan een staal van de bodem, van een plantaardig of dierlijk product en voert een analyse uit om de mogelijke aanwezigheid van residuen of van verontreinigde stoffen op te sporen. Bij de andere marktdeelnemers moet een jaarlijks minimumquota aan stalen worden genomen. In ieder geval moet het controleorgaan een productanalyse uitvoeren als men een onregelmatigheid vermoedt.

De controleorganen moeten een procedure ter goedkeuring voorleggen aan de directie Conceptie en Coördinatie, tot vastlegging van de planning van de monsternemingen, de keuze van de marktdeelnemers en van de producten die de analyses moeten ondergaan, alsook de aard van de gezochte producten, op basis van een algemene evaluatie van het risico van het niet-naleven van de betreffende verordeningen of van het besluit van 3 december 2009.

Indien een controleorgaan een onregelmatigheid of een inbreuk vaststelt, past deze sancties toe zoals vastgelegd in het besluit van 3 december 2009. Als het controleorgaan een onregelmatigheid of een inbreuk vaststelt bij een aan de controle onderworpen marktdeelnemer, en ziet dat die onregelmatigheid of die inbreuk gevolgen kan hebben voor marktdeelnemers die aan de controle van een andere controleorgaan onderworpen zijn, dan brengt het de directie Economische Betrekkingen, onverwijld op de hoogte. Als het controleorgaan aan een marktdeelnemer een declassering- of schorsings sanctie opgelegd, dan brengt het de bovenvermelde directie eveneens onverwijld op de hoogte.

De controleorganen moeten een jaarlijks een aantal gegevens aan de directie Economische Betrekkingen bezorgen, zoals de lijst van marktdeelnemers die aan de controle onderworpen, informatie zoals gevraagd door de Europese Commissie, statistische gegevens, etc.

In het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009 worden de voorwaarden vermeld waaraan de controleorganen moeten voldoen om een erkenning te krijgen en te behouden.

Toezicht op de privéorganen die de controles van de marktdeelnemers uitvoeren, gebeurt door de directie Economische Betrekkingen.

5.3.5 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

Het FAVV programmeert de controles inzake bestrijdingsmiddelen op algemene wijze om de naleving van de eisen van verordening (EG) nr. 396/2005 na te gaan. Deze verordening is van toepassing op levensmiddelen en diervoeders zonder dat hierbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de traditionele productie en de bioproductie. Het is evenwel niet onmogelijk dat zo door het FAVV een staal wordt genomen op de Belgische markt afkomstig van de biologische productie.

In het kader van de gecoördineerde meerjarige communautaire controleprogramma's tot naleving van de maximumgehalten en ter beoordeling van de blootstelling van de consument aan residuen van bestrijdingsmiddelen in en op voeding, programmeert het FAVV een beperkt aantal controles op bioproducten.

Daarnaast kunnen de experts van Controlebeleid tijdens de opmaak van het analyseprogramma specifiek kiezen om producten te bemonsteren die afkomstig zijn van de biologische productie. Indien dit niet gebeurt, worden de staalnemingen op niet-discriminerende wijze uitgevoerd, m.a.w. onafhankelijk van de aard van de productie (traditioneel vs. biologisch).

5.4 CONTROLESYSTEMEN VOOR BOB, BGA EN GTS

5.4.1 Inleiding

Naast de Europese kaderwetgeving (verordeningen(EU) nr. 1151/2012, nr. 664/2014 en nr. 668/2014) bestaat er in België aanvullende nationale en regionale wetgeving voor wat betreft de erkenning en bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten:

- het wetboek van economisch recht, boek VI: marktpraktijken en consumentenbescherming;
- het besluit van de Vlaams Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen;
- het ministerieel besluit van 7 maart 2008 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen;
- het ministerieel besluit van 7 maart 2008 tot benoeming van de leden van de adviescommissie, vermeld in artikel 1, 9°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen;
- het decreet van 19 december 2002 tot wijziging van het decreet van 7 september 1989 betreffende de toekenning van het Waalse kwaliteitslabel, de aanduiding van lokale herkomst en de aanduiding van Waalse herkomst;
- het besluit van de Waalse Regering van 25 september 2003 houdende toepassing van het decreet van 7 september 1989 betreffende de aanduiding van lokale oorsprong en de aanduiding van het Waalse oorsprong alsmede het toepasselijk maken in het Waals Gewest van de verordeningen (E.E.C.) nr. 2081/92 en nr. 2082/92;
- het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22 oktober 2009 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van

landbouwproducten en levensmiddelen en betreffende de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen.

5.4.2 Vlaams Gewest

De erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS is in het Vlaams Gewest geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen.

Het Departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid is aangeduid als de bevoegde autoriteit voor de erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS. Het Departement Landbouw en Visserij hangt af van de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij. Producenten die hun product willen beschermen als oorsprongsbenaming, geografische aanduiding of gegarandeerde traditionele specialiteit kunnen een aanvraagdossier indienen bij het Departement Landbouw en Visserij. Het Departement Landbouw en Visserij zorgt dan voor de opvolging van de aanvraagdossiers t.e.m. de erkenning van de bescherming door de Europese Commissie. De controle op de naleving van de lastenboeken van producten waarvan de naam beschermd is zoals beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduiding of gegarandeerde traditionele specialiteit in het Vlaams Gewest is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 en het akkoord van 17 juli 2006 tussen de FOD Economie, het Vlaams Gewest en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (cfr. paragraaf 3.2.11.15). Op vraag van de aanvragende groepering zal de Algemene Directie Economische Inspectie (ADEI) van de FOD Economie optreden als controleorgaan voor dossiers die bij het Departement Landbouw en Visserij werden ingediend. Dit is momenteel het geval voor alle Vlaamse beschermde producten.

De Algemene Directie Economische Inspectie (ADEI) van de FOD Economie is verantwoordelijk voor de controles op de markten in het kader van verordening (EU) nr. 1151/2012. De controles gebeuren zowel voor producten van de binnenlandse markt als voor buitenlandse producten.

5.4.3 Waals Gewest

Het decreet van 19 december 2002 en het besluit van de Waalse Regering van 25 september 2003 regelen de erkenning en de bescherming van BOB, BGA en GTS die een geografisch verband hebben met het gewest. De bevoegde autoriteit voor erkenning en bescherming van GTS is desalniettemin de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

De bevoegde autoriteit voor de erkenning van BOB en BGA is de Service public de Wallonie, Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement (D GARNE), Département du Développement – Direction de la Qualité. De Algemene Directie Economische Inspectie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie is bevoegd voor hun bescherming.

Momenteel is er één onafhankelijk certificatieorganisme erkend door de Waalse Regering voor het bewaken van het respecteren van de erkende lastenboeken.

De controle-instelling voert controles uit op het terrein voor alle producten die erkend zijn als BOB en BGA en certificeert de conforme producten. Conform het decreet van 19 december 2002 tot wijziging van het decreet van 7 september 1989 betreffende de toekenning van het Waalse kwaliteitslabel, de aanduiding van lokale herkomst en de aanduiding van Waalse herkomst, en het reeds vermelde besluit van 25 september 2003 is de controle-instelling verplicht om o.a. ten minste één maal per jaar bij de houders van een gebruiksvergunning te onderzoeken of de voorwaarden vastgelegd in het productdossier worden vervuld. Ze moet zich onderwerpen aan de controle van de bevoegde autoriteit en bij haar jaarlijks een verslag indienen waarin een beschrijving van de gebruikte controlemethoden, een synthese van de verkregen resultaten alsook de financiële resultaten van het afgelopen boekjaar, het begrotingsontwerp voor het volgende jaar en de lijst van de bestuurders en beheerders die in functie zijn.

5.4.4 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geregeld via het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22 oktober 2009.

De directie Conceptie en Coördinatie van het bestuur Economie en Werkgelegenheid van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is bevoegd voor de erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS. De registratieaanvragen van een BOB, BGA en GTS worden bij deze instantie ingediend.

De naleving van het productdossier wordt gecontroleerd door de controle-instellingen aangewezen door de Brussels Minister bevoegd voor het landbouwbeleid en de controles worden uitgevoerd volgens de door deze minister vastgestelde bepalingen. De weigering van een controle of de verhindering ervan wordt gelijkgesteld met de vaststelling dat het product niet beantwoordt aan de gegevens van het productdossier.

De Algemene Directie Economische Inspectie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie is bevoegd voor de controles (op de etikettering) van BOB, BGA en GTS.

5.4.5 Controleactiviteiten van ADEI

Voor de controles door ADEI wordt gebruik gemaakt van instructies. Er bestaan ook checklisten per product. Voor productanalyses wordt het directoraat-generaal Kwaliteit en Veiligheid van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie ingeschakeld, dat op haar beurt een geschikt labo aanwijst.

Er vinden jaarlijks vergaderingen plaats tussen de gewesten en de ADEI. Via jaarlijkse voortgangsrapporten wordt de stand van zaken van de lopende dossiers en de onderzoeken gecommuniceerd.

5.4.6 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

Het FAVV bemonstert in het kader van haar opdracht op niet-discriminerende wijze alle soorten levensmiddelen, eveneens deze met een kwaliteitslabel van BOB, BGA en GTS.

5.5 SYNOPSIS

Een algemeen overzicht van de verdeling van de bevoegdheden in het kader van het MANCP is weergegeven in tabel 16.

Tabel 16: algemene verdeling bevoegde autoriteiten in het kader van het MANCP*.

Sector	Beleid	Officiële controles (voedselketen)	Laboratoria	Risicobeoordeling en wetenschappelijk advies inzake planning controles
Levensmiddelen en hygiëne levensmiddelen	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Voeding van dierlijke oorsprong	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Diervoeder	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV-labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
GGO	FOD VVVL / FAVV	FAVV Gewesten FOD VVVL (veld)	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Import dieren en voeding van dierlijke oorsprong	FAVV	FAVV/ FOD F – ADA	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Import levensmiddelen van plantaardige oorsprong	FAVV	FAVV/ FOD F – AAD&A	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
TSE / dierlijke bijproducten	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Dierengezondheid	FOD VVVL / FAVV	FAVV	Externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Veterinaire geneesmiddelen (toelating, marketing en gebruik)	FAGG	FAVV/FAGG	FAVV- en externe labo's	FAGG
Veterinaire geneesmiddelen (residuen)	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Dierenwelzijn	Gewesten	FAVV		Gewesten
CITES	FOD VVVL	FAVV		FOD VVVL
Plantenbeschermingsproducten (toelating, marketing en gebruik)	FOD VVVL / FAVV	FOD VVVL/FAVV	FAVV-labo's	FOD VVVL (toelating) / FAVV / Wetenschappelijk Comité
Plantenbeschermingsproducten (residuen)	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Plantengezondheid	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV-labo's, CRA-W/ILVO en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité

*: voor controles in het kader van de biologische productie en de beschermde oorsprongsbenamingen (BOB), beschermde geografische aanduidingen (BGA) en gegarandeerde traditionele specialiteiten (GTS): zie tabel 6-7;
 CRA-W: Centre wallon de Recherches agronomiques;
 FOD F – AAD&A: Federale Overheidsdienst Financiën, Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen;
 FAGG: Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten;
 FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;
 FOD VVVL: Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
 ILVO: Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek.

RAMPENPLANNEN

6 RAMPENPLANNEN

6.1 BEHEER VAN CRISISPLANNEN DOOR HET FAVV

6.1.1 Inleiding

Binnen het FAVV is overeenkomstig het koninklijk besluit van 20 december 2007¹⁸ de dienst Crisispreventie en Crisisbeheer ingericht onder de leiding van de gedelegeerd bestuurder aan wie hij rechtstreeks rapporteert. Dit KB stipuleert dat het de taak is van deze dienst om het FAVV voor te bereiden op en te begeleiden bij crisissen. Zijn werking en tussenkomsten moeten ertoe leiden dat incidenten met een hoge impact zoveel mogelijk worden vermeden. Elke crisis of alarmtoestand moet worden beheerd met het oog op het verminderen van de impact voor de gezondheid van mens, plant en dier.

De dienst Crisispreventie en Crisisbeheer verzekert de contacten met het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering (CGCCR), dit is het crisisplatform van de federale overheid.

Alle diensten en individuele personeelsleden van het FAVV zijn gehouden hun medewerking te verlenen bij optreden van de dienst Crisispreventie en Crisisbeheer. In geval van crisis duidt de gedelegeerd bestuurder een crisismanager aan en kan hij elk personeelslid dat hij nuttig acht aan deze dienst toewijzen.

Het crisisbeheer is gebaseerd op de volgende principes:

- gecentraliseerd beheer vanuit Brussel met een gespecialiseerde ploeg van enquêteurs en medewerkers in de PCE's;
- toepassing van het voorzorgsprincipe (zoals vastgelegd door de Europese Commissie);
- incrementele en gefaseerde aanpak;
- samenwerking met de sectoren en de betrokken andere overheidsinstellingen, waaronder de Europese Commissie;
- informatie aan sectoren waar relevant en mogelijk;
- nazorgteams die de afbouw van de crisis-/alarmtoestand moeten begeleiden naar de vrede-toestand;
- effectiviteit toetsen via crissimulatie;
- evaluatie van het uitgevoerde beheer van incidenten van een zekere omvang met het oog op het voortdurend verbeteren van de crisisaanpak.

6.1.2 Crisismaatregelen

De algemene crisisaanpak van het FAVV gaat uit van een crisisstructuur en een operationeel organigram waarop de relevante operationele functies nominatief ingevuld zijn. Dit organigram is bestemd voor alle personeelsleden van het FAVV en, in het geval van een crisis waarbij andere federale overheidsdiensten betrokken zijn, alle leden van de evaluatiecel, de beheerscel en de informatiecel van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering. Het nominatieve crisisorganigram wordt bij het begin van elk incident en daarnaast om de 6 maanden bijgewerkt. De meest recente versie bevindt zich op het intranet van het FAVV. Tijdens een crisisperiode zal het ook op de crisispagina's op de website van het FAVV geplaatst worden, na weglaten van alle persoonlijke telefoonnummers en toevoegen van de algemene telefoonnummers.

Naast het algemeen crishandboek voor het beheer van incidenten in de voedselketen bestaan er specifieke operatonele crishandboeken voor:

- mond- en klauwzeer;
- klassieke varkenspest en Afrikaanse varkenspest;

¹⁸ KB van 20 december 2007 tot vaststelling van de vestigingsplaats, de organisatie en de werking van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

- ziekte van Aujeszky;
- blauwtong;
- vogelgriep;
- westnijlvirus;
- nucleaire incidenten.

De crisisdraaiboeken worden beheerd op het centrale niveau, door de dienst Crisispreventie en Crisisbeheer. Up-to-date checklists worden verspreid via de PCE's. De crisishandboeken worden geregeld up-to-date gehouden en de kennis ervan wordt verzekerd in de PCE's. Waar relevant (bv. grootschalige bacteriële voedseltoxi-infecties, paardenpest, lumpy skin disease, beheer van incidenten in de fytosanitaire sector), worden nieuwe crisishandboeken uitgewerkt.

In het kader van het crisisbeheer worden opleiding en training uitgevoerd op alle niveaus van de organisatie. In de toekomst zullen in het jaarprogramma met opleidingen van het FAVV specifieke crisisvaardigheden en crisismodules worden opgenomen. Deze zullen zowel algemeen als op het geheel van de crisisorganisatie gericht kunnen zijn, als specifiek op een bepaalde doelgroep binnen het FAVV. In samenwerking met de verschillende beroepssectoren en de PCE's worden nieuwe crisissimulatie-oefeningen georganiseerd, waarbij de klemtoon ligt op de traceerbaarheid. Er zijn eveneens crisisprocedures voorzien voor crisiscommunicatie. Alle documenten worden na elk belangrijk incident en ten minste om de 3 jaren geëvalueerd en, waar nodig, bijgewerkt.

Een wachtdienst is opgezet waar de hulpdiensten, overheidsdiensten en de stakeholders buiten de kantooruren terecht kunnen met noodoproepen, verplichte notificatie of vragen om bijstand. Deze wachtdienst bestaat zowel op het centrale niveau, als op het niveau van de buitendiensten.

De dienst Crisispreventie en Crisisbeheer bouwt verder aan een betrouwbaar systeem voor de captatie van signalen. Dit systeem zou moeten helpen om potentiële incidenten vroegtijdig op te sporen. Dit gebeurt op basis van de gegevens vervat in de eigen databanken, het programma NARVAL, waarbij de analyseresultaten kunnen worden vergeleken met de bestaande normen en actielimieten, en op basis van de gegevens beschikbaar in de databanken bij de instanties, laboratoria, kenniscentra en bedrijven actief op het vlak van de diergezondheid, o.a. het FAGG, DGZ en ARSIA, het CODA, het viibeluik. De dienst Crisispreventie en Crisisbeheer zal in dit kader eveneens meer aandacht besteden aan dataprofilering van operatoren in de voedselketen, in het bijzonder veehouderijen en dierenartsen.

6.1.3 Business Continuity Planning

In het geval van een bijzondere situatie met een langdurige impact op de organisatie en in het bijzonder op de personeelsbezetting van het FAVV is een Business Continuity Planning (BCP) uitgewerkt dat de essentiële werking en dienstverlening van het FAVV moet waarborgen.

Deze 'algemene' BCP is gebaseerd op het BCP dat het FAVV in 2009 in het kader van de griepandemie op een 'worst case scenario' had uitgewerkt. Deze BCP wordt geregeld up-to-date gehouden.

6.2 BIOLOGISCHE PRODUCTIE

Er zijn geen specifieke rampenplannen voor de biologische productie opgesteld. Indien een controleorgaan vaststellingen doet die een gevaar zouden kunnen betekenen voor de gezondheid van mens of dier brengt ze de bevoegde instanties hiervan op de hoogte.

Daarnaast wordt verwezen naar het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten, de informatie-uitwisseling tussen de drie gewesten en het FAVV, en het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten (cfr. paragraaf 3.2.11.2).

6.3 BOB, BGA EN GTS

De controleplannen van ADEI kunnen bij dringende noodzaak op alle momenten worden aangepast. Indien de omstandigheden het vereisen kan de volledige Directie A 'Controles E.U. Marktordeningen en Strijd tegen de Economische Fraude' van de ADEI worden ingeschakeld (13 inspecteurs en controleurs). Indien nodig kunnen ook nog de regionale directies ondersteuning bieden.

**REGELING VOOR AUDITS DOOR DE
BEVOEGDE AUTORITEITEN**

7 REGELING VOOR AUDITS DOOR DE BEVOEGDE AUTORITEITEN

7.1 FEDERALE OVERHEIDSDIENSTEN

7.1.1 Inleiding

Voor wat betreft de wetgeving betreffende de interne audit binnen de federale overheidsdiensten wordt verwezen naar de koninklijke besluiten van 17 augustus 2007¹⁹.

Het KB van 17 augustus 2007 tot oprichting van het Auditcomité van de Federale Overheid (ACFO) heeft geleid tot de benoeming van de leden van dit Auditcomité in februari 2010 en was een belangrijke eerste stap voor een concrete invulling van de verschillende interne auditdiensten binnen de federale en programmatorische overheidsdiensten alsook enkele parastatale instellingen zoals het FAVV.

Het ACFO licht de ministerraad op regelmatige basis in over de betrouwbaarheid van de interne controlesystemen van de federale overheden en over hun werking in het algemeen, op basis van de informatie die zij krijgt van de aan haar rapporterende auditdiensten en van haar andere informatiebronnen. Zij houdt ook toezicht op de naleving van de uitvoering van de auditactiviteiten volgens de normen van het Institute of Internal Auditors (IIA). Zij geeft aanbevelingen aan elke minister en aan de ministerraad voor de organisatie van de interne auditactiviteiten. Tevens vervult zij specifieke taken i.v.m. het personeelsbeleid van de auditdiensten, zij waakt over de objectiviteit, de onafhankelijkheid en de bekwaamheid van interne auditoren.

7.1.2 FOD VVVL

Binnen de FOD VVVL werd met ingang van 1 januari 2009 een interne auditdienst opgericht. De dienst interne audit werkt volgens een jaarlijks risicogebaseerd intern auditplan. De dienst voert zowel zekerheidsverstreckende als adviesverlenende audits uit. De dienst voert financiële audits uit, conformiteitsaudits, operationele audits, performantie-audits en specifieke audits in het kader van certificeringen en kwaliteit zoals de interne audit ISO 9001

De dienst interne audit staat ook in voor de begeleiding en opvolging van IT-audits met een externe auditor. De missie, het werkterrein, de actoren, de verantwoordelijkheden, de bevoegdheden en rapporteringsmodaliteiten van de dienst interne audit staan beschreven in het interne audit charter dat eveneens raadpleegbaar is op intranet door alle medewerkers.

Op basis van de vaststellingen en aanbevelingen van de interne audit maken de geauditeerde diensten zelf een actieplan op. Dit actieplan bevat telkens de aanbeveling door de interne audit, het risico, de actie door het operationele management, de verantwoordelijke en een deadline voor de verwezenlijking ervan. Alle actieplannen worden voor advies aan de dienst interne audit voorgelegd. Deze gaat de implementatie hiervan na door het uitvoeren van opvolgingsaudits.

¹⁹ KB van 17 augustus 2007 betreffende de interne auditactiviteiten binnen sommige diensten van de federale uitvoerende macht en KB van 17 augustus 2007 tot oprichting van het Auditcomité van de Federale Overheid (ACFO).

7.1.3 FAVV

7.1.3.1 Interne audit

Bij artikel 3 §3 van het koninklijk besluit van 20 december 2007 tot vaststelling van de vestigingsplaats, de organisatie en de werking van het FAVV, is de dienst Interne Audit, Kwaliteitsbeheer en Preventie ondergebracht binnen de stafdiensten van de gedelegeerd bestuurder.

Voornoemd KB van 20 december 2007 bepaalt ook dat er een Auditcomité wordt ingesteld binnen het FAVV (art. 11) welke als opdracht heeft de gedelegeerd bestuurder en het directiecomité van het FAVV bij te staan door toezicht te houden op de werking ervan. Het Auditcomité, in functie sinds begin 2007, is samengesteld uit vijf effectieve leden waarvan vier leden extern zijn aan het FAVV. Het MB van 22 september 2009 tot vaststelling van de samenstelling van het auditcomité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, formaliseert de samenstelling van het Auditcomité. Naast de effectieve leden zetelen plaatsvervangende leden voor de vertegenwoordiging van de stakeholders.

De cel Interne Audit is volledig operationeel sinds juli 2007 en bestaat uit 3,5 FTE-auditoren, een Chief Audit Executive voor 0,3 FTE en een administratieve medewerkster voor 0,3 FTE. De auditoren doen voor de uitvoering van de audits beroep op een groep van technische experts, voornamelijk controleurs/inspecteurs werkzaam in de PCE's, en van het kwaliteitsteam van de laboratoria. Voor specifieke items (financiering, ICT,...) wordt soms beroep gedaan op externe partners.

De cel Interne Audit voert audits uit binnen het volledige activiteitendomein van het FAVV (inspectiediensten, laboratoria en administratieve diensten). Jaarlijks wordt een auditprogramma opgesteld dat een overzicht biedt van alle geplande audits voor dat jaar. Dit auditprogramma wordt telkens op het FAVV-intranet gepubliceerd. Sinds 2013 worden de audits ingepland op basis van een risicoanalyse waarbij een 3-jarenplanning van audits wordt vooropgesteld die jaarlijks wordt geherevalueerd in functie van gewogen parameters en criteria.

Ten uitvoering van beschikking 2006/677/EG²⁰ (art. 5.1) zal de interne auditcel van het FAVV de onder de verordening (EG) nr. 882/2004 vallende werkerreinen en sectoren in een periode van vijf jaar afdekken door het uitvoeren van audits. Hiervoor werd een audituniversum uitgewerkt waarbij telkens wordt aangegeven welke onderdelen door welke audits volledig of deels worden afgedekt.

De cel Interne Audit rapporteert aan het management en aan de gedelegeerd bestuurder van het FAVV. Om de onafhankelijkheid te garanderen, rapporteert de cel ook aan het Auditcomité en het ACFO. Het Auditcomité komt normaliter viermaal per jaar samen. Voor dit Auditcomité werd een huishoudelijk reglement opgesteld.

De missie, het werkerrein, de actoren, de verantwoordelijkheden, de bevoegdheden en rapporteringsmodaliteiten van de interne audit staan beschreven in het charter van de interne audit. Dit document, beschikbaar op het FAVV-intranet bepaalt onder meer dat het Auditcomité jaarlijks de gegevens m.b.t. de interne audit verwerkt in een jaarverslag.

Voor de uitoefening van hun taken zijn de interne auditors gebonden aan een eigen deontologische code. Deze is gebaseerd op de internationale standaard hieromtrent zoals opgemaakt door het Institute of Internal Auditors.

Momenteel bestaan er drie procedures: (i) Uitvoeren van een interne audit, (ii) Opstellen en beheren van het auditprogramma, en (iii) Aanvragen van een audit buiten het auditprogramma.

De cel Interne Audit zal minstens om de vijf jaar geauditeerd worden door een extern geaccrediteerd auditorgaan. Dit gebeurde voor een eerste maal in september 2008. Deze audit leidde tot het behalen

²⁰ Beschikking 2006/677/EG van de Commissie van 29 september 2006 houdende de richtsnoeren tot vaststelling van criteria voor het uitvoeren van audits op grond van verordening (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn.

van een ISO 9001-certificaat. Daarnaast werd in 2011 de werking van de cel Interne Audit van het FAVV geëvalueerd door de interne auditcel van de FOD Binnenlandse zaken.

Op basis van de vaststellingen en aanbevelingen van de interne audit maken de geauditeerde diensten zelf een actieplan op. Dit actieplan bevat telkens de preventieve of corrigerende maatregelen, de verantwoordelijke persoon of dienst en een deadline voor de verwezenlijking ervan. Alle actieplannen worden voor advies aan de cel Interne Audit voorgelegd. Deze gaat de implementatie hiervan na door het uitvoeren van opvolgingsaudits.

Na de opmaak van een actieplan wordt telkens het auditverslag gepubliceerd op het FAVV-intranet. Hierdoor zijn alle auditverslagen beschikbaar voor alle medewerkers van het FAVV.

Indien de resultaten van een interne en/of externe audit wijzigingen aan het controleprogramma vereisten, kan dit gebeuren door middelen van de CCER (cfr. paragraaf 1.2).

7.1.3.2 Interne controle

Volgens INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions) en de 'Richtlijnen omtrent de interne controlenormen die in de overheidssector moeten worden bevorderd' is interne controle een geïntegreerd proces dat door de verantwoordelijken en het personeel van een organisatie wordt uitgevoerd en bedoeld is om risico's te behandelen en een redelijke zekerheid te verstrekken met betrekking tot de verwezenlijking, in samenhang met de opdracht van de organisatie, van de volgende algemene doelstellingen :

- uitvoering van geordende, ethische, economische, efficiënte en doelmatige verrichtingen;
- naleving van de verplichtingen inzake rapportering;
- overeenstemming met de geldende wetten en regelgevingen;
- bescherming van de middelen tegen verlies, verkeerd gebruik en beschadiging.

Het gaat om een geïntegreerd en dynamisch proces dat voortdurend wordt aangepast aan de veranderingen waarmee een organisatie wordt geconfronteerd.

Het geïntegreerde kwaliteits- en milieusysteem van het FAVV (cfr. paragraaf 7.1.3.3), met een structuur op basis van zijn processen, dient als werkbasis voor de toepassing van de interne controle. In dat verband werd het systeem vervolledigd met een methodologie voor het management van de aan de processen verbonden risico's met als doel de risico's te bepalen en vervolgens te beheersen die, ondanks een goed management, steeds kunnen optreden en de verwezenlijking van de doelstellingen in het gedrang kunnen brengen.

Om het risicobeheer in het FAVV te systematiseren worden sinds 2011 pilootprojecten uitgevoerd d.m.v. een methodische aanpak. De resultaten van de risicobeoordelingen worden in een risicoregister opgenomen en de controlemaatregelen worden volgens de noden aangepast.

De wettelijke rapporteringen over de werking van het interne controlesysteem van het FAVV naar het Auditcomité van de Federale Overheid gebeuren telkens in de maand januari van het volgende jaar overeenkomstig het KB van 17 augustus 2007 aangaande interne controle.

7.1.3.3 Kwaliteits- en milieuzorgsystemen binnen het FAVV

Binnen het FAVV vormde het jaar 2011 een sluitsteen voor de projecten binnen het kwaliteitssysteem. De activiteiten van elk bestuur vallen aldus onder een certificatie of accreditatie. Dit betekent dat in het kader van deze certificatie of accreditatie er periodiek zowel interne als externe audits worden uitgevoerd.

7.1.3.3.1 ISO 9001

De ISO 9001-certificering door een externe firma omvat:

- het kernproces en de activiteiten van de voedselketen (met uitzondering van de activiteiten controle en analyse onder accreditatie);

- alle activiteiten die van belang zijn voor of invloed hebben op de consument, de samenleving, de operatoren, de nationale en internationale overheden en instanties en de externe partners;
- alle managementactiviteiten en de ondersteunende dienstverlening.

7.1.3.3.2 ISO 17020

De controleactiviteiten van het FAVV in alle sectoren (primaire productie, transformatie, distributie) en de invoercontroles in de grensinspectieposten zijn ISO 17020-geaccrediteerd.

7.1.3.3.3 ISO 17025 en ISO 17043

Het FAVV beschikt over één ISO 17025-accreditatiecertificaat die de grote meerderheid van de laboratoriumactiviteiten binnen zijn interne laboratoria afdekt.

Daarnaast is:

- de organisatie van ringtests door het laboratorium van Gembloux volgens de ISO 17043-norm geaccrediteerd;
- de kalibratie van thermometers door het laboratorium van Melle volgens de ISO 17025-norm geaccrediteerd.

7.1.3.3.4 Milieuzorg

In februari 2015 besliste het FAVV de EMAS-registratie te verlaten na een kosten-batenanalyse over de verschillende entiteiten heen. De milieuzorg en de duurzaamheidsdoelstellingen werden opgenomen in het bestaande kwaliteitssysteem.

7.1.3.4 Audits door de dienst HFAA

Binnen het FAVV zijn er procedures voorzien voor het beheer van de planning van de HFAA-zendingen in loop van een jaar en voor de voorbereiding, begeleiding en afhandeling van een HFAA-zending, waardoor de opvolging van het HFAA-actieplan wordt verzekerd.

7.1.3.5 Overige audits

Bepaalde actoren kunnen een doorlichting van het FAVV ambiëren met betrekking tot specifieke onderwerpen. Zo maakt de bedrijfsrevisor KPMG Vias een jaarlijks verslag op over de financiële staten over het voorbije boekjaar en valt het FAVV onder de verplichtingen van rekenschap aan het Rekenhof.

7.1.4 FAGG

De cel Interne Audit van het FAGG is momenteel verder in opbouw.

7.1.5 FOD Economie

Binnen de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie is een dienst interne audit actief. Regelingen voor audits zijn vastgelegd in een intern protocol.

7.2 REGIONALE OVERHEIDSDIENSTEN

7.2.1 Biologische productie

De controleorganen voor de biologische productie moeten geaccrediteerd zijn. In het Vlaams Gewest wordt EN ISO 17020 en EN 45011 of ISO 65 vereist, in het Waals Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de norm ISO 17065 in hun meest recente versie. Deze accreditatie gaat gepaard met een jaarlijkse audit door BELAC. Daarnaast worden de controleorganen gesuperviseerd door de bevoegde autoriteiten zoals beschreven in de dienstinstructies van het Departement Landbouw en Visserij (Vlaams Gewest), de Direction de la Qualité van DGARNE (Waals Gewest), en de directie Conceptie en Coördinatie (Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Dit toezicht heeft als doel na te gaan of de controleorganen de 'biowetgeving' correct toepassen. Het verslag van de jaarlijkse supervisie wordt aan het controleorgaan bezorgd, met de vraag voor de nodige verduidelijkingen en voor voorstellen voor verbetering. Daarna zien de bevoegde autoriteiten er strikt op toe dat de controleorganen de onduidelijkheden en vragen om verbetering geformuleerd in het supervisieverslag opvolgen en daar waar nodig hun controlesystemen aanpassen.

7.2.2 BOB, BGA en GTS

Het onafhankelijk certificatieorganisme moet als controle-instelling van het productdossier voor BOB en BGA in het Waals Gewest geaccrediteerd zijn. Deze accreditatie gaat gepaard met een periodieke audit door BELAC.

Daarnaast moet ze zich onderwerpen aan de controle van de bevoegde autoriteit en bij haar jaarlijks een verslag indienen waarin een beschrijving van de gebruikte controlemethoden, een synthese van de verkregen resultaten alsook de financiële resultaten van het afgelopen boekjaar, het begrotingsontwerp voor het volgende jaar en de lijst van de bestuurders en beheerders die in functie zijn.

7.3 LABORATORIA

Belgische interne en externe laboratoria zijn minstens geaccrediteerd volgens ISO 17025 door BELAC, de Belgische accreditatie-instelling. Ze werkt in overeenstemming met de internationale eisen m.b.t. het beheer van accreditatie-instellingen en valt onder de verantwoordelijkheid van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie. Vertegenwoordigers van het FAVV kunnen BELAC-auditors vergezellen tijdens algemene en technische audits. Buitenlandse laboratoria moeten geaccrediteerd zijn door een ILAC-erkende accreditatie-instelling.

Voor een verdere verwijzing wordt gerefereerd naar hoofdstuk 4 en paragraaf 7.1.3.3.3.

NALEIVING OPERATIONELE CRITERIA

8 NALEVING OPERATIONELE CRITERIA

8.1 INLEIDING

Om de naleving van de operationele criteria van verordening (EG) nr. 882/2004 te garanderen worden er maatregelen genomen om:

- doeltreffende en gepaste officiële controles uit te voeren in alle stadia van de voedselketen;
- potentiële belangenverstrengeling te vermijden door het personeel dat de controles uitvoert, inclusief extern en contractueel personeel;
- over passende en goed onderhouden inrichtingen en uitrustingen te beschikken, inclusief aangepaste laboratoriumcapaciteit;
- voldoende personeel met passende kwalificaties en ervaring te beschikken;
- over de nodige wettelijke bevoegdheden te beschikken inclusief opdat de exploitanten de inspecties ondergaan en het personeel van de bevoegde autoriteit in de uitvoering van hun taken bijstaan;
- over uitgewerkte rampenplannen te beschikken en gereed zijn die in noodsituaties uit te voeren;
- de procedures schriftelijk vast te leggen;
- documentatie bij te houden.

Het merendeel van de maatregelen zijn reeds beschreven in de voorgaande hoofdstukken. Hierbij wordt in het bijzonder verwezen naar de verschillende kwaliteitssystemen die binnen het FAVV van toepassing zijn waardoor de activiteiten van elk bestuur onder een certificatie of accreditatie vallen (cfr. paragraaf 7.1.3.3). In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de wettelijke bevoegdheden als controle instanties en de sancties, het deontologische kader, en het garanderen van gepaste kwalificaties, ervaring en opleiding van het personeel dat betrokken is bij de controles. Er wordt ook aandacht geschonken aan de gecoördineerde controleacties, georganiseerd door de NICE van het FAVV.

8.2 WETTELIJKE BEVOEGDHEDEN ALS CONTROLE-INSTANTIES EN SANCTIES

8.2.1 Controles uitgevoerd door en voor het FAVV

De wettelijke basis van het FAVV als controle instantie is de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het FAVV. Verder heeft de FAVV-controleur een aantal extra bevoegdheden op basis van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV en tot wijziging van diverse bepalingen (i.e. het 'controlebesluit').

Voor de inspecties maakt het FAVV gebruik van een systeem van checklists. Dit hulpmiddel laat toe de controles te uniformiseren over het ganse grondgebied en zo objectief mogelijk te laten verlopen. Deze checklists worden ter beschikking gesteld van de operatoren (via de FAVV-website) met het oog op transparantie en informatie. Ze zijn gebaseerd op de wettelijke bepalingen. Op het intranet van het FAVV zijn de checklists evenals leidraden hiervoor beschikbaar voor de controleurs. Om de interpretatie van de checklists zo uniform en transparant mogelijk te maken, werd een nieuwe functie toegevoegd in 2007. In de checklists is elk item waarvoor de antwoorden 'conform' (C), 'niet-conform' (NC) en 'niet van toepassing' (NA) mogelijk zijn, voorzien van een weging. Het item wordt als 'niet van toepassing' aangeduid als het op het moment van de inspectie niet te controleren is of effectief niet van toepassing is. Naargelang het belang van het item zal de weging hoger of lager zijn. Er bestaan vijf types van wegingen verdeeld in drie categorieën:

- weging 0: de corresponderende items zijn deze waarvoor het FAVV niet bevoegd is, die informatief gesteld worden of waarvoor onmiddellijk een actie volgt of waarvoor nog een onderzoek nodig is;
- weging 1 of 3: minor non-conformiteit;

- weging 10 of 10*: major non-conformiteit.

De som van de verschillende wegingen geeft een globale score. Op basis van deze score wordt een inspectie als gunstig, gunstig met opmerkingen of ongunstig gekwalificeerd, en dit afhankelijk van het aantal toepasselijke items (cfr. tabellen 17-18).

Tabel 17: beoordeling van een checklist die meer dan tien toepasselijke items bevat.

Soort non-conformiteit (NC)	Actie	Resultaat van de inspectie
Vanaf 1 NC = 10*	Pro-justitia	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 10 en T* > 20%	Pro-justitia	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 10 en T* ≤ 20%	Waarschuwing	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 3 en T* > 20%	Waarschuwing	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 3 en T* ≤ 20%	Niet van toepassing	Gunstig met opmerkingen
Alleen NC = 1 of geen NC	Niet van toepassing	Gunstig

T*: het percentage van het totaal aantal NC in één checklist, berekend als:

$$T = (NC \times 100) / (C + NC).$$

Met NC: aantal items NC in de checklist (met weging ≠ 0) en C: aantal items C in de checklist (met weging ≠ 0).

Tabel 18: beoordeling van een checklist die maximaal tien toepasselijke items bevat.

Soort non-conformiteit (NC)	Actie	Resultaat van de inspectie
Vanaf 1 NC = 10*	Pro-justitia	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 10	Pro-justitia / Waarschuwing	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 3 of 1	In functie van situatie (recidive, omvang, NC's): Niet van toepassing OF Waarschuwing / Pro-justitia	Gunstig met opmerkingen OF Ongunstig
NC = 0 of geen NC	Niet van toepassing	Gunstig

In uitzonderlijke gevallen worden andere maatregelen vastgelegd in de technische fiches die bij de inspecties horen.

De FAVV-controleur/-inspecteur kan een afwijkende maatregel voorstellen indien hij dit nodig acht, volgens de omstandigheden van de vaststellingen en volgens het aantal en het type van de vastgestelde overtredingen. Onder afwijkende maatregelen worden zowel strengere als minder strenge maatregelen verstaan. De afwijkende maatregel voor een pro-justitia mag nooit minder zijn dan een waarschuwing. De afwijkende maatregel wordt goed- of afgekeurd door het sectorhoofd of de functionele chef en er wordt hiervan een bewijs bijgehouden.

Als tijdens één van de twee voorgaande inspecties bij de operator (initiële inspectie of hercontrole) een pro-justitia werd opgesteld op basis van het systeem van de wegingen en voor dezelfde activiteiten en wanneer tijdens de huidige inspectie (geen hercontrole) het systeem van de wegingen leidt tot een waarschuwing, dan wordt onmiddellijk een pro-justitia opgesteld voor de vastgestelde non-conformiteiten.

Deze regel is niet van toepassing indien de opvolgingsinspecties bij deze operator gunstig of gunstig met opmerkingen waren, noch in het uitzonderlijke geval waarbij het niet mogelijk was de historiek van de operator te raadplegen (vb. ambulante operatoren op markten).

Voor elke overtreding vermeld in een waarschuwing of in een pro-justitia gebeurt een hercontrole. Dit is niet het geval indien de non-conformiteit reeds gecorrigeerd werd tijdens de inspectie, indien de non-conformiteit niet meer corrigeerbaar was op het ogenblik van de inspectie of indien de aard van de activiteit dit niet toelaat en waarbij dus ook geen termijn is gegeven in het opvolgingsdocument om zich in orde te stellen. De hercontrole wordt uitgevoerd worden een termijn die redelijk is en overeenstemt met de termijn toegekend aan de operator om zich in orde te stellen.

De hercontrole is 'gunstig' of 'gunstig met opmerkingen' indien:

- 1) er geen niet-conform item (initieel of nieuw vastgesteld) met een weging 10 of 10* is, en
- 2) er maximaal 20% van de initiële niet-conforme items overblijven op het ogenblik van de hercontrole.

Het percentage wordt als volgt berekend:

$$100 \times (\text{som van niet-opgeloste initiële NC-items}) / (\text{som van alle NC-items vastgesteld tijdens initiële ongunstige items})$$

Indien niet gelijktijdig aan deze beide voorwaarden is voldaan, is de hercontrole ongunstig en wordt er een pro-justitia opgesteld.

Het resultaat van de controle en eventuele hercontrole wordt aan de operator meegedeeld. Deze laatste wordt door de FAVV-controleur/-inspecteur geïnformeerd van de mogelijkheid om er eventuele opmerkingen of bezwaren op aan te geven. Het missierapport van de initiële missie en het controleverslag van de eventuele hercontrole wordt zowel door de controleur/inspecteur als door de operator ondertekend; één exemplaar wordt telkens afgegeven aan de operator.

Voor de uitvoering van zijn taak, kan de controleur beroep doen op de diensten van politie en justitie. Een controleur die tijdens zijn controle geconfronteerd wordt met een verzet zal een proces-verbaal opmaken overeenkomstig het controlebesluit van 22 februari 2001. Indien dit verzet gepaard gaat met geweld of bedreiging, is er sprake van weerspansing tegen dragers of agenten van de openbare macht (artikel 269 en verder van het Algemeen Strafwetboek). Indien er zich een bedreiging voordoet, wordt door de controleur een melding gemaakt dat via de Nationale Opsporingseenheid van het FAVV wordt overgemaakt aan de Federale Gerechtelijke Politie. Naast deze registratie wordt ook klacht neergelegd bij de Lokale Politie.

Het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV voorziet tevens dat de overtredingen in de voedselketen het voorwerp kunnen uitmaken van een administratieve sanctie, meer bepaald een administratieve boete waarvan de betaling de publieke actie uitdooft. De procedure tot voorstellen van een administratieve boete wordt per taalrol toevertrouwd aan een jurist-commissaris van de administratieve boetes. Nadat aan de parketten de gelegenheid werd geboden vervolging in te stellen, stelt de commissaris een administratieve boete voor. Deze baseert zich hierbij op de strafbepalingen voorzien in de verschillende wetten die tot de controlebevoegdheid van het FAVV behoren en houdt verder rekening met de individuele situatie van de overtreder, de ernst of het aantal inbreuken en hun impact op de gezondheid van de consumenten, op de diergezondheid, of de plantengezondheid, alsook met recidive. De commissarissen trachten de magistraten zoveel mogelijk te sensibiliseren voor de problematiek van de voedselketen en dit door middel van regelmatige contacten met de verschillende parketten en door overmaking van gedetailleerde verslagen in geval van niet-betaling van voorgestelde boetes.

Sinds 1 januari 2011 stelt het FAVV in samenwerking met de horecafederaties aan operatoren uit de horeca voor om hun administratieve boete te laten vallen als zij een opleiding volgen die wordt georganiseerd door de voorlichtingscel van het FAVV. Deze actie geldt alleen voor de eerste boete en slaat niet op inbreuken op het rookverbod.

Voor wat betreft gedelegeerde controletaken wordt verwezen naar de respectieve samenwerkingsovereenkomsten waarin nadere bepalingen omtrent de controlebevoegdheden van de controleorganen en opvolging van vastgestelde overtredingen worden vastgelegd. Daarnaast wordt ook verwezen naar het KB van 19 december 2002²¹ waardoor ook personen die belast zijn met gedelegeerde controletaken, worden aangeduid als toezichthouders op de toepassing van de reglementering die onder de bevoegdheid van het FAVV valt.

8.2.2 Controles m.b.t. biologische productie

Indien een marktdeelnemer biologische producten wenst te produceren, te bereiden, in te voeren, op te slaan, te verhandelen of te etiketteren is hij verplicht om zich onder controle te stellen van een erkend controleorgaan. Dit gaat gepaard met het ondertekenen van een contract tussen het controleorgaan en de marktdeelnemer. De marktdeelnemer in kwestie moet dan ook de geldende regelgeving volgen. Daarin is voorzien dat hij de nodige medewerking moet verlenen. Marktdeelnemers die biologische producten direct aan de eindconsument of –verbruiker verkopen, zonder dat ze produceren, bereiden of opslaan op een plaats die geen verband houdt met de plaats

²¹ KB van 19 december 2002 tot aanduiding van de ambtenaren en de personen belast met het toezicht op de uitvoering van de bepalingen van de wetten, besluiten en reglementen van de Europese Unie die onder de bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen vallen.

van verkoop, kunnen vrijgesteld worden van de verplichting om zich bij een controleorgaan aan te sluiten. Elk gewest vult deze 'vrijstelling' op zijn manier in (beschreven in de respectievelijke regionale wetgevingen).

Sancties bij geconstateerde inbreuken alsook de beroepsprocedure en de toezichtbepalingen zijn beschreven in de regionale besluiten (besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008, het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010, en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009).

Voor wat betreft medewerking van de controleorganen bij controles door de bevoegde autoriteiten gelden dezelfde principiële bepalingen als bij controles van marktdeelnemers door de controleorganen. Weigering van controle kan aanzien worden als contractbreuk. Indien het contract verbroken is, heeft het controleorgaan in principe geen recht meer om de marktdeelnemer te controleren of te certificeren. Indien een marktdeelnemer 'bio' etiketteert (produceert, verhandelt, bereidt of invoert), zonder onder controle te staan van een erkend controleorgaan, zijn de bevoegde autoriteiten rechtstreeks bevoegd. Hierbij wordt steeds opgetreden conform de bepalingen van de wet van 28 maart 1975 (Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid (Vlaams Gewest). Dergelijke bedrijven worden in eerste instantie aangemaand om zich aan te sluiten bij een erkend controleorgaan, of alle verwijzingen naar de biologische productiemethode onmiddellijk te verwijderen.

8.2.3 Controles m.b.t. BOB, BGA en GTS

Conform de regionale besluiten wordt de weigering van een controle of de verhindering ervan gelijkgesteld met de vaststelling dat het product niet beantwoordt aan de gegevens van het productdossier.

Indien bij controle van producten blijkt dat deze niet overeenkomen met de in verordening (EU) nr. 1151/2012 vastgelegde eisen, dient de producent/trader onmiddellijk het Europese logo van BOB/BGA/GTS en/of de benaming te verwijderen van de verpakkingen en de reclame. Een proces-verbaal van waarschuwing wordt opgesteld conform het wetboek van economisch recht.

Conform het wetboek van economisch recht zijn de ambtenaren van ADEI bevoegd om inbreuken op te sporen en vast te stellen. Bij de uitoefening van hun ambt kunnen zij bijstand vorderen van de federale politie.

8.3 DEONTOLOGISCHE CODE

Ambtenaren zijn geboden aan een deontologische code. De exacte invulling van deze code is verschillend al naar gelang de overheid (federaal, regionaal, lokaal)²². Wel kunnen er een aantal gezamenlijke kernpunten geïdentificeerd worden. De code streeft ernaar de ambtenaren in het bijzonder bewust te maken van de waarden respect, onpartijdigheid, beroepsernst, klantvriendelijkheid en loyaliteit en van de gedragsregels van het administratief openbaar ambt teneinde richting te geven van hun professioneel optreden, de waarden en gedragsregels structureel in te bedden in het dagelijks beheer, en het vertrouwen in de integriteit van het administratief openbaar ambt te verhogen.

Verder zijn er ook een aantal onverenigbaarheidsregels zoals vastgelegd in bv. het KB van 2 oktober 1937²³ en specifiek voor het FAVV, het KB van 8 maart 2004²⁴ en de wet van 4 februari 2000.

²² Zie bijvoorbeeld omzendbrief nr. 573 met betrekking tot het deontologisch kader voor de ambtenaren van het federaal administratief openbaar ambt en omzendbrief PEBE/DVO/2006/6 betreft de deontologische code voor de personeelsleden van de Vlaamse administratie.

²³ KB van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel.

²⁴ KB van 8 maart 2004 tot bepaling van de bijzondere aanwervingsvoorwaarden van het statutaire en het contractuele personeel van het FAVV en tot regeling van de dienst met het oog op het voorkomen van belangenconflicten.

Specifiek voor het FAVV wordt ook verwezen naar het 'charter van de inspecteurs en controleurs van het FAVV', waarin de gedragscode is vastgelegd. Dit charter legt de rechten en plichten van de betrokkenen vast. De basisbeginselen zijn wederzijds respect, billijkheid, professionaliteit en integriteit. Het charter is publiek beschikbaar via de FAVV-website.

Daarnaast moet ook het gebruik van de checklists voor de inspecties vermeld worden (cfr. paragraaf 8.2.1). Voor wat betreft de DMO's, deze mogen diensten leveren aan andere opdrachtgevers voor zover dit niet kan leiden tot een belangenconflict en dit niet strijdig is met de regelgeving of de deontologische principes.

De eisen inzake objectiviteit en onafhankelijkheid van niet-overheidspersoneel dat eveneens betrokken is bij controletaken wordt gewaarborgd door de wettelijk vastgelegde en/of contractuele eisen die zijn aangegaan via de verbintenissen met de betreffende bevoegde overheid. In deze samenwerkingsovereenkomsten zijn eveneens maatregelen voor toezicht voorzien.

Daarnaast wordt ook gewezen op de diverse accreditatie-eisen en BELAC die periodiek audits uitvoert bij geaccrediteerde instellingen.

8.4 GEPASTE KWALIFICATIES, ERVARING EN OPLEIDING

8.4.1 Algemeen

Opdat het personeel dat betrokken is bij de controles over de gepaste kwalificaties, ervaring en opleiding beschikt (inclusief het personeel in de laboratoria), worden diverse maatregelen genomen.

Binnen de verschillende administraties zijn de diensten Personeel & Organisatie verantwoordelijk voor de selectie, het in kaart brengen van de competenties en opleidingsbehoeften van de respectieve medewerkers en, indien nodig acties te ondernemen om aan deze behoeften tegemoet te komen. Aan medewerkers wordt aldus de mogelijkheid gegeven om deel te nemen aan interne of externe opleidingen.

Voor federale ambtenaren moet ook het Opleidingsinstituut voor de Federale Overheid vermeld worden. Deze afdeling van de FOD Personeel en Organisatie heeft als opdracht de federaal ambtenaar tijdens heel de beroepsloopbaan te begeleiden bij de voortgezette opleiding d.m.v. een gevarieerd opleidingsaanbod.

Federale ambtenaren, zowel contractuelen als statutairen, kunnen onder bepaalde voorwaarden en na goedkeuring door de directe hiërarchische overste opleidingsverlof van maximum 120 uren per schooljaar krijgen. Als nieuw statutair personeelslid van niveau A moet men een jaar lang stage lopen op benoemd te kunnen worden. Gedurende de stage moet men verplicht een aantal opleidingen volgen die verband houden met de uitoefening van hun takenpakket. Daarnaast gebeurt er ook 'training on the job.'

In de verschillende samenwerkingsakkoorden tussen de verschillende bevoegde overheden is indien nodig voorzien in de gepaste opleiding voor de betrokken personeelsleden. Indien er specifieke controletaken gedelegeerd worden aan controleorganen omvatten de eisen voor het verkrijgen en/of behouden van de erkenning o.a. voorwaarden omtrent de opleiding van het betrokken personeel (cfr. hoofdstuk 3).

Voor wat betreft het personeel dat werkzaam is in het laboratorienetwerk wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

8.4.2 Focus op het FAVV

8.4.2.1 Inleiding

Omdat het FAVV het leeuwendeel van de controles uitvoert op het terrein, wordt dieper ingegaan op de organisatie van de selectie en opleiding van de FAVV-controleurs.

Tevens wordt specifiek verwezen naar de acties die gepland zijn in het kader van de strategische en operationele doelstellingen verbonden aan het thema 'een optimaal beheer van de organisatie' (cfr. paragraaf 2.5).

Er moet ook vermeld worden dat het FAVV het 'national contact point' is van het opleidingsinitiatief van 'Better Training for Safer Food'.

8.4.2.2 Selectie van ambtenaren

Bij de werving van ambtenaren wordt bijzondere aandacht besteed aan de competenties van de sollicitanten. Men streeft naar overeenstemming tussen die competenties en de uit te voeren taken.

8.4.2.2.1 Inspecteur (universitair diploma – niveau master)

Het profiel van een inspecteur is algemeen: de procedures voor controles, inspecties en audit zijn bekend bij en worden bij het FAVV aangeleerd. Doel is de volledige voedselketen veilig te maken. Om die opdrachten te kunnen uitvoeren moet men in het bezit zijn van een wetenschappelijk diploma, en de procedures en de operatoren kennen.

Er wordt bij de selectie (tijdens de gesprekken) ook rekening gehouden met de specialisatie en de opleiding, in bijvoorbeeld technologieën (sector transformatie). De keuze van de specialisatie wordt bij de werving alleen formeel vastgelegd voor personeel dat belast is met officiële controles op het terrein.

Er worden voor de werving twee profielen bepaald: inspecteur transformatie / distributie en inspecteur primaire productie. Voor die laatste wordt steeds een onderscheid gemaakt al naargelang de deelsector (dierlijk of plantaardig). De inspecteurs voor primaire productie zijn respectievelijk houder van een diploma van dierenarts of van bio-ingenieur.

8.4.2.2.2 Controleurs van niveau B (diploma graduaat – niveau bachelor)

Een controleur van niveau B moet over één van de volgende diploma's beschikken:

- diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan of voor sociale promotie (basisopleiding van één cyclus bv. graduaat, professionele bachelor);
- diploma van kandidatuur/academische bachelor, afgeleverd na een cyclus van minstens twee jaren studie;
- diploma van technisch ingenieur.

Bij de selectie van de controleurs van niveau B wordt rekening gehouden met de studierichting vermeld op het diploma van de sollicitanten: er komen verschillende studierichtingen in aanmerking al naargelang er wordt gesolliciteerd voor een functie binnen de sector transformatie/distributie of de sector primaire productie. Voor de sector transformatie/distributie komen onder andere volgende richtingen in aanmerking: chemie, biochemie, medische biologie, medische labotechnologie, milieu, dieetleer. Voor de sector primaire productie zijn dit onder andere de richtingen chemie, biochemie, biologie, agronomie, biotechnologie, tuinarchitectuur, diergeneeskunde, milieu.

8.4.2.2.3 Controleurs van niveau C (diploma secundair onderwijs)

Het functieprofiel is algemeen. Er bestaat voor het diploma hoger secundair onderwijs een specialisatie 'landbouw' wat verklaart waarom ook controleurs in niveau C kunnen worden aangeworven.

8.4.2.3 Selectie van zelfstandige dierenartsen, bio-ingenieurs, masters, industrieel ingenieurs of bachelors, of rechtspersonen die activiteiten beoefenen in verband met controle, bemonstering, certificering en audit

Het koninklijk besluit van 11 november 2013²⁶ legt de voorwaarden vast waaronder het FAVV taken kan laten uitvoeren door zelfstandige dierenartsen, bio-ingenieurs, masters, industrieel ingenieurs of bachelors of door rechtspersonen die activiteiten beoefenen in verband met controle, bemonstering, certificering en audits. Het betreft taken in verband met keuring, controle, bemonstering, certificering en audit.

Met het oog op de toewijzing van taken worden de sollicitanten geëvalueerd door een evaluatiecommissie. Er wordt bij de evaluatie met name rekening gehouden met de ervaring, de geschiktheid en de beschikbaarheid van de sollicitanten, en met de aard van de in de controle-eenheid uit te voeren taken.

Tussen het FAVV en de opdrachtnemer wordt een raamovereenkomst afgesloten met o.a. verplichtingen inzake vakkennis, kwalificaties en bijscholing, onverenigbaarheden, objectiviteit en onafhankelijkheid, alsook een of meerdere uitvoeringsovereenkomsten waarin de aard, de duur en de plaats van uitvoering van de taken worden vastgelegd.

De mogelijke taken die zelfstandige bio-ingenieurs, industrieel ingenieurs, masters en bachelors kunnen uitvoeren, zijn beschreven in de lastenboeken:

- controle in een grensinspectiepost;
- certificering en andere specifieke opdrachten;
- certificering en controle in een vleeswarenfabriek, koelhuis, visverwerkend bedrijf, alle andere door het FAVV erkende inrichtingen.

Voor zelfstandige dierenartsen zijn de mogelijke taken beschreven in de lastenboeken:

- administratief verantwoordelijke;
- keuring en controle in het slachthuis en de bewerkingseenheid van vrij wild;
- keuring en controle in vismijnen of visafslagen;
- controle in een grenscontrolepost;
- controle in een shipstore;
- certificering en andere specifieke opdrachten;
- certificering en controle in een uitsnijderij, vleeswarenfabriek, koelhuis, visverwerkend bedrijf, alle andere door het FAVV erkende inrichtingen;
- audits voor autocontrolesystemen.

8.4.2.4 Opleiding directoraat-generaal Controle

8.4.2.4.1 Opleiding controleur/inspecteur en GIP-DMO met het oog op hun competentieverklaring

Met het oog op de competentieverklaring van de controleur/inspecteur en de GIP-DMO is een specifieke procedure uitgewerkt die van toepassing is in de PCE's en na aanwerving van een controleur/inspecteur of ondertekening van het lastenboek voor GIP-DMO, na mutatie, na langdurige afwezigheid, na afwezigheid van korte duur, en voor de opleiding in een specifiek werkgebied.

²⁶ KB van 11 november 2013 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen taken kan laten verrichten door zelfstandige dierenartsen, bio-ingenieurs, masters, industrieel ingenieurs of bachelors of door rechtspersonen die activiteiten beoefenen in verband met controle, bemonstering, certificering en audits.

Na afwezigheid van korte duur wordt de controleur/inspecteur of GIP-DMO geïnformeerd over de relevante wijzigingen tijdens de afwezigheid.

In de andere gevallen wordt de voorkennis geëvalueerd, de competentietabel geüpdatet en de opleidingsmatrix van de medewerker geïndividualiseerd. Op basis hiervan worden de items en de periodes voor begeleiding en coaching vastgelegd, alsook de coaches. Na positieve evaluatie en eindbeoordeling wordt overgegaan tot competentieverklaring voor één of meerdere competentiedomeinen die worden bijgehouden in de competentietabel van de controleur/inspecteur of GIP-DMO.

Indien een opleiding moet plaatsvinden in een voor het FAVV volledig nieuw competentie- of activiteitendomein wordt afgeweken van bovenstaand beschreven systeem. In dit geval is het hoofdbestuur belast met het uitwerken van de opleiding.

8.4.2.4.2 Opleidingsplan en -aanbod

Telkens bij het begin van een jaar wordt het opleidingsplan van DG Controle voor goedkeuring ingediend bij het directiecomité van het FAVV. Dit plan voorziet in opleidingstrajecten op het gebied van hygiëne, controle, inspectie, audit en ook in een aantal opleidingsdagen per sector of deelsector.

De opleidingen van DG Controle worden intern georganiseerd en moeten verplicht worden gevolgd. Personeelsleden worden uitgenodigd door de directeur-generaal. Het verlenen van de toestemming om zich voor meer specifieke opleidingen in te schrijven werd gedecentraliseerd (hoofd van de Provinciale Controle-eenheid, diensthoofd).

Ook ambtenaren van andere overheidsdiensten worden uitgenodigd om de opleidingen van het FAVV te volgen.

8.4.2.4.3 Soorten opleidingen

Verplichte algemene opleidingen

De opleidingen behandelen de regelgeving (risico's, risicoanalyse, risicobeheersing, inspectiemethoden) en de concreet bij het FAVV vastgelegde middelen en methoden (bijvoorbeeld: checklists, gebruik van de operatoren-databank) alsook de juridische aspecten (met name het opmaken van een proces-verbaal) en de rapporteermethoden.

Grondige opleidingen

Met name de auditopleiding is vastgelegd in kwalificerende opleidingstrajecten (4 dagen theoretische opleiding en praktische opleiding ter plaatse) die ambtenaren de mogelijkheid biedt om de hoedanigheid van auditor van het FAVV te verwerven. Deze opleiding staat eveneens open voor de dierenartsen met opdracht.

Opleidingen per sector of deelsector

Het controlepersoneel kan inschrijven voor gespecialiseerde opleidingen die aansluiten op het functieprofiel (bijvoorbeeld : fytosanitair, schadelijke organismen, TSE-bemonstering, microbiologie).

Sommige van die opleidingen worden door het FAVV georganiseerd en zijn verplicht voor het betreffende controlepersoneel (bijvoorbeeld Feed Hygiëne). In andere gevallen, voor meer specifieke onderwerpen, vragen personeelsleden zelf of zij zich voor een externe opleiding mogen inschrijven.

Gecertificeerde opleidingen op maat

Deze opleidingen met test dragen bij aan de ontwikkeling van de loopbaan van het personeel. Zij duren 4 dagen (voor niet-universitair) of 5-6 dagen (voor universitair). Men is vrij om zich in te schrijven. Het FAVV organiseert de gecertificeerde opleidingen voor het controlepersoneel zelf of legt de inhoud ervan vast in samenspraak met de bevoegde federale overheidsdiensten.

8.4.2.4.4 Opleiding van zelfstandige dierenartsen, bio-ingenieurs, masters, industrieel ingenieurs of bachelors, of rechtspersonen die activiteiten beoefenen in verband met controle, bemonstering, certificering en audits

De raamovereenkomst tot regeling van de relatie tussen zelfstandige dierenartsen, bio-ingenieurs, masters, industrieel ingenieurs of bachelors, of rechtspersonen die activiteiten beoefenen in verband met controle, bemonstering, certificering en audits en het FAVV heeft o.a. betrekking op de vakkennis, vakbekwaamheid en voortgezette opleiding.

De opdrachtnemer verbindt zich ertoe zich bij te scholen door middel van opleidingen die erkend zijn door het FAVV, teneinde blijvend te beschikken over de nodige vakkennis en vakbekwaamheden. Hij verbindt er zich toe alle kosten die nodig zijn voor het behalen van diploma's en/of certificaten te zijn laste te nemen.

De opleidingen moeten minstens voldoen aan de volgende criteria van het FAVV:

- van een universitair niveau zijn en dienaangaande worden gewaarborgd door een Belgische of buitenlandse academische autoriteit;
- verband houden met het(de) in de afgesloten uitvoeringsovereenkomst opgenomen lastenboek(en) en onmiddellijk van nut zijn bij het uitvoeren van de toevertrouwde opdrachten. Daarnaast kan de voorgestelde opleiding ook verband houden met het(de) lastenboek(en) voor toekomstige door het FAVV toevertrouwde opdrachten.

Het FAVV kan zelf ook erkende opleidingen organiseren waarmee rekening wordt gehouden bij de evaluatie van de opleiding van de zelfstandige.

Het FAVV legde een lesurenquotum vast dat de zelfstandigen minimaal moeten volgen: 50 uur gespreid over 3 jaar, met een minimum van 12 uur per jaar.

De evaluatie van de opleiding gebeurt door het PCE-hoofd of diens gemachtigde op basis van kwantitatieve en kwalitatieve criteria.

8.5 GECOÖRDINEERDE CONTROLEACTIES

Om te komen tot een continue verbetering binnen de PCE's van het FAVV wordt o.a. gewerkt met gecoördineerde controleacties. Hiermee werd gestart in 2011.

Het controleprogramma van het FAVV (en het jaarlijkse programma dat eruit voortvloeit) wordt opgemaakt op basis van een risicoanalyse. Het jaarlijkse programma voor door de NICE gecoördineerde controles daarentegen steunt op de resultaten van eerdere controles. Daarnaast houdt het ook rekening met andere relevante parameters om bij voorrang te kunnen ingaan op de ervaren noden en het verwachte voordeel te kunnen optimaliseren.

Het is de bedoeling om in de gekozen sectoren en deelsectoren de competentie van de ambtenaren en de kwaliteit van de controles (harmonisering, strengheid) te verbeteren en de manier van werken tussen PCE's en controleagenten te stroomlijnen. Voor de uitvoerders van een gecoördineerde actie is dergelijke opdracht ook een leermoment. Daarnaast is het ook de bedoeling om ook het professioneel handelen van de betreffende operatoren te verbeteren.

Door deze acties wordt erop toegezien dat de procedures consistent worden uitgevoerd door middel van observatie van de door de PCE's uitgevoerde controles, maar het stelt ook problemen vast die afbreuk doen aan de doeltreffendheid van de controles; deze problemen worden vervolgens geëvalueerd.

Het jaarprogramma en de teams worden vastgesteld door de regionaal directeurs op basis van een specifieke procedure. De gecoördineerde controleacties worden uitgevoerd door ambtenaren en deskundigen, de centrale leiding van het DG Controle, vertegenwoordigers van de NICE en de PCE's.

De resultaten en conclusies van deze acties leiden tot (horizontale en verticale) maatregelen/aanbevelingen voor alle niveaus (centrale leiding van het FAVV en PCE's).

**BAROMETERS VOOR DE VEILIGHEID VAN DE
VOEDSELKETEN**

9 BAROMETERS VOOR DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN

9.1 INLEIDING

Het laatste decennium vonden er ingrijpende veranderingen plaats op het vlak van het beheer van de veiligheid van de voedselketen, zowel op Europees als op nationaal niveau (bv. General Food Law, de oprichting van het Belgische Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en van de Europese Voedselautoriteit (EFSA), de implementatie van autocontrole).

Deze veranderingen hebben belangrijke inspanningen gevraagd aan alle stakeholders van de voedselketen, waaronder de agro- en voedingsindustrie, de landbouwers, en de overheid. Om de vruchten van deze inspanningen na te gaan en om een algemeen beeld te krijgen van de veiligheid van de voedselketen, ontwikkelde het Wetenschappelijk Comité van het FAVV een concept om de veiligheid van de volledige voedselketen te meten (van riek tot vork)²⁷. Zowel de veiligheid van levensmiddelen (voedselveiligheid), als diergezondheid en plantengezondheid worden aldus beschouwd. De barometers voor de veiligheid van de voedselketen omvatten bijgevolg de barometer van de 'voedselveiligheid', de barometer 'diergezondheid' en de barometer 'plantengezondheid (fytosanitaire situatie)'.

Hoewel er reeds verschillende barometers waren voor het meten van bv. de kwaliteit van het milieu, de armoede en het fileleed, bestond er tot voor kort nog geen barometer voor de veiligheid van de voedselketen, en is deze barometer, die voor het eerst is uitgebracht in 2010, een primeur voor Europa.

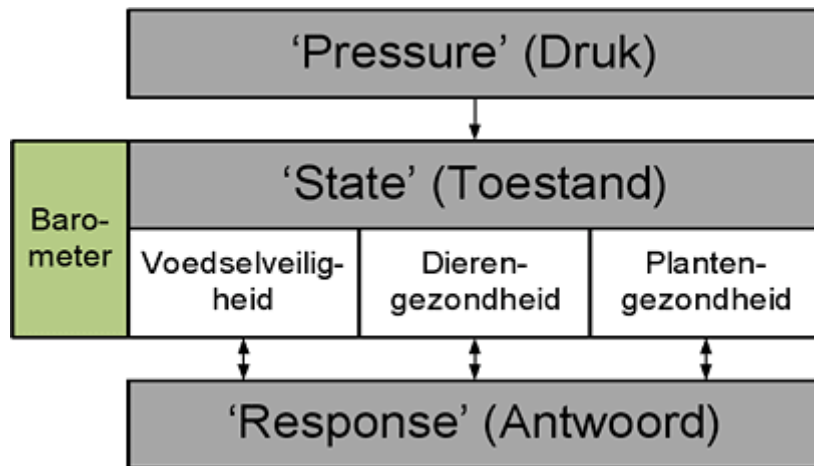
De barometers zijn bedoeld als praktische meetinstrumenten om op eenvoudige wijze de veiligheid van de voedselketen jaarlijks te kunnen opvolgen en hierover op een duidelijke manier te kunnen communiceren.

9.2 METEN VAN DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN: 'PRESSURE-STATE-RESPONSE'-MODEL

Het meten en opvolgen van de veiligheid van de voedselketen is gebaseerd op het 'Pressure-State-Response'-model dat door de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) werd ontwikkeld in de leefmilieusector. Bij toepassing ervan op de voedselketen werden de volgende definities gebruikt (cfr. figuur 8):

- 'Pressure': de 'druk' die uitgeoefend wordt op de voedselketen en die eventueel aanleiding kan geven tot nieuwe gevaren en/of risico's,
- 'State': de actuele 'toestand' van de veiligheid van de voedselketen die weergegeven wordt door de barometer, en
- 'Response': de 'reactie' of de preventieve en corrigerende acties die ondernomen kunnen worden om de veiligheid van de voedselketen nog beter te garanderen.

²⁷ Zie SciCom Advies 28-2010, SciCom Advies 09-2011 en SciCom Advies 10-2011, beschikbaar via de FAVV-website.

Figuur 8: 'Pressure-State-Response'-model

De 'Pressure' en de 'Response' omkaderen met andere woorden de barometers en geven de context weer waarbinnen de barometers geïnterpreteerd moeten worden.

De 'Pressure' of druk die op de voedselketen wordt uitgeoefend, komt uit verschillende hoeken. Zowel socio-economische en technologische factoren, als omgevingsfactoren, milieu en internationale eisen kunnen de veiligheid van de voedselketen beïnvloeden. Op basis van een enquête bij de verschillende stakeholders, bleken de financiële en economische druk en in veel mindere mate de klimaatverandering en de technologische ontwikkelingen een belangrijke invloed te hebben.

De 'Response' of de reactie verwijst naar de beleidsmatige en maatschappelijke beslissingen, keuzes die gemaakt of acties die genomen worden om negatieve tendensen die zich voordoen met betrekking tot de veiligheid van de voedselketen te beperken, bij te sturen of te voorkomen. De 'Response' is moeilijker af te bakenen dan de 'Pressure' en is veelal afhankelijk van de invalshoek. Zo kunnen er zowel vanuit het beleid als door de industrie of de consumenten preventieve en correctieve acties ondernomen worden (bv. nieuwe regels en wetgeving, kwaliteitslabels, technische/technologische aanpassingen, etc.).

Voor wat de 'State' betreft, is het de bedoeling dat de barometer de toestand van de veiligheid van de hele voedselketen nl. van riek tot vork, weergeeft. Naast voedselveiligheid dienen bijgevolg ook dieren- en plantengezondheid in aanmerking genomen te worden. Echter, omdat deze 3 domeinen een verschillende benadering vereisen en niet noodzakelijk altijd in directe relatie staan tot elkaar, werd ervoor gekozen om voor elk een aparte barometer te ontwerpen.

9.3 INTERPRETATIE

Voor het bepalen van de toestand van de voedselveiligheid, de dierengezondheid en de plantengezondheid wordt telkens gewerkt met een korf van indicatoren waarvan de samenstelling kan veranderen in de tijd. Deze indicatoren worden berekend aan de hand van meetbare parameters die nauwgezet werden gekozen. De meeste van deze indicatoren steunen op de resultaten van het controleprogramma van het FAVV. Aangezien deze indicatoren een verschillende invloed hebben op de veiligheid van de voedselketen, wordt het relatieve belang ervan gewogen.

De interpretatie van de barometers dient met de nodige omzichtigheid te gebeuren. De waarde van iedere afzonderlijke barometer is immers het resultaat van schommelingen van de betreffende indicatoren. Het belang van de barometer dient dan ook vooral op langere termijn gezien te worden wanneer het duidelijk zal worden welke algemene trend de voedselveiligheid, dieren- en plantengezondheid in ons land volgt. De barometers zijn een eenvoudig communicatiemiddel voor het weergeven van de toestand van een bijzonder complexe situatie.

9.4 BAROMETERS

9.4.1 Barometer voor de voedselveiligheid

9.4.1.1 Indicatoren

De korf van 30 indicatoren voor de barometer voor de voedselveiligheid omvat:

- de volledige voedselketen namelijk toeleveranciers, primaire productie, verwerking, distributie, opslag en transport door derden en dienstverlening en loonwerk;
- zowel de Belgische productieketen als de intracommunautaire handel en import van derde landen;
- plantaardige en dierlijke productie;
- controles op producten (biologische en chemische gevaren);
- controles op processen (inspecties/audits);
- de preventieve aanpak (autocontrole/ meldingsplicht/traceerbaarheid);
- gezondheidstoestand van de mens (indien een directe link met voedselveiligheid en bijgevolg beperkt tot biologische gevaren).

Tabel 19 geeft een overzicht van de 30 indicatoren voor de voedselveiligheid (VVI's).

Tabel 19: overzicht van de indicatoren voor de voedselveiligheid.

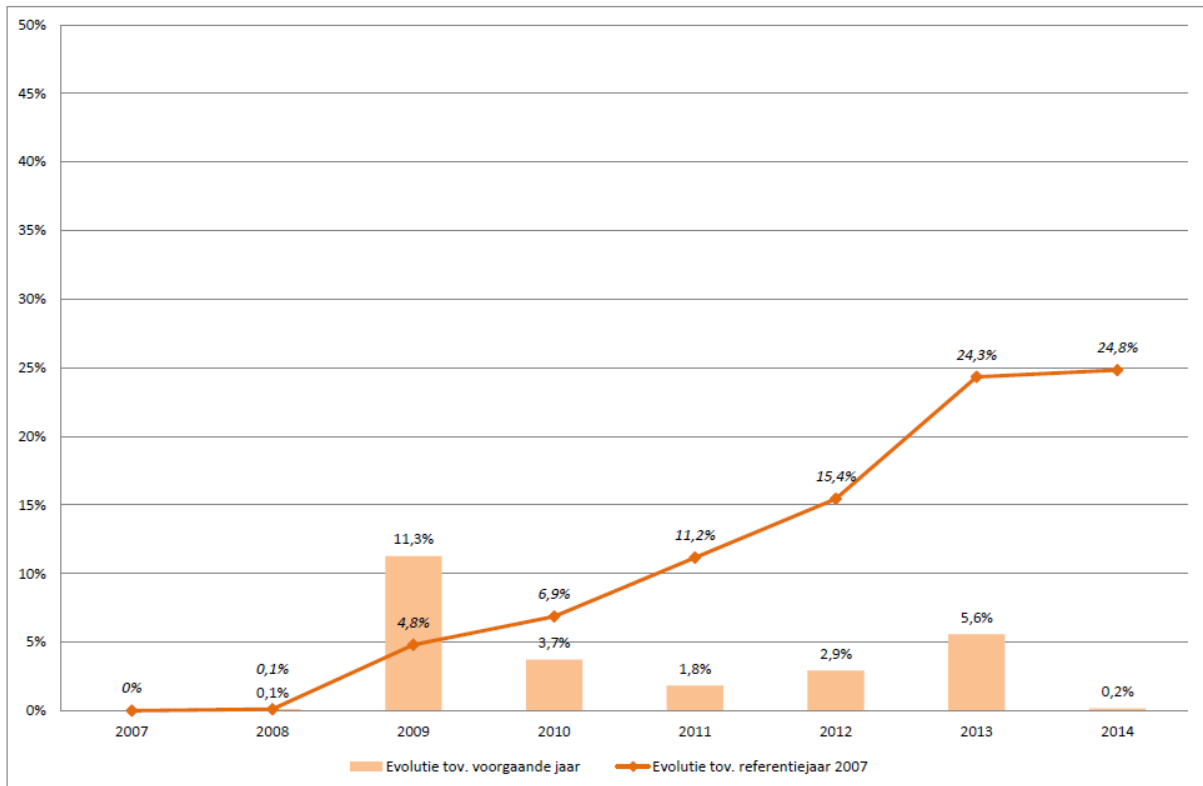
Indicator	Omschrijving
VVI1: Meldingsplicht voedselveiligheid	Het aantal meldingen die het FAVV ontvangt per jaar. Deze indicator omvat niet de meldingen m.b.t. dierenziekten, plantenziekten en schadelijke organismen in het geval ze geen invloed hebben op de voedselveiligheid.
VVI2: Autocontrolesystemen in de sector van toeleveranciers aan de primaire productie	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd autocontrolesysteem in de sector van toeleveranciers aan de primaire productie per jaar.
VVI3: Autocontrolesystemen in de primaire productiesector	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd autocontrolesysteem in de primaire productiesector per jaar.
VVI4: Autocontrolesystemen in de transformatiesector	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd autocontrolesysteem in de transformatiesector per jaar.
VVI5: Autocontrolesystemen in de sector van de gemeenschapskeukens	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd autocontrolesysteem in de sector van de gemeenschapskeukens per jaar.
VVI6: Controle van autocontrole in de voedselketen	Het percentage inspecties met betrekking tot autocontrole die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden. Deze inspecties vinden plaats in de primaire plantaardige productie bestemd voor humane consumptie, slachthuizen, verwerking, hoevezuivelproducenten, pakstations eieren, horeca, gemeenschapskeukens, groot- en kleinhandel. Deze indicator omvat niet de fytosanitaire inspecties aangezien deze niet relevant zijn voor voedselveiligheid.
VVI7: Inspecties infrastructuur, inrichting en hygiëne in de sectoren distributie, horeca en gemeenschapskeukens	Het percentage inspecties met betrekking tot infrastructuur, inrichting en hygiëne in horeca, gemeenschapskeukens, groot- en kleinhandel die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden.
VVI8: Inspecties traceerbaarheid in de voedselketen	Het percentage inspecties met betrekking tot traceerbaarheid die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden. Deze inspecties vinden plaats bij de toeleveranciers primaire productie (meststoffen, bodemverbeterende middelen, teeltsubstraten, zuiveringsslib en diervoeders), primaire plantaardige productie bestemd voor humane consumptie, primaire dierlijke productie, (rundveebedrijven, varkensbedrijven, bedrijven met schapen, geiten en hertachtigen, legkippenbedrijven, pluimveebedrijven, broeierijen), slachthuizen, handelaars en verzamelcentra (identificatie en registratie van dieren), transport (identificatie en registratie van dieren), verwerking, groot- en kleinhandel.
VVI9: Residuen van bestrijdingsmiddelen in groenten en fruit van Belgische oorsprong	Het percentage monsters van groenten en fruit van Belgische oorsprong dat gecontroleerd werd op residuen van bestrijdingsmiddelen en conform werd bevonden.
VVI10: Acrylamide	Het percentage monsters dat gecontroleerd werd op acrylamide en conform werd bevonden.

Tabel 19 (vervolg): overzicht van de indicatoren voor de voedselveiligheid.

Indicator	Omschrijving
VVI11: Lood en cadmium in groenten en fruit	Het percentage monsters van groenten en fruit dat gecontroleerd werd op de aanwezigheid van lood en cadmium en conform werd bevonden.
VVI12: Aflatoxine en deoxynivalenol	Het percentage monsters van levensmiddelen in de distributie gecontroleerd op aflatoxine B1, B2, G1 en G2 en deoxynivalenol (DON) en dat conform werd bevonden.
VVI13: Stoffen met anabole werking, niet-toegestane stoffen en diergeneesmiddelen bij runderen en varkens	Het percentage monsters/dieren dat gecontroleerd werd op stoffen met anabole werking en niet-toegestane stoffen (groep A: stilbenen, derivaten, zouten en esters daarvan; antithyreogene stoffen; steroïden; resorcylic acid lactones (met inbegrip van zeranol); β -agonisten; stoffen die vermeld staan in bijlage IV bij verordening (EEG) nr. 2377/90) en diergeneesmiddelen (groep B1 (antibacteriële stoffen met inbegrip van sulfonamiden en quinolonen) en groep B2 (wormmiddelen; anticoccidia, met inbegrip van nitroimidazolen; carbamaten en pyrethroïden; tranquillizers; niet-steroidale anti-inflammatoire farmaca; andere stoffen met farmacologische werking) die genomen worden bij runderen en varkens in het kader van het controleprogramma en die conform werd bevonden.
VVI14: Sulfit in gehakt	Het percentage monsters gehakt vlees dat gecontroleerd werd op sulfit in de sector distributie en conform bevonden.
VVI15: Dioxines en dioxineachtige PCB's in zuivelproducten en eieren	Het percentage monsters van zuivelproducten en eieren dat gecontroleerd werd op dioxines en dioxine-achtige PCB's en conform bevonden.
VVI16: Kwik in weekdieren, schaaldieren en vis	Het percentage monsters van weekdieren, schaaldieren en vis dat gecontroleerd werd op de aanwezigheid van kwik en conform bevonden.
VVI17: Residuen van bestrijdingsmiddelen in groenten en fruit afkomstig van andere EU-landen en derde landen	Het percentage monsters van groenten en fruit afkomstig van andere EU-landen en derde landen dat gecontroleerd werd op residuen van bestrijdingsmiddelen en conform bevonden.
VVI18: Verboden kleurstoffen	Het percentage monsters dat gecontroleerd werd op verboden kleurstoffen en conform bevonden.
VVI19: Chemische en microbiologische gevaren in ingevoerde dierlijke producten voor humane consumptie	Het percentage monsters van dierlijke producten voor humane consumptie dat genomen wordt in de grensinspectieposten en dat in het kader van het controleplan gecontroleerd werd en dat conform werd bevonden.
VVI20: Dioxines en dioxineachtige PCB's in diervoeders	Het percentage monsters van diervoeders (grondstoffen, mengvoeders, voormengsels en additieven) dat gecontroleerd werd op dioxines en dioxine-achtige PCB's en conform bevonden.
VVI21: Contactmaterialen	Het percentage monsters van contactmaterialen per jaar dat conform is bevonden.
VVI22: <i>Salmonella</i> sp. bij vleesvarkens	Aantal vleesvarkensbedrijven die als risicobedrijf voor <i>Salmonella</i> sp. werden aangeduid per jaar. Deze indicator omvat zowel de nieuwe risicobedrijven per jaar als de bedrijven waarvan de risicostatus verlengd wordt per jaar.
VVI23: <i>Salmonella</i> sp. bij leghennen	Percentage negatieve tomen van leghennen (opfok en productie) voor <i>Salmonella</i> sp. per jaar.
VVI24: <i>Salmonella</i> sp. in gevogelte en varkens	Het percentage monsters dat genomen werd bij gevogelte en varkens op het niveau van de slachthuizen en uitsnijderijen en dat gecontroleerd wordt op <i>Salmonella</i> sp. en conform bevonden. Deze indicator betreft dus de analyse van karkassen en versneden vlees van gevogelte en varkens, genomen in de slachthuizen en uitsnijderijen.
VVI25: <i>E. coli</i> in karkassen en versneden vlees	Het percentage monsters dat genomen wordt in het slachthuis en de uitsnijderijen en dat gecontroleerd werd op <i>E. coli</i> en conform bevonden. Deze indicator omvat bijgevolg de monsters van karkassen van legkippen en vleeskippen en versneden varkens- en rundsvlees.
VVI26: <i>E. coli</i> in levensmiddelen	Het percentage monsters van levensmiddelen dat genomen werd bij hoevezuivelproducenten, in de sector verwerking (met uitzondering van de slachthuizen en de uitsnijderijen) en in de sector distributie en dat gecontroleerd werd op <i>E. coli</i> en conform bevonden.
VVI27: <i>Listeria monocytogenes</i> in levensmiddelen	Het percentage monsters van levensmiddelen dat genomen werd bij hoevezuivelproducenten, in de sector verwerking en in de sector distributie en dat gecontroleerd werd op <i>Listeria monocytogenes</i> en conform bevonden.
VVI28: Collectieve voedseltoxi-infecties	Het aantal gerapporteerde personen getroffen door een collectieve voedseltoxi-infectie (CVTI) per jaar en per 100.000 inwoners.
VVI29: Salmonellose bij de mens	Het aantal gerapporteerde gevallen van humane salmonellose (het aantal humane <i>Salmonella</i> stammen die het Nationaal Referentiecentrum voor <i>Salmonella</i> en <i>Shigella</i> ontvangt) per jaar en per 100.000 inwoners.
VVI30: Listeriose bij de mens	Het aantal gerapporteerde humane gevallen van listeriose per jaar en per 100.000 inwoners.

9.4.1.2 Evolutie van de barometer

De evolutie van de barometer voor de voedselveiligheid in de periode 2007-2014 is schematisch weergegeven in figuur 9.

Figuur 9: evolutie barometer voor de voedselveiligheid in de periode 2007-2014.

In het algemeen geven de achterliggende resultaten aan dat de voedselveiligheid in België zich op een hoog niveau bevindt. De sinds 2007 positieve trend van de barometer voor de voedselveiligheid is vooral het resultaat van een toename van het aantal operatoren met een gevalideerd autocontrolesysteem en een afname van het aantal gevallen van salmonellose bij de mens. De resultaten van de productcontroles hebben slechts een beperkte invloed op de barometer, ofschoon elk jaar een hoge graad van conformiteit waargenomen wordt.

Na jarenlange toename sinds 2008 stagneert de barometer voor de voedselveiligheid in 2014 voor het eerst. De barometer vertoont slechts een minimale verbetering van 0,2% ten opzichte van 2013. Dit is een gevolg van schommelingen waargenomen voor diverse indicatoren. Een gunstige evolutie werd waargenomen voor de indicatoren die betrekking hebben op preventieve maatregelen om de voedselveiligheid te waarborgen, waaronder het aantal meldingen inzake voedselveiligheid (VVI1) en zij het in mindere mate dan in 2013, het aantal gevalideerde autocontrolesystemen in verschillende sectoren (VVI2-5). Een minder gunstige evolutie werd echter waargenomen voor de indicatoren verbonden met voedseltoxi-infecties (VVI28) en listeriose bij de mens (VVI30). De productcontroles vertonen opnieuw een zeer hoge graad van conformiteit (voor het merendeel van de indicatoren >95% conformiteit).

9.4.2 Barometer voor de diergezondheid

9.4.2.1 Indicatoren

Voor de barometer voor de diergezondheid werd een korf van 13 indicatoren samengesteld. Kenmerkend voor de barometer diergezondheid (in vergelijking met de barometer voedselveiligheid en plantengezondheid) is het feit dat bepaalde gegevens afkomstig zijn van bronnen buiten het FAVV. Dit is met name het geval voor de indicator DGI 7 waar de gegevens afkomstig zijn van het Comité du Lait uit Wallonië en het Melkcontrolecentrum van Vlaanderen en voor de indicatoren DGI 10 en 11 waar de sterftegegevens afkomstig zijn van Rendac.

De korf van indicatoren omvat:

- de primaire dierlijke productieketen: producenten, handelaars, verzamelcentra, transport, spermacentra, embryoteams, slachthuizen en vismijnen;
- de verschillende diersoorten: rundvee en kalveren, varkens, kleine herkauwers, éénhoevigen, pluimvee en loopvogels, hertachtigen, bijen, konijnen, gekweekt wild, vissen, week- en schaaldieren,
- controles op processen (inspecties/audits);
- de preventieve aanpak (autocontrole/ meldingsplicht/traceerbaarheid).

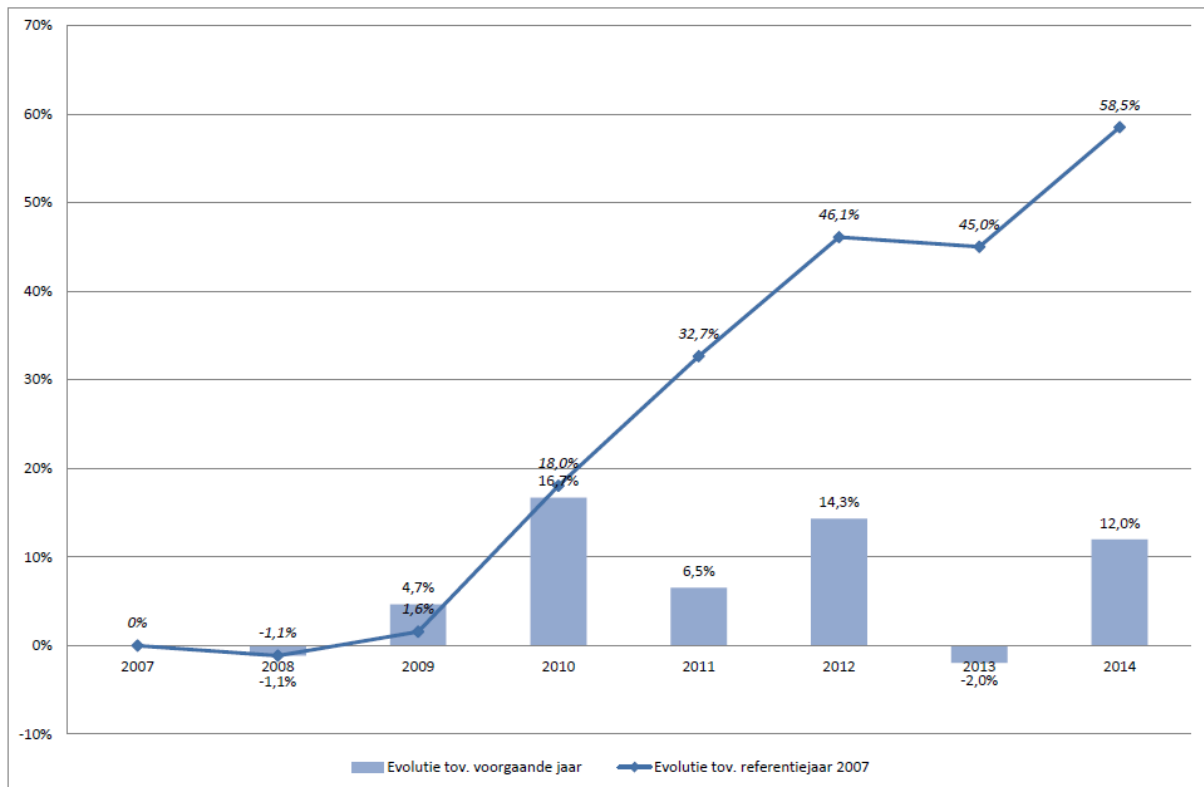
Tabel 20 geeft een overzicht van de 13 indicatoren voor de diergezondheid (DGI's).

Tabel 20: overzicht van de indicatoren voor de diergezondheid.

Indicator	Omschrijving
DGI1: Meldingsplicht van aangifteplichtige dierenziekten	Het percentage verschillende aan het FAVV gemelde aangifteplichtige dierenziekten ten opzichte van het totaal aantal aangifteplichtige dierenziekten.
DGI2: Autocontrole primaire dierlijke productie	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd/gecertificeerd autocontrolesysteem in de sector van de dierlijke primaire productie per jaar.
DGI3: Inspecties infrastructuur, inrichting en hygiëne	Het percentage inspecties met betrekking tot infrastructuur, inrichting en hygiëne die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden.
DGI4: Inspecties traceerbaarheid	Het percentage inspecties met betrekking tot traceerbaarheid die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden.
DGI5: Inspecties dierenwelzijn	Het percentage inspecties met betrekking tot dierenwelzijn die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden.
DGI6: Meldingen van abortus bij runderen	Het percentage onderzochte abortussen bij runderen per jaar ten opzichte van het totaal aantal vrouwelijke runderen ouder dan 24 maand.
DGI7: Celgetal (aantal somatische cellen in de melk)	Het percentage monsters van tankmelk waarvan het celgetal kleiner is of gelijk aan 400.000/ml per jaar.
DGI8: Parasitaire leverletsels bij varkens	Het percentage gezonde levers (niet afgekeurd) van varkens per jaar ten opzichte van het aantal geslachte vleesvarkens in België.
DGI9: Antibioticumresistentie bij <i>E. coli</i> -indicatorkiemen	Het percentage <i>E. coli</i> -isolaten van levende dieren die verzameld worden door het FAVV in het kader van de monitoring van indicatorkiemen en die gevoelig zijn aan alle geteste antibiotica per jaar.
DGI10: Sterfte bij vleesvarkens	Het percentage vleesvarkens dat gestorven is en wordt afgevoerd via het destructiebedrijf (Rendac) per jaar.
DGI11: Sterfte bij kleine herkauwers	Het percentage kleine herkauwers (geiten en schapen) dat gestorven is en wordt afgevoerd via het destructiebedrijf (Rendac) per jaar.
DGI12: Afgekeurde pluimveekarkassen	Het percentage pluimveekarkassen dat bij het slachten afgekeurd wordt per jaar.
DGI13: Sterfte bij vleeskalveren	Het percentage gestorven vleeskalveren t.o.v. het aantal opgezette kalveren op vleeskalverbedrijven.

9.4.2.2 Evolutie van de barometer

De evolutie van de barometer voor de diergezondheid in de periode 2007-2014 is schematisch weergegeven in figuur 10.

Figuur 10: evolutie barometer voor de diergezondheid in de periode 2007-2014.

Sinds 2009 vertoont de barometer van de diergezondheid een positieve trend en dit ondanks enkele uitbraken van (her)opkomende dierenziekten (blauwtong, runderbrucellose, Schmallenbergvirus, rundertuberculose, infectieuze anemie) en ziekten bij bijen (Amerikaans en Europees vuilbroed). De invloed van deze uitbraken op de diergezondheidsbarometer blijkt relatief beperkt te zijn. De blauwtonguitbraak in 2007 ging gepaard met een verhoogde sterfte bij kleine herkauwers. In 2008 was deze sterfte, mede door de vaccinatiecampagne, verminderd. De uitbraak van het Schmallenbergvirus trad laat op in 2011. Deze ziekte is niet aangifteplichtig en gaat niet gepaard met een verhoogde sterfte waardoor er nauwelijks invloed is geweest op de barometer, behalve misschien voor wat betreft een toename van het aantal abortusmeldingen. De uitbraken van runderbrucellose en rundertuberculose in 2011 en 2012 hadden een verhoogde waakzaamheid tot gevolg inzake abortus en aangifteplichtige dierenziekten.

Ten opzichte van 2012 is er in 2013 een lichte daling (- 2,0%) van de barometer diergezondheid vast te stellen. Dit resultaat is het gevolg van schommelingen in diverse indicatoren, zowel in positieve als in negatieve zin.

In 2014 is er, in vergelijking met 2013, terug een duidelijk positieve evolutie vast te stellen (+ 12%). Dit positieve resultaat is vooral te wijten aan de gunstige evolutie van de indicatoren die te maken hebben met meldingen (zowel aangifteplichtige dierziekten als abortussen bij runderen) en de indicator in verband met antibioticumgevoeligheid van *E. coli*-indicatorkiemen bij pluimvee, varkens, jonge runderen en vleeskalveren.

9.4.3 Barometer voor de plantengezondheid

9.4.3.1 Indicatoren

Een korf van 13 indicatoren werd samengesteld voor de barometer voor de plantengezondheid. De korf van indicatoren omvat:

- de plantaardige productieketen als geheel, te weten: toeleveranciers, de primaire productie, de distributie/handel, de vermeerdering van planten, de verwerking van planten (bv. verpakkingsmateriaal gemaakt van hout, snijbloemen, ...) bossen en openbaar groen;
- de verschillende soorten van planten en plantaardige producten: fruit, groenten, aardappelen, granen, sierplanten (inclusief bomen), pootgoed/zaden, snijbloemen, houten verpakkingen;
- controles op processen (inspecties/audits);
- de preventieve aanpak (autocontrole/meldingsplicht/traceerbaarheid).

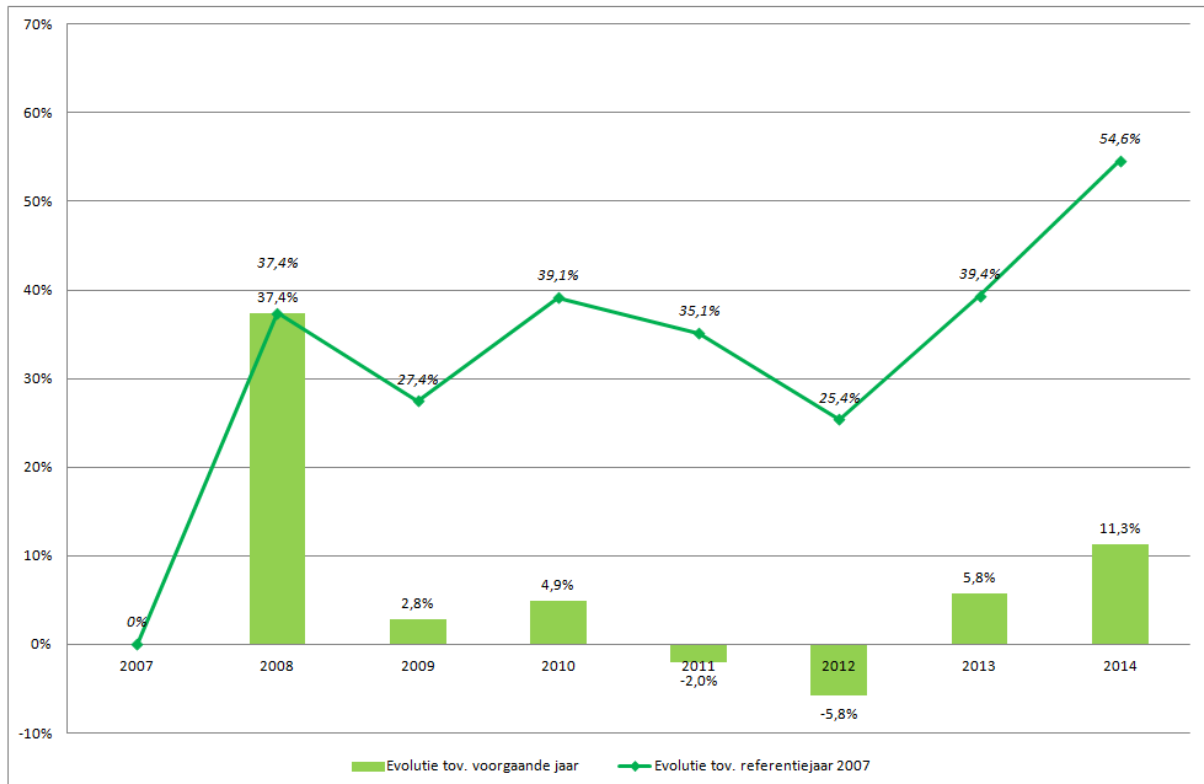
Tabel 21 geeft een overzicht van de 13 indicatoren voor de plantengezondheid (PGI's).

Tabel 21: overzicht van de indicatoren voor de plantengezondheid.

Indicator	Omschrijving
PGI1: Meldingsplicht plantenziekten en schadelijke organismen	Het aantal meldingen dat het FAVV ontvangt m.b.t. de opsporing van plantenziekten en schadelijke organismen (buiten controleplan).
PGI2: Autocontrole plantaardige productie	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd/gecertificeerd autocontrolesysteem in de sector van de plantaardige productie per jaar.
PGI3: Fytosanitaire inspecties (fysieke controles)	Het percentage fytosanitaire, fysieke inspecties die als gunstig of gunstig met opmerking werden beoordeeld.
PGI4: Fytosanitaire inspecties (traceerbaarheid)	Het jaarlijks percentage fytosanitaire inspecties m.b.t. de traceerbaarheid die als gunstig of gunstig met opmerking werden beoordeeld.
PGI5: Gereguleerde schadelijke organismen die in België worden aangetroffen	Het percentage gereguleerde schadelijke organismen waarvoor ten minste één positief monster per jaar in België wordt aangetroffen ten opzichte van het totale aantal gereguleerde schadelijke organismen.
PGI6: Fytosanitaire controles bij de invoer	Het percentage monsters van zendingen van planten of plantaardige producten, via de Belgische grensinspectieposten in de EU ingevoerd, dat op fytosanitair vlak conform is.
PGI7: <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> (Dennenhoutnematode)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van dennenhoutnematode (<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.
PGI8: <i>Meloidogyne chitwoodi</i> en/of <i>M. fallax</i> (wortelknobbelnematoden)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van wortelknobbelnematoden (<i>Meloidogyne chitwoodi</i> en/of <i>M. fallax</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.
PGI9: <i>Globodera rostochiensis</i> en/of <i>G. pallida</i> (aardappelcysten)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van aardappelcysten (<i>Globodera rostochiensis</i> en/of <i>G. pallida</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.
PGI10: <i>Ralstonia solanacearum</i> en/of <i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i> (bruinrot en/of ringrot)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van bruinrot en/of ringrot (<i>Ralstonia solanacearum</i> en/of <i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.
PGI11: Pospiviroïden	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van de pospiviroïden in het kader van het controleplan van het FAVV.
PGI12: <i>Diabrotica virgifera</i> Le Conte (maïswortelboorder)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van de maïswortelboorder (<i>Diabrotica virgifera</i> Le Conte) in het kader van het controleplan van het FAVV.
PGI13: <i>Phytophthora ramorum</i> (plotse eikensterfte)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van plotse eikensterfte (<i>Phytophthora ramorum</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.

9.4.3.2 Evolutie van de barometer

De evolutie van de barometer voor de plantengezondheid in de periode 2007-2014 is schematisch weergegeven in figuur 11.

Figuur 11: evolutie barometer voor de plantengezondheid in de periode 2007-2014.

Tussen 2007 en 2014 is de barometer van de plantengezondheid gestegen met + 54,6 %. Deze verbetering van de fytosanitaire situatie is hoofdzakelijk te verklaren door de vooruitgang van de autocontrole binnen de plantaardige sector en door de gunstige evolutie van de indicator met betrekking tot de melding van plantenziekten en schadelijke organismen. Gedurende deze periode werd de meest ongunstige evolutie vastgesteld voor de indicator met betrekking tot het percentage gereguleerde schadelijke organismen waarvoor ten minste één positief monster per jaar wordt aangetroffen ten opzichte van het totale aantal gereguleerde schadelijke organismen.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: CONCORDANTIETABEL

BIJLAGEN

Tabel: concordantie tussen de vereisten voor het MANCP zoals vermeld in beschikking 2007/363/EG en de informatie vermeld in het MANCP van België 2015-2017.

Hoofdstuk 3 van de bijlage van beschikking 2007/363/EG (leidraad bij de wettelijke vereisten voor de nationale controleplannen)	Referentie MANCP van België 2015-2017
3.1. Nationale controleplannen	volledig MANCP
3.2. Algemene vereisten voor de nationale controleplannen	volledig MANCP (structuur en organisatie controlesystemen: voornamelijk hoofdstuk 5, Nationale controlesystemen)
3.3. Strategische doelstellingen van de nationale controleplannen	2 Nationale strategische en operationele doelstellingen
3.4. Indeling in risicocategorieën	3.2.11.5 FAVV-FOD VVVL 5 Nationale controlesystemen 5.2.2 Programmering 5.3 Controlesystemen voor biologische productie 5.4 Controlesystemen voor BOB, BGA en GTS
3.5. Aanwijzing van de bevoegde autoriteiten	3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken 4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen
3.6. Algemene organisatie en beheer	3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken 4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen 7 Regeling voor audits door de bevoegde autoriteiten 8 Naleving operationele criteria
3.7. Controlesystemen en coördinatie van de werkzaamheden	3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken 4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen 7 Regeling voor audits door de bevoegde autoriteiten 8 Naleving operationele criteria
3.8. Delegatie aan controleorganen	3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken (voornamelijk paragraaf 3.3, Delegatie van taken aan controleorganen)
3.9. Naleving van de operationele criteria	2 Nationale strategische en operationele doelstellingen 3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken 4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen 6 Rampenplannen 8 Naleving operationele criteria
3.10. Opleiding van het personeel dat de officiële controles uitvoert	3.2.11 Samenwerkingsverbanden en protocols 3.3 Delegatie van taken aan controleorganen 4 Laboratorienetwerk 8 Naleving operationele criteria
3.11. Schriftelijk vastgestelde procedures	4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen 7 Regeling voor audits door de bevoegde autoriteiten 8 Naleving operationele criteria
3.12. Operationele rampenplannen	6 Rampenplannen
3.13. Organisatie van samenwerking en wederzijdse bijstand	1.3 Contactpunt voor het MANCP en administratieve bijstand 3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controleorganen 5 Nationale controlesystemen
3.14. Aanpassing van de nationale controleplannen	1.2 Herziening en aanpassing van het MANCP

BIJLAGE 2: INSPECTIEFREQUENTIES (FAVV)

Jaarlijkse frequenties of aantal inspecties

Activiteitensectoren	PAP (Id)	PAP (omschrijving)	PAP (plaats)	Basis-frequentie	Verlaagde frequentie	Verhoogde frequentie	Opvolgings-frequentie
Diervoederfabrikanten en fabrikanten van en/of groothandelaars in kritische diervoeders	585	Boerderij vervaardiging mengvoeders dierlijke eiwitten	Landbouwbedrijf	1/1	1/2	1/1	
	587	Fabrikant gemedicineerde diervoeders	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	688	Boerderij vervaardiging mengvoeders additieven (erkenning)	Landbouwbedrijf	1/1	1/2	1/1	
	690	Fabrikant voormengsels (erkenning)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	691	Fabrikant mengvoeders niet-herkauwers (dierlijke eiwitten)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	692	Ontgiftiging diervoeders	Ontgiftigingsinrichting	1/1	1/2	1/1	
	700	Fabrikant mengvoeders niet-herkauwers (dierlijke eiwitten)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	738	Fabrikant additieven (toelating)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	739	Fabrikant voormengsels (toelating)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	740	Fabrikant mengvoeders herkauwers (dierlijke eiwitten)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	758	Opslag categorie 3 voor feed	Opslagbedrijf	1/1	1/2	1/1	
	784	Boerderij vervaardiging mengvoeders additieven (toelating)	Landbouwbedrijf	1/1	1/2	1/1	
	785	Fabrikant voormengsels niet-herkauwers (dierlijke eiwitten)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	786	Fabrikant mengvoeders (toelating)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	829	Fabrikant voormengsels herkauwers (dierlijke eiwitten)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	862	Fabrikant additieven (erkenning)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	872	Fabrikant voormengsels herkauwers (dierlijke eiwitten)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	873	Fabrikant mengvoeders (erkenning)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	874	Fabrikant menvoeders andere	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	875	Fabrikant menvoeders herkauwers (dierlijke eiwitten)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	887	Fabrikant petfood	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	915	Fabrikant dieetvoeders	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	969	Fabrikant producten van plantaardige ruwe oliën voor feed	Producent	1/1	1/2	1/1	
	970	Fabrikanten van vetzuren voor feed	Producent	1/1	1/2	1/1	
	971	Biodieselproducent met bijproducten voor feed	Producent	1/1	1/2	1/1	
	972	Fabrikant van vetmengsels (voedermiddel)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	973	Fabrikant van vetmengsels (mengvoeders)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	1003	Groothandelaar kritische diervoeders	Groothandelaar	1/1	1/2	1/1	
	1004	Fabrikant van kritische diervoeders	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
	1009	Fabrikant voormengsels niet-herkauwers (dierlijke eiwitten)	Fabrikant	1/1	1/2	1/1	
Groothandelaars in diervoeders	637	Groothandelaar additieven (erkenning)	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	638	Groothandelaar additieven (toelating)	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	778	Groothandelaar mengvoeders	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	828	Groothandelaar voormengsels (toelating)	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	913	Groothandelaar voormengsels (erkenning)	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10

BIJLAGEN

Fabrikant van en/of groothandelaars in diervoeders (registratie)	639	Producent voedermiddelen	Producent	1/8	1/12		1/10
	729	Verpakker diervoeders	Verpakkingsbedrijf	1/3	1/5		1/10
	777	Fabrikant voedermiddelen	Fabrikant	1/3	1/5		1/10
	826	Groothandelaar grondstoffen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	871	Groothandelaar petfood	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	1002	Opslag diervoeders	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10
	1007	Opslagbedrijf dierlijke bijproducten voor diervoeder	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10
	1017	Hantering van dierlijke bijproducten voor diervoeder	Inrichting voor het hanteren	1/3	1/5		1/10
Meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten	581	Fabrikant meststoffen oligo-elementen	Fabrikant	1/3	1/5		1/10
	604	Invoerder samengestelde meststoffen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	606	Invoerder gemengd organisch bodemverbeterend middel	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	650	Invoerder meststoffenmengsels voor voedingsoplossingen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	686	Fabrikant samengestelde meststoffen	Fabrikant	1/3	1/5		1/10
	687	Fabrikant meststoffen dierlijke bijproducten	Fabrikant	1/3	1/5		1/10
	704	Invoerder meststoffen oligo-elementen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	733	Fabrikant andere meststoffen	Fabrikant	1/3	1/5		1/10
	822	Fabrikant meststoffenmengsels voor voedingsoplossingen	Fabrikant	1/3	1/5		1/10
	869	Fabrikant gemengd organisch bodemverbeterend middel	Fabrikant	1/3	1/5		1/10
	870	Groothandelaar meststoffen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	1069	Invoerder meststoffen dierlijke bijproducten	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
	Fytopharmaceutische producten (behalve detailhandelaars)	582	Verpakker pesticiden	Verpakkingsbedrijf	1/2	1/4	
633		Fabrikant pesticiden	Fabrikant	1/2	1/4		1/10
634		Fabrikant (door een derde) van pesticiden	Inrichting die door een derde laat vervaardigen	1/2	1/4		1/10
651		Boederij – invoer gewasbeschermingsmiddelen	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10
701		Loonwerker – gebruik en opslag gewasbeschermingsmiddelen	Loonwerker	1/2	1/4		1/10
705		Invoerder pesticiden	Groothandelaar	1/2	1/4		1/10
823		Groothandelaar pesticiden	Groothandelaar	1/2	1/4		1/10
842		Invoer gewasbeschermingsmiddelen	Bosbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10
882		Loonwerker – geen gebruik gewasbeschermingsmiddelen	Loonwerker	1/8	1/12		1/10
923		Loonwerker – gebruik gewasbeschermingsmiddelen	Loonwerker	1/2	1/4		1/10
929		Uitvoerder pesticiden	Groothandelaar	1/2	1/4		1/10
Detailhandel, diervoeders, meststoffen, fytopharmaceutische producten (registratie)		586	Detailhandel mengvoeders vee	Detailhandelaar	1/6	1/8	
	629	Detailhandelaar voedermiddelen	Detailhandelaar	1/6	1/8		1/10
	777	Fabrikant voedermiddelen	Fabrikant	1/3	1/5		1/10
	783	Detailhandelaar meststoffen	Detailhandelaar	1/6	1/8		1/10
	824	Detailhandelaar pesticiden	Detailhandelaar	1/6	1/8		1/10
	914	Detailhandelaar petfood	Detailhandelaar	1/6	1/8		1/10

BIJLAGEN

Primaire productie (planten en productie dieren)	589	Groententeeltbedrijf	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	590	Boerderij – runderen	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	600	Openbaar groen	Plantentuin, groene zone, bos	1/1	1/1	1/1		
	612	Vissersvaartuig	Vissersvaartuig	1/1	1/2	1/1		
	613	Visvijver	Put en take-visbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	618	Boerderij – legkippen in opfok	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	651	Boerderij – invoer gewasbeschermingsmiddelen	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	653	Gebruk melk en melkproducten	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	668	Boerderij – vleeskippen	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	684	Imker – houden bijen	Imker	1/8	1/12		1/10	
	693	Boerderij - akkerbouw	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	722	Fabrieksvaartuig	Fabrieksvaartuig	1/1	1/2	1/1		
	762	Boerderij – legkippen (≥200)	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	771	Boerderij – houden van pluimvee voor foie gras	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	787	Kalvermesterij	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	811	Boerderij – varkens	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	842	Invoer gewasbeschermingsmiddelen bosbouw	Bosbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	846	Boerderij – melkproductie	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	876	Fruitteeltbedrijf	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	896	Boerderij – herten	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	928	Boerderij – konijnen	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	944	Boerderij – schapen en geiten	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10	
	963	Boerderij – kiemgroenten	Landbouwbedrijf	1/1	1/2	1/1		
	Primaire productie pluimvee (export, selectie, vermeerdering, fokkerij, broeierij)	591	Boerderij – opfok vermeerderingspluimvee	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1	
		610	Broeierij – broeierij	Broeierij	1/1	1/1	1/1	
		640	Boerderij – opfok selectiepluimvee	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1	
667		Boerderij – legkippen uitvoer	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1		
753		Boerderij – selectiepluimvee	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1		
779		Boerderij – vleeskippen uitvoer	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1		
788		Boerderij – opfok legpluimvee uitvoer	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1		
877		Boerderij - vermeerderingsmateriaal	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1		
Producenten zaazaden en vermeerderingsmateriaal van plantensoorten niet bestemd voor menselijke consumptie (fyto sanitair paspoort)	982	Boerderij – zaazaden met plantenpaspoort	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1		
	984	Boerderij – ander plantgoed en vermeerderingsmateriaal met plantenpaspoort	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1		
	986	Boerderij – aardappelpootgoed met plantenpaspoort	Landbouwbedrijf	1/1	1/1	1/1		
	988	Boomkwekerij – zaazaden met plantenpaspoort	Boomkwekerij	1/1	1/1	1/1		
	990	Boomkwekerij – ander plantgoed en vermeerderingsmateriaal met plantenpaspoort	Boomkwekerij	1/1	1/1	1/1		
	992	Sierteeltbedrijf – ander plantgoed en vermeerderingsmateriaal met plantenpaspoort	Sierteeltbedrijf	1/1	1/1	1/1		
	994	Vermeerderingsbedrijf – zaazaden met plantenpaspoort	Vermeerderingsbedrijf	1/1	1/1	1/1		
	996	Vermeerderingsbedrijf – ander plantgoed en vermeerderingsmateriaal met plantenpaspoort	Vermeerderingsbedrijf	1/1	1/1	1/1		
Producenten zaazaden en vermeerderingsmateriaal van kritische plantensoorten niet bestemd voor menselijke consumptie (fyto sanitair paspoort)	830	Sierteeltbedrijf met plantenpaspoort	Sierteeltbedrijf	1/1	1/1	1/1		
	1033	Boomkwekerij – phytophthora ramorum gevoelig plantgoed en vermeerderingsmateriaal	Boomkwekerij	2/1	2/1	2/1		

BIJLAGEN

Producenten zaai­zaden en vermeerderings­materiaal (zonder fyto­sanitair pas­poort)	983	Boerderij – zaai­zaden zonder plan­tenpas­poort	Landbouw­bedrijf	1/4	1/6		1/10
	985	Boerderij – ander plant­goed en vermeerderings­materiaal zonder plan­tenpas­poort	Landbouw­bedrijf	1/4	1/6		1/10
	987	Boerderij – aard­appel­poot­goed zonder plan­tenpas­poort	Landbouw­bedrijf	1/4	1/6		1/10
	989	Boomkwekerij – zaai­zaden zonder plan­tenpas­poort	Boomkwekerij	1/4	1/6		1/10
	991	Boomkwekerij – ander plant­goed en vermeerderings­materiaal zonder plan­tenpas­poort	Boomkwekerij	1/4	1/6		1/10
	993	Sierteelt­bedrijf – ander plant­goed en vermeerderings­materiaal zonder plan­tenpas­poort	Sierteelt­bedrijf	1/4	1/6		1/10
	995	Vermeerderings­bedrijf – zaai­zaden zonder plan­tenpas­poort	Vermeerderings­bedrijf	1/4	1/6		1/10
	997	Vermeerderings­bedrijf – ander plant­goed en vermeerderings­materiaal zonder plan­tenpas­poort	Vermeerderings­bedrijf	1/4	1/6		1/10
Producenten van plan­ten niet bestemd voor men­selijke con­sumptie (zonder fyto­sanitair pas­poort)	916	Sierteelt­bedrijf zonder plan­tenpas­poort	Sierteelt­bedrijf	1/6	1/8		1/10
Winning, behan­deling, bewa­ring en opslag van sperma, geiten, paarden – bui­ten dek­perio­de)	710	Spermace­trum runderen (intra­commu­nautair)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
	764	Boerderij – pro­ductie varkens­sperma	Landbouw­bedrijf	2/1	2/1	2/1	
	803	Spermace­trum varkens (intra­commu­nautair)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
	889	Spermace­trum runderen (natio­naal)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
	890	Spermace­trum schapen en geiten (intra­commu­nautair)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
	936	Spermace­trum varkens (natio­naal)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
	937	Spermace­trum paarden (intra­commu­nautair)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
	1076	Spermace­trum paard­achtigen (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	1080	Spermace­trum schapen en geiten (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	Handel in sperma (runderen, varkens, schapen, geiten, paarden)	611	Sperma­opslag­centrum runderen (natio­naal)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1
765		Sperma­opslag­centrum runderen (intra­commu­nautair)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
805		Sperma­opslag­centrum schapen en geiten (intra­commu­nautair)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
893		Sperma­opslag­centrum varkens (natio­naal)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
939		Sperma­opslag­centrum paarden (intra­commu­nautair)	KI-centrum	2/1	2/1	2/1	
1077		Sperma­opslag­centrum paard­achtigen (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
1081		Sperma­opslag­centrum schapen en geiten (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
Winning, behan­deling, trans­fer en opslag van embryo's		630	Embryoteam runderen (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1
	659	Embryoteam schapen en geiten (intra­commu­nautair)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	711	Embryoteam runderen (intra­commu­nautair)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	712	Embryo­pro­ductie­team runderen (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	763	Embryo­pro­ductie­team runderen (intra­commu­nautair)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	804	Embryo­pro­ductie­team paarden (intra­commu­nautair)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	892	Embryo­pro­ductie­team schapen en geiten (intra­commu­nautair)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	938	Embryoteam paarden (intra­commu­nautair)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	1078	Embryoteam paard­achtigen (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	1079	Embryo­pro­ductie­team paard­achtigen (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	1082	Embryoteam schapen en geiten (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	
	1083	Embryo­pro­ductie­team schapen en geiten (natio­naal)	KI-centrum	1/1	1/1	1/1	

BIJLAGEN

Verzamelcentra (1 operator) en handelaars	1084	Handelaarstal rundvee	Handelaarstal	1/1	1/2	1/1	
	1085	Handelaarstal eenhoevigen	Handelaarstal	1/1	1/2	1/1	
	1086	Handelaarstal schapen en geiten	Handelaarstal	1/1	1/2	1/1	
	1087	Handelaarstal pluimvee	Handelaarstal	1/1	1/2	1/1	
	1088	Verzamelcentrum klasse 2 rundvee	Verzamelcentrum klasse 2	1/1	1/2	1/1	
	1089	Verzamelcentrum klasse 2 schapen en geiten	Verzamelcentrum klasse 2	1/1	1/2	1/1	
	1090	Verzamelcentrum klasse 2 eenhoevigen	Verzamelcentrum klasse 2	1/1	1/2	1/1	
	1094	Verzamelcentrum klasse 2 kalveren (vetmesten)	Verzamelcentrum klasse 2	1/1	1/2	1/1	
	1095	Verzamelcentrum klasse 2 slachtvarkens	Verzamelcentrum klasse 2	1/1	1/2	1/1	
Verzamelcentra (markten)	821	Jaarmarkt	Jaarmarkt				Aantal vastgesteld volgens de grootte van de markten
	863	Niet-commerciële verzameling dieren	Verzamelcentrum				
	1091	Verzamelcentrum klasse 1 rundvee	Veemarkt (verzamelcentrum klasse 1)				
	1092	Verzamelcentrum klasse 1 schapen en geiten	Veemarkt (verzamelcentrum klasse 1)				
	1093	Verzamelcentrum klasse 1 eenhoevigen	Veemarkt (verzamelcentrum klasse 1)				
	1098	Openbare plaats landbouwhuisdieren	Openbare plaats				
	1101	Veiling fokrunderen	Veiling (landbouwhuisdieren)				
	1102	Veiling fokvarkens	Veiling (landbouwhuisdieren)				
	1103	Veiling fokpaarden	Veiling (landbouwhuisdieren)				
Halteplaats (handelaars in levende dieren)	911	Controlepost – halteplaats	Controlepost	2/1	2/1	2/1	
Zuiveringscentra en centra voor verzending van levende tweekleppige weekdieren	622	Verzendingscentrum aquacultuurweekdieren	Verzendingscentrum	4/1	2/1	8/1	
	623	Zuiveringscentrum aquacultuurweekdieren	Zuiveringscentrum	4/1	2/1	8/1	
Viskwekerijen	660	Kwekerij aquacultuur-schaaldieren	Kwekerij	1/1	1/4	1/1	
	713	Kweken aquacultuurvissen met bestemming gebied vrij van ziekte	Kwekerij	1/1	1/4	1/1	
	714	Heruitzenden weekdieren	Heruitzettingsgebied	1/1	1/4	1/1	
	866	Kweken aquacultuurvissen	Kwekerij	1/1	1/4	1/1	
	941	Kweken aquacultuurschaaldieren met bestemming gebied vrij van ziekte	Kwekerij	1/1	1/4	1/1	
Open voorzieningen (siervissen)	662	Open voorziening siervissen met bestemming gebied vrij van ziekte	Open voorziening	1/1	1/4	1/1	
	703	Open voorziening sierweekdieren	Open voorziening	1/1	1/4	1/1	
	715	Open voorziening sierweekdieren met bestemming gebied vrij van ziekte	Open voorziening	1/1	1/4	1/1	
	806	Open voorziening siervissen	Open voorziening	1/1	1/4	1/1	
	852	Open voorziening schaaldieren	Open voorziening	1/1	1/4	1/1	
	942	Open voorziening sierschaaldieren met bestemming gebied vrij van ziekte	Open voorziening	1/1	1/4	1/1	
Productiegebied voor weekdieren	661	Kweken aquacultuurweekdieren	Productiegebied	1/1	1/4	1/1	
	766	Kweken aquacultuurweekdieren met bestemming gebied vrij van ziekte	Productiegebied	1/1	1/4	1/1	
Plaats voor het tijdelijk onderbrengen (vissen)	614	Tijdelijk houden aquacultuurvissen	Plaats voor het tijdelijk onderbrengen	1/1	1/4	1/1	
	851	Tijdelijk houden aquacultuurschaaldieren	Plaats voor het tijdelijk onderbrengen	1/1	1/4	1/1	
Slachthuizen	592	Slachthuis pluimvee	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	
	593	Slachthuis runderen	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	
	608	Warm vervoer varkensvlees	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	
	694	Slachthuis schapen en geiten	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	
	708	Slachthuis gekweekt wild	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	
	760	Slachthuis loopvogels	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	
	802	Slachthuis konijnen	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	
	832	Slachthuis varkens	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	
	934	Slachthuis paarden	Slachthuis	4/1	2/1	4/1	

BIJLAGEN

Slachting op het landbouwbedrijf	780	Boerderij – slachten van pluimvee	Landbouwbedrijf	1/1	1/2	1/1	
	868	Boerderij – slachten van pluimvee voor foie gras	Landbouwbedrijf	1/1	1/2	1/1	
	1104	Boerderij – slachten van wild	Landbouwbedrijf	1/1	1/2	1/1	
	1105	Boerderij – slachten van konijnen	Landbouwbedrijf	1/1	1/2	1/1	
Uitsnijderijen van vers vlees	664	Uitsnijderij wild	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	665	Uitsnijderij paarden	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	666	Uitsnijderij – warm vervoer	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	719	Uitsnijderij pluimvee	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	720	Uitsnijderij schapen en geiten	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	770	Uitsnijderij – runderkoppen	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	810	Uitsnijderij varkens	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	853	Uitsnijderij struisvogels	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	894	Uitsnijderij runderen	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	927	Uitsnijderij konijnen	Uitsnijderij	8/1	4/1	16/1	
	957	Wildbewerkingsinrichting	Wildbewerkingsinrichting	4/1	2/1	8/1	
	Opslag (vis) zonder herverpakking	813	Gekoelde opslag vis	Opslagbedrijf	2/1	1/1	4/1
867		Gekoelde opslag kikkerbillen – slakken	Opslagbedrijf	1/1	1/2	2/1	
Opslag (vis) met herverpakking	1072	Herverpakkingcentrum (kikkerbillen – slakken)	Herverpakkingcentrum	1/1	1/2	2/1	
	1075	Herverpakkingcentrum (vis)	Herverpakkingcentrum	4/1	2/1	8/1	
Opslag (vlees) zonder herverpakking	669	Gekoelde opslag vlees	Opslagbedrijf	2/1	1/1	4/1	
Opslag (vlees) met herverpakking	772	Herverpakkingcentrum (vlees)	Herverpakkingcentrum	4/1	2/1	8/1	
Verwerking (gelatine en collageen)	624	Verzamelcentrum voor gelatine en collageen	Verzamelcentrum	1/1	1/2	2/1	
	755	Melkinrichting verkoop feed	Fabrikant	1/1	1/2	2/1	
	815	Fabriek gelatine	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
	898	Fabriek collageen	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
	950	Leerlooierij	Leerlooierij	1/1	1/2	2/1	
Verwerking (dierlijk afval)	673	Vetsmelter	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
	674	Fabriek bloed	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
	855	Fabriek vleesextracten	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
	856	Raffinaderij dierlijke vetten	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
	949	Fabriek darmen, blazen, magen	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
	947	Bewerking visserijproducten	Fabrikant	8/1	4/1	16/1	
Bereiding van gehakt, bereiding van vlees, separatorvlees	629	Fabrikant gehakt vlees	Fabrikant	8/1	4/1	16/1	
	620	Fabrikant vleesbereidingen	Fabrikant	8/1	4/1	16/1	
	946	Fabrikant separatorvlees	Fabrikant	8/1	4/1	16/1	
Verwerking (eiproducten)	671	Fabrikant levensmiddelen met rauwe eieren	Fabrikant	1/1	1/2	2/1	
	721	Gekoelde opslag eieren	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10
	812	Fabrikant eiproducten	Fabrikant	1/1	1/2	2/1	
	1074	Herverpakkingcentrum (eieren – eiproducten)	Opslagbedrijf	1/1	1/2	2/1	
Verwerking (vis)	854	Verwerking visserijproducten	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
Verwerking (zuivelproducten)	670	Melkinrichting	Fabrikant	1/1	1/2	2/1	
	683	Gekoelde opslag melk – zuivel	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10
	709	Boerderij – hoevezuivel rauwe melk koe	Landbouwbedrijf	1/2	1/4		1/10
	773	Fabrikant levensmiddelen met rauwe melk	Fabrikant	1/1	1/2	2/1	
	847	Boerderij – hoevezuivel melk koe	Landbouwbedrijf	1/2	1/4		1/10
	848	Boerderij – hoevezuivel melk ander dier dan koe	Landbouwbedrijf	1/2	1/4		1/10
	910	Boerderij – hoevezuivel rauwe melk ander dier dan koe	Landbouwbedrijf	1/2	1/4		1/10
	1073	Herverpakkingcentrum (melk – zuivel)	Herverpakkingcentrum	1/1	1/2	2/1	
Verwerking (vleesproducten)	897	Fabrikant kikkerbillen – slakken	Fabrikant	1/1	1/2	2/1	
	945	Fabrikant vleesproducten	Fabrikant	4/1	2/1	8/1	
Eiverpakkingcentra	609	Eiervverzamelcentrum	Verzamelcentrum	2/1	1/1	2/1	
	935	Eierpakstation	Pakstation	2/1	1/1	2/1	

BIJLAGEN

Verwerking (andere levensmiddelen)	615	Fabrikant producten afgeleid van fruit	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	625	Fabrikant industriële honing	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	626	Brouwerij	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	718	Fabrikant producten afgeleid van granen	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	723	Industriële bakkerij	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	768	Fabrikant producten afgeleid van groenten	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	769	Fabrikant – schillen	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	774	Fabrikant babyvoeding	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	775	Fabrikant verpakt drinkwater	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	816	Fabrikant bereide gerechten	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	817	Fabrikant andere levensmiddelen	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	857	Suikerraffinaderij	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	858	Fabrikant limonade	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	884	Fabrikant andere producten van plantaardige oorsprong	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	899	Industriële koekjes- en beschuitbakkerij	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	900	Industrieel chocolade- en snoepbedrijf	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	902	Fabrikant voedseladditieven	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	943	Fabrikant producten afgeleid van aardappelen	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	951	Koffiebranderij, fabrikant thee	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	952	Fabrikant kruiden, specerijen, sauzen	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	953	Fabrikant voedingssupplementen	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	954	Distilleerderij	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	955	Fabrikant andere dranken	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	999	Fabrikant van vetten en oliën food	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	1000	Maalderij	Fabrikant	1/2	1/4		1/10	
	Fabrikanten en importeurs van verpakkingsmateriaal	800	Groothandelaar verpakkingsmateriaal	Groothandelaar	1/2	1/4		1/10
		931	Fabrikant verpakkingsmateriaal	Fabrikant	1/2	1/4		1/10
	Groothandelaars	598	Opslag kamertemperatuur levensmiddelen	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10
		599	Verpaker levensmiddelen	Verpakkingsbedrijf	1/3	1/5		1/10
		627	Groothandel groenten en fruit	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10
648		Gekoelde opslag levensmiddelen	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10	
683		Gekoelde opslag melk – zuivel	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10	
721		Gekoelde opslag eieren	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10	
724		Groothandel – bereider aardappelen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10	
725		Koper rauwe melk van koe	Koper van melk	1/3	1/5		1/10	
776		Groothandelaar granen en grondstoffen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10	
818		Groothandelaar levensmiddelen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10	
819		Groothandel – verpaker aardappelen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10	
859		Groothandelaar groenten en fruit verminderde controlefrequentie	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10	
860		Koper rauwe melk andere dan koe	Koper van melk	1/3	1/5		1/10	
867		Gekoelde opslag kikkerbollen – slakken	Opslagbedrijf	1/1	1/2	2/1		
883		Groothandel bananen	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10	
1042		Scheepsbevoorrader	Groothandelaar	1/3	1/5		1/10	
Vismijnen		948	Vismijn	Visafslag	4/1	2/1	4/1	
Groothandel zaaizaden en vermeerderingsmateriaal van plantensoorten niet bestemd voor consumptie (fyto-sanitair paspoort)		603	Groothandel sierplanten plantenpaspoort (erkenning)	Groothandelaar	1/1	1/1	1/1	
	975	Tuinaannemer	Tuinaannemer	1/1	1/1	1/1		
	976	Groothandel zaaizaden plantenpaspoort (erkenning)	Groothandelaar	1/1	1/1	1/1		
	977	Groothandel ander plantgoed en vermeerderingsmateriaal plantenpaspoort (erkenning)	Groothandelaar	1/1	1/1	1/1		
	980	Groothandel aardappelpootgoed plantenpaspoort (erkenning)	Groothandelaar	1/1	1/1	1/1		

BIJLAGEN

Groothandel zaaizaden en vermeerderingsmateriaal van plantenpaspoorten niet bestemd voor menselijke consumptie (zonder fyto-sanitair paspoort)	978	Groothandel zaaizaden zonder plantenpaspoort	Groothandelaar	1/4	1/6		1/10
	979	Groothandel ander plantgoed en vermeerderingsmateriaal zonder plantenpaspoort	Groothandelaar	1/4	1/6		1/10
	981	Groothandel aardappelpootgoed zonder plantenpaspoort	Groothandelaar	1/4	1/6		1/10
Groothandel plantensoorten niet bestemd voor menselijke consumptie (zonder fyto-sanitair paspoort)	888	Groothandel sierplanten	Groothandelaar	1/6	1/8		1/10
Grootkeukens (bereiding ter plaatse)	596	School (bereiding – distributie maaltijden)	School	1/2	1/4		1/10
	642	Melkkeukens (bereiding – distributie maaltijden)	Melkkeuken	1/2	1/4		1/10
	643	Andere grootkeuken (bereiding – distributie maaltijden)	Andere gemeenschapskeuken	1/2	1/4		1/10
	645	Centrale grootkeuken	Centrale grootkeuken	1/2	1/4		1/10
	696	Gevangenis (bereiding – distributie maaltijden)	Gevangenis	1/2	1/4		1/10
	744	Rusthuis (bereiding – distributie maaltijden)	Rusthuis	1/2	1/4		1/10
	836	Crèche (bereiding – distributie maaltijden)	Kinderopvang	1/2	1/4		1/10
	879	Ziekenhuis (bereiding – distributie maaltijden)	Ziekenhuis	1/2	1/4		1/10
Grootkeukens (geen bereiding ter plaatse)	644	Rusthuis (enkel distributie maaltijden)	Rusthuis	1/4	1/6		1/10
	743	School (enkel distributie maaltijden)	School	1/4	1/6		1/10
	790	Gevangenis (enkel distributie maaltijden)	Gevangenis	1/4	1/6		1/10
	837	Crèche (enkel distributie maaltijden)	Kinderopvang	1/4	1/6		1/10
	880	Andere grootkeuken (enkel distributie maaltijden)	Andere gemeenschapskeuken	1/4	1/6		1/10
	917	Ziekenhuis (enkel distributie maaltijden)	Ziekenhuis	1/4	1/6		1/10
Horeca (toelating)	697	Pita-house, pita-bar	Pita-house, pita-bar	1/3	1/5		1/4
	745	Traiteur	Traiteur	1/3	1/5		1/4
	838	Frituur	Frituur	1/3	1/5		1/4
	918	Eetgelegenheden	Eetgelegenheden	1/3	1/5		1/4
Horeca (registratie)	746	Kamer met ontbijt	Kamers met ontbijt	Op basis van gerichte acties en klachten			
	881	Drankgelegenheden	Drankgelegenheden	Op basis van gerichte acties en klachten			
Slagerijen	628	Vleeswinkel	Slagerij	1/2	1/4		1/10
	845	Beenhouwerij (GRM)	Slagerij	1/2	1/4		1/10
Viswinkels	1070	Viswinkel	Viswinkel	1/2	1/4		1/10
Detailhandel met bereiding ter plaatse, andere dan slagerijen en viswinkels (toelating)	956	Bakkerij	Bakkerij	1/3	1/5		1/10
	1065	Detailhandel	Detailhandelaar	1/3	1/5		1/10
Detailhandel zonder bereiding ter plaatse, andere dan slagerijen en viswinkels (toelating)	602	Boerderij – verpakker aardappelen	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10
	741	Boerderij – bereider aardappelen	Landbouwbedrijf	1/8	1/12		1/10
	1044	Distributiecentrale	Distributiecentrale	1/4	1/6		1/10
	1062	Automatenwinkel	Automatenwinkel	1/4	1/6		1/10
	1063	Detailhandel	Detailhandelaar	1/4	1/6		1/10
	1066	Verkooppunt	Detailhandelaar	1/4	1/6		1/10
	1067	Beheerder automaten	Beheerders van distributie-automaten	1/4	1/6		1/10
	1068	Voedselbank, liefdadigheidsvereniging (toelating)	Voedselbank, liefdadigheidsvereniging	1/4	1/6		1/10
Detailhandel (registratie)	595	Beheerder automaten levensmiddelen > 3 maand	Beheerders van distributie-automaten	Op basis van gerichte acties en klachten			
	796	Detailhandel levensmiddel > 3 maand	Detailhandelaar	Op basis van gerichte acties en klachten			
	834	Apotheek (levensmiddelen > 3 maand)	Apotheek	Op basis van gerichte acties en klachten			
	878	Verkooppunt (levensmiddelen > 3 maand)	Detailhandelaar	Op basis van gerichte acties en klachten			
	905	Automatenwinkel (levensmiddelen > 3 maand)	Automatenwinkel	Op basis van gerichte acties en klachten			
Tuincentra (registratie)	759	Detailhandel sierplanten	Detailhandelaar	1/6	1/8		1/10
Producenten / handelaars houten verpakkingsmateriaal ISPM 15	886	Houtbewerkingsbedrijf ISPM 15	Houtbewerkingsbedrijf	10% van de operatoren/jaar			

BIJLAGEN

Vervoer (producten)	646	Gekoeld vervoer levensmiddelen	Transportbedrijf	2.500 transporten/jaar			
	730	Vervoer andere dan levensmiddelen	Transportbedrijf				
	761	Vervoerder melk	Transportbedrijf				
	791	Vervoer kamertemperatuur levensmiddelen	Transportbedrijf				
	1001	Vervoer van diervoeders	Transportbedrijf				
	1048	Vervoerder dierlijke bijproducten	Transportbedrijf				
	1049	Vervoerder afgeleide producten van dierlijke bijproducten	Transportbedrijf				
Ambulante handel (producten)	594	Ambulante detailhandel levensmiddelen > 3 maand	Detailhandelaar	1.500 ambulante handelszaken/jaar			
	597	Ambulante eetgelegenheden	Ambulant voertuig				
	820	Ambulante veeswinkel	Slagerij				
	919	Ambulante drankgelegenheden	Ambulant voertuig				
	1064	Ambulante detailhandel	Detailhandelaar				
	1071	Ambulante viswinkel	Viswinkel				
Transport levende dieren (vervoerder)	1096	Lang transport van dieren andere dan landbouwhuisdieren	Transportbedrijf	1/3	1/5		1/10
	1097	Kort transport van dieren andere dan landbouwhuisdieren	Transportbedrijf	1/3	1/5		1/10
	1099	Lang transport van landbouwhuisdieren	Transportbedrijf	1/3	1/5		1/10
	1100	Kort transport van landbouwhuisdieren	Transportbedrijf	1/3	1/5		1/10
Laboratoria schadelijke organismen	841	Laboratorium schadelijke organismen	Laboratorium	1/4	1/4		1/10
Erkende inspectieplaatsen	841	Erkende inspectieplaats	Groothandelaar	1/4	1/6		1/10
Controlepunt invoer	1046	Controlepunt invoer van levensmiddelen van plantaardige oorsprong	Controlepunt	1/3	1/5		1/10
	1047	Controlepunt invoer diervoeder (middelen van plantaardige oorsprong)	Controlepunt	1/3	1/5		1/10
Opslagbedrijf van dierlijke bijproducten voor oleochemie	1005	Opslag categorie 2 voor oleochemie	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10
	1006	Opslag categorie 3 voor oleochemie	Opslagbedrijf	1/3	1/5		1/10
Oleochemische bedrijven	607	Categorie 2-oleochemisch bedrijf	Oleochemisch bedrijf	1/1	1/2	1/1	
	756	Categorie 3-oleochemisch bedrijf	Oleochemisch bedrijf	1/1	1/2	1/1	

BIJLAGE 3: LIJST NATIONALE REFERENTIE- LABORATORIA

De lijst van Nationale Referentielaboratoria wordt geregeld geüpdatet. De meest recente lijst is terug te vinden op de website van het FAVV via: <http://www.favv-afsca.fgov.be/laboratoria/>

LAB 10 P 524 L 01 Nationale Referentie Laboratoria Lijst v10 van 06/06/2014

Parameter en/of matrices	Europese Unie (EU)-Referentielaboratoria	Nationaal Referentie Laboratorium	Verantwoordelijk	Contact persoon	Tel	Europese Wetgeving	Nationale Wetgeving	Contract nummer	Dossier Beheerder
Melk en Zuivelproducten	<p>ANSES - Laboratory for Food Safety F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk</p> <p>verantwoordelijk : Laurent LALOUX Tel : 0033 1 49 77 13 00 coordinator : Bertrand Lombard bertrand.lombard@anses.fr</p> <p>tel : +33 149 77 26 96</p> <p>secretariaat: Adrien Asséré adrien.assere@anses.fr</p> <p>tel: +33 149 772 749</p>	<p>ILVO-Eenheid Technologie en Voeding Brusselsesteenweg, 370 9090 Melle</p> <p>Centre Wallon de recherches agronomiques (CRA-W) Département Valorisation des Productions Unité Authentification et Traçabilité Bâtiment Henseval , Chaussée de Namur, 24 5030 Gembloux</p>	<p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be T&VBU@ilvo.vlaanderen.be</p> <p>Jean-Pierre Destain j.destain@cra.wallonie.be</p>	<p>Koen De Reu Koen.Dereu@ilvo.vlaanderen.be</p> <p>Jessy Claes Jessy.claeys@ilvo.vlaanderen.be nrlmilk@ilvo.vlaanderen.be</p> <p>Pierre Dardenne p.dardenne@cra.wallonie.be</p> <p>Véronique Ninane v.ninane@cra.wallonie.be</p>	<p>09/272.30.43</p> <p>081/62.03.50</p>	<p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>11-ILVOCRA-LAIT</p>	<p>LB</p>
Analyse en controle van zoönosen (Salmonella)	<p>Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) 3720 BA Bilthoven Nederland</p>	<p><u>Levensmiddelen</u> Institut Scientifique de Santé Publique/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be</p> <p>Nadine Botteldoorn</p>	<p>02/642.51.53</p> <p>02/642.51.83</p>	<p>Richtlijn 2003/99/EG</p> <p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p> <p>KB 22/05/2005</p>	<p>14-WIV-ISP-Microbio-VTI-AR-Mollusc</p>	<p>BP</p>

	kirsten.mooyjman@rivm.nl	<p>ISP) Operationele directie Overdraagbare en besmettelijke ziekten</p> <p>Rue J. Wytzmanstraat, 14</p> <p>1050 Brussel</p> <p><u>Dierenvoeder &</u> <u>dierengezondheid</u></p> <p>CODA-CERVA</p> <p>Groeselenberg, 99</p> <p>1180 Brussel</p>		<p>Nadine.botteldoorn@wiv-isp.be</p> <p>Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be</p> <p>Vicky Jasson vicky.jasson@codacerva.be</p>	02/379.04.27					
Mariene Biotoxines	<p>Agencia Espanola de Seguridad (AES)</p> <p>Estación Maritima S/N. Muelle de Trasatlánticos</p> <p>E-36200 Vigo</p> <p>Spanje</p> <p>crmb@msc.es</p>	<p>Tijdelijke vennootschap</p> <p>CER Groupe - Département Santé</p> <p>Rue du Carmel 1</p> <p>6900 Marloie</p> <p>ILVO-Eenheid Technologie en Voeding</p> <p>Burg. Van Gansberghelaan 115</p> <p>9820 Merelbeke</p>	<p>Philippe Delahaut p.delahaut@cergroupe.be</p> <p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be</p>	<p>Philippe Delahaut info@cergroupe.be</p> <p>Els Daeseleire</p>	084/31.00.98	09/272.30.32	Richtlijn 93/383/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_5	RV
Bacteriologische en virale besmetingen bij tweekleppige weekdieren	<p>The Laboratory of the Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (CEFAS)</p> <p>Weymouth</p> <p>Dorsen DT4 8UB</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgesondheid (WIV-ISP)</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be</p> <p>Nadine Botteldoorn</p>	02/642.51.53	02/642.51.83	Beschikking 1999/313/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	14-WIV-ISP-Microbio-VTI-AR-Mollusc	BP

	<p>Verenigd Koninkrijk d.n.lees@cefias.co.uk Verantwoordelijk : Rachel Rangdale Tel: +44 (0) 1305 206600 rachel.rangdale@cefias.co.uk</p>	<p>Operationele directie Overdraagbare en besmettelijke ziekten Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p>		<p>Nadine.botteldoorn@wiv-isp.be</p>					
<p><i>Listeria monocytogenes</i></p>	<p>AFSSA - Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agro-alimentaires (LERQAP) F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk Vrantwoordelijk : Laurent Rosso coordinator : Bertrand Lombard b.lombard@afssa.fr tel : +33 149 77 26 96 contact persoon : Adrien Assere a.assere@afssa.fr Tel: +33 149 772 749</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Operationele directie Overdraagbare en besmettelijke ziekten Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be Nadine Botteldoorn Nadine.botteldoorn@wiv-isp.be</p>	<p>02/642.51.53 02/642.51.83</p>	<p>Richtlijn 2003/99/EG Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014 KB 22/05/2005</p>	<p>14-WIV-ISP-Microbio-VTI-AR-Mollusc</p>	<p>BP</p>
<p>Coagulasepositieve stafylokokken, inclusief staphylococcus aureus</p>	<p>AFSSA - Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agro-alimentaires (LERQAP) F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk coordinator : Bertrand Lombard</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Operationele directie Overdraagbare en besmettelijke ziekten Rue J. Wytsmanstraat,</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be Nadine Botteldoorn Nadine.botteldoorn@wiv-isp.be</p>	<p>02/642.51.53 02/642.51.83</p>	<p>Richtlijn 2003/99/EG Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>14-WIV-ISP-Microbio-VTI-AR-Mollusc</p>	<p>BP</p>

	b.lombard@afssa.fr tel : +33 149 77 26 96	14 1050 Brussel							
<i>Escherichia coli</i> , inclusief verocytotoxine- producerende <i>E. coli</i> (VTEC)	Istituto Superiore di Sanita (ISS) I-00161 Roma Italië Dr. Alfredo Caprioli a.caprio@iss.it Tel : +39-06-49902727/3081	<u>Levensmiddelen</u> Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Operationele directie Overdraagbare en besmettelijke ziekten Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel <u>Dierengezondheid</u> CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@coda-cerva.be	Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be Nadine Botteldoorn Nadine.botteldoorn@wiv-isp.be Vicky Jasson vicky.jasson@coda-cerva.be	02/642.51.53 02/642.51.83 02/379.04.27	Richtlijn 2003/99/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 KB 22/05/2005	14-WIV-ISP- Microbio-VTI- AR-Mollusc	BP

<i>Campylobacter</i>	<p>Statens Venerinärmedicinska Anstalt (SVA) S-751 89 Uppsala Zweden</p> <p>Director: Eva Olsson Engvall Eva.Olsson@sva.se Tel: +46 18 674000</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP)</p> <p>Operationele directie Overdraagbare en besmettelijke ziekten</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be</p> <p>Nadine Botteldoorn Nadine.botteldoorn@wiv-isp.be</p>	<p>02/642.51.53 02/642.51.83</p>	<p>Richtlijn 2003/99/EG Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014 KB 22/05/2005</p>	<p>14-WIV-ISP-Microbio-VTI-AR-Mollusc</p>	<p>BP</p>
Parasieten (Trichinella, Echinokokken en Anisakis)	<p>Istituto Superiore di Sanita (ISS) I-00161 Roma Italië pozio@iss.it</p>	<p>Instituut Tropische Geneeskunde</p> <p>Nationalestraat, 155 2000 Antwerpen</p>	<p>Prof. Pierre Dorny pdorny@itg.be</p>	<p>Prof. Pierre Dorny Leen Claes lclaes@itg.be</p>	<p>03/247.66.66 03/247.62.71</p>	<p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014 KB 22/05/2005</p>	<p>04-ITG-trichines</p>	<p>FDS</p>
Antimicrobiële resistentie	<p>Danmarks Fodevareforskning (DFVF) DK-1790 Kobenhavn V Denemarken faa@dfvf.dk</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP)</p> <p>Operationele directie Overdraagbare en besmettelijke ziekten</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p> <p><u>Dierengezondheid</u></p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p> <p>Pierre Kerkhofs Pierre.kerkhofs@coda-cerva.be</p>	<p>Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be</p> <p>Nadine Botteldoorn Nadine.botteldoorn@wiv-isp.be</p> <p>Patrick Butaye patrick.butaye@coda-cerva.be</p> <p>Pierre Wattiau Pierre.wattiau@coda-cerva.be</p>	<p>02/642.51.53 02/642.51.83 02/379.04.15</p>	<p>Richtlijn 2003/99/EG Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014 KB 22/05/2005</p>	<p>14-WIV-ISP-Microbio-VTI-AR-Mollusc</p>	<p>BP</p>

		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel		<u>cerva.be</u>					
Voedseltoxi- infecties (VTI)		Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgesondheid (WIV- ISP) Operationele directie Overdraagbare en besmettelijke ziekten Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters <u>Johan.peeters@wiv- isp.be</u>	<u>Katelijne.dierick@wiv- isp.be</u> Nadine Botteldoorn <u>Nadine.botteldoorn@wi- v-isp.be</u>	02/642.51.53 02/642.51.83	Richtlijn 2003/99/EG	Beslissing 20/05/2014 KB 22/05/200 5	14-WIV-ISP- Microbio-VTI- AR-Mollusc	BP
Dierlijke eiwitten in diervoeders	Centre wallon de recherches agronomiques (CRA-W) Bâtiment Henseval B-5030 Gembloux België Verantwoordelijk : Gilbert Berben Tel : 00 32 81 62 03 82 <u>secretary@eurl.craw.eu</u>	Federaal Laboratorium voor de Voedselveiligheid Tervuren (FLVVT) Leuvensesteenweg, 17 3080 Tervuren	Mandy Lekens	Mandy Lekens <u>mandy.lekens@favv.be</u>	02/769.23.12	Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014		RV

<p>Diergeneesmiddel en en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong</p> <p>Groep A 1),2),3) en 4)</p> <p>Groep B, 2) d)</p> <p>van Richtlijn (EG) 96/23</p>	<p>RIKILT - Instituut voor Voedselveiligheid</p> <p>6708 WB Wageningen</p> <p>Nederland</p> <p>Dir: Dr. Leendert Van Ginkel leen.vanginkel@wur.nl</p> <p>Tel: + 31317 480341</p>	<p><u>Tijdelijke vennootschap</u></p> <p>CER Groupe - Département Santé</p> <p>Rue du Carmel 1</p> <p>6900 Marloie</p> <p>ILVO-Eenheid Technologie en Voeding</p> <p>Burg. Van Gansberghelaan 115</p> <p>9820 Merelbeke</p>	<p>Philippe Delahaut p.delahaut@cergroupe.be</p> <p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be</p>	<p>Philippe Delahaut infolnr@cergroupe.be</p> <p>Els Daeseleire</p>	<p>084/31.00.98 09/272.30.32</p>	<p>Richtlijn 96/23/EG</p> <p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>LNR-CHEMIE_lot_2</p>	<p>RV</p>
<p>Diergeneesmiddel en en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong</p> <p>Groep A 6), Groep B, 2) f)</p> <p>van Richtlijn (EG) 96/23</p>		<p><u>Tijdelijke vennootschap</u></p> <p>CER Groupe - Département Santé</p> <p>Rue du Carmel 1</p> <p>6900 Marloie</p> <p>ILVO-Eenheid Technologie en Voeding</p> <p>Burg. Van Gansberghelaan 115</p> <p>9820 Merelbeke</p>	<p>Philippe Delahaut p.delahaut@cergroupe.be</p> <p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be</p>	<p>Philippe Delahaut infolnr@cergroupe.be</p> <p>Els Daeseleire</p>	<p>084/31.00.98 09/272.30.32</p>	<p>Richtlijn 96/23/EG</p> <p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>LNR-CHEMIE_lot_2</p>	<p>RV</p>
<p>Diergeneesmiddel en en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong</p> <p>Groep B 2) c)</p> <p>Groep B, 3) a)</p>		<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Joris Van Loco Joris.VanLoco@wiv-isp.be</p> <p>Vincent Hanot</p>	<p>02/642 53 53 02/642.51.89</p>	<p>Richtlijn 96/23/EG</p> <p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>LNR-CHEMIE_lot_1</p>	<p>RV</p>

<p>(organochloor pesticiden), en 3 b) van Richtlijn (EG) 96/23</p>		<p>1050 Brussel</p>		<p>Vincent.hanot@wiv-isp.be</p>					
<p>Diergeneesmiddel en en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong - Groep B, 3) a) (dioxinen en PCB) van Richtlijn (EG) 96/23</p>		<p><u>Dioxines en PCB (chromatografische methoden)</u> CART Centre of Analytical Research and Technology (CART) Université de Liège 3, Allée de la Chimie B6C (Sart-Tilman) 4000 Liège</p> <p><u>Dioxines en DL-PCB (Calux)</u> Federaal Laboratorium voor de Voedselveiligheid Tervuren (FLVVT) Leuvensesteenweg, 17 3080 Tervuren</p>	<p>Prof Edwin De Pauw</p> <p>Mandy Lekens</p>	<p>Prof. Dr. Gauthier Eppe cart@ulg.ac.be</p> <p>Mandy Lekens mandy.lekens@favv.be</p>	<p>04/366.34.33</p> <p>02/769.23.12</p>	<p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>LNR-CHEMIE_lot_3</p>	<p>RV</p>

Diergeneesmiddel en en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong Groep B, 3) d) van Richtlijn (EG) 96/23	RIKILT - Instituut voor Voedselveiligheid 6708 WB Wageningen Nederland Dir: Dr. Leendert Van Ginkel leen.vanginkel@wur.nl Tel: + 31317 480341	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Alfons Callebaut alfons.callebaut@codacerva.be	02/769.22.62	Richtlijn 96/23/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	02-CODA-Chemie	RV
Diergeneesmiddel en en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong Groep B, 1) Groep B, 3) e), Carbadox en olaquinox van Richtlijn (EG) 96/23	Laboratoire d'études et de recherches sur les médicaments vétérinaires et les désinfectants ANSES - Site de Fougères BP 90203 Frankrijk Dir: Dr. Pascal Sanders p.sanders@fougères.afssa.fr Tel :33 2 99 94 78 78	<u>Tijdelijke vennootschap</u> CER Groupe - Département Santé Rue du Carmel 1 6900 Marloie ILVO-Eenheid Technologie en Voeding Burg. Van Gansberghelaan 115 9820 Merelbeke	Philippe Delahaut p.delahaut@cergroupe.be Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be	Philippe Delahaut infolnr@cergroupe.be Els Daeseleire	084/31.00.98 09/272.30.32	Richtlijn 96/23/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_2	RV
Diergeneesmiddel en en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong Groep A 5)	Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (BVL) D-12277 Berlin Duitsland	<u>Tijdelijke vennootschap</u> CER Groupe - Département Santé Rue du Carmel 1 6900 Marloie	Philippe Delahaut p.delahaut@cergroupe.be	Philippe Delahaut infolnr@cergroupe.be Els Daeseleire	084/31.00.98 09/272.30.32	Richtlijn 96/23/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_2	RV

<p>Groep B 2) a), b) en e) van Richtlijn (EG) 96/23</p>	<p>Verantwoordelijk : Dr. Petra Gowik crlvetdrug@bvl.bund.de Tel.: +49(0)30-8412 2302 Fax: +49(0)30-8412 2300</p>	<p>ILVO-Eenheid Technologie en Voeding Burg. Van Gansberghelaan 115 9820 Merelbeke</p>	<p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be</p>						
<p>Contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong Groep B 3) c) van Richtlijn (EG) 96/23</p>	<p>Istituto Superiore di Sanita (ISS) I-00161 Roma Italië Verantwoordelijk : Agostino Macri crl@iss.it Tel: +39 06 4990 2330/2492 Fax: +39 06 4990 2492</p>	<p>CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be</p>	<p>Nadia Waegeneers nadia.waegeneers@codacerva.be</p>	02/769.22.29	Richtlijn 96/23/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	02-CODA-Chemie	RV
<p>Overdraagbare spongiforme encefalopathieën (TSE's)</p>	<p>The Veterinary Laboratories Agency Woodham Lane New Haw Addlestone Surrey KT15 3NB Verenigd Koninkrijk tseeucrl@vla.defra.gsi.gov.uk</p>	<p>CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be</p>	<p>Stefan Roels Stefan.roels@codacerva.be</p>	02/379.05.47	Verordening 999/2001/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	02/5 en 02/6-CODA-dierenziekten	FDS

	<p>Verantwoordelijk : Marion M Simmons m.m.simmons@vla.defra.gsi.gov.uk Tel : +44(0)1932 357564 Fax : +44 (0) 1932 357805</p>								
<p>Toevoegingsmidde- len gebruikt in diervoeding</p>	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie</p> <p>Geel België</p> <p>Verantwoordelijk : Christoph von Holst christoph.von-holst@ec.europa.eu Tel.: +32 (0)14 571 211 Fax: +32 (0)14 571 787</p>	<p>Federaal Laboratorium voor de Voedselveiligheid Tervuren (FLVVT)</p> <p>Leuvensesteenweg, 17 3080 Tervuren</p>	<p>Mandy Lekens</p>	<p>Mandy Lekens mandy.lekens@favv.be</p>	<p>02/769.23.12</p>	<p>Verordening 1831/2003/EG Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>		<p>RV</p>
<p>Genetisch gemodificeerde organismen (GGO's)</p>	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie</p> <p>21020 Ispra Italië</p> <p>Verantwoordelijk: Joachim Kreysa eurl-gmff@jrc.ec.europa.eu Fax : 00 39 0332 78 61 59</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV- ISP)</p> <p>Platform Biotechnologie en moleculaire biologie</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p> <p>ILVO-Eenheid</p>	<p><u>WIV/ISP</u> Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p> <p><u>ILVO-Eenheid</u> Technologie en Voeding</p>	<p>Myriam Sneyers Nancy Roosens Sylvia Broeders; Nina Papazova NRL-GMO@wiv-isp.be</p> <p>Marc De Loose</p>	<p>02/642.54.25</p>	<p>Verordening 1829/2003/EG Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>01- WIVILVOCRA- GGO</p>	<p>KO</p>

		<p>Technologie en Voeding</p> <p>Burg. Van Gansberghelaan, 115 9820 Merelbeke</p> <p>Centre Wallon de recherches agronomiques (CRA-W)</p> <p>Département Valorisation des Productions - Unité Authentification et Traçabilité</p> <p>Bâtiment Henseval Chaussée de Namur, 24 5030 Gembloux</p>	<p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaan.deren.be</p> <p>CRA-W Jean-Pierre Destain j.destain@cra.wallonie.be</p>	<p>marc.deloose@ilvo.vlaan.deren.be Isabel Taverniers NRL-GMO@wiv-isp.be</p> <p>Pierre Dardenne dardenne@cra.wallonie.be Gilbert Berben; Eric Janssen Frédéric Debode NRL-GMO@wiv-isp.be</p>	<p>09/272.28.01</p> <p>081/62.03.50</p>				
<p>Materiaal dat bestemd is om in contact te komen met levensmiddelen</p>	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie</p> <p>Ispra</p> <p>Italië</p> <p>Verantwoordelijk : Catherine Simoneau Catherine.simoneau@jrc.it</p> <p>Tel.: +39/0332.785889 Fax: +39/0332.785707</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Joris Van Loco Joris.VanLoco@wiv-isp.be</p> <p>Fabien Bolle Fabien.bolle@wiv-isp.be</p>	<p>02/642 53 53</p> <p>02/642.52.07</p>	<p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>LNR-CHEMIE_lot_7</p>	<p>RV</p>

Residuen van bestrijdingsmiddelen In graangewassen en diervoeders	Danmarks Fodevareforskning (DFVF) DK-1790 Kobenhavn V Denemarken Verantwoordelijk : Mete Erecius Poulsen mep@dfvf.dk	Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be	Joris Van Loco Joris.VanLoco@wiv-isp.be Vincent Hanot Vincent.hanot@wiv-isp.be	02/642 53 53 02/642.51.89	Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_1	RV
Residuen van bestrijdingsmiddelen in levensmiddelen van dierlijke oorsprong en producten met een hoog vetgehalte	Chemisches und Veterinäruntersuchungsausschuss (CVUA) Freiburg Postfach 100462 D-79123 Freiburg Duitsland Verantwoordelijk : Prof. Dr. Rainer Malisch Rainer.Malisch@cvuafr.bwl.de Tel.: +49 (0)761 8855 130 Fax: +49 (0)761 8855 100	Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be	Joris Van Loco Joris.VanLoco@wiv-isp.be Vincent Hanot Vincent.hanot@wiv-isp.be	02/642 53 53 02/642.51.89	Richtlijn 96/23/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_1	RV
Residuen van bestrijdingsmiddelen	Laboratorio Agrario de la Generalitat Valenciana	Institut Scientifique de Santé Publique	Johan Peeters	Joris Van Loco	02/642 53 53	Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_1	RV

len in fruit en groenten, met inbegrip van producten met een hoog water- en zuurgehalte	<p>(LAGV) Burjassot-Valencia Spanje</p> <p>Grupo de Residuos de Plaguicidas de la Universidad de Almeria (PRRG)</p> <p>Almeria Spanje</p> <p>Verantwoordelijk : Amadeo Fernandez-Alba amadeo@ual.es</p>	<p>/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p>	<p>Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Joris.VanLoco@wiv-isp.be</p> <p>Vincent Hanot Vincent.hanot@wiv-isp.be</p>	02/642.51.89				
Residuen van bestrijdingsmiddelen Single-residumethoden	<p>Chemisches und Veterinäruntersuchungsm + (CVUA) Stuttgart</p> <p>Postfach 1206 D-70702 Fellbach Duitsland</p> <p>Verantwoordelijk: Michelangelo Anastasiades crl@cvuas.bwl.de</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be</p>	<p>Joris Van Loco Joris.VanLoco@wiv-isp.be</p> <p>Vincent Hanot Vincent.hanot@wiv-isp.be</p>	02/642 53 53 02/642.51.89	Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_1	RV
Zware metalen in diervoeders en levensmiddelen	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie</p> <p>Geel België</p> <p>Verantwoordelijk : Maria</p>	<p>CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be</p>	<p>Nadia Waegeneers nadia.waegeneers@codacerva.be</p>	02/769.22.29	Richtlijn 96/23/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_4	RV

	<p>de la Calle (Beatriz)</p> <p><u>Maria.DE-LA-CALLE@ec.europa.eu</u></p> <p>Tel.: +32 (0)14 571 316</p> <p>Fax: +32 (0)14 571 273</p>								
Mycotoxinen	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie</p> <p>Geel</p> <p>België</p> <p>Verantwoordelijk : Dr. Joerg Stroka</p> <p><u>Joerg.STROKA@cec.eu.int</u></p> <p>Tel: +32 (0)14 571 229</p> <p>Fax: +32 (0)14 571 343</p>	<p>CODA-CERVA</p> <p>Groeselenberg, 99</p> <p>1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs</p> <p><u>pierre.kerkhofs@codacerva.be</u></p>	<p>Alfons Callebaut</p> <p><u>alfons.callebaut@codacerva.be</u></p>	02/769.22.62	Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_4	RV
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK)	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie</p> <p>Geel</p> <p>België</p> <p>Verantwoordelijk : Dr. Thomas Wenzl</p> <p><u>Thomas.WENZL@cec.eu.int</u></p>	<p>CART</p> <p>Centre of Analytical Research and Technology (CART)</p> <p>Université de Liège 3, Allee de la Chimie B6C (Sart-Tilman) 4000 Liège</p>	Prof Edwin De Pauw	Prof. Dr. Gauthier Eppe	04/366.34.33	Richtlijn 96/23/EG	Beslissing 20/05/2014	LNR-CHEMIE_lot_3	RV
						Verordening 882/2004/CE			

	Tel: +32 (0)14 571 320 Fax: +32 (0)14 571 343								
Dioxinen en PCB in diervoeders en levensmiddelen	<p>Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Freiburg</p> <p>Postfach 100462 D-79123 Freiburg Duitsland</p> <p>Verantwoordelijk : Prof. Dr. Rainer Malisch Rainer.Malisch@cvuafr.bwl.de</p> <p>Tel.: +49 (0)761 8855 130 Fax: +49 (0)761 8855 100</p>	<p><u>Dioxines en PCB (chromatografische methoden)</u></p> <p>CART</p> <p>Centre of Analytical Research and Technology (CART)</p> <p>Université de Liège 3, Allée de la Chimie B6C (Sart-Tilman) 4000 Liège</p> <p><u>Dioxines en DL-PCB (Calux)</u></p> <p>Federaal Laboratorium voor de Voedselveiligheid Tervuren (FVFLT)</p> <p>Leuvensesteenweg, 17 3080 Tervuren</p>	<p>Prof Edwin De Pauw</p> <p>Mandy Lekens</p>	<p>Prof. Dr. Gauthier Eppe cart@ulg.ac.be</p> <p>Mandy Lekens mandy.lekens@favv.be</p>	<p>04/366.34.33</p> <p>02/769.23.12</p>	<p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>		RV
Watergehalte in vlees van pluimvee		<p>ILVO-Eenheid Technologie en Voeding</p> <p>Brusselse Steenweg, 370 9090 Melle</p>	<p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be</p>	<p>Hadewig Werbrouck Hadewig.Werbrouck@ilvo.vlaanderen.be</p>	<p>09/272.30.18</p>	<p>Richtlijnen 1538/1991/EG en 433/2006/EG</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p>		RV

Allergenen		<p>ILVO-Eenheid Technologie en Voeding</p> <p>Burg. Van Gansberghelaan, 115 9820 Merelbeke</p> <p>CER Groupe Département Santé</p> <p>Rue du Carmel, 1 6900 Marloie</p>	<p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be</p> <p>Philippe Delahaut p.delahaut@cergroupe.be</p>	<p>Marc De Loose marc.deloose@ilvo.vlaanderen.be</p> <p>Isabel Taverniers Isabel.taverniers@ilvo.vlaanderen.be</p> <p>Gaeten Otto g.otto@cergroupe.be</p>	<p>09/272.28.41 -42</p> <p>084/31.00.90</p>		<p>Beslissing 20/05/2014</p>	<p>16-ILVOCRA- allergenen</p>	<p>GJ</p>
Klassieke varkenpest	<p>Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule Hannover, Bünteweg 17, D-30559 Hanovre Duitsland</p> <p>Verantwoordelijk : Prof. DMV Paul Becher Paul.Becher@tiho-hannover.be Tel.: + 49 (0)511 953-8840 Fax: + 49 (0)511 953-8898</p>	<p>CODA-CERVA</p> <p>Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be</p>	<p>Marylène Tignon marylene.tignon@codacerva.be</p>	<p>02/379.05.19</p>	<p>Richtlijn 2001/89/EG</p> <p>Verordening 882/2004/CE</p>	<p>Beslissing 20/05/2014</p> <p>MB 13/11/2002</p>	<p>02/7-CODA- dierenziekten</p>	<p>FDS</p>

Paardenpest	<p>(1) Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación</p> <p>28110 Algete, Madrid</p> <p>Spanje</p> <p>Verantwoordelijk: Dra. Montserrat Agüero</p> <p>maquerog@magrama.es</p> <p>Tel: +34 (0)913 47 92 77</p> <p>Fax: +34 (0)913 29 05 98</p> <p>(2) Centro de Vigilancia Sanitaria Veterinaria (VISAVET) Facultad de Veterinaria HCV Planta sótano Universidad Complutense de Madrid (UCM)</p> <p>Avda Puerta de Hierro s/n</p> <p>28040 Madrid</p> <p>Espagne</p> <p>Verantwoordelijk : Prof. DMV José Manuel Sánchez-Vizcaíno</p> <p>invizcaino@visavet.ucm.es</p> <p>Tel : +34 (0)913 94 40 82</p> <p>Fax : +34 (0)913 943 795</p>	<p>CODA-CERVA</p> <p>Groeselenberg, 99</p> <p>1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs</p> <p>pierre.kerkhofs@codacerva.be</p>	<p>Marylène Tignon</p> <p>marylene.tignon@codacerva.be</p>	02/379.05.19	Richtlijn 92/35/EG	Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
-------------	--	---	--	--	--------------	--------------------	-------------------------	-----------------------	-------------------------	-----

Aviaire Influenza	Veterinary Laboratories Agency (VLA), New Haw, Weybridge, Surrey KT 15 3NB Verenigd Koninkrijk Verantwoordelijk: Dr. Ian Brown i.h.brown@vla.defra.gsi.gov.uk Tel.: +44 (0)1932 35339 Fax : +44 (0) 1932 357239	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Bénédicte Lambrecht benedicte.lambrecht@codacerva.be	02/379.05.59	Richtlijn 2005/94/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 KB 28/11/1994	02/9 en 02/10-CODA-dierenziekten	FDS
Ziekte van Newcastle	Central Veterinary Laboratory New Haw Weybridge Surrey KT 15 3NB Verenigd Koninkrijk Verantwoordelijk : Dr. Ian Brown i.h.brown@vla.defra.gsi.gov.uk Tel.: +44 (0)1932 35339 Fax : +44 (0) 1932 35723	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Bénédicte Lambrecht benedicte.lambrecht@codacerva.be	02/379.05.59	Richtlijn 92/66/CE Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 KB 28/11/1994	02/9 en 02/10-CODA-dierenziekten	FDS
Vesiculaire varkensziekte	AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking,	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Kris De Clercq kris.de.clercq@codacerva.be	02/379.05.12	Richtlijn 92/119/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 KB	02/3-CODA-dierenziekten	FDS

	<p>Surrey, GU24ONF, Verenigd Koninkrijk</p> <p>Verantwoordelijk: Dr. David Paton david.paton@bbsrc.ac.uk Tél. : +44 (0)1483 23.24.41 ; Fax : +44 (0)1483 23.24.48</p>						03/10/1997		
Visziekten	<p>Statens Veterinaere Serumlaboratorium Landbrugsministeriet</p> <p>Hangoevej 2 8200 Aarhus N Denemarken</p> <p>Verantwoordelijk : Dr Niels J. OLESEN njo@dfvf.dk Tel : + 45 7234 6831 Fax : + 45 7234 6901</p>	<p>CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p> <p>CER Groupe - Laboratoire de Pisciculture et de Pathologie des Poissons Rue du Carmel,1 6900 Marloie</p>	<p>Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be</p>	<p>François Lieffrig f.lieffrig@cergroupe.be</p>	02/379.05.57 084/220.239	Richtlijn 93/53/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 KB 07/09/1995	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Ziekten van tweekleppige weekdieren	<p>IFREMER - Institut français de recherche pour l'exploitation de la mer</p> <p>F-17390 La Tremblade Frankrijk</p> <p>Verantwoordelijk : Isabelle Arzul iarzul@ifremer.fr</p>	<p>Centraal Veterinair Instituut (CVI) van Wageningen UR Edelhertweg 15 8219 PH Lelystad Nederland</p>	Dr A.T.J. Bianchi	Marc Engelsma Marc.Engelsma@wur.nl	+ 31 (0)320- 238729	Verordeningen 882/2004 , 776/2006, Richtlijn 88/2006	Beslissing 20/05/2014	15-CVI- weekdierenziekte n	BP

	tel: +33 5 4676 2647								
Ziekten bij schaaldieren	Centre for Environment, Fisheries & Aquaculture Science (Cefas) Weymouth Verenigd Koninkrijk	Centraal Veterinair Instituut (CVI) van Wageningen UR Edelhertweg 15 8219 PH Lelystad Nederland	Dr A.T.J. Bianchi	Marc Engelsma Marc.Engelsma@wur.nl	+ 31 (0)320-238729	Règlement 882/2004/CE Règlement 737/2008/CE	Décision 20/05/2014	15-CVI-weekdierenziekten	BP
Controle van de doelmatigheid van antirabiësvaccins	ANSES Nancy laboratory for rabies and wildlife Technopôle agricole et vétérinaire BP 40009 54220 MALZÉVILLE Frankrijk Tel: +33 (0)3 83 29 89 50	Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Operationele Directie Overdraagbare en Besmettelijke ziekten Rue Engeland 642 1180 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be	Bernard Brochier bernard.brochier@wiv-isp.be	02/373.31.61	Beschikking 2000/258/EG Verordening 882/2004/CE Verordening 737/2008/EG	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Bluetongue	AFRC Institute for Animal Health Pirbright Laboratory Ash Road Pirbright Woking Surrey GU24 0NF Verenigd Koninkrijk Verantwoordelijk : Dr. David Paton david.paton@bbsrc.ac.uk	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Kris De Clercq kris.de.clercq@codacerva.be	02/379.05.12	Richtlijn 2000/75/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 MB 20/11/2001	02/3-CODA-dierenziekten	FDS

	Tél. : +44 (0)1483 23.24.41 ; Fax : +44 (0)1483 23.24.48								
Afrikaanse varkenpest	Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Spanje Verantwoordelijk : Dr. Marisa Arias Neira arias@inia.es Tel: +34 (0)91 620 23 00 Fax: +34 (0)91 620 22 47	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Marylène Tignon marylene.tignon@codacerva.be	02/379.05.19	Richtlijn 2002/60/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 KB 19/03/2004	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Zoötechniek	INTERBULL Centre Department of Animal Breeding and Genetics Swedish University of Agricultural Sciences Box 7023 S-750 07 Uppsala, Zweden	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Stefan Roels Stefan.roels@codacerva.be	02/379.05.47	Beschikking 96/463/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 KB 23/01/1992	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Mond- en klauwzeer	Institute for Animal Health Pirbright Laboratory Ash Road Pirbright Surrey Verenigd Koninkrijk Verantwoordelijk : Dr. David Paton david.paton@bbsrc.ac.uk	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Kris De Clercq kris.de.clercq@codacerva.be	02/379.05.12	Richtlijn 2003/85/EG Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 KB 10/10/2005	02/3-CODA-dierenziekten	FDS

	Tél. : +44 (0)1483 23.24.41 Fax : +44 (0)1483 23.24.48								
Brucellose	ANSES - Laboratoire de santé animale F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	David Fretin david.fretin@codacerva.be	02/379.04.40	Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014 MB 06/12/1978 En KB 22/05/2005	02/8-CODA-dierenziekten	FDS
PRNP Genotypering van kleine herkauwers	The Veterinary Laboratories Agency Woodham Lane New Haw Addlestone Surrey KT15 3NB Verenigd Koninkrijk tseeucri@vla.defra.gsi.gov.uk Verantwoordelijk : Marion M Simmons m.m.simmons@vla.defra.gsi.gov.uk Tel : +44(0)1932 357564 Fax : +44 (0) 1932 357805	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Stefan Roels Stefan.roels@codacerva.be	02/379.05.47	Verordening 999/2001/EG	Beslissing 20/05/2014	02/5 et 02/6-CODA-dierenziekten	FDS
Humane pest (<i>Yersinia pestis</i>)	Institut Pasteur. Laboratoire des <i>Yersinia</i>. 28 rue du Dr Roux. 75724 Paris Cedex 15.	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Pierre Wattiau pierre.wattiau@codacerva.be	02/379 04 41		Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS

	<p>Frankrijk.</p> <p>Verantwoordelijk : Elisabeth Carniel carniel2@pasteur.fr Tel : 33-1-45-68-83-26 Fax: 33-1-40-61-30-01]</p>								
Runderpest	<p>Cirad-BIOS Centre de coopération internationale en recherche agronomique pour le développement Control of Exotic and Emerging Animal Diseases Programme Santé Animale Campus International de Baillarget, TA A-15/G 34398 Montpellier Cedex 5, Frankrijk Verantwoordelijk: Dr Genevieve Libeau genevieve.libeau@cirad.fr Tel : +33 (0)4 67 59 38 50 Fax : +33 (0)4 59 37 98</p>	<p>CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be</p>	<p>Marylène Tignon marylene.tignon@codacerva.be</p>	02/379.05.19	Richtlijn 82/894	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Pest bij kleine herkauwers	<p>Cirad-BIOS Centre de coopération internationale en recherche agronomique pour le développement Control of Exotic and Emerging Animal Diseases Programme Santé Animale Campus International de Baillarget, TA A-15/G 34398 Montpellier Cedex</p>	<p>CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be</p>	<p>Marylène Tignon marylene.tignon@codacerva.be</p>	02/379.05.19	Richtlijn 82/894/EG	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS

	<p>5, Frankrijk</p> <p>Verantwoordelijk :Dr Genevieve Libeau genevieve.libeau@cirad.fr Tel : +33 (0)4 67 59 38 50 Fax : +33 (0)4 59 37 98</p>								
Infectieuze boviene rhinotracheïtis (IBR)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Brigitte Cay brigitte.cay@codacerva.be	02/379.05.63	Richtlijn 2003/43/EG	Beslissing 20/05/2014 AR 04/01/2007	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Ziekte van Aujeszky		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Nick De Regge nick.deregge@codacerva.be	02/379.05.80	Beschikkingen 2008/185/EG En 2001/618/EG	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
enzoötische boviene leukose		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Brigitte Cay brigitte.cay@codacerva.be	02/379.05.63	Richtlijn 90/422/EG en 64/432/EG	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Miltvuur (Bacillus anthracis)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Pierre Wattiau pierre.wattiau@codacerva.be	02/379.04.41		Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Burkholderia (incl. Kwade droes)	ANSES- Laboratoire de santé animale / laboratoire de pathologie équine F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Sérologie : David Fretin david.fretin@codacerva.be microbiologie : Pierre Wattiau pierre.wattiau@codacerva.be	02/379.04.40	Verordening 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS

Tularemie (Francisella tularensis)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	David Fretin david.fretin@codacerva.be	02/379.04.40		Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Mycoplasma spp (incl. M. mycoïdes mycoïdes SC)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Patrick Butaye patrick.butaye@codacerva.be Pierre Wattiau Pierre.wattiau@codacerva.be	02/379.04.15 02/379.04.41		Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Salmonella Pullorum/ Salmonella Gallinarum		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Patrick Butaye patrick.butaye@codacerva.be	02/379.04.15		Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Paratuberculose (Mycobacterium avium subsp. paratuberculosis)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	David Fretin david.fretin@codacerva.be	02/379.04.40	Regelment 737/2008/CE	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Tuberculose (Mycobacterium bovis)	VISAVET – Laboratorio de vigilancia veterinaria, Facultad de Veterinaria, Universidad Complutense de Madrid Avda. Puerta de Hierro, s/n. Ciudad Universitaria 28040 Madrid Spanje	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	David Fretin david.fretin@codacerva.be	02/379.04.40	Regelment 882/2004/CE en 737/2008/CE	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS

Besmettelijke baarmoederontsteking (<i>Taylorella equigenitalis</i>)	ANSES- Laboratoire de santé animale / laboratoire de pathologie équine F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	David Fretin david.fretin@codacerva.be	02/379.04.40	Regelment 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
<i>Chlamydomydia abortus</i>		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	David Fretin david.fretin@codacerva.be	02/379.04.40		Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Fièvre Q (<i>Coxiella burnetii</i>)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	David Fretin david.fretin@codacerva.be	02/379.04.40		Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Dourine	ANSES- Laboratoire de santé animale / laboratoire de pathologie équine F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	David Fretin david.fretin@codacerva.be	02/379.04.40	Regelment 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
<i>Clostridium botulinum</i>		Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Operationele Directie Overdraagbare en Besmettelijke ziekten Rue Engeland 642	Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be	Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be Laurence Delbrassine laurence.delbrassine@wiv-isp.be	02/642.51.53 02/373 3310		Beslissing 20/05/2014		BP

		1180 Brussel							
Boviene virus diarree (BVD)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Miet De Baere miet.debaere@codacerva.be	02/379.05.63		Beslissing 20/05/2014		FDS
Bijenziekten	ANSES – Laboratoire de Sophia-Antipolis Sophia-Antipolis Frankrijk	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Stefan Roels Stefan.roels@codacerva.be	02/379.05.47	Regelment 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014		FDS
Infectieuze anemie bij paarden	ANSES- Laboratoire de santé animale / laboratoire de pathologie équine F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk Verantwoordelijk: Dr S. ZIENTARA s.zientara@afssa.fr Tel: +33 (0)1 49 77 13 00 Fax: +33 (0)1 43 68 97 62	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Brigitte Cay brigitte.cay@codacerva.be	02/379.05.63	Regelment 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014		FDS
West Nile Virus & American Equine Encephalitis	ANSES- Laboratoire de santé animale / laboratoire de pathologie équine F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk Verantwoordelijk: Dr S.	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Nick De Regge Nick.deregge@codacerva.be	02/379.05.80	Regelment 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014		FDS

	<p>ZIENTARA <u>s.zientara@afssa.fr</u> Tel: +33 (0)1 49 77 13 00 Fax: +33 (0)1 43 68 97 62</p>							
Lumpy Skin disease	<p>Institute for Animal Health Ash Road, Pirbright Woking, Surrey, GU24 0NF UNITED KINGDOM Verantwoordelijk: Dr Eeva Tuppurainen Eeva.tuppurainen@pirbright.ac.uk Tel: +44-1483 23.24.41 Fax: +44-1483 23.24.48</p>	<p>CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs <u>pierre.kerkhofs@codacerva.be</u></p>	<p>Kris De Clercq <u>Kris.de.clercq@codacerva.be</u></p>	02/379.05.12		Beslissing 20/05/2014	FDS
Geiten-enschapenpokken	<p>Institute for Animal Health Ash Road, Pirbright Woking, Surrey, GU24 0NF UNITED KINGDOM Verantwoordelijk: Dr Eeva Tuppurainen Eeva.tuppurainen@pirbright.ac.uk Tel: +44-1483 23.24.41 Fax: +44-1483 23.24.48</p>	<p>CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs <u>pierre.kerkhofs@codacerva.be</u></p>	<p>Kris De Clercq <u>Kris.de.clercq@codacerva.be</u></p>	02/379.05.12		Beslissing 20/05/2014	FDS

Vesiculeuse stomatitis	ANSES- Laboratoire de santé animale / laboratoire de pathologie équine F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Kris De Clercq kris.de.clercq@codacerva.be	02/379.05.1 2	Regelment 882/2004/CE	Beslissing 20/05/2014		FDS
Rift Valley Fever	Unité de génétique moléculaire des Bunyavirus Département de Virologie Institut Pasteur 25 Rue du Dr Roux 75724 Paris cedex 15 FRANCE Verantwoordelijk : Dre Michèle Bouloy Email: mbouloy@pasteur.fr Tel: +33-1 40.61.31.57 Fax: +33-1 40.61.31.51	CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Kris De Clercq kris.de.clercq@codacerva.be	02/379.05.1 2		Beslissing 20/05/2014		FDS
Small Ruminant Lentiviruses (visna-maedi & caprine-arthritis and encephalitis virus)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Nick De Regge nick.deregge@codacerva.be	02/379.05.80		Beslissing 20/05/2014		FDS
Ziekte van Weil (Leptospirosis)		CODA-CERVA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs pierre.kerkhofs@codacerva.be	Marcella Mori marcella.mori@codacerva.be	02/379.04.43		Beslissing 20/05/2014		FDS

Toxoplasmose		Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Operationele Directie Overdraagbare en Besmettelijke ziekten Rue Engeland 642 1180 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be	Katelijne Dierick Katelijne.dierick@wiv-isp.be Stéphane De Craeye Stephane.decraeye@wiv-isp.be	02/642.51.53 02/373.32.03		Beslissing 20/05/2014		FDS
Rabiës	ANSES – Laboratoire de la rage et de la faune sauvage de Nancy Malzéville Frankrijk	Institut Scientifique de Santé Publique /Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) Operationele Directie Overdraagbare en Besmettelijke ziekten Rue Engeland 642 1180 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be	Bernard Brochier bernard.brochier@wiv-isp.be	02/373.31.61	Regelment 882/2004/CE en 737/2008/CE	Beslissing 20/05/2014 KB 22/05/2005		FDS
Plantengezondheid Bacteriën, schimmels, nematoden en insecten		Tijdelijke vennootschap ILVO-Eenheid Plant-Gewasbescherming Burg. Van Gansberghelaan, 96 9820 Merelbeke Centre Wallon de recherches agronomiques	Martine Maes martine.maes@ilvo.vlaanderen.be Jean-Pierre Destain	Annemie Hoedekie lnr.ph@cra.wallonie.be Benard Watillon Anne Chandelier	09/272.24.75 081/62.03.20		Beslissing 20/05/2014	10-ILVOCRA-PLANTE	SL

Schimmels en virussen		Département Sciences du Vivant - Unité Biologie des nuisibles et Biovigilance Bâtiment Emile Marchal Rue de Liroux, 4 5030 Gembloux	j.destain@cra.wallonie.be	Stephan Steyer lnr.ph@cra.wallonie.be	081/62.03.35				
-----------------------	--	--	--	--	--------------	--	--	--	--

Laboratoria erkend voor rabiës en voor het uitvoeren van serologische tests om de doelmatigheid van antirabiësvaccins te controleren (18/02/2016)

Controle van de doelmatigheid van antirabiësvaccins	ANSES Nancy laboratory for rabies and wildlife Technopôle agricole et vétérinaire BP 40009 54220 MALZÉVILLE France Tel: +33 (0)3 83 29 89 50	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Operationele Directie Overdraagbare en Besmettelijke ziekten National reference laboratory - rabies virus Rue Engeland 642 1180 Brussel https://www.wiv-isp.be/odobz-domti/en/index8ddb.html?page=rabies_analyses	Johan Peeters Johan.peeters@wiv-isp.be	Ir. Sanne Terryn Dr. Steven Van Gucht Bernard Brochier bernard.brochier@wiv-isp.be rage@wiv-isp.be	Tel : +32 2 373 31 50 Fax : +32 2 373 32 86	Besikking 2000/258/CE Verordeningen 882/2004 en 776/2006 Verordening 737/2008/CE
---	--	--	---	--	--	---

BIJLAGE 4: PERSONEELSPLAN FAVV

Het personeelsplan is in de periode 2011-2014 niet significant gewijzigd. Het aantal voorzien VTE daalde licht. Vanaf 2015 zal het FAVV geconfronteerd worden met door de federale regering opgelegde besparingen en ziet dan ook zijn personeelsbudget gevoelig slinken.

Voor de eerst komende jaren werd een extrapolatie gemaakt van het budget en de invloed hiervan op het aantal personen dat het FAVV kan tewerkstellen. In vergelijking met het jaar 2014 dient het FAVV zijn personeelsplan met 97 VTE te verminderen in 2019. Deze belangrijke vermindering zal ertoe leiden dat er onvermijdelijke keuzes gemaakt dienen te worden inzake acties en activiteiten. Het FAVV zal prioriteit geven aan het personeel noodzakelijk voor de inspecties en controles, export en sensibilisering / opleiding / vulgarisatie. Dit zal enkel kunnen door een actief en dynamisch personeelsbeleid met waar nodig interne verschuivingen.

Evolutie van het personeelsplan FAVV (businessplan van het FAVV 2015-2017).

In het activiteitenverslag van het FAVV wordt jaarlijks het effectieve personeelsbestand vermeld.

BIJLAGE 5: OVERZICHT TABELLEN EN FIGUREN

Overzicht tabellen

- Tabel 1: contactpunt MANCP van België.
- Tabel 2: federale wetgeving over de controle van bestrijdingsmiddelen en de eigen en gemeenschappelijke bevoegdheden van elke autoriteit.
- Tabel 3: verdeling van de controles tussen het FAVV en de FOD VVVL, DG 5.
- Tabel 4: erkende controleorganen voor de biologische productie.
- Tabel 5: internetadressen autoriteiten betrokken bij het MANCP.
- Tabel 6: overzicht bevoegde autoriteiten voor implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie.
- Tabel 7: overzicht bevoegde autoriteiten inzake BOB, BGA en GTS.
- Tabel 8: FAVV-laboratoria en hun werkings- en specialisatiegebied (september 2015).
- Tabel 9: criterium 1 – schadelijke gevolgen.
- Tabel 10: criterium 2 – optreden van contaminatie in de populatie: op basis van de detecties en de normoverschrijdingen vastgesteld bij controles van het FAVV en van gegevens van het RASFF-waarschuwingssysteem.
- Tabel 11: criterium 2 – optreden van contaminatie in de populatie: op basis van de normoverschrijdingen vastgesteld bij multiresiduanalyses (bv. overschrijding van de MRL voor bestrijdingsmiddelen).
- Tabel 12: criterium 2 – optreden van contaminatie in de populatie: op basis van de waarschijnlijkheid van optreden of verspreiding (opduiken van een ziekte).
- Tabel 13: criterium 3 – aandeel in de totale blootstelling.
- Tabel 14: reductie analyseprogramma FAVV door SBP.
- Tabel 15: bepaling van het individuele risicoprofiel op basis van de totaalscore van de risicocriteria.
- Tabel 16: algemene verdeling bevoegde autoriteiten in het kader van het MANCP.
- Tabel 17: beoordeling van een checklist die meer dan tien toepasselijke items bevat.
- Tabel 18: beoordeling van een checklist die maximaal tien toepasselijke items bevat.
- Tabel 19: overzicht van de indicatoren voor de voedselveiligheid.
- Tabel 20: overzicht van de indicatoren voor de diergezondheid.
- Tabel 21: overzicht van de indicatoren voor de plantengezondheid.

Overzicht figuren

- Figuur 1: structuur Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.
- Figuur 2: algemene structuur Provinciale Controle-eenheid FAVV.
- Figuur 3: structuur van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten.
- Figuur 4: schematische voorstelling bevoegdheden FOD VVVL, DG 4 en het FAVV.
- Figuur 5: kernproces van het FAVV.
- Figuur 6: scoresysteem B2C-sector
- Figuur 7: schematische weergave algemeen nationaal controlesysteem voor levensmiddelen, diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn.
- Figuur 8: 'Pressure-State-Response'-model
- Figuur 9: evolutie barometer voor de voedselveiligheid in de periode 2007-2014.
- Figuur 10: evolutie barometer voor de diergezondheid in de periode 2007-2014.
- Figuur 11: evolutie barometer voor de plantengezondheid in de periode 2007-2014.
-

